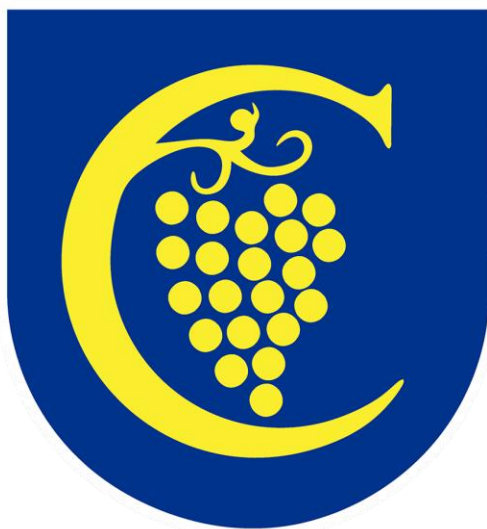

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTSKEJ ČASTI
BRATISLAVA-KARLOVA VES
NA ROKY 2016 – 2023**

Karlova Ves, 2016

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023
Územné vymedzenie:	Mestská časť Bratislava-Karlova Ves
Kód kat. územia:	805211
Územný plán mestskej časti schválený áno/nie:	Áno – Územný plán hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy schválený 31.5.2007 uznesením Mestského zastupiteľstva hl. m. SR Bratislavy č. 123/2007
Dátum schválenia PHSR:	PHSR mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023 schválený uznesením Miestneho zastupiteľstva MČ Bratislava-Karlova Ves č. ....../2016 dňa 13.12.2016
Dátum platnosti:	do 31.12.2023
Verzia:	1.0
Dátum spracovania:	2016
Spracovateľ:	Ing. Magdaléna Bernátová, PhD. – M.B.Consulting

Obsah

Úvod	6
Časť 1 - Analytická časť	7
Časť 1.A - Analýza vnútorného prostredia	7
Demografický potenciál	8
Ekonomický rozvoj	13
Obchodná sieť a ubytovacie služby	16
Veda a výskum	17
Štátna správa	17
Samospráva	17
Vzdelávanie	18
Kultúra	24
Šport	33
Komunitný rozvoj, voľný čas	36
Sociálne programy a sociálne služby	37
Bývanie	49
Sociálno-demografická štruktúra obyvateľov a bývanie	50
Optimálne využívanie atraktívnych priestorov mesta	52
Zdravotníctvo	53
Životné prostredie	57
Doprava a dopravná infraštruktúra	67
Technická, informačná a energetická infraštruktúra	74
Matica vplyvu	77
Časť 1.B - Analýza vonkajšieho prostredia	78
STEEP analýza	78
Časť 1.C - Zhodnotenie súčasného stavu územia	81
Vízia	81
Čiastkové vízie pre Karlovu Ves	82
Analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození	84
Analýza problémov mestskej časti	93
Riziká pri realizácii PHSR	94
Časť 2 - Strategická časť	95

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Časť 3 – Programová časť.....	104
Programový cieľ 1 Zvýšená spokojnosť cieľových skupín (deti, rodičia, učitelia, dospelí) s kvalitou vzdelávania v mestskej časti	105
Programový cieľ 2 Rozvoj kultúry pre všetky vekové a sociálne skupiny, s aktívnym zapojením miestnych komunít	110
Programový cieľ 3 Rozvoj športu pre všetkých	115
Programový cieľ 4 Adekvátnejšia ponuka sociálnych a komunitných služieb a programov reflektujúca reálne potreby občanov - obyvateľov mestskej časti aj ľudí prechodne žijúcich na území mestskej časti.....	121
Programový cieľ 5 Vyššia dôvera medzi verejnosťou a samosprávou mestskej časti.....	144
Programový cieľ 6 Vyššia kvalita verejných služieb v samospráve mestskej časti	145
Programový cieľ 7 Príjemné prostredie na rekreáciu.....	147
Programový cieľ 8 Rozvoj malého a stredného podnikania nezaťažujúceho životné prostredie	150
Programový cieľ 9 Zdravé, bezpečné, bezbariérové a atraktívne priestory pre život v mestskej časti.....	155
Súlad cieľov Programu rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves s vyššími programovými dokumentmi	169
Časť 4 - REALIZAČNÁ ČASŤ	179
Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR	179
Komunikačná stratégia	180
Systém monitorovania a hodnotenia	180
Časť 5 - FINANČNÁ ČASŤ	182
Možnosti financovania	182
Indikatívny finančný plán.....	182
Príloha 1	187
Hodnotenie realizácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na obdobie 2008-2013.....	187
Príloha 2	196
Problémové analýzy.....	196
Príloha 3	206
Stromy cieľov	206
Strom cieľov – vzdelávanie	207
Strom cieľov – kultúra	208
Strom cieľov – šport.....	209

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Strom cieľov – sociálna oblasť a komunitný rozvoj.....	210
Strom cieľov – otvorená samospráva.....	211
Strom cieľov – kvalitná samospráva.....	212
Strom cieľov – rekreácia.....	213
Strom cieľov – ekonomický rozvoj.....	214
Strom cieľov – dopravná infraštruktúra, životné prostredie, verejné priestory a územné plánovanie.....	215
Príloha 4.....	216
Zoznam participatívnych metód pri tvorbe PHSR.....	216
Príloha 5.....	218
Zoznamy členov riadiaceho tímu a pracovných skupín.....	218
Použité skratky.....	223
Zoznam zdrojov.....	225

Úvod

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves (skrátene PHSR alebo Program rozvoja mestskej časti) je strednodobý strategický dokument, ktorý určuje komplexnú predstavu o budúcnosti rozvoja mestskej časti. Bol spracovaný na základe zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z.z. Garantom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je Mestská časť Bratislava-Karlova Ves, užívateľmi programu sú všetci občania, podnikatelia, súčasné a budúce inštitúcie v mestskej časti.

Realizácia Programu rozvoja mestskej časti je podmienkou zlepšenia kvality života obyvateľov, ktorí tu nie sú postavení do pasívnej úlohy, ale ako partneri.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves sa tvoril v roku 2016. Na identifikovaní vízie, slabých a silných stránok, príležitostí a ohrození mestskej časti, problémov, návrhu cieľov, opatrení a aktivít sa podieľali štyri pracovné skupiny a riadiaci tím pod vedením spracovateľa PHSR – M.B.Consulting. Výsledkom je programový dokument, ktorý sa opiera o potenciál mestskej časti, jej aktuálne potreby a možnosti.

Časť 1 - Analytická časť

Časť 1.A - Analýza vnútorného prostredia

Karlova Ves bola v minulosti samostatnou obcou a patrila devínskemu panstvu. Územie sa kedysi nazývalo Suchá Vydrica. Prvýkrát sa v písomných prameňoch spomína v donačnej listine uhorského kráľa Ladislava IV. z roku 1288. Hlavným zamestnaním obyvateľstva v minulosti bolo vinohradníctvo, ovocinárstvo, rybárstvo v ramennej sústave Dunaja a práca v lesoch. Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1794. Po pripojení obce k Bratislave v roku 1945 nastali veľké zmeny spočiatku len v spoločenskej štruktúre, postupne sa však menil aj vzhľad niekdajšej obce. Pôvodná zástavba bola na sklonku 60-tych rokov 20. storočia úplne odstránená a na jej mieste vyrástli rozsiahle obytné komplexy. Na sklonku 80-tych rokov 20. storočia bolo dokončené posledné sídlisko Dlhé diely a výstavba sa na dlhšie obdobie utlmila. V súčasnosti pokračuje dobudovaním infraštruktúry a postupným zahusťovaním urbanizovaných plôch. Vzhľadom na špecifický charakter prírodných pomerov nie je priemysel v tejto mestskej časti rozvinutý. Jej územie slúži predovšetkým vzdelávacím, športovo-rekreačným účelom a na bývanie čoraz väčšiemu počtu obyvateľstva. V atraktívnych častiach vznikajú ucelené bytové komplexy a obytné ulice so zástavbou rodinných domov. V Karlovej Vsi sa nachádzajú akademické inštitúcie a vysoké školy.

História osídlenia:

- sídliskové nálezy a ojedinelé hroby kultúry s lineárnou keramikou a železovskej skupiny,
- sídlisko lengyelskej kultúry,
- sídlisko stredodunajskej mohylovej kultúry,
- valové opevnenie z konca doby bronzovej,
- hroby z 8. storočia a sídlisko a pohrebisko z 9.-13. storočia.

Mestská časť Bratislava-Karlova Ves patrí rozlohou medzi menšie mestské časti Bratislavy. Po Lamači (6,54 km²), Dúbravke (8,65 km²), Starom meste (9,59 km²) a Vrakuni (10,3 km²) je s rozlohou 10,95 km² na piatom mieste od konca v poradí sedemnástich bratislavských mestských častí. Aj z toho dôvodu je tu hustota obyvateľov vysoká – Karlova Ves s 3027,82 obyv./ m² patrí medzi najhustejšie osídlené mestské časti po Starom meste, Dúbravke a Petržalke. S počtom obyvateľov 33 260 (rok 2015) je na piatom mieste – po Petržalke (104 tis. obyvateľov), Ružinove (71 tis. obyvateľov), Starom meste (39,2 tis. obyvateľov) a Novom meste (37,3 tis. obyvateľov). Susedná Dúbravka má len o málo menej obyvateľov – 33 050. *Zdroj: Štatistický úrad SR, databáza DATAcube, údaje sú za rok 2015.*

Demografický potenciál

Počet obyvateľov v mestskej časti sa od roku 2006 do roku 2015 znížil o 512. Znižoval sa každý rok po r. 2010, dovtedy mierne rástol (najvyšší počet obyvateľov bol v r. 2010 – 34 772), a to kvôli prirodzenému úbytku, ako aj úbytku sťahovaním (Tab. 1-4).

Počet bývajúcich zvyšujú aj obyvatelia neprihlásení na trvalý pobyt cca 8 000 študentov, ktorí bývajú vo vysokoškolských internátoch. Keďže prihlásenie na prechodný pobyt v súčasnosti nie je povinné, reálny počet obyvateľov mestskej časti bez trvalého pobytu nie je možné uviesť. K 1.4.2016 sa na prechodný pobyt v mestskej časti Karlova Ves prihlásilo 4163 obyvateľov. Študenti vo vysokoškolských internátoch a prihlásení obyvatelia na prechodný pobyt zvyšujú počet bývajúcich v mestskej časti o 35%, na 45 000 osôb.

Tab. 1 Počet obyvateľov v rr. 2006 - 2015

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet obyv.	33 772	33 876	34 173	34 510	34 772	33 879	33 082	33 099	33 056	33 260

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Tab. 2 Prirodzený prírastok / úbytok obyvateľstva v rr. 2006 - 2015

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet živonarodených	341	337	378	382	365	366	360	358	355	364
Počet zomretých	228	225	225	221	213	214	240	233	239	227
Prirodzený prírastok	113	112	153	161	152	152	120	125	116	137

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Tab. 3 Migrácia obyvateľstva - prírastok (úbytok) obyvateľstva v rr. 2006 - 2013

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Prisťahovaní na trvalý pobyt	1018	878	1084	972	1094	979	883	787
Vystáňovaní z trvalého pobytu	918	886	940	796	984	868	800	895
Migračné saldo – prírastok/úbytok sťahovaním	100	-8	144	176	110	111	83	-108

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Tab. 4 Celkový prírastok (úbytok) obyvateľstva v rr. 2006 - 2013

Ukazov./rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Prirodzený prírastok	113	112	153	161	152	152	120	125
Migrácia	100	-8	144	176	110	111	83	-108
Celkový prírastok	213	104	297	337	262	263	203	17

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Tab. 5 Počet obyvateľov podľa veku v päťročných intervaloch v roku 2011

Vek	0 - 4	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49
Počet obyvateľov	1721	1375	1556	2228	2753	2023	2046	2654	2965	3129

Tab. 5 - pokračovanie

Vek	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 - 69	70 - 74	75 - 79	80 - 84	85 - 89	90 - 94	95 - 99
Počet obyvateľov	2058	1789	1554	1618	1208	798	509	245	51	10

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011, Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Karlova Ves spolu s Devínskou Novou Vsou a Petržalkou a malými mestskými časťami patria v rámci Bratislavy k podpriemerne demograficky starým. Z hľadiska priemerného veku i indexu starnutia sú najmladšími mestskými časťami Devínska Nová Ves, Vrakuňa a Karlova Ves, ktoré sú dokonca pod celoslovenským priemerom, čo sa priemerného veku týka. Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.

V rámci celého hlavného mesta je dôležitá priaznivá vzdelanostná štruktúra obyvateľov mesta, ktorá súvisí s koncentráciou činností nevýrobného charakteru v Bratislave. Bratislava jednoznačne dominuje aj pri porovnaní s ostatnými krajskými mestami, ktoré tiež prirodzene kumulujú obyvateľstvo s vyšším vzdelaním. Je to jej nespochybniteľná komparatívna výhoda. Na jednej strane priaznivá vzdelanostná štruktúra priťahuje investorov, a spätne, charakter ponúkaných pracovných miest priťahuje vysokoškolsky vzdelaných. Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.

Budúci demografický vývoj jednoznačne ovplyvní sociálnoekonomický rozvoj z viacerých hľadísk, predovšetkým z hľadiska početnosti a štruktúry pracovnej sily, z hľadiska prílevu sociálne stratifikovaných migrantov a zároveň odchodu migrantov vrátane úniku mozgov. Plodnosť populácie Bratislavy má svoje špecifiká. Plodnosť by sa mala zvýšiť v Bratislave na 1,32 dieťaťa na jednu matku v roku 2020, s predpokladom ďalšieho nárastu po roku 2020. To je výrazne pod slovenským priemerom, ktorý narastie na približne 1,6. Zdroj: Bleha a Vaňo, 2007, Bleha a Vaňo, 2008.

Napriek nárastu plodnosti a rekuperácii pôrodov („návrät“ k odloženým pôrodom), Bratislava ako populácia s „najmestskejším“ charakterom v SR sa nebude vymykať z klasickej šablóny (nižšia plodnosť, väčšia bezdetnosť a jednodetnosť v mestskom prostredí). Vyšší ako priemer zostane aj priemerný vek matky pri prvom pôrode. Bežnejšie budú pôrody matiek starších ako 35 i 40 rokov. Plodnosť bude výrazne pod dlhodobou záchovnou hodnotou 2 deti na jednu matku. Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.

Veľký význam z hľadiska celkového populačného vývoja má a bude mať migrácia. Okrem vnútromestskej migrácie bude zohrávať významnú úlohu aj vonkajšia migrácia Bratislavy. Zdroj: Bleha a Vaňo, 2008.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

V tejto súvislosti sa prejavuje vyššia atraktivita niektorých mestských štvrtí, najmä v bývalom 3. a 4. bratislavskom obvode. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 – 2020.*

Vo všetkých bývalých bratislavských obvodoch sa očakáva pokles počtu narodených. Naopak, počet každoročne zomrelých obyvateľov napriek nárastu strednej dĺžky života bude stúpať, pretože v populácii bude čoraz väčšie zastúpenie starších obyvateľov, ktorí sú viac vystavení riziku úmrtia. Logickým vyústením je výrazný pokles prirodzeného prírastku, resp. prehĺbenie prirodzeného úbytku. Celkovo bude Bratislava každoročne strácať (od približne roku 2018) viac ako 1 000 obyvateľov ročne, čo sa týka rozdielu medzi počtami narodených a zomrelých, pričom v súčasnosti ešte rádovo stovky získava. Počet každoročne narodených klesne do roku 2025 približne o 40%, počet každoročne zomrelých stúpne približne o 14%. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.*

Počet obyvateľov Bratislavy začne klesať už o 5-6 rokov, a to razantne. Podieľať sa na tom budú všetky bývalé obvody, kde migračný zisk nedokáže eliminovať pokles z prirodzeného pohybu. Iba vďaka predpokladanému migračnému zisku nebude Bratislava ročne strácať podstatne viac ako 1 000 obyvateľov, pričom bývalé obvody BA II, BA III, BA IV by mali zostať na 102-103% terajšieho počtu. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.*

Signifikantné zmeny prekoná v budúcnosti aj veková štruktúra. Tieto zmeny z hľadiska sociálnych a ekonomických konzekvencií budú skôr negatívne. Dôjde k jednoznačnému a nezvratnému starnutiu populácie Bratislavy, a to všetkých jej sub-populácií (mestských častí). Dôjde k výraznému nárastu zastúpenia obyvateľov starších ako 65 rokov v pomere k obyvateľom 0-14 ročným (index starnutia) i k nárastu priemerného veku obyvateľstva. Z hľadiska starnutia dôjde k určitej homogenizácii, približovaniu sa mestských častí Bratislavy navzájom. V celoslovenskom priemere bude Bratislava patriť k najstarším populáciám. V rebríčku najvyššieho relatívneho rastu priemerného veku bude Bratislava IV a V patriť do prvej päťky. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020*

Obyvateľstvo Bratislavy je rekordérom z hľadiska nádeje na dožitie. Napriek tomu sú to však hodnoty stále zaostávajúce za vyspelými západoeurópskymi populáciami. Demografický obraz Bratislavy dlhodobo formuje migrácia. Jej charakter a intenzita sa však po roku 1989 výrazne zmenila, občas má živelný charakter. Koncentračné tendencie boli nahradené dekoncentráciou, predovšetkým suburbanizáciou, ktorá zapríčinila migračný úbytok Bratislavy na prelome milénia. Budúci populačný vývoj Bratislavy nebude priaznivý, čo sa týka počtu obyvateľov, ale najmä vekovej štruktúry. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.*

Budúci počet obyvateľov mesta a demografické starnutie

- Kým budúci počet obyvateľov je neurčitý, starnutie je úplne nezvratné, s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou. Je to spôsobené tým, ako vyzerá súčasná veková štruktúra,

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

- Počet 65 ročných a starších obyvateľov na 100 obyvateľov 0-14 ročných narastie o približne 50% v obvodoch I-IV, a až trojnásobne v Bratislave V. Ak vychádzame z premisy, že súčasný stav zariadení je dostačujúci (čo však nie je) a nebude sa zásadne meniť, zákonite tu budú chýbať tisícky miest,
- Absolútny počet obyvateľov v dôchodkovom veku sa do roku 2025 zdvojnásobí, pričom počet 85 ročných a starších (tzv. oldest old) stúpne o cca 80%. Sú to ľudia, ktorí väčšinou vyžadujú už špeciálnu a nákladnú starostlivosť. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.*

Dôsledky/výzvy:

- problémom sú klesajúce výnosy z podielových daní,
- rastúci počet seniorov vyvoláva enormný tlak na kvantitatívny ale aj kvalitatívny nárast poskytovaných sociálnych i zdravotných služieb,
- starnutie má aj určité psycho-sociálne dôsledky a môže byť spojené s nárastom výskytu chudoby v poslednej fáze životného cyklu,
- celková spoločenská váha seniorov sa vďaka ich predpokladanej vyššej vitalite a spoločenskej aktivite a zároveň výraznému zvýšeniu podielu v populácii zvýši, dôjde k zmenám spoločenskej klímy v meste a jeho častiach. Petržalka a viaceré ďalšie časti mesta boli vnímané ako miesta, kde žijú „rodiny s malými deťmi“. Takýto obraz sa však začne vytrácať. Populácia, kde je 30-40% seniorov, je kultúrne a sociálne úplne inou populáciou ako súčasné populácie, toľž populácie spred 30-40 rokov,
- súčasný počet bezbariérových dopravných prostriedkov je malý, a s nárastom horšie mobilných obyvateľov sa nepočítalo do potrebnej miery pri výstavbe obytných blokov v minulom tisícročí, ktoré stále tvoria podstatnú časť bytového fondu. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.*

Nevyrovnaná veková štruktúra obyvateľstva – výrazné zárezy vo vekovej pyramíde

Do vyššieho veku sa neustále posúvajú rôzne početné generácie (predovšetkým dôsledok socialistickej imigrácie), čo vplýva na fluktuáciu z hľadiska počtu narodených a zomretých v čase. V Bratislave sa výrazne prejavuje efekt tzv. demografických vln a populačného a vekovo-štruktúrneho momentu. Prognóza hovorí, že v roku 2025 v troch obvodoch Bratislavy – II, III, IV – bude o 50% viac detí v základno-školskom veku než je v súčasnosti, v BA V dokonca 2,5 krát viac. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.*

Dôsledky/výzvy:

- demografický dôsledok – akákoľvek nevyrovnanosť súčasná zakladá predpoklad pre nevyrovnanosť budúcej vekovej štruktúry (a tým pádom dlhodobou nežiaducej oscilácie),
- oscilujúce počty detí zakladajú neustále meniace sa nároky na počet miest pre žiakov rôznych stupňov,
- presun výraznej kohorty terajších 50-nikov do seniorského veku a celkové starnutie pôsobia na zvýšené požiadavky ohľadom hrobových miest a zdravotníckej starostlivosti., ktorá je omnoho nákladnejšia v seniorskom veku. Už o 4-5 rokov napríklad súčasné hrobové miesta v Bratislave budú zaplnené,

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

- treba mať na zreteli, že akékoľvek „dopĺňanie“ súčasnej vekovej štruktúry môže byť dvojsečnou zbraňou – aj migranti raz zostarnú. Preto by mala byť migrácia v ideálnom prípade rozložená do čo najväčšej časti produktívneho a reprodukčného veku. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.*

Kriminalita

Všetky druhy kriminality vykazujú v Bratislave vysoké hodnoty. Bratislava je však hlavným mestom, ktoré prirodzene „viaže“ určité druhy kriminality, tak ako ostatné metropoly v Európe. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.*

Charakteristiky kriminality v meste Bratislava:

- najvyššie hodnoty za SR v rámci majetkovej, ekonomickej i násilnej kriminality v prepočte na 10 000 obyvateľov, trikrát vyššie hodnoty celkovej kriminality ako okresy najmenej zaťažené kriminalitou,
- viac ako polovica zo všetkých drogových deliktov sa každoročne udeje v Bratislavskom kraji,
- odhadovaný počet ľudí bez domova v Bratislave je niekoľko tisíc, v ostatných krajských mestách sa odhaduje na maximálne niekoľko stoviek,
- počet ukradnutých osobných vozidiel v Bratislave predstavuje viac ako tretinu z celoslovenského počtu krádeží,
- mestská polícia rieši každoročne okolo 17-20 000 priestupkov mimo priestupkov v doprave, ktoré priamo súvisia s bezpečnosťou a kvalitou života (požívanie alkoholických nápojov, obťažovanie osôb, čistota a poriadok a. i.). *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.*

Dôsledky/výzvy:

- potenciálne môže vplývať na návštevnosť, ale aj imigračné rozhodnutia obyvateľov,
- problematika bežných deliktov môže byť efektívne riešená ďalším posilňovaním mestskej polície, štátnej polície, a rozširovaním kamerového systému. Hoci ide o finančne nákladné aktivity, pomohli by Bratislave vybudovať si imidž bezpečného mesta, a dokonca stavať na tom aj marketingovú stratégiu. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.*

Problémy spojené s masívnou bytovou a komerčnou výstavbou.

Razantná bytová výstavba najmä po roku 2000 spôsobuje viaceré problémy. Snaha viacerých investorov o maximalizáciu zisku a o využitie výrazného boomu v dopyte po komerčných priestoroch a predovšetkým bytov vyústila do viacerých sporov so samosprávami i občanmi (viaceré petície). Existuje navyše mnoho rozporných odborných názorov (napr. vzhľad podhradia po revitalizácii). Často sú vytýkané najmä nesúlad urbanistického riešenia s okolím, s charakterom predmetného územia (najmä výška zástavby, účel), úbytok parkovacích plôch a zároveň zvýšené nároky na statickú dopravu. S výstavbou je spojená často nedostatočná vybavenosť, dopravná a iná obslužnosť predmetných území. Na druhej strane, mnohé projekty revitalizujú prostredie, prinášajú podzemné parkovacie kapacity, služby. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 – 2020.*

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Dôsledky/výzvy:

Dôsledky (negatívne) vyššie uvedeného možno vnímať v týchto základných rovinách:

- rovina „fyzická“ – mnohé stavby vplývajú na kvalitu životného prostredia obyvateľov a celkovo na ich kvalitu života – zeleň, parkovacie plochy, hlučnosť, architektonické lapsusy,
- rovina „mentálna“ – percepcia mesta obyvateľmi, návštevníkmi, narušený imidž a znižovanie pozitívneho imidžu mesta, potenciálne znížený záujem o bývanie v Bratislave. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010–2020*

Ekonomický rozvoj

V okrese Bratislava IV pracuje najviac zamestnancov v priemysle (11 342) spomedzi všetkých bratislavských okresov. V okrese Bratislava II pracuje 10 200 zamestnancov, v ďalších okresoch len od 1,2 – 5,5 tis. zamestnancov (Tab. 6 a 7). Ide o ľudí, ktorí tu pracujú. Údaje za mestské časti nie sú dostupné.

Tab. 6 Počet zamestnancov podľa ekonomickej činnosti zistený pracoviskovou metódou v okrese Bratislava IV

Okres Bratislava IV	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Priemerný evidenčný počet zamestnancov	24 711	27 949	31 617	32 011	32 789	34 286
z toho - pracujúci v odvetví:						
Poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybolov	0	D	D	D	D	-
Priemysel spolu	8 001	8 027	8 461	10 144	11 076	11 342
Ťažba a dobývanie	61	58	53	D	D	D
Priemyselná výroba	7 240	7 259	8 048	9 754	10 365	10 743
Dodávka elektriny, plynu, pary a studenej vody	530	539	205	357	D	D
Dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd	170	171	156	163	D	139
Stavebníctvo	496	594	828	679	598	643
Veľkoobchod, maloobchod, oprava motorových vozidiel	2 604	2 314	4 319	4 158	3 563	4 070
Doprava a skladovanie	1 063	895	1 283	1 184	1 590	1 664
Ubytovacie a stravovacie služby	299	344	837	862	680	535
Informácie a komunikácia	2 894	2 487	2 517	2 756	2 906	2 684

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Finančné a poisťovacie činnosti	220	248	740	697	747	717
Činnosti v oblasti nehnuteľností	162	108	455	472	411	300
Odborné, vedecké a technické činnosti	2 396	2 752	3 387	2 871	2 731	3 235
Administratívne a podporné služby	697	1 203	1 038	995	665	639
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	1 356	2 085	1 750	1 466	1 834	2 009
Vzdelávanie	2 545	5 205	4 574	4 339	4 305	4 734
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1 817	970	782	790	997	1 024
Umenie, zábava, rekreácia	117	520	449	413	408	210
Ostatné činnosti	43	197	197	184	279	480

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Pozn. 1: Okres Bratislava IV zahŕňa mestské časti: Devín, Devínska Nová Ves, Dúbravka, Karlova Ves, Lamač, Záhorská Bystrica, spolu má 95 tis. obyvateľov (r. 2015)

Pozn. 2: Pracovisková metóda znamená, že údaje sú podľa miesta pracoviska.

Pozn. 3: D = dôverné údaje

Tab. 7 Počet zamestnancov podľa zamestnania zistený pracoviskovou metódou v okrese Bratislava IV

Okres Bratislava IV	2012	2013	2014
Evidenčný počet zamestnancov	35 966	37 448	35 708
Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci	2 514	2 465	2 113
Špecialisti	6 773	8 072	7 941
Technickí a odborní pracovníci	6 471	5 764	5 774
Administratívni pracovníci	3 097	3 085	3 081
Pracovníci v službách a obchode	2 481	2 668	2 298
Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve	17	15	17
Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci	3 710	3 750	3 878
Operátori a montéri strojov a zariadení	4 596	4 942	4 999
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	1 862	1 618	1 254
Príslušníci ozbrojených síl	1	1	1
Neuvedené zamestnanie	4 444	5 069	4 352

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Pozn. 1: Okres Bratislava IV zahŕňa mestské časti: Devín, Devínska Nová Ves, Dúbravka, Karlova Ves, Lamač, Záhorská Bystrica, spolu má 95 tis. obyvateľov (r. 2015)

Pozn. 2: Pracovisková metóda znamená, že údaje sú podľa miesta pracoviska.

Počet právnických osôb v mestskej časti Bratislava-Karlova Ves od roku 2006 do roku 2015 narástol o 1 083, čo tvorí až 38 % z ich celkového počtu v roku 2015. V tomto období rástol tak počet ziskových, ako aj neziskových právnických osôb. V rámci okresu Bratislava IV má Mestská časť Bratislava-Karlova Ves 43%-ný podiel v počte právnických osôb (Tab. 8).

Tab. 8 Počet právnických osoby pôsobiach v mestskej časti v rr. 2006 - 2015

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Právnické osoby ziskové	1 207	1 318	1 647	1 763	2 040	2 123	2 224	2 452	2 627	2 694
Právnické osoby neziskové	571	605	612	639	678	716	740	761	782	167
Spolu MČ Bratislava-Karlova Ves	1 778	1 923	2 259	2 402	2 718	2 839	2 964	3 213	3 409	2 861
Okres Bratislava IV spolu	4 005	4 344	5 098	5 444	6 154	6 518	6 846	7 403	7 918	6 584

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

V rámci všetkých mestských častí bola v roku 2015 v počte právnických osôb Karlova Ves na piatom mieste. Susedná Dúbravka, porovnateľná počtom obyvateľov s Karlovou Vsou, má o 853 právnických osôb menej (Tab. 9).

Tab. 9 Počet právnických osôb vo vybraných mestských častiach v roku 2015

Poradie	Mestská časť	Počet právnických osôb
1.	Staré Mesto	15 381
2.	Ružinov	14 227
3.	Petržalka	8 382
4.	Nové Mesto	7 295
5.	Karlova Ves	2 861
6.	Rača	2 276
7.	Dúbravka	2 008

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Počet fyzických osôb, ktoré podnikali v mestskej časti Bratislava-Karlova Ves v roku 2015, bol 2 592, čím sa táto mestská časť zaraďuje na 5. miesto spomedzi všetkých mestských častí Bratislavy. Susedná Dúbravka, porovnateľná počtom obyvateľov s Karlovou Vsou, má o 198 fyzických osôb – podnikateľov menej. (Tab. 10)

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Tab. 10 Fyzické osoby – podnikatelia vo vybraných mestskej častiach v roku 2015

Poradie	Mestská časť	Počet fyzických osôb - podnikateľov	- z toho: počet živnostníkov
1.	Petržalka	8 921	8 262
2.	Ružinov	5 784	5 134
3.	Staré Mesto	4 295	3 273
4.	Nové Mesto	3 258	2 884
5.	Karlova Ves	2 592	2 388
6.	Dúbravka	2 394	2 216

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Pozn.: fyzické osoby – podnikatelia, ktorí nie sú živnostníkmi, podnikajú podľa osobitných predpisov a nie živnostenského zákona (môže ísť napr. o výkon povolania psychológov, v eterinárnych lekárov, činnosť advokátov, notárov, patentových zástupcov a súdnych exekútorov, znalcov a tlmočníkov, overovateľov (audítov) a daňových poradcov, burzových dohodcov, sprostredkovateľov poistenia, sprostredkovateľov zaistenia a iných fyzických osôb oprávnených poskytovať poradenstvo, sprostredkovanie alebo finančné služby na kapitálovom trhu, sprostredkovateľov a rozhodcov kolektívnych sporov, mediátorov, sprostredkovateľov starobného dôchodkového sporenia a sprostredkovateľov doplnkového dôchodkového sporenia, autorizovaných architektov, autorizovaných krajinných architektov a autorizovaných stavebných inžinierov, autorizovaných geodetov a kartografov, reštaurátorov kultúrnych pamiatok a zbierkových predmetov, ktoré sú dielami výtvarného umenia).

Nezamestnanosť

Nezamestnanosť od roku 2008 v mestskej časti narástla do roku 2015 o 734 osôb, v roku 2015 sa znížila o 87 osôb (Tab. 11).

Tab. 11 Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Muži	115	151	159	353	363	428	489	509	495	452
Ženy	207	193	172	307	363	449	516	499	570	526
Spolu	322	344	331	660	724	877	1005	1008	1065	978

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube

Obchodná sieť a ubytovacie služby

Obchodná sieť – reťazce v mestskej časti Bratislava-Karlova Ves:

- Galéria Cubicon, Staré Grunty 14,
- Billa - Segnerova, Ľ. Fullu, Staré Grunty,
- Lidl Karloveská,
- Tesco, Kresánkova, Majerníkova,
- Tesco Lamač,
- Kaufland, Mlynská dolina.

Ubytovacie zariadenia v mestskej časti Bratislava-Karlova Ves:

- Hotel Družba, Botanická 25, kapacita 110 lôžok,
- Ubytovňa Dlhé diely, Ľ. Fullu 2, kapacita 70 lôžok.

Veda a výskum

Na území mestskej časti Bratislava-Karlova Ves sídli niekoľko vedeckých a výskumných pracovísk s celoštátnou pôsobnosťou:

- Fyzikálny ústav SAV,
- Ústav molekulárnej biológie SAV,
- Ústav zoológie SAV,
- Výpočtové stredisko SAV,
- Veterinárny a potravinový ústav Bratislava,
- Medzinárodné laserové centrum,
- Slovenský metrologický ústav.

Štátna správa

V mestskej časti Bratislava-Karlova Ves sídli niekoľko štátnych podnikov a inštitúcií štátnej správy:

- IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže,
- Štátna veterinárna a potravinová správa SR,
- Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.

Samospráva

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Karlova Ves má vo volebnom období 2014 – 2018 spolu 25 poslancov, ktorí boli zvolení v 4 volebných obvodoch a 27 volebných okrskoch.

Komisie miestneho zastupiteľstva sú poradné, iniciatívne a kontrolné orgány, ktoré prerokujú materiály na zastupiteľstvo, vypracúvajú návrhy a podnety na riešenie otázok mestskej časti, kontrolujú vykonávanie uznesení a nariadení a taktiež vybavovanie podnetov a sťažností od občanov.

Mestská časť Bratislava-Karlova Ves má vo volebnom období 2014 – 2018 zriadené tieto komisie:

- finančná a podnikateľská,
- regionálnej politiky, hospodárskeho a sociálneho rozvoja,
- pre životné prostredie, ochranu prírody a verejný poriadok,
- výstavby a územného plánu,
- školstva, mládeže a športu,
- pre kultúru a médiá,
- pre dopravu,
- bytová, sociálna, zdravotná a pre seniorov,
- na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Rozpočet Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves v rokoch 2012 až 2015 postupne rástol. V každom z týchto rokov bol rok ukončenýs finančným prebytkom. Plán na roky 2016-2018 počíta

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

s rozpočtom na úrovni medzi rokmi 2014 a 2015. Kapitálové výdavky boli v sledovanom období najvyššie v rokoch 2013 a 2014, kedy tvorili podiel 4,1 a 3,5 % z celkových výdavkov mestskej časti. Na roky 2017 a 2018 sú kapitálové výdavky naplánované len po 50 000 eur, čo tvorí len pol percenta z celkových plánovaných výdavkov mestskej časti.

Tab. 12 Rozpočet Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves v rr. 2012 – 2016 v €

	2012 skutočnosť	2013 skutočnosť	2014 skutočnosť	2015 skutočnosť	2016 plán	2017 plán	2018 plán
Príjmy	9 131 563	9 605 604	9 641 924	10 258 045	9 925 278	9 942 278	9 925 278
Výdavky	8 614 722	8 992 472	9 376 509	9 541 476	9 817 671	9 757 037	9 740 037
- z toho kapitálové výdavky	176 333	365 336	327 355	260 233	127 643	50 000	50 000
Podiel kapitálových výdavkov na celkových výdavkoch v %	2,1	4,1	3,5	2,7	1,3	0,5	0,5

Vzdelávanie

Materské školy

Mestská časť je zriaďovateľom 9 materských škôl, a jedna zriadená iným subjektom (Tab. 13).

Počet detí v materských školách zriadených mestskou časťou od roku 2007 rastie. V sledovanom období narástol počet detí o 107. Pokles detí zaznamenali v tomto období len v MŠ Adámiho o 16, v MŠ Ladislava Sáru o 3, v MŠ Majerníkova o 10 (Tab. 13).

Tab. 13 Počet žiakov v materských školách zriadených Mestskou časťou Bratislava-Karlova Ves v r. 2007 – 2015*

Materská škola	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Materské školy zriadené MČ Bratislava-Karlova Ves spolu	798	830	794	840	843	890	894	893	905
Adámiho 11	104	102	88	89	84	89	91	85	88
Kolískova 14	85	92	108	110	124	135	126	124	124
Borská 4	134	146	135	142	150	145	153	142	145
Suchohradská 3	73	76	76	75	70	91	83	83	86
Ladislava Sáru 3	92	92	78	89	82	87	90	88	89
Majerníkova 11	145	142	140	146	140	151	155	130	135
Pod Rovnicami 1	77	88	90	91	90	90	91	91	90
Ľudovíta Fullu 12	88	92	79	98	103	102	105	103	103
Majerníkova 60	x	x	x	x	x	x	x	47	45

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

*Údaje k 30.9. príslušného roka

Zdroj: Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Karlova Ves

Na území mestskej časti Bratislava-Karlova Ves pôsobia materské školy zriadené inými subjektami, v zátvorke je uvedený počet žiakov k 15.9.2015:

- Súkromná materská škola, Dúbravská cesta 14, zriaďovateľ MAKRO spol. s r.o. (10 detí), špeciálne materské školy -
- Spojená škola – materská škola pre telesne postihnuté deti, Mokrohájska 3, zriaďovateľ Okresný úrad Bratislava (25 detí),
- Spojená škola – špeciálna materská škola internátna pre zrakovo postihnuté deti, Svrčia 6, zriaďovateľ Okresný úrad Bratislava (11 detí).

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR, www.cvtisr.sk, 2016

Základné školy

V šk. roku 2015/2016 pôsobia v mestskej časti 3 základné školy, od šk. roku 2016/2017 dve základné školy (ZŠ Veternicová je od 31.8.2016 zrušená). Pôsobí tu aj jedna spojená škola (ktorej organizačnou zložkou je základná škola, gymnázium bilingválne a osemročné gymnázium) zriadené mestskou časťou, päť základných škôl zriadených inými subjektami, jedna základná umelecká škola a jedna súkromná umelecká škola.

Počet žiakov v základných školách zriadených samosprávou od roku 2007 postupne klesá, do roku 2015 nastal pokles o 578 žiakov. Pokles žiakov v sledovanom období nastal v troch základných školách (Veternicová, Karloveská a Majerníkova), nárast o 28 žiakov len v základnej škole Spojenej školy Tilgnerova (Tab. 14).

Tab. 14 Počet žiakov v základných školách zriadených Mestskou časťou Bratislava-Karlova Ves v r. 2007 – 2015*

Základná škola	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Základné školy zriadené MČ Bratislava-Karlova Ves spolu	2188	1944	1878	1835	1761	1700	1656	1621	1610
Veternicová 20	408	338	294	271	250	230	219	199	188
Karloveská 61	456	428	428	411	387	370	377	366	370
Spojená škola, Tilgnerova 14 - ZŠ	562	543	595	618	611	599	578	579	590
ZŠ A. Dubčeka, Majerníkova 62	762	635	561	535	513	501	482	477	462

*Údaje k 15.9. príslušného roka

Zdroj: Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Karlova Ves, Štatistický úrad SR

Základné školy zriadené inými subjektami, v zátvorke je uvedený počet žiakov k 15.9.2015:

- Spojená škola – základná škola sv. Františka z Assisi, Karloveská 32, zriaďovateľ Rímskokatolícka cirkev, Bratislavská arcidiecéza (507 žiakov),
- Súkromná základná škola-Esprit, Majerníkova 62, zriaďovateľ Občianske združenie Esprit (100 žiakov),

špeciálne základné školy -

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

- Súkromná základná škola - Cenada, Majerníkova 60, zriaďovateľ Cenada, n.o. (29 žiakov),
- Spojená škola – základná škola pre žiakov s telesným postihnutím, Mokrohájska cesta 3, zriaďovateľ Okresný úrad Bratislava (13 žiakov),
- Spojená škola - Základná škola internátna pre slabozrakých a nevidiacich Svrčia 6, zriaďovateľ Okresný úrad Bratislava (24 žiakov),
- Spojená škola – Špeciálna základná škola internátna pre slabozrakých a nevidiacich Svrčia 6, zriaďovateľ Okresný úrad Bratislava (3 žiaci),

dve základné umelecké školy -

- Základná umelecká škola Jozefa Kresánka, Karloveská 3, zriaďovateľ Hlavné mesto SR Bratislava (1837 žiakov),
- Základná umelecká škola sv. Cecílie, elokované pracovisko na Spojenej škole sv. Františka z Assisi, Karloveská 32.

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR, www.cvtisr.sk, 2016

Stredné školy

V mestskej časti Bratislava-Karlova Ves sa nachádza 10 stredných škôl, z toho:

- 4 gymnáziá (2 bilingválne),
- 1 stredná odborná škola,
- 5 špeciálnych stredných škôl (1 gymnázium pre všeobecne intelektovo nadané deti).

Jedna zo stredných škôl je zriadená Mestskou časťou Bratislava-Karlova Ves – Spojená škola Tilgnerova 14 (ktorej organizačnou zložkou je základná škola, gymnázium bilingválne a osemročné gymnázium). Ostatné stredné školy zriadili iní zriaďovatelia z verejného aj súkromného sektora (Tab. 15).

Tab. 15 Stredné školy na území mestskej časti Bratislava-Karlova Ves

Stredná škola	Zriaďovateľ	Počet žiakov v šk.r. 2015/2016	Zameranie
Gymnáziá spolu		1 272	
Spojená škola Tilgnerova 14	Mestská časť Bratislava– Karlova Ves	411	Gymnázium: 1) Bilingválne (päťročné) denné štúdium anglické, 2) Osemročné denné štúdium
Gymnázium sv. Františka, Karloveská 32	Rímskokatolícka cirkev, Bratislavská arcidiecéza	71	Gymnázium
Gymnázium, Ladislava Sáru 1	Okresný úrad Bratislava	775	Taliansko-slovenská bilingválna sekcia, osemročné gymnázium, štvorročné gymnázium, cudzí jazyky
Súkromné gymnázium, Majerníkova 62	Občianske združenie ESPRIT	15	
Stredné odborné školy spolu		269	
Škola úžitkového výtvarníctva,	Bratislavský samosprávny kraj	269	Priemyselný dizajn, úžitková fotografia, ručné výtvarné

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Dúbravská cesta 11			spracovanie textílií, konzervátorstvo a reštaurátorstvo drevorezié, kameňosochárstvo, propagačné výtvarníctvo, propagačná grafika, dizajn a tvarovanie dreva, keramický dizajn
Špeciálne stredné školy spolu		469	
Súkromné gymnázium CENADA, Majerníkova 60	Centrum nadania, n.o.	34	Pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním
Odborné učilište, Dúbravská cesta 1	Okresný úrad Bratislava	186	Cukrárska výroba, textilná – ľudovoumelecká tvorba, stavebná výroba – maliarske a natieračské práce, poľnohospodárska výroba – záhradníctvo, opatrovateľská starostlivosť, obchodná prevádzka – práca pri príprave jedál, príprava, skladovanie a predaj tovaru, služby a domáce práce, polygrafická výroba – knihárne a kartonáž, pedikúra – manikúra, prípravná trieda
Praktická škola, Dúbravská cesta 1	Okresný úrad Bratislava	21	
SOŠ pre žiakov s TP, Mokrohájska cesta 1	Ministerstvo práce, sociálny vecí a rodiny	142	verejná správa, strojárstvo- výroba, montáž a oprava prístrojov, strojov, elektrotechnika-výroba a prevádzka strojov a zariadení, technicko-ekonomický pracovník, mechanik počítačových sietí, kozmetik, mechanik opravár- stroje a zariadenia, elektromechanik - silnoprúdová technika, polygraf – knihár, technicko-administratívny pracovník, zlatník a klenotník
Spojená škola, Mokrohájska cesta 3	Okresný úrad Bratislava	86	sociálno-právna činnosť, obchodná akadémia, gymnázium, obchodno-administratívny zamestnanec
Stredné školy spolu	10	2010	

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR, k 15.9.2015

Stredoškolské internáty

Na území mestskej časti Bratislava-Karlova Ves sú dva stredoškolské internáty:

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

- Internát Odborného učilišťa, Dúbravská cesta 1, počet ubytovaných žiakov k 15.9.2015: 45,
- Stredoškolský internát Svrčia 6, počet ubytovaných žiakov k 15.9.2015: 47.

Vysoké školy

Na území mestskej časti Bratislava-Karlova Ves sídlia štyri fakulty:

- 2 fakulty Univerzity Komenského,
- 2 fakulty Slovenskej technickej univerzity.

Na vysokých školách v mestskej časti študuje 7 987 študentov, z toho 7 844 v dennej forme štúdia. Fakulty sú zamerané na prírodovedné a technické štúdiá. Zoznam vysokých škôl so sídlom v mestskej časti Bratislava-Karlova Ves je v tab. 16.

Tab. 16 Fakulty vysokých škôl so sídlom v mestskej časti Bratislava-Karlova Ves a počty študentov v šk.r. 2015/2016

Vysoká škola – fakulta, sídlo	Počet študentov celkom v šk. r. 2015/2016	Počet študentov v dennej forme, štúdium I. a II. stupňa v šk. r. 2015/2016	Počet študentov v externej forme, štúdium I. a II. stupňa v šk. r. 2015/2016	Počet študentov v dennej forme, doktorandské štúdium v šk. r. 2015/2016	Počet študentov v externej forme, doktorandské štúdium v šk. r. 2015/2016
Prírodovedecká fakulta UK, Mlynská dolina CH1	2813	2236	63	426	53
Fakulta matematiky, fyziky a informatiky UK, Mlynská dolina F2	1619	1475	136	142	27
Fakulta informatiky a informačných technológií STU, Ilkovičova 3	1343	1321	0	47	6
Fakulta elektrotechniky a informatiky STU, Ilkovičova 3	2212	2084	0	113	92
Spolu v mestskej časti Karlova Ves	7987	7116	199	728	178

Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR, 31. 10. 2015

Internáty vysokých škôl

Na území mestskej časti Bratislava-Karlova Ves sa nachádzajú dva komplexy vysokoškolských internátov:

- Vysokoškolské mesto Ľudovíta Štúra - Mlyny s kapacitou 6500 lôžok,
- Vysokoškolský internát Družba, účelové zariadenie Univerzity Komenského v Bratislave s kapacitou 2044 lôžok, pre študentov Prírodovedeckej, Lekárskej a Právnickej fakulty UK.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

V internátoch teda pri vyťažení celej kapacity býva počas školského roka cca 8500 študentov. Je zrejmé, že študenti majú vlastný život, sústredený na miesta štúdia, bývania a zábavy, ktoré sú rozmiestnené po celej Bratislave, v prípade zábavy pravdepodobne s dôrazom na centrum mesta. V mestskej časti Bratislava-Karlova Ves sú však tiež možnosti oddychu pri kultúre, športe, rekreácii v prírode. Študenti sú tiež dôležitými pasažiermi vo verejnej doprave. Časť z nich môže tvoriť potenciál dobrovoľníkov, ale aj iniciatívnych ľudí, inovátorov v rôznych oblastiach rozvoja. Je to zaujímavá cieľová skupina, ktorej potenciál je zatiaľ v mestskej časti nevyužitý.

Geografická dostupnosť základných škôl sa premieta do ich siete, ktorú podľa zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov spravuje Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Pri jej tvorbe a určovaní sa zohľadňujú viaceré aspekty, napr. aby základná škola bola čo najbližšie k bydlisku žiaka s cieľom eliminovať na únosnú mieru dochádzku do školy s využitím prostriedkov hromadnej dopravy.

Mestská časť Bratislava-Karlova Ves všeobecne záväzným nariadením číslo 3/2016 o určení školských obvodov pre základné školy a spojenú školu vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti určuje pre každú školu školský obvod (spádová oblasť).

V oblasti siete stredných odborných škôl a konzervatórií je situácia odlišná. Niektoré z týchto škôl sú napríklad monotypné a ďalšie sa zriaďujú v súlade s ich sieťou na úrovni samosprávneho kraja. Ak takáto škola nie je žiakovi dostupná formou denného dochádzania, tak má žiak možnosť ubytovať sa v domove mládeže, ktorý spravidla býva súčasťou školy a okrem ubytovania poskytuje žiakovi aj ďalšie služby, ako napr. stravovanie, lekársku starostlivosť, vhodné využitie voľného času formou rozličných záujmových aktivít a pod. *Zdroj: Územný generel školstva hlavného mesta Bratislavy.*

Územné požiadavky na umiestnenie školy a urbanistické riešenia sa detailnejšie stanovujú v odborných metodických usmerneniach pre materské školy a prvý stupeň základných škôl. V súvislosti s dochádzkovou vzdialenosťou sa stanovuje optimálny rádius dostupnosti:

- pre materské školy 400 m,
- pre základné školy 500 m - pre základné školy pre územia mesta sa uvádza aj vzdialenosť 800 m až 1000 m. *Zdroj: Územný generel školstva hlavného mesta Bratislavy.*

Situovanie objektov škôl by malo vyhovovať týmto požiadavkám:

- zaistiť optimálnu hygienu školského prostredia z hľadiska čistoty ovzdušia (smer prevládajúcich vetrov, zdravotne závadné exhalácie z priemyselnej výroby), ochrana pred vonkajším hlukom a naopak aj ochrana susedného obytného prostredia pred hlukom zo školy,
- prispieť k obmedzeniu nebezpečia úrazov detí (vylúčiť križovanie dopravných ťahov najmä pri MŠ a ZŠ),
- umiestňovanie škôl v ťažiskách záujmovej oblasti (v budove izolovanej od ostatnej zástavby) v blízkosti verejných i súkromných zelených plôch; pri SOŠ dobré dopravné spojenie s verejnou dopravou (nie bezprostredný kontakt) a dobré napojenie na inžinierske siete. *Zdroj: Územný generel školstva hlavného mesta Bratislavy.*

Kultúra

Kompetencie obcí v oblasti kultúry upravuje Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a ďalšie právne predpisy v oblasti kultúry. Kompetenciami sú:

- zriaďovanie obecných a školských knižníc, osvetových stredísk a osvetových zariadení, múzeí, galérií a divadiel,
- obec utvára podmienky na kultúrnu a osvetovú činnosť (v rámci osvetovej činnosti záujmovú umeleckú, kultúrno-výchovnú a kultúrno-spoločenskú činnosť, vzdelávanie a voľno-časové aktivity),
- obec obstaráva a schvaľuje: územno-plánovaciú dokumentáciu sídelných útvarov a zón, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí rozvoja života obce, najmä vo forme programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce,
- zabezpečuje výstavbu, údržbu a správu verejných priestranstiev, kultúrnych zariadení a kultúrnych pamiatok vo vlastníctve obce,
- vytváranie podmienok na ochranu pamiatkového fondu a pamiatkových území na území obce,
- vedenie obecnej kroniky,
- zostavuje zoznamy pamätihodností obce.

Kompetencie a rozdelenie právomoci medzi mestom a mestskou časťou upravuje bližšie Zákon SNR č. 377/1990 Zb. z 13.9.1990 o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov a Štatút hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy. Podrobnejšie podmienky o využívaní verejných priestranstiev, prevádzkach a čistote na území mestskej určujú všeobecne záväzné nariadenia mesta a mestskej časti.

Významnejšie o kultúrnych zdrojoch a aspektoch rozvoja sídiel a ich sociálno-ekonomickej a environmentálnej dimenzii pojednáva Zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja Z. z. v znení neskorších predpisov.

Mestská časť Bratislava-Karlova Ves pripravuje zároveň s PHSR koncepciu kultúry, ktorá vychádza z rámcov kultúrnej politiky definovaných na národnej úrovni, z odporúčaní Koncepcie (2008) a Stratégie (2010) pre rozvoj miestnej a regionálnej kultúry, Stratégie rozvoja osvetovej činnosti (2009) ako aj ďalších koncepčných dokumentov, ktoré sa dotýkajú oblasti kultúry.

Kultúrne zariadenia zriadené Mestskou časťou Bratislava-Karlova Ves:

- Karloveské centrum kultúry (KCK),
- Miestna knižnica.

Ostatné zariadenia, inštitúcie a priestory, v ktorých sa realizujú kultúrne a spoločenské aktivity a komunitné stretnutia:

- Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Karlova Ves,
- školské zariadenia,

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

- denné centrá a senior kluby,
- Vodárenské múzeum,
- Botanická záhrada,
- Zoologická záhrada,
- Líščie údolie,
- Nám. sv. Františka,
- Školské námestie,
- Kontajner Riviéra,
- a i.

Skutkový stav kultúry a priestorov pre kultúrnu činnosť k roku 2015

V mestskej časti Bratislava-Karlova Ves chýba reálne vypracovaná koncepcia kultúry, ktorá by mapovala a odrážala kultúrne a sociálne záujmy občanov mestskej časti a tým cielene smerovala miestnu kultúrnu politiku a na ňu vyčlenené financie. Doteraz neexistovali ani ucelené koncepcie pre Karloveské centrum kultúry, Miestnu knižnicu a outdoorové podujatia, ktoré organizuje Mestská časť Bratislava-Karlova Ves. Absentuje zoznam a typ spolupráce s miestnymi občianskymi a záujmovými spolkami, školskými a predškolskými zariadeniami, ktoré významne dotvárajú kultúrnu a sociálnu platformu v mestskej časti. Nebola vybudovaná systematická a koncepcná spolupráca s rôznymi typmi médií.

Karloveské centrum kultúry (KCK) je majetkom Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves. KCK malo vážne technické nedostatky, ktoré sú následkom nezodpovedného a nevyváženého hospodárenia v minulých rokoch. Tento stav jednoznačne ovplyvňuje nastavenie dramaturgie KCK a tým aj typy prenájmov v súčasnosti. V minulosti boli stanovené rozdielne typy prenájmov a zmlúv, pri ktorých prichádzalo z druhej strany k plneniu, k čiastočnému plneniu alebo vôbec. Vyčíslenie prenájmov priestorov v KCK vzhľadom k energiám bolo a v niektorých prípadoch ešte stále je silne podhodnotený. Vo všeobecnosti bola verejnosť zvyknutá prenajímať si priestory KCK bezplatne. Kultúrne podujatia sa uskutočňovali pre občanov a návštevníkov Karlovej Vsi bezplatne.

Programová dramaturgia KCK prakticky neexistovala. Rôzne formáty a umelecké produkty boli zamerané na tradičné, politické a náhodné podujatia. Na základe zisteného stavu bolo nutné nastaviť programovú a sezónnu dramaturgiu KCK a upraviť podmienky na umeleckú tvorbu ako výsledku osobitého procesu vzájomne súvisiacich umeleckých, umelecko-technických a organizačných aktivít. V sezóne 2015/2016 bolo nastavenie finančnej politiky KCK vyhodnotený ako prechodový.

Druhý kultúrny stánok v mestskej časti Bratislava-Karlova Ves je Miestna knižnica. Technický stav interiéru je viac než nevyhovujúci nielen pre zamestnancov ale aj pre obyvateľov mestskej časti. Stav exteriéru tiež nevyhovuje estetickým a hodnotovým kritériám. Priestor má Mestská časť Bratislava-Karlova Ves v prenájme od Magistrátu hl. mesta SR a tým podľa zákona nemôže investovať do tohto majetku. Miestna knižnica vedie základnú knihovnícku agendu pre obyvateľov.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Podujatia mestskej časti Bratislava-Karlova Ves v Karloveskom centre kultúry do roku 2015:

- produkcia divadelných predstavení OZ Divadlo na zastávke,
- hostovania agentúrnych divadiel,
- karloveský ples,
- karneval,
- Deň matiek,
- MDŽ,
- čaj o piatej
- a i.

Nová dramaturgia a základný prehľad pre prípravu koncepcie kultúry Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves v sezóne 2015/ 2016

Kultúra je vnímaná ako jeden z pilierov vzdelanostnej spoločnosti a zastupuje v systéme výchovy a vzdelávania dôležitý prvok kultivácie človeka. Dôležitou úlohou KCK je, aby fungovalo ako centrum rozvoja kultúry a umenia a prispievalo k formovaniu a upevňovaniu kultúrnej identity miestnej verejnosti. Okrem kultúrnej, informačnej, vzdelávacej a sociálnej plní aj komunitnú funkciu. KCK je živý organizmus, ktorý intenzívne komunikuje a reaguje so svojim okolím a zároveň odzrkadľuje potreby a záujmy Karlovešťanov.

Dramaturgia KCK v súčasnosti zastrešuje už niekoľko formátov. Počas školského roka ponúka pre obyvateľov všetkých vekových kategórií a sociálnych skupín krúžky, krátkodobé kurzy, tábory, dielne, workshopy a iné záujmové činnosti.

Programová dramaturgia pre všetky vekové kategórie, ktorá je uvádzaná jedenkrát do mesiaca počas školského roka:

- Filmový klub Kamel pre rodiny s deťmi,
- Filmový klub Kamel - večerné premietania,
- Hudobný klub Kamel - hudobné koncerty rôznych žánrov,
- Nedeľné rozprávky,
- Karloveská tančiareň.

Medzi sezónnu programovú dramaturgiu KCK patrí:

- dramaturgia pre MŠ, ZŠ, SŠ a ZUŠ (v spolupráci so štátnym konzervatóriom, ZUŠ J. Kresánka, Divadlom Ludus, Hudobným centrom, Asociáciou slovenských filmových klubov a OZ Humana),
- stretnutia karloveských jubilentov v spolupráci s oddelením sociálnych vecí MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves,
- karneval,
- deň Matiek,
- MDD v spolupráci s KŠK,
- Noc divadiel v spolupráci s Divadelným ústavom,

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

- Divadelný festival Puberták v spolupráci s Divadlom Ludus,
- Divadelný festival LANOFEST v spolupráci so ZUŠ Jozefa Kresánka,
- Seniorfest,
- Zimný festival tanca v spolupráci s KTC,
- Zišli sme sa na koledu v spolupráci s FS Dolina,
- Vianočné posedenie so seniormi,
- Mikuláš,
- Vianočné a Jarné trhy,
- Svetový deň cirkusu v spolupráci s OZ CirKus-Kus,
- a i.

Medzi sprievodné podujatia na ihrisku za KCK patria:

- happeningy v spolupráci s miestnymi školami, občianskymi združeniami, nadáciou Pontis, Bratislavským dobrovoľníckym centrom a i.,
- Valentínsky mobilný odber krvi na MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves,
- a i.

KCK má v súčasnosti jednotný cenník na krátkodobý prenájom priestorov. Taktiež je ustálený cenník prenájmu priestorov pre umelecké združenia a spolky, ktoré tvoria dramaturgiu KCK. Okrem finančného jednosmerného dotovania Karloveského centra kultúry z príjmov Mestskej časti pracuje oddelenie kultúry na projekte spolufinancovania prostredníctvom vyberania vstupného na väčšine kultúrnych podujatí v KCK. Ďalšou formou získavania finančných prostriedkov je vyhľadávanie a mapovanie finančných dotácií z vyhlásených grantových schém (Bratislavský samosprávny kraj, Fond na podporu umenia, Poštová banka a i.), na ktorých oddelenie kultúry aktívne pracuje. V priebehu sezóny 2015/2016 oddelenie kultúry získalo 2 dotácie z verejných zdrojov (Bratislavský samosprávny kraj), jednu dotáciu zo súkromného sektora (Nadácia ZSE), celkovo v hodnote 5 150 eur.

Za kultúrne podujatia v KCK sa v novej koncepcii vyberá vstupné. Vstupné sa pohybuje v rozmedzí 2 – 6 eur podľa typu podujatia. Zvýhodnení sú ZŤP, študenti a dôchodcovia. Taktiež od roku 2016 vyberajú na základe schváleného grantu z Ministerstva kultúry SR kultúrne poukazy od študentov.

V súčasnosti prebieha kompletná rekonštrukcia elektrickej inštalácie v KCK, ktorá zabezpečí nielen lepšiu svetelnú a zvukovú efektívnosť pri jednotlivých umeleckých projektoch, ale hlavne bezpečnosť návštevníkov podujatia.

Atraktivita dramaturgie zabezpečila vyššiu návštevnosť, sledovanosť a spokojnosť obyvateľov a návštevníkov. Oddelenie kultúry pracuje na každom podujatí so spätnou väzbou od občanov a návštevníkov, dôsledne ju vyhodnocuje a podľa nej cielenejšie nastavuje smerovanie kultúrnej politiky v Karlovej Vsi. V tak krátkom čase vznikla v KCK vzácna synergia s tvorivým a koncepčným dialógom medzi jednotlivými krúžkami a programovou dramaturgiou. Zladiť a sformovať jednotlivé krúžky s programom nie je organizačne, technicky, ekonomicky a personálne jednoduchá záležitosť, ide o náročné zmeny vzťahovej a finančnej politiky, aká tu bola doteraz.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

KCK dopĺňa svoju programovú dramaturgiu v novej sezóne 2016/17 o tieto formáty:

- vernisáže na MiÚ – v spolupráci s miestnymi školami, občianskymi združeniami a záujmovými spolkami,
- festivaly znevýhodnených skupín obyvateľstva – v spolupráci s oddelením sociálnych vecí MiÚ,
- Festival filmov o zdraví – v spolupráci s Magistrátom hl. mesta SR Bratislava a OZ Všetko pre zdravie,
- Filmový festival Áčko – v spolupráci s Filmovou a televíznou fakultou VŠMU,
- Filmový festival FEBIOFEST – v spolupráci s Asociáciou slovenských filmových klubov,
- Karloveský rodinný festival – v spolupráci s KŠK, oddelením sociálnych vecí MiÚ, školami, občianskymi združeniami a firmami orientujúcich sa na rodiny s deťmi,
- „INtelektuál“ – Literárno-hudobné večery – v spolupráci s Miestnou knižnicou, Literárnym informačným centrom a vydavateľstvami,
- krsty kníh – v spolupráci s Miestnou knižnicou a vydavateľstvami,
- „Kreatívec“ – tvorivé workshopy, dielne, súťaže a scénické čítania – v spolupráci s Miestnou knižnicou, miestnymi školami, Filozofickou fakultou UK - Katedrou knižnej a informačnej vedy, Bratislavským dobrovoľníckym centrom,
- burzy kníh – v spolupráci s Miestnou knižnicou.

Outdoorové podujatia v mestskej časti Bratislava-Karlova Ves

Do roku 2015 medzi tradičné outdoorové podujatia v mestskej časti Bratislava-Karlova Ves patrili Karloveský majáles, MDD a Karloveské hody.

Od roku 2015 sú podujatia v Karlovej Vsi doplnené o ďalšie, ktoré majú tendenciu stať sa tradičnými:

- Karloveská komunitná ulička (4x v roku) – Vianočné trhy a Jarné trhy v Karloveskom centre kultúry, Karloveský majáles a Karloveské hody v Líščom údolí (spolupráca s miestnymi predajcami, občianskymi združeniami a spolkami),
- Karloveské kultúrne a športové leto – komorné koncerty v Botanickej záhrade, športové aktivity vo Vodárenskej záhrade, Rozprávkové pondelky a kreatívne dielne pre rodiny na Nám. sv. Františka a Pribišovej ulici, filmové premietania v Líščom údolí, Letná čítareň v Líščom údolí (spolupráca s miestnymi predajcami, o.z občianskymi združeniami a spolkami),
- Garage band contest – Súťaž garážových kapiel v Líščom údolí (miestne kapely) v spolupráci s OZ Činuba.

Medzi sprievodné podujatia zahrňame aj tie, v ktorých finančne, technicky, alebo mediálne podporujeme karloveské občianske združenia, miestne školy a záujmové spolky s ich kultúrnymi a spoločenskými aktivitami – Škola volá, F-Day, Imatrikulácie, Lampiónový sprievod, Martin na bielom koni, Šarkaniáda a i. (Spojená škola sv. Františka z Asissi, Spojená škola Tilgnerova, Rodinné centrum Dlháčik, Rodinné centrum Klbko, OZ Lúka a i.).

Od roku 2017 plánujeme outdoorové podujatia doplniť o ďalšie atraktívne formáty, o ktoré majú obyvatelia a návštevníci Karlovej Vsi záujem:

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

- Historický festival Karlsdorf Platz – Kráľova hora v spolupráci s OZ Vojenský klub vojenskej histórie - Templári z hradu Bagras,
- Hudobný festival – Líščie údolie,
- Festival pouličného umenia – Dlhé diely, Školské námestie,
- ŠrotArt – burza starožitností a umeleckých diel – KCK a ihrisko za KCK/Školské námestie,
- komunitné stretnutia rôzneho charakteru (Dlhé diely, ihrisko za KCK, Kontajner Riviera, Vodárenská záhrada, Botanická záhrada, Mark Twain, Lodenica, Líščie údolie, Kráľova hora, medziblokové priestory medzi domami a i.).

Miestna knižnica

Súčasný stav

V súčasnosti Miestna knižnica vyhodnocuje a pripravuje novú koncepciu smerovania svojich činností. Slabou stránkou knižnice sú najmä nevyhovujúce priestory, nízke zameranie na moderné informačné technológie a úbytok mladých čitateľov. V knižnici sa v súčasnosti realizujú opravy elektroinštalácie a následných maliarskych prác pod vedením Magistrátu hl. m. SR Bratislava, čím sa ale nevyriešia nevyhovujúce podmienky a zastaranosť súčasných priestorov a mobiliáru. Nová koncepcia sa bude zaoberať novými a vhodnejšími priestormi pre Miestnu knižnicu, ktoré sú vo vlastníctve Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves.

Silnou stránkou je stabilná používateľská báza, stabilní zamestnanci, ktorí poznajú svojich používateľov aj fond knižnice, a tiež umiestnenie knižnice na frekventovanom mieste spolu s knižnými búdkami.

Súčasná podujatia realizované knižnicou:

- čítanky a diskusie so spisovateľmi,
- exkurzie ZŠ a SŠ,
- knižný bazár,
- Noc s Andersenom.

Plány na obdobie 2016 – 2017

1. Prieskum potrieb používateľov a SWOT analýza (v spolupráci so študentmi Katedry knižničnej a informačnej vedy), komunikovať budeme s týmito subjektmi:
  - obyvatelia Karlovej Vsi, Dlhých dielov a okolia,
  - Klub vodných športov Karlova Ves,
  - materské, základné a stredné školy,
  - Internáty Družba
  - Botanická záhrada,
  - Zoologická záhrada,
  - Poliklinika Karlova Ves.

Profilácia knižničného fondu bude prebiehať na základe prieskumu potrieb používateľov.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

2. Zvýšenie technologického vybavenia
  - wi-fi pre používateľov zdarma a zmena poplatkov za služby knižnice,
  - vytvorenie a optimalizácia webovej stránky a Facebookového profilu knižnice a kultúrneho centra (študentská stáž z Katedry knižničnej a informačnej vedy).

3. Zvýšenie úrovne priestorov knižnice:
  - zvolanie inventarizačnej a vyradovacej komisie,
  - Kreatívec v knižnici - workshop prerábania nábytku s mladými knihovníkmi a študentmi,
  - Kreatívec v knižnici - ekologický workshop (úprava interiérovej zelene v knižnici),
  - Kreatívec v knižnici - komunitný upcycling kníh (produkty pôjdu na výzdobu knižnice),
  - poťahy a čalúnenie sedačiek,
  - káva, čaj a koláčik v knižnici,
  - možnosť adoptovať si knižnú búdku.

4. Viac podujatí:
  - 1x do mesiaca Intelektuál - čítačky spisovateľov s hudbou v spolupráci s KCK (v zimných mesiacoch v priestoroch knižnice/KCK, v letných mesiacoch pri knižných búdkach),
  - školské exkurzie a podujatia v knižnici/KCK spojené s hrami počas školskej sezóny,
  - literárna súťaž k 60. výročiu knižnice v spolupráci so ZŠ, SŠ a MŠ,
  - 1x do mesiaca podujatia v knižnici spoluorganizované so študentmi KKIV a dobrovoľníkmi (príklady, upravovať sa budú podľa záujmu mladých ľudí: kurzy kreatívneho písania, knižné kvízy, relaxačné workshopy...),
  - 4x do roka burzy kníh spojené s kanisterapiou a tvorivými dielňami v spolupráci s KCK a Karloveskými subjektmi (v Komunitnej uličke na Karloveských hodoch, Majálese, vianočných a jarných trhoch),
  - 1x Noc s Andersenom v priestoroch knižnice.

5. Väčšia propagácia knižnice:
  - letáky v priestoroch knižnice, na podujatiach KCK, v školách, v kluboch seniorov, rodinných a denných centrách,
  - billboardová kampaň „Pozor! Čítanie zvyšuje inteligenciu“,
  - informačná tabuľa v knižničnej vitríne,
  - web, facebook a rôzne iné médiá.

Využitie miestnej knižnice v počte knižných jednotiek, čitateľov aj výpožičiek od roku 2007 rastie. Počet knižných jednotiek sa v r. 2007 – 2015 zvýšil o 2 088, počet výpožičiek o 5 214. Počet zaregistrovaných čitateľov narástol v tomto období mierne – o 12 a počet návštevníkov počas roka o 81. Počet čitateľov do 15 rokov sa od roku 2007 do roku 2011 znižoval, v roku 2012 nastal pokles až o 90 detí a tento počet sa do roku 2015 zvýšil o 56 (Tab. 17).

Tab. 17 Počet knižných jednotiek, čitateľov, návštevníkov a výpožičiek v Miestnej knižnici

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet knižných jednotiek*	32 987	32 425	33 198	33 641	34 484	35 203	34 880	35 347	35 075

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Počet stálych zaregistrovaných čitateľov*	1 420	1 430	1 428	1 431	1 418	1 427	1 430	1 431	1 432
Z toho: počet čitateľov do 15 rokov*	725	730	731	732	750	660	667	723	716
Počet návštevníkov počas roka	21 186	19 079	19 909	20 274	20 962	19 605	20 650	21 022	21 267
Počet výpožičiek počas roka	66 939	63 546	67 648	67 894	70 019	66 729	68 370	70 140	72 153

*Údaje k 31.12. príslušného roka

Kultúrne pamiatky

Pôvodná vidiecka architektúra je zachovaná už len vo veľmi malom počte.

Nehnutelné kultúrne pamiatky na území mestskej časti Bratislava-Karlova Ves:

1. Rímsko-katolícky kostol sv. Michala archanjela, Karloveská ul. - pôvodne neskorobarokový, z poslednej tretiny 18. storočia. V 40.-tych rokoch 20. storočia bol prestavaný a zmodernizovaný,
2. Dom smútku, ul. Staré grunty - cintorín Slávičie údolie - postavený na zač. 20. storočia v neorenesančnom slohu,
3. Kamenný kríž, ul. Staré grunty - cintorín Slávičie údolie - situovaný na mieste do ktorého boli vložené ľudské ostatky zo zaniknutých bratislavských cintorínov v rokoch 1940-1960,
4. Kamenný kríž s mestským znakom zo začiatku 20. storočia, ul. Staré grunty - cintorín Slávičie údolie,
5. Karloveský cintorín, ul. Ladislava Sáru - najstaršie hroby sú z prvej tretiny 20. Storočia, v strede cintorína je postavená pohrebná kaplnka,
6. Vínná pivnica, Líščie údolie č.47 – patrila k hostincu Františka Bohunského, ktorý bol pravdepodobne najstarším hostincom v Karlovej Vsi a prvou budovou postavenou v Líščom údolí okolo roku 1860, budova bola zbúraná v r. 1967, dnes stojí na jej mieste budova Alianz-Slovenská poisťovňa,
7. Stará základná škola, Karloveská č. 3 – je typickým príkladom školskej stavby z polovice 20. storočia,
8. Botanická záhrada Prírodovedeckej fakulty UK, Botanická ulica - bola založená začiatkom 50.-tych rokov 20. storočia, plocha Botanickej záhrady je 5 ha, je tu viac ako 2000 druhov hlavne cudzokrajných rastlín, teplomilné rastliny sú umiestnené v skleníkoch,
9. Lodenica, Botanická ulica - na pravom brehu Dunaja pod mostom postavili prví nadšenci vodácku búdu a neskôr založili klub Dunajčák, v rokoch 1932 a 1933 vznikol Kajak klub

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Bratislava, ktorý v Karloveskej zátokke postavil prvú lodenicu. Drevená budova lodenice VK Tatran (vznik 1935) sa v roku 2007 stala národnou kultúrnou pamiatkou.

*Zdroj: Mestský ústav ochrany pamiatok. Vedecká inštitúcia. Karlova Ves. 13.4.2016
http://www.muop.bratislava.sk/vismo/osnova.asp?id_org=600176&id_osnovy=4576&p1=4214
a Karloveský športový klub*

Pamätníky, pomníky, výtvarné diela a pamätné tabule na území mestskej časti Bratislava-Karlova Ves

Na území mestskej časti Bratislava-Karlova Ves sa nachádzajú:

- 1 pamätník,
- 7 pomníkov,
- 14 sôch a výtvarných diel,
- 8 fontán,
- 1 sakrálne dielo,
- 7 pamätných tabúl.

I. pamätníky:

- pamätník padlým pri Melku, ul. Staré grunty,

II. pomníky:

- pomník M. Koperníka, Ilkovičova ul. - FEI STU,
- pomník Fraňa Kráľa, Tilgnerova ul.,
- pomník SNP - Líščie údolie,
- pomník padlým v 1.sv. vojne - ul.Staré grunty,
- pomník Sovietskej armády - ul.Staré grunty,
- pomník leteckej havárie - vrch Sitina,
- pomník Ferdiša Jurigu - ul. L.Sáru - cintorín,

III. sochy a výtvarné diela:

- Zemeguľa, Dúbravská cesta - areál SAV,
- Dve ženy, Dúbravská cesta - areál SAV,
- Améba, Dúbravská cesta - areál SAV,
- súsošie, Botanická ul. - areál internátu Družba,
- socha, Botanická ul. - areál internátu Družba,
- kaplička, kovová plastika pred ZŠ, Karloveská ul. 32,
- kaplička, kovová plastika pred ZŠ, Karloveská ul.61,
- Remiášov kríž, Karloveská ul.,
- kovová plastika pred Poštovou bankou, Karloveská ul.,
- keramická stena, Karloveská ul. - poliklinika,
- mozaika, Staré grunty, internát - hl. budova,
- kovový reliéf zo steny, Staré grunty, internát - hl. budova,
- Ruka, Dlhé diely, Cikerová ul.,
- Mozaika, Svrčia ul.,

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

IV. fontány:

- terasová fontána Rodina („hríbiky“), ul. L. Sáru,
- Valcová fontána, Jurigovo nám.,
- Fontána, nám. sv. Františka,
- fontána „japonská“, Dúbravská cesta - areál SAV,
- fontána, Adámiho ul.,
- fontána, Borská ul., (nefunkčná)
- fontána, Dlhé diely, ul. Ľ. Fullu,
- fontána Chlapec a žeriav, Devínska cesta – areál vodární,

V. sakrálna diela:

- kríž drevený, Svrčia ul.,

VI. pamätné tabule:

- pamätná tabuľa protifašistických bojovníkov, Molecova ul.,
- pamätná tabuľa Vojenskej nemocnice, Vojenská nemocnica,
- pamätná tabuľa založenia školy, Ilkovičova ul.,
- pamätná tabuľa Jura Hronca, Ilkovičova ul.,
- tabuľa – základný kameň nám. sv. Františka,
- pamätná tabuľa, Botanická ul. – internát Družba,
- pamätná tabuľa Márie Jančovej – ihrisko Adámiho.

Vzhľadom na zákon č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste SR Bratislave a Štatút hl. m. SR Bratislava a jeho noviel, boli mnohé kompetencie z oblasti kultúry prenesené na mestské časti. Z toho dôvodu vyvstáva potreba vypracovať „Konceptiu rozvoja kultúry v mestskej časti Karlova Ves“ s následnými aktivitami, strategickými cieľmi a úlohami. Kultúra patrí medzi výrazné zdroje rozvoja a kvality života obyvateľov mestskej časti Karlova Ves, jej návštevníkov a tiež potenciálnych investorov. Nakoľko ide o veľmi dynamický proces, táto verejná otázka sa nesmie zanedbávať, pretože dochádza k vážnym a nenávratným škodám v sociálnom a ekonomickom systéme spoločnosti. Oživenie tradičnej kultúry v širšom spektre aktivít s implementáciou súčasnej širokospektrálnej modernej tvorby a umenia s cieľom osloviť a zapojiť čo najväčší počet obyvateľov a skupín je zdravým základom pre budovanie a zachovanie originálnych kultúrnych hodnôt mestskej časti Karlova Ves. Preto sa bude v rokoch 2016-2018 realizovať dôsledné mapovanie kultúrnych zdrojov a aktérov pôsobiach na území mestskej časti s prihliadaním na ich špecifiká.

Šport

Vybavenosť MČ Bratislava-Karlova Ves športovými plochami je nedostatočná, pre rozvoj športovej činnosti by bolo potrebné realizovať výstavbu nových verejných športových areálov a zariadení. V súčasnosti sú vo väčšine prípadov priestorom pre športové podujatia školské športové zariadenia (ihriská a telocvične), avšak k dispozícii sú aj ďalšie zariadenia (napr. plaváreň a sauna v luvente, lodenice na Karloveskom ramene, paintballové ihrisko v Mlynskej doline, súkromné tenisové kurty, súkromné fitnesscentrá ako Fitness Centrum Fortius /Pribišová ul./,

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Fitness centrum StarClub /ul. Jána Stanislava/ atď.). Pre obyvateľov MČ Bratislava-Karlova Ves však slúžia aj mnohé iné športové zariadenia ležiace mimo MČ Bratislava-Karlova Ves v ostatných mestských častiach Bratislavy – z ktorých niektoré sa nachádzajú v bezprostrednej blízkosti územia mestskej časti (ako napr. kúpalisko Rosnička).

Karloveský športový klub

V športovom živote mestskej časti má centrálné postavenie *Karloveský športový klub* (ďalej len KŠK), ktorý bol zriadený Miestnym zastupiteľstvom MČ Bratislava-Karlova Ves v roku 1997 s cieľom čo najviac zapojiť mládež, ale aj dospelých z lokality mestskej časti do pravidelnej športovej činnosti (k 1.4.2016 v systéme KŠK pôsobí 19 športových subjektov, v ktorých sa pravidelnej športovej a pohybovej činnosti sa venuje viac ako 2000 prevažne mladých ľudí). Činnosť KŠK sa hneď od začiatku rozvíjala tromi smermi:

- organizovanie a podpora športových podujatí,
- zastrešovanie a podpora už vzniknutých telovýchovných subjektov pôsobiach na území MČ Bratislava-Karlova Ves,
- správa telovýchovných zariadení, ich revitalizácia a vytváranie nových podmienok na športovanie.

V súčasnosti KŠK spravuje tieto športové zariadenia:

- futbalové mini ihrisko na Majerníkovej ulici,
- objekt s posilňovňou a miestnosťami na cvičenie na Janotovej 12,
- spinning centrum na Janotovej 12,
- minigolfový areál na Janotovej 12 (na základe zmluvy o spolupráci s vlastníkom),
- futbalové ihrisko s umelým povrchom na Molecovej 1/A
- multifunkčné ihrisko na Karloveskej 32,
- areál lodenice na Botanickej 56.

Zoznam športových klubov a oddielov, ktoré zastrešuje Karloveský športový klub, ich činnosť a miesto činnosti uvádzame v tab. 18.

Tab. 18 Športové kluby a oddiely zastrešené pod Karloveským športovým klubom

Športový subjekt	Činnosť	Miesto činnosti
Pressburg Water Polo team	vodné pólo	Bazén, ZŠ Majerníkova 62
Stolnotenisový ŠK Karlova Ves	stolný tenis	Telocvičňa, ZUŠ Jozefa Kresánka, Molecova 1/A
Karloveské tanečné centrum	spoločenské tance	Karloveské centrum kultúry, Molecova 2
ŠK Synchrono Bratislava	synchronizované plávanie	Bazén, ZŠ Majerníkova 62, Zrkadlová sála, Púpavova 24
Karate klub Karlova Ves	karate	Malá telocvičňa, ZŠ Majerníkova 62
Klub vodných športov Karlova Ves	vodné športy	Karloveská zátoka, Botanická 56

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Latino culture projekt	naturálne latinoamerické tance	Janotova 12
Bike team KŠK	crosscountry, zjazd	Janotova 12
Golfový klub Bratislava	minigolf	Janotova 12
Futbalový klub mládeže Karlova Ves	futbal	Telocvičňa, futbalové ihrisko, ZUŠ Jozefa Kresánka, Molecova 1/A, Posilňovňa, Janotova 12
Kurilla šport	aikido, džudo	ZŠ Veternicova
FS Dolina	ľudové tance	Karloveské centrum kultúry, Molecova 2, Zrkadlová sála, Janotova 12
MBK A. Dubčeka	basketbal - dievčatá	Telocvičňa, ZŠ Majerníkova 62, Telocvičňa, ZUŠ Jozefa Kresánka, Molecova1/A, Posilňovňa, Janotova 12
MBK Karlovka	basketbal - chlapci	Telocvičňa, ZŠ Majerníkova 62, Telocvičňa, ZUŠ Jozefa Kresánka, Molecova 1/A
Školský športový klub GLS	posilňovňa, brušné tance, jóga	Gymnázium L. Sáru
Vodácky klub Tatran Karlova Ves	rýchlostná kanoistika, vodná turistika	Karloveská zátoka, Botanická 11
Klub vodného slalomu Karlova Ves	vodácke a všeobecné športové aktivity	Karloveská zátoka, Botanická 56
Klub športov v prírode DANUBIUS	Slalom na divokej vode, vodná turistika, rafting, windsurfing, bežecké lyžovanie, lyžovanie, behy v prírode, letná turistika	Janotova 12
Žijeme TAK	Aktivity pre podporu zdravia, telesnej zdatnosti a sociálnej inklúzie osôb so zdravotným postihnutím	Zrkadlová sála, Púpavova 24

Zdroj: Karloveský športový klub

Okrem toho v Karlovej Vsi aktívne pôsobia športové kluby a zariadenia:

- Kanoistický klub Slávia UK,
- Vodácky klub Liptov,
- Asia Budo Center Slovensko, Ľuda Zúbka 11,
- Slovenský zväz tanečného športu na vozíčku, Janotova 14,
- Športový klub stolného tenisu Karlova Ves, Karloveská 3,
- Slovenský skauting, 1. zbor Baden-Powella,
- OZ Klub rýchlostnej kanoistiky Vinohrady, Botanická 9,
- OZ Kanoistický klub Karlova Ves, Botanická 9,
- Asociácia skateboardingu SR, Klemensova 1,
- Šachový klub TV Karlova Ves – pri Senior klube Lackova,
- Maratónsky klub národného maratónu, a.z.,
- Star klub fitness a spinning,

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

- bazén IUVENTA,
- a iné.

Pri hodnotení podmienok športovania v mestskej časti osobitné predpoklady predstavujú pohorie Malé Karpaty pre záujemcov o turistiku a cyklošporty, kým rieka Dunaj a jeho ramená zas poskytujú výborné možnosti pre vodné športy. Na Karloveskom ramene vyrástlo niekoľko generácii olympionikov, majstrov sveta či Európy v športoch ako rýchlostná kanoistika, vodný slalom či rafting, počas olympiády Rio 2016 reprezentovali Slovenskú republiku dvaja „odchovanci“ Karloveského ramena – v rýchlostnej kanoistike a vo vodnom slalome (strieborná medaila).

Vznik nových športovísk (a nových parkov) je nevyhnutné najmä na sídlisku Dlhé Diely (mnohí miestni obyvatelia Dlhých Dielov už dlhé roky bojujú za vznik nových priestorov pre šport a relax namiesto ďalšej polyfunkčnej a bytovej výstavby).

Najvýznamnejšie športové aktivity počas roka 2016 sú uvedené v tab. 19.

Tab. 19 Športové aktivity v mestskej časti Bratislava-Karlova Ves v roku 2016

Názov podujatia	Termín	Dĺžka	Hlavný organizátor	Cieľová skupina
69. ročník Národný beh Devín Bratislava	10.4.	5 hod	Starz + KŠK + KCK	Mládež, stredná, staršia generácia
Medzinárodný deň detí	4.6.	7 hod	KŠK + KCK	Rodiny s deťmi
Detské preteky na Kaktus Bike Bratislavský	11.6.	6 hod	MTBIKER	Rodiny s deťmi
Športové leto	1.7.-31.8.	2 mesiace	KŠK	Všetky vekové kategórie
Beh Devínskou kobyľou	október	4 hod	Klub športov v prírode Danubius + KŠK	Všetky vekové kategórie
Sansport Night Run	november	4 hod	Baumedica	Všetky vekové kategórie
Bratislavský vianočný beh	24.12.	2 hod	Baumedica	Muži a ženy

Zdroj: Karloveský športový klub

Komunitný rozvoj, voľný čas

Na území mestskej časti Bratislava-Karlova Ves nepôsobí centrum voľného času, najbližšie je v mestskej časti Bratislava-Dúbravka.

V mestskej časti má sídlo 97 občianskych združení, ktoré pôsobia v oblasti kultúry, so šiestnástimi z nich Mestská časť Bratislava-Karlova Ves aktívne spolupracuje. Ďalšie združenia boli oslovené na spoluprácu.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Aktívne združenia v Karlovej Vsi:

- Karloveské tanečné centrum,
- OZ Pekná hudba,
- OZ CirKuS-Kus,
- OZ čo – Čerstvé ovocie,
- OZ Folklórny súbor Dolina,
- OZ BRAK,
- OZ Lúka,
- OZ Pohyb bez bariér,
- OZ FiYO, Nad Lúčkami,
- OZ Tahamatam,
- OZ Mamon,
- Klub vojenskej histórie Templári z hradu Bagras,
- Klub vojenskej histórie FELDGRAU,
- Klub K12 Ba pri Slovenskom zväze hádankárov a krížovkárov,
- Klub Mark Twain,
- Nový Priestor,
- Skupina SEBAREVOLTA,
- ZO Slovenský zväz protifašistických bojovníkov č. 18 v Karlovej Vsi,
- Susedia Sami sebe,
- Slovenský zväz včelárov.

Aktívne združenia pre rodiny s deťmi:

- OZ Rodinné centrum Klbko, Námestie sv. Františka 4,
- OZ Rodinné centrum Dlháčik, Pribišova 49, Dlhé diely,
- aktívne rodičovské združenia pri základných školách.

Aktívne združenia pre mládež:

- Študentský parlament Fakulta elektrotechniky a informatiky STU, Ilkovičova 3,
- Študentský parlament Fakulty managementu UK, Staré Grunty 55.

V Karlovej Vsi pôsobí Rehoľa minoritov, ktorá je významným prvkom komunitného a kultúrno-spoločenského života v mestskej časti. Vo farnosti sv. Michala v Karlovej Vsi pravidelne pôsobí 12 rôznych druhov spoločenstiev s celkovým počtom viac ako 600 členov rôznych vekových kategórií od detí až po seniorov.

Medzi väčšie akcie organizované dobrovoľníkmi z radov rodičov a zamestnancov Spojenej školy sv. Františka z Assisi patrí napr. F-Day, celodenná víkendová akcia, ktorú organizujú každý rok v máji, s priemernou účasťou 700 ľudí a MDD – víkendová akcia rodín, kde pôsobí aj 20 vlastných animátorov, s priemernou účasťou 100 detí a 100 dospelých. Tieto akcie, ale aj menšie komunitné activity.

Sociálne programy a sociálne služby

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Mestská časť nemá vypracovaný Komunitný plán sociálnych služieb podľa zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. a v súčasnosti nemá dostatok informácií o počte a potrebách súčasných a potenciálnych klientov sociálnych služieb a sociálnych programov.

Činnosti, ktoré v oblasti sociálnych vecí mestská časť dlhodobo a pravidelne poskytuje alebo zabezpečuje:

- sociálne poradenstvo,
- podpornú sociálnu službu spoločné stravovanie v jedálňach pre oprávnených obyvateľov mestskej časti,
- vyhotovuje posudky o odkázanosti na sociálne služby a vedie evidenciu vydaných rozhodnutí o odkázanosti na sociálne služby – domáca opatrovateľská služba, denný stacionár, zariadenie opatrovateľskej služby a zariadenie pre seniorov,
- poskytuje obyvateľom opatrovateľskú službu v domácnosti na území MČ Karlova Ves,
- má zaregistrovanú a poskytuje podpornú službu denné centrá (Kluby seniorov),
- poskytuje oprávneným obyvateľom jednorazové finančné výpomoci,
- pre školy v katastri zabezpečuje dotácie na stravu a školské potreby pre deti z nízkopríjmových domácností,
- zabezpečuje gratulácie a vyjadrenie úcty obyvateľom mestskej časti pri príležitosti ich životných jubileí – vrátane spoluorganizovania Stretnutí karloveských jubilantov,
- poskytuje oprávneným obyvateľom jednorazové finančné príspevky pri narodení dieťaťa,
- mestská časť pôsobí ako kolízny opatrovník, majetkový opatrovník, poručník alebo opatrovník fyzickej osoby, ktorej súd obmedzil spôsobilosť na právne úkony,
- mestská časť tiež pôsobí ako osobitný príjemca prídavkov na dieťa a dávky v hmotnej núdzi,
- pre ÚPSVaR zabezpečuje vyjadrenia pracovníkov Miestneho úradu k spôsobu života a povesti fyzických osôb,
- vytvára finančnú rezervu na tvorbu úspor pre deti umiestnené v ústavnej starostlivosti a ich rodiny,
- a poskytuje informácie o náhradných formách rodinnej starostlivosti, najmä o pestúnskej starostlivosti a osvojení.

Sociálne služby

Podmienky poskytovania sociálnych služieb Mestskou časťou Bratislava-Karlova Ves, vrátane cenníkov, sú definované vo Všeobecne záväznom nariadení mestskej časti Bratislava-Karlova Ves č. 2/2012 zo dňa 24.5.2012.

Mestská časť je vedená k 30.3.2016 v Registri poskytovateľov sociálnych služieb Bratislavského samosprávneho kraja ako poskytovateľ týchto sociálnych služieb v zmysle zák. č. 448/2008 Z.z.:

- *domáca opatrovateľská služba (§ 41)* – mestská časť poskytuje prostredníctvom 32 opatrovateľiek terénnu opatrovateľskú službu v domácnostiach občanov cca 80 klientom so stupňom odkázanosti III-VI,
- *denné centrum (§ 56)* – mestská časť prevádzkuje 2 denné centrá, Senior klub na Lackovej 4 s kapacitou 100 miest a Senior klub „Nezábudka“ na Tilgnerovej 1/a tiež s kapacitou 100 miest.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

V priestoroch denných centier (DC) pôsobia viaceré záujmové združenia a organizácie. Najintenzívnejšie využívajú priestory denných centier Kluby seniorov na svoju pravidelnú činnosť, okrem nich pôsobí v DC na Tilgnerovej spevácky súbor Senioranka a skupina Oldskautov, a v DC na Lackovej Klub šachistov. Počet členov v senior kluboch uvádzame v tab. 20,

- *jedáleň (§ 58)* – v Jedálni pri Senior klube na Lackovej 4 MČ poskytuje oprávneným stravníkom (cca 60 klientov) stravovanie priamo na mieste alebo odber stravy do obedára, a tiež zabezpečuje donášku stravy do domácnosti ako samostatnú podpornú službu (cca 47 klientov v 42 domácnostiach).

Tab. 20 Počet členov senior klubov pôsobiacich v registrovaných Denných centrách v r. 2015

Organizácia/rok	2015
Senior Klub, Lackova 4	107
Senior Klub Nezábudka, Tilgnerova 1	130

Okrem vyššie uvedených senior klubov, pôsobí v Karlovej Vsi ešte Senior klub Lipka – na stretnutia členov využívajú priestory na Pribišovej 8. Pravidelnejšiu činnosť začali mať v roku 2016.

Spoločné stravovanie obyvateľov mestskej časti je zabezpečené okrem už vyššie uvedenej Jedálne pri Senior klube aj v ďalších piatich jedálňach - Gymnázium L. Sáru 1, Spojená škola sv. Františka z Assisi Karloveská 32, Spojená škola Tilgnerova 14, Základná škola Karloveská 61 a Základná škola Majerníkova 60. Využíva ho cca 140 stravníkov.

V sieti sociálnych služieb na území mestskej časti pôsobia aj ďalšie organizácie poskytujúce sociálne služby nadregionálneho až celoslovenského charakteru, ktorých zriaďovateľom sú iné subjekty. Uvádzame ich v nasledujúcom texte.

Domov sociálnych služieb pre deti, dospelých (DSS) a zariadenie chráneného bývania GAUDEAMUS (Mokrohájska 3), ktorého zriaďovateľom je Bratislavský samosprávny kraj. DSS Gaudeamus poskytuje svoje služby pre telesne postihnutých obyvateľov Bratislavského kraja, ale aj iným záujemcom zo Slovenska. V DSS Gaudeamus sa nachádza aj komunitné centrum ponúkajúce služby dospelým ľuďom so špeciálnymi potrebami.

- Druh poskytovanej služby: zariadenie podporovaného bývania, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb,
  - o cieľová skupina: § 37 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.,
  - o forma poskytovanej služby: ambulantná aj pobytová – týždenná a celoročná,
  - o kapacita: 95 miest.
- Druh poskytovanej služby: zariadenie podporovaného bývania, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb,
  - o cieľová skupina: § 38 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.,
  - o forma poskytovanej služby: ambulantná aj pobytová – týždenná a celoročná,
  - o kapacita: 70 miest.
- Zariadenie komunitnej rehabilitácie má kapacitu 6 miest.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Domov sociálnych služieb pre deti ROSA (Dúbravská cesta 1) je celoslovenským centrom starostlivosti o telesne a mentálne postihnuté deti a mládež vo veku od 6 do 25 rokov. Zriaďovateľom je Bratislavský samosprávny kraj. Súčasťou zariadenia je aj lôžkové oddelenie pre imobilné deti a svoje miesto tu našli aj deti s nariadenou ústavnou starostlivosťou. Komplexná starostlivosť zahŕňa výchovný, vzdelávací, fyzioterapeutický, zdravotný a sociálny aspekt, s možnosťou denného, týždenného a celoročného pobytu.

- Druh poskytovanej sociálnej služby: rehabilitačné stredisko a domov sociálnych služieb,
  - o cieľová skupina: 37 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. – deti,
  - o forma poskytovanej služby: ambulantná aj pobytová – týždenná a celoročná,
  - o kapacita 86 miest,
- Druh poskytovanej služby: rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb,
  - o cieľová skupina: § 38 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.,
  - o forma poskytovanej služby: ambulantná aj pobytová – týždenná a celoročná,
  - o kapacita: 134 miest.

Lepší svet (Osuského 8) je nezisková organizácia, ktorá sa prostredníctvom svojich zariadení sociálnych služieb a služieb zamestnanosti stará o ľudí s mentálnym znevýhodnením. Ich poslaním je neustále zvyšovanie kvality života týchto ľudí v prostredí väčšinovej spoločnosti. Väčšina klientov sú sirotky - dospelí ľudia. V súčasnosti prevádzkujú a poskytujú: Domov sociálnych služieb, Rehabilitačné stredisko, Zariadenie podporovaného bývania, Sociálne poradenstvo, Galériu Lepší svet, Krúžkové aktivity, Pobytové aktivity, a.i., organizujú charitatívne večierky, plesy, verejné zbierky, výstavy, aukcie, výlety a pod. V Karlovej Vsi prevádzkujú *Komunitno-integračné centrum* (Jurigovo námestie 1), kde sa nachádza *rehabilitačné stredisko, chránené dielne, Galéria Lepší svet, kaviareň a čítareň*.

Občianske združenie Vagus (Čelakovského 2), ktorého poslaním je prispievať svojou činnosťou k zvyšovaniu a stabilizácii kvality života ľudí bez domova, podieľať sa na tvorbe koncepčných prístupov k cieľovej skupine a vytvárať nové štandardy v práci s ľuďmi bez domova, pôsobí aj v Karlovej Vsi. Dlhodobým cieľom združenia je poskytovanie čo najkvalitnejších služieb pre ľudí bez domova pre čo najširší počet ľudí a vytváranie nových služieb podľa potrieb ľudí bez domova v Bratislave. V lokalite Mestskej časti Karlova Ves vyhľadávajú klientov v ich prirodzenom prostredí a tam im aj poskytujú služby. Pôsobia v teréne – robia tzv. streetwork, zároveň spolupracujú so sociálnymi pracovníkmi mestskej časti pri riešení situácie konkrétnych individuálnych klientov.

Mestská časť Bratislava-Karlova Ves v roku 2016 spolupracuje s neziskovou organizáciou *Depaul Slovensko* na projekte integrácie ľudí bez domova, v ktorom sa využíva pracovná terapia na opätovné nadobúdanie pracovných zručností účastníkmi projektu. Na základe zmluvy cca 20 ľudí bez prístrešia raz až dvakrát týždenne päť hodín upratuje priestranstvá Karlovej Vsi.

V Karlovej Vsi pôsobí *Občianske združenie Asociácia supervízorov a sociálnych poradcov* (Mokrohájska cesta 3), ktoré združuje ľudí, ktorí pôsobia ako supervízori a pomáhajúci profesionáli. Jeho poslaním je prispievať k rozširovaniu odborných vedomostí a praktických zručností v sociálnej práci prostredníctvom vzdelávania, výcvikov a zabezpečovaním praxí.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Mestská časť Bratislava-Karlova Ves so združením spolupracuje v oblasti terénnej práce s mnohoproblémovými rodinami a s ľuďmi po výkone trestu odňatia slobody.

V práci s rodinami s dieťaťom v/z náhradnej rodinnej starostlivosti spolupracuje mestská časť s *Občianskym združením Návrat* (Šancová 42), ktoré dlhodobo presadzuje a podporuje návrat opustených detí z inštitúcií (detských domovov) do rodín.

Okrem senior klubov, ktorých zriaďovateľom je Mestská časť Bratislava-Karlova Ves, tu pôsobia aj *združenia seniorov*, napríklad:

- Združenie kresťanských seniorov – Karlova Ves, Janotova 6,
- Miestna organizácia Jednota dôchodcov na Slovensku, Lackova 4.

Na území mestskej časti Bratislava-Karlova Ves pôsobí *Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska* (Sekulská 1), charitatívna a humanitárna organizácia, ktorá združuje nevidiacich a slabozrakých občanov (má viac ako 7 000 členov združených v 70 základných organizáciách na celom území Slovenska) a ktorej poslaním je obhajoba záujmov občanov so zrakovým postihnutím zameraná najmä na vytváranie rovnakých príležitostí, zabezpečenie rovnakého zaobchádzania a realizáciu pozitívnych opatrení na prekonávanie a kompenzáciu dôsledkov zrakového postihnutia.

Hlavné mesto SR Bratislava a Bratislavský samosprávny kraj sú zriaďovateľmi zariadení sociálnych služieb v rámci okresu Bratislava IV, ktoré využívajú aj obyvatelia mestskej časti Bratislava-Karlova Ves:

Dom jesene života, Hanulova 1830/7, Bratislava-Dúbravka, rozpočtová organizácia Hlavného mesta SR Bratislavy. Sociálne zariadenie pre mobilných, čiastočne imobilných a imobilných seniorov vrátane seniorov s psychiatrickou diagnózou.

- Druh poskytovanej služby: zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby,
  - o cieľová skupina: fyzická osoba, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby,
  - o forma poskytovanej služby: pobytová celoročná,
  - o kapacita: 206 miest, zariadenie opatrovateľskej služby (Sekurisova 8) s kapacitou 22 miest.

Domov pri kríži, zariadenie pre seniorov, Pri kríži 26, Bratislava-Dúbravka, rozpočtová organizácia Hlavného mesta SR Bratislavy, rozpočtová organizácia Hlavného mesta SR Bratislavy. Sociálne zariadenie pre mobilných, čiastočne imobilných a imobilných seniorov vrátane seniorov s psychiatrickou diagnózou.

- Druh poskytovanej služby: zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby,
  - o cieľová skupina: fyzická osoba, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby,
  - o forma poskytovanej služby: pobytová celoročná,
  - o kapacita: 204 miest.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Domov sociálnych služieb prof. Karola Matulaya pre deti a dospelých, Lipského 13 a Ľ. Zúbka 6, Bratislava-Dúbravka, rozpočtová organizácia zriadená Bratislavským samosprávnym krajom. Špecializované zariadenie pre deti a dospelé fyzické osoby s pervazívnou vývinovou poruchou, forma poskytovanej služby: ambulantná, pobytová - týždenná, celoročná, kapacita: 17 miest.

- Druh poskytovanej služby: domov sociálnych služieb,
  - cieľová skupina: § 38 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.,
  - forma poskytovanej služby: ambulantná, pobytová - týždenná, celoročná,
  - kapacita: 70 miest.

Domov seniorov Lamač, Na barine 5, Bratislava-Lamač, rozpočtová organizácia Hlavného mesta SR Bratislavy. Sociálne zariadenie pre mobilných, čiastočne imobilných a imobilných seniorov vrátane seniorov s psychiatrickou diagnózou.

- Druh poskytovanej služby: zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby,
  - cieľová skupina: fyzická osoba, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby,
  - forma poskytovanej služby: pobytová celoročná,
  - kapacita: 205 miest.

Domov sociálnych služieb pre dospelých a zariadenie podporovaného bývania ROZSUTEC, Furmanská 4, Bratislava-Lamač, rozpočtová organizácia zriadená Bratislavským samosprávnym krajom.

- Druh poskytovanej služby: zariadenie podporovaného bývania, domov sociálnych služieb,
  - cieľová skupina: § 38 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.,
  - forma poskytovanej služby: ambulantná, pobytová - týždenná, celoročná,
  - kapacita: 32 miest.

V mestskej časti Bratislava-Dúbravka pôsobí aj zariadenie neverejného poskytovateľa *Centrum sociálnych služieb Náruč záchrany senior & junior*, Fedákova 1944/5. Zriaďovateľom je Občianske združenie Šanca pre nechcených.

Jednorazové finančné výpomoci

Poskytovanie jednorazových finančných výpomocí v mestskej časti Bratislava-Karlova Ves určuje VZN č. 8/2008 v znení VZN č. 1/2013. O jednorazovú finančnú výpomoc môže obyvateľ požiadať ako fyzická osoba. Hlavnou podmienkou je, že musí byť obyvateľom MČ Bratislava-Karlova Ves.

Jednorazovú finančnú výpomoc možno z rozpočtu mestskej časti poskytnúť z viacerých dôvodov:

- za podmienok ustanovených zákonom o pomoci v hmotnej núdzi ako jednorazovú dávku v hmotnej núdzi,
- na prekonanie nepriaznivej krátkodobej sociálnej a hmotnej núdze,
- s prihliadnutím na ťažký zdravotný stav žiadateľa,
- pri príležitosti dožitia 90, 95, 100 a viac rokov života,
- z iného zreteľa hodného dôvodu.

Jednorazové finančné príspevky pri narodení dieťaťa

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Poskytovanie jednorazových finančných príspevkov pri narodení dieťaťa v mestskej časti Bratislava-Karlova Ves určuje VZN č. 8/2015. Príspevok sa poskytuje na dieťa, ktoré má trvalý pobyt v mestskej časti Karlova Ves, ak oň v určenej lehote písomne požiada oprávnená osoba. Výška príspevku na jedno dieťa je 90 Eur.

Sociálnoprávna ochrana a sociálna kuratela

Sociálnoprávna ochrana detí je súbor opatrení na zabezpečenie:

- ochrany dieťaťa, ktorá je nevyhnutná pre jeho blaho a ktorá rešpektuje jeho najlepší záujem podľa medzinárodného dohovoru,
- výchovy a všestranného vývinu dieťaťa v jeho prirodzenom rodinnom prostredí,
- náhradného prostredia dieťaťa, ktoré nemôže byť vychovávané vo vlastnej rodine.

Sociálna kuratela je súbor opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby a poskytovanie pomoci v závislosti od závažnosti poruchy a situácie, v ktorej sa nachádza dieťa alebo plnoletá fyzická osoba.

Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa vykonávajú, ak zákon neustanovuje inak:

- v prirodzenom rodinnom prostredí, ktorým je domáce prostredie dieťaťa, rodiny alebo plnoletej fyzickej osoby. Ak je to vhodné a účelné, opatrenia podľa zákona sa vykonávajú aj v širšom sociálnom prostredí dieťaťa, rodiny alebo plnoletej fyzickej osoby a v domácnostiach fyzických osôb, ktoré sú s nimi v príbuzenskom vzťahu alebo ktoré majú s nimi blízky vzťah,
- v náhradnom rodinnom prostredí, ktorým je domáce prostredie plnoletej fyzickej osoby, ktorej súd zveril dieťa do starostlivosti alebo ktorej bolo dieťa dočasne zverené rozhodnutím orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately do starostlivosti,
- v otvorenom prostredí, ktorým je každé verejné priestranstvo, verejný objekt alebo komunikácia, ktoré sú pre jednotlivcov a skupiny prirodzeným sociálnym prostredím, v ktorom sa zvyčajne zdržiavajú, a mobilné alebo stále priestorové zázemia jednotlivcov a skupín,
- v prostredí utvorenom a usporiadanom na výkon opatrení podľa zákona - zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Dieťa má právo požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, iný štátny orgán, ktorý je príslušný podľa osobitných predpisov chrániť práva a právom chránené záujmy dieťaťa, zariadenie, obec, vyšší územný celok, akreditovaný subjekt, školu, školské zariadenie alebo poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Všetky orgány, právnické osoby a fyzické osoby uvedené v prvej vete sú povinné poskytnúť dieťaťu okamžitú pomoc pri ochrane jeho života a zdravia, vykonať opatrenia na zabezpečenie jeho práv a právom chránených záujmov, a to aj sprostredkovaním tejto pomoci. To platí aj vtedy, ak dieťa nemôže vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť požiadať o pomoc samo, ale prostredníctvom tretej osoby. *Zdroj: Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov.*

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa vykonávajú v zariadeniach, ktorými sú:

- detský domov,
- detský domov pre maloletých bez sprievodu,
- krízové stredisko,
- resocializačné stredisko pre drogovu závislých a inak závislých,
- v iných zariadeniach zriadených na vykonávanie opatrení podľa tohto zákona.

Na území mestskej časti Bratislava-Karlova Ves pôsobí z týchto zariadení akreditované *krízové stredisko Pomoc ohrozeným deťom - Centrum Nádej, Mokrohájska 3*, ktorého zriaďovateľom je Občianske združenie Pomoc ohrozeným deťom Švabinského 7.

Krízové stredisko podľa zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov zabezpečuje:

- vykonávanie opatrení podľa tohto zákona, ak sa dieťa, rodina alebo plnoletá fyzická osoba nachádza v krízovej životnej situácii,
- výkon rozhodnutia súdu o výchovnom opatrení podľa osobitného predpisu,
- výkon rozhodnutia súdu o predbežnom opatrení podľa osobitného predpisu,
- výkon výchovného opatrenia podľa § 12 až 15.

Finančné aspekty sociálnoprávnej ochrany sú v rámci mestskej časti upravené VZN č. 7/2008. Mestská časť Bratislava-Karlova Ves v súčasnosti neeviduje žiadne deti a rodiny, ktoré spĺňajú podmienky na tvorbu úspor alebo na získanie príspevku na dopravu či na príspevok na úpravu a obnovu rodinných pomerov.

V rámci sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Mestská časť Bratislava-Karlova Ves môže realizovať preventívne programy na predchádzanie krízových situácií v rodine podľa § 10 a opatrenia na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin detí a plnoletých fyzických osôb podľa § 11 ods. 1. To znamená rôzne programy organizované v spolupráci sociálneho, školského, kultúrneho a športového sektora na samosprávnej úrovni.

§ 10 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately definuje opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na predchádzanie vzniku krízových situácií v rodine, ktorými sú najmä:

- organizovanie alebo sprostredkovanie účasti na programoch, tréningoch a aktivitách zameraných na podporu plnenia rodičovských práv a povinností, plnenia funkcií rodiny, na utváranie a upevňovanie vzťahov medzi manželmi, medzi rodičmi a deťmi, rozvoj schopností riešiť problémové situácie a adaptovať sa na nové situácie,
- organizovanie svojpomocných aktivít na podporu plnenia funkcií rodiny a na podporu rozvoja rodičovských zručností,
- organizovanie alebo sprostredkovanie účasti na programoch a aktivitách zameraných na predchádzanie sociálnopatologickým javom,

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

- sprostredkovanie kultúrnych, záujmových a iných aktivít zameraných na podporu vhodného využívania voľného času detí.

§ 11 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele definuje opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby, sú najmä:

- ponúknutie pomoci dieťaťu, rodičom alebo inej plnoletej fyzickej osobe alebo ponúknutie sprostredkovania pomoci pri riešení výchovných problémov alebo rodinných problémov a pri uplatňovaní nárokov dieťaťa podľa osobitných predpisov,⁹⁾
- sledovanie negatívnych vplyvov pôsobiacich na dieťa a rodinu, zisťovanie príčin ich vzniku a vykonávanie opatrenia na obmedzenie pôsobenia nepriaznivých vplyvov,
- organizovanie alebo sprostredkovanie účasti na programoch zameraných na pomoc pri riešení problémov detí v rodine, v škole a na pomoc rodinám pri riešení výchovných problémov, sociálnych problémov a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch,
- organizovanie alebo sprostredkovanie účasti na programoch zameraných na pomoc deťom a plnoletým fyzickým osobám ohrozeným správaním člena rodiny, členov rodiny alebo správaním iných osôb,
- organizovanie alebo sprostredkovanie účasti na programoch zameraných na plnoleté fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú členov rodiny,
- organizovanie alebo sprostredkovanie programov na obmedzenie a odstránenie negatívnych vplyvov prostredia a na predchádzanie sociálnemu vylúčeniu detí a plnoletých fyzických osôb v prostredí podľa § 4 ods. 1 písm. c).

Oddelenie sociálnych vecí

Oddelenie sociálnych vecí Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Karlova Ves zabezpečuje úlohy podľa nasledovnej legislatívy:

- Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine,
- Zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa,
- Zákona č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku,
- Zákona č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi,
- Zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele,
- Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, v znení neskorších predpisov,
- Občianskeho zákonníka a Občianskeho súdneho poriadku,
- Štatútu hl. mesta SR Bratislavy,
- a VZN o poskytovaní sociálnych služieb a VZN o poskytovaní dotácií, návratných finančných výpomocí a jednorazových finančných výpomocí z rozpočtu mestskej časti Bratislava-Karlova Ves.

Plní aj ďalšie úlohy podľa osobitných predpisov napr. Trestného zákona, Trestného poriadku apod.

Medzi činnosti oddelenia sociálnych vecí patrí:

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

- zabezpečuje úlohy z oblasti sociálnych vecí určené mestským časťami v Štatúte hl. mesta SR Bratislavy,
- vykonáva úlohy vyplývajúce z VZN mestskej časti predovšetkým v oblasti sociálnych vecí,
- spolupracuje s orgánmi štátnej správy; súdmi; zložkami Integrovaného záchranného systému a Mestskou políciou hlavného mesta SR Bratislavy; inými bratislavskými mestskými časťami a ostatnými obcami a poskytuje im súčinnosť,
- spolupracuje tiež so subjektmi a inštitúciami činnými v zdravotnej, sociálnej, vzdelávacej a charitatívnej oblasti, ako aj s ďalšími právnickými a fyzickými osobami, ktoré pôsobia v sociálnej sfére,
- vytvára partnerstvá a sieťuje,
- utvára podmienky na prácu s komunitou a na podporu komunitného rozvoja,
- podieľa sa na vypracovaní komunitného plánu sociálnych služieb a následne ho realizuje,
- navrhuje a realizuje projekty týkajúce sa sociálnej oblasti,
- vyhľadáva a eviduje fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,
- poskytuje klientom sociálne poradenstvo a vedie k tomu potrebnú evidenciu a dokumentáciu,
- vedie evidenciu prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- poskytuje štátnym orgánom štatistické údaje na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov z oblasti výkonu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a poskytovania sociálnych služieb.

V oblasti posudkovej činnosti oddelenie sociálnych vecí vykonáva tieto činnosti:

- prijíma žiadosti o posúdenie odkázanosti na opatrovateľskú službu a posúdenie odkázanosti na sociálnu službu v dennom stacionári, v zariadení opatrovateľskej služby a v zariadení pre seniorov,
- vedie evidenciu podaných žiadostí o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu,
- na základe šetrenia v teréne vypracováva sociálny posudok,
- zabezpečuje vypracovanie zdravotného posudku posudkovým lekárom, v spolupráci s lekárom určuje stupeň odkázanosti na sociálnu službu,
- na základe sociálneho a zdravotného posudku vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu, ktorý je podkladom pre vydanie rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu,
- správoplatňuje rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu,
- vedie evidenciu posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
- vedie evidenciu rozhodnutí o odkázanosti na opatrovateľskú službu, o odkázanosti na sociálnu službu v dennom stacionári, v zariadení opatrovateľskej služby a v zariadení pre seniorov,
- vedie evidenciu rozhodnutí o zániku odkázanosti na sociálnu službu,
- vedie evidenciu rozhodnutí o odkázanosti na sociálnu službu po zmene stupňa odkázanosti a
- vedie konanie o povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 11 a 12 zákona o sociálnych službách a vedie evidenciu vydaných rozhodnutí.

V oblasti opatrovateľskej služby oddelenie sociálnych vecí realizuje tieto činnosti:

- zabezpečuje na území mestskej časti Bratislava-Karlova Ves v mieste pobytu občana komplexnú opatrovateľskú službu podľa § 41 zákona o sociálnych službách

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

- vykonáva osobný pohovor pri výbere a prijatí opatrovateliek do pracovného pomeru,
- organizačne zabezpečuje a metodicky usmerňuje poskytovanie opatrovateľskej služby vrátane koordinovania a odborného riadenia zamestnancov poskytujúcich opatrovateľskú službu v domácnostiach opatrovaných osôb,
- eviduje a spracováva prijaté žiadosti o poskytnutie opatrovateľskej služby,
- zabezpečuje podklady a uzatvára zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej služby a o úhrade za sociálnu službu,
- sleduje zabezpečenie požadovaných úkonov v rámci uzatvorenej zmluvy s opatrovaným a z vykonanej kontroly v domácnosti vyhotovuje záznam,
- predkladá predpis platieb ekonomickému oddeleniu podľa skutočne odvedených požadovaných úkonov a výkazov opatrovateľskej služby,
- zabezpečuje oprávneným osobám donášku obedov z jedálne do ich domácnosti podľa § 58 zákona o sociálnych službách.
- v prípade potreby dáva návrh na uzatvorenie zmluvy o zabezpečení poskytovania sociálnej služby s budúcim poskytovateľom sociálnej služby podľa § 8 ods. 8 zákona o sociálnych službách a pripravuje všetky potrebné podklady,
- v prípade potreby dáva návrh na uzatvorenie zmluvy o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s inou obcou, alebo s iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila alebo založila iná obec alebo iný vyšší územný celok a pripravuje všetky potrebné podklady,
- po uzatvorení zmluvy s inou obcou, alebo s iným poskytovateľom sociálnej služby zabezpečuje/dozerá na riadne plnenie záväzkov plynúcich zo zmluvy,
- v prípade potreby môže pri zabezpečení sociálnej služby pre občanov spolupracovať s neverejným poskytovateľom sociálnej služby.

V oblasti sociálnej, zdravotnej a denných center vykonáva oddelenie sociálnych vecí tieto činnosti:

- na základe rozhodnutia súdu vykonáva funkciu kolízneho opatrovníka, majetkového opatrovníka, poručníka alebo opatrovníka fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej súd spôsobilosť na právne úkony rozhodnutím obmedzil,
- na základe rozhodnutia úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vykonáva funkciu osobitného príjemcu prídavku na dieťa a príplatku k prídavku a pomoci v hmotnej núdzi a osobitného príspevku k nej,
- na vyžiadanie oprávnených orgánov a inštitúcií sa v súčinnosti s právnym oddelením MÚ MČ Bratislava-Karlova Ves vyjadruje k spôsobu života a povesti fyzických osôb. V odôvodnených prípadoch vykonáva šetrenie v teréne a o výsledkoch šetrenia vyhotovuje úradný záznam, ktorý je súčasťou podkladov pri spracovaní správy,
- prijíma oznámenia o nevhodnom správaní sa detí, o porušovaní povinností rodičov vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, o zneužívaní ich rodičovských práv, ako aj o skutočnosti, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností,
- spolupracuje s ÚPSVaR - na účely kontroly trvania podmienok nároku na rodičovský príspevok, na jeho výšku a výplatu na žiadosť platiteľa povinne oznamuje osobné údaje

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

uvedené v § 5 ods. 1 druhej vete o rodičovi a dieťati, ďalšie osobné údaje o zárobkovej činnosti rodiča podľa § 4 ods. 3 a o riadnej starostlivosti o dieťa podľa § 3 ods. 2 až 4 zákona o rodičovskom príspevku.

- vykonáva opatrenia zamerané na predchádzanie vzniku krízových situácií v rodine podľa § 10 a opatrenia na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin detí a plnoletých fyzických osôb podľa § 11 ods. 1 zákona o sociálnoprávnej ochrane a sociálnej kuratele (SPOaSK) a vedie evidenciu detí, rodín a plnoletých fyzických osôb, pre ktoré tieto opatrenia vykonáva.
- spolupôsobí pri výkone výchovných opatrení uložených súdom alebo orgánom sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately (SPOaSK) - organizuje výchovné alebo sociálne programy pre deti a programy na pomoc ohrozeným deťom, plnoletým fyzickým osobám a rodinám,
- spolupôsobí pri pomoci deťom, pre ktoré orgán SPOaSK vykonáva sociálnu kuratelú, a podieľa sa na spracovaní a plnení plánu sociálnej práce s dieťaťom,
- spolupôsobí pri úprave a obnove rodinných pomerov dieťaťa finančnou podporou - poskytuje rodičovi dieťaťa alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, príspevok na dopravu do zariadenia podľa § 64 ods. 1 písm. a), a pripravuje Ekonomickému oddeleniu MÚ mestskej časti predpis na základe ktorého vyčleňuje finančné prostriedky podľa § 65 zákona o SPOaSK.
- spracováva a predkladá ÚPSVaR-u žiadosti a vyúčtovania dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom a k plneniu školských povinností dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením,
- vyhľadáva fyzické osoby, ktorým by bolo možné zveriť dieťa do náhradnej rodinnej starostlivosti,
- poskytuje informácie fyzickej osobe, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, na podanie žiadosti o zapísanie do zoznamu žiadateľov a o subjektoch vykonávajúcich prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť,
- zabezpečuje a organizuje pre oprávnené osoby spoločné stravovanie v jedálňach,
- zabezpečuje zriaďovanie a prevádzku denných centier a metodicky riadi ich činnosť,
- zabezpečuje oficiálne gratulácie a vyjadrenie úcty obyvateľom mestskej časti pri príležitosti ich okrúhlych životných jubileí,
- komplexne zabezpečuje agendu jednorazových finančných výpomocí, najmä rozhodovanie o jednorazových dávkach v hmotnej núdzi a vedie k tomu potrebnú evidenciu,
- zabezpečuje pochovanie osoby, ktorá zomrela alebo ktorej pozostatky sa našli na území mestskej časti (ak nie je známe miesto úmrtia), ak nikto nezabezpečil pochovanie alebo ak sa nezistila totožnosť mŕtveho. Ak ide o cudzinca, oznamuje úmrtie príslušným orgánom; ak nedostane v určenom čase oznámenie o zabezpečení prevozu ľudských pozostatkov alebo súhlas na ich pochovanie, zabezpečuje tiež pochovanie osoby.

Oddelenie sociálnych vecí Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Karlova Ves má v súčasnosti päť pracovníkov. Chod oddelenia veľmi komplikuje stav oddelenia zdedený z minulosti. Na oddelení sú zatiaľ len čiastočne spracované databázy organizácií a jednotlivcov, ktorí sa angažujú v sociálnej oblasti v mestskej časti (v minulosti sa nevytvárali siete), chýbajú údaje o klientoch a poskytnutých intervenciách z predchádzajúcich rokov z dôvodu nedostatočne vedenej evidencie a dokumentácie, nevytvorených systémov poradenstva a práce s klientmi zodpovedajúcich

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

súčasným kvalitatívnym štandardom sociálnej práce, neexistencie analýz a najmä komunitného plánu sociálnych služieb. V súčasnosti pracovníci oddelenia sociálnych vecí vykonávajú primárnu prevenciu a vyhľadávajú (depistáž) len minimálne a len vo veľmi obmedzenej miere vykonávajú sekundárnu prevenciu. Väčšina realizovaných činností v súčasnosti sa týka terciárnej prevencie (riešenie akútnych situácií s cieľom znížiť škody pre klienta a jeho sociálne okolie a znížiť negatívne dopady klientovej situácie na spoločnosť, resp. ostatných obyvateľov mestskej časti, čo – ak je to v uvádzanom pomere (terciárna prevencia prevažuje nad sekundárnou aj primárnou), nie je z dlhodobého hľadiska efektívne. Postupne sa však, aj v spolupráci s inými oddeleniami MiÚ, realizujú pilotné projekty prinášajúce inovatívne prístupy, ako napr. zamestnávanie klientov podporovaného bývania pri upratovaní denného centra, spolupráca s odd. hospodárskej správy a s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny – vytváranie miest na aktivačné práce v administratíve pre nezamestnaných ľudí, spolupráca s odd. hospodárskej správy a s neziskovou organizáciou Depaul Slovensko na projekte pracovnej terapie pre ľudí bez prístrešia apod.

Bývanie

Do roku 1960 sa v Karlovej Vsi nachádzalo len 122 bytových jednotiek. V rokoch 1961 – 2000 tu bolo postavených 13 087 bytov, čo tvorí 85,5 % všetkých bytov v mestskej časti. Od roku 2001 do roku 2011 bola realizovaná ďalšia výstavba v podobe 1536 bytov, ktoré tvoria 9,8 % bytových jednotiek v Karlovej Vsi (Tab. 21).

Tab. 21 Bytový fond podľa veku budovy v mestskej časti Bratislava-Karlova Ves

Obdobie výstavby	Byty podľa typu budovy spolu	%
Do 1919	13	0,09
1920-1945	56	0,36
1946-1960	53	0,35
1961-1970	3 941	25,9
1971 -1980	2 376	15,6
1981-1990	2 048	13
1991-2000	4 722	31
2001 - 2005	965	6
2006 - 2011	571	3,8
Nezistené	459	3
Spolu	15 204	100

Zdroj: Štatistický úrad, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011 a vlastné spracovanie

V mestskej časti sa nachádza 949 neobývaných bytov, čo tvorí 6 % všetkých bytových jednotiek (Tab. 22).

Tab. 22 Obývanosť bytov v mestskej časti

Obývanosť bytov (Spolu)	Obývané byty	Neobývané byty
15 204	14 255	949

Zdroj: Štatistický úrad, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Sociálno-demografická štruktúra obyvateľov a bývanie

V Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 – 2020 bolo zadefinovaných šesť regionálnych typov sociálno-demografickej štruktúry obyvateľstva. Jedným z nich je regionálny typ B, do ktorého patrí 10 jednotiek, ktoré v meste tvoria kompaktný blok na ľavom brehu Dunaja. Jednotky ležia na západ od línie Hrad, Slavín, Koliba, Vinohrady a siahajú po Krásnu Hôrku, Mlynskú dolinu, Polikliniku v Karlovej Vsi a okraj sídliska na Dlhých Dieloch. Izolovanou lokalitou je Ľudová štvrť v Novom Meste. Pre jednotky typu B je typická *vysoká hodnota sociálnoprofesionálneho statusu* (najvyššia zo všetkých skupín) a *statusu bývania*, menej významná negatívna hodnota je u rodinného a reprodukčného statusu, zanedbateľné skóre má piata dimenzia. Podľa premenných je tu vysoký podiel vysokoškolsky vzdelaných osôb, podnikateľov, pracujúcich vo vybraných službách a vybavenosť domácností internetom. Minimálny je podiel robotníkov a osôb so základným vzdelaním. *Vysoký je podiel bytov v rodinných domoch, typické sú veľké byty, veľká obytná plocha na osobu, vyšší počet osôb na byt, často s viacerými domácnosťami*, hoci tie sú menšej veľkosti. Je tu *nižšia hustota zaľudnenia*, podiel žien a jednočlenných domácností. Zanedbateľná je koncentrácia nezamestnaných. Podľa interpretácie ide o *typ mestskej vilovej populácie* (žije tu 3,2% obyvateľov Bratislavy), vyznačujúcej sa najvyšším životným štandardom, ku ktorému pochopiteľne patrí aj dobrá kvalita bývania. Obyvatelia tohto typu bývajú prevažne vo vilovej zástavbe. Usudzujúc z hodnoty štvrtej dimenzie je typ B možno charakterizovať aj ako stabilizovaný a menej prístupný. Jednotky tejto skupiny identifikujú *najlepšie situovaný typ mestskej spoločnosti*, ako pripomínajú aj iní autori, čiastočne založený ešte na predsocialistickej tradícii. Podľa týchto autorov bol charakteristický výskyt území s obyvateľstvom s vyšším sociálnym statusom aj v centre mesta, v niektorých častiach vnútorného mesta a záhradných predmestiach. Status mal tendenciu klesať v smere do periférie, najnižší bol v robotníckych štvrtiach v blízkosti priemyslu. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.*

Tretí regionálny typ C zahŕňa 27 jednotiek rozmiestnených v meste menej kompaktné. Smerom na východ, od úrovne Justičného paláca a sídliska Pokrok, pozdĺž Račianskej ulice vystupuje do periférie mesta až po Krasňany, severovýchodne od centra po Ostredky a Pošeň na východe Ružinova. Z juhu je typ C ohraničený Plynárenskou ulicou a Prievozom. Izolovaný ostrov sa objavil v Petržalke (Vilová ulica). Na západe zaberá celú Karlovu Ves s výnimkou Dlhých Dielov, Tavarikovu kolóniu v Dúbravke a Podháj v Lamači. Jednotky skupiny C sú s *vysokým negatívnym skóre rodinného statusu*, ktoré je tu najvýraznejšie zo všetkých typov. K tomu sa pridáva *vysoké negatívne skóre statusu bývania*. Sociálno-profesionálny aj reprodukčný status sú zanedbateľnými dimenziami, piaty faktor má pozitívne skóre. Podľa premenných ide o *areály s nízkym podielom rodinných domácností menšej veľkosti, vysokým podielom samostatne bývajúcich osôb, malým podielom detí v rodinách a veľkým podielom starších obyvateľov, žien, malým podielom ekonomicky aktívnych a slobodných osôb*. Bývanie je typické malým počtom osôb na byt, menšou veľkosťou bytov a veľkou plochou bytu pripadajúcou na jednu osobu. Nízky je podiel bytov v rodinných domoch, podiel domácich, podnikateľov, nízky podiel osôb so základným vzdelaním a naopak veľký podiel bytov v bytových domoch a *vysoká hustota zaľudnenia*. Pri type C ide o mestskú populáciu najstarších povojnových socialistických sídlisk (žije

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

tu 22,0% obyvateľstva Bratislavy) s *obyvateľstvom v pokročilom štádiu životného cyklu rodín*. Areály rozšírenia sa prekrývajú najmä s areálmi povojnovej expanzie bývania na východ mesta. Ostrov v oveľa mladšej Petržalke je územím, kde po začatí výstavby dnešného rozsiahleho sídliska našlo bývanie obyvateľstvo pôvodnej obce. Na západe sú priradené novšie sídliská v súčasnosti však už tiež s parametrami, ktoré ich zaradili do typu C. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.*

V regionálnom type E sa umiestnilo 16 jednotiek nachádzajúcich sa v rôznych častiach mesta (Dlhé Diely v Karlovej Vsi, Devínska Nová Ves, Na Hrebienku v Starom Meste, Kramáre, tri jednotky okolo Teplickej ulice v Novom Meste, sídlisko Experimentálka v Rači, Istrochem, sever Trnávky, časť Pošne, Prievoz a Vrakuňa. Pre jednotky tohto typu je charakteristické skoro identické rozloženie hodnôt skóre základných dimenzií ako v predchádzajúcom type, s výnimkou opačne orientovanej, pozitívnym skóre ohodnotenej druhej dimenzie. Populácia jednotiek typu E sa vyznačuje *vysokým podielom detí, vydatých žien a vysokým indexom plodnosti*, ako aj vysokým podielom rodinných domácností v najnovších bytoch postavených po roku 1991, bytov s viacerými domácnosťami v bytových domoch a nižším podielom ekonomicky aktívnych obyvateľov. V prípade skupiny E ide tretí sídliskový typ populácie, disponujúci početnou vitálnou zložkou v štádiu najmladších rodín s deťmi. Typ E (žije tu 15,9% obyvateľstva Bratislavy) možno zaradiť na koniec vývojového radu typov C, D a E. Tomu zodpovedá aj priestorové rozmiestnenie jednotiek typu E v Bratislave, ktoré sa prekrýva najmä s areálmi dobiehajúcej hromadnej bytovej výstavby, v menšej miere aj s lokalitami starších sídlisk. Populáciu po ukončení predchádzajúceho životného cyklu prirodzene nahrádzajú najmladšie rodiny. Preto možno typy C, D a E považovať za rovnocenné subtypy sídliskového regionálneho typu mestskej populácie v odlišných štádiách svojho cyklu: starom, zrelom a mladom. Všeobecne akceptovanou skutočnosťou je, že výstavbu veľkých sídelných útvarov v období socializmu determinovalo niekoľko faktorov, medzi ktorými dominujú najmä dva, požiadavka saturovať bytmi veľké prírastky obyvateľstva v mestách a ekonomické náklady bytovej výstavby. „Priemyselný spôsob“ bytovej výstavby charakteristický pre celú socialistickú strednú a východnú Európu dal charakter bývania pre približne 20-45% súčasného obyvateľstva týchto krajín. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.*

Očakávaným stavebným rozvojom mesta bol *rozmach zástavby rodinných vilových domov, ako aj bytových domov s vyšším štandardom pre obyvateľov s vyšším sociálnym statusom*. Takýto stavebný rozvoj je koncentrovaný najmä na západ od centra mesta, na úpätí svahov Karpát a vo vybraných lokalitách vnútorného mesta. Zvýšený dopyt po tomto type bývania v Bratislave bol v období postsocialistického vývoja mesta prirodzený a očakávaný. Trh bytov (nehnuteľností) v expandujúcom hlavnom meste podstúpil značnú obnovu v posledných rokoch. Od obdobia, keď sa uľahčil prístup k bankovým pôžičkám, čo časovo korešpondovalo s rastom príjmov obyvateľstva, sa bývanie stalo atraktívnym podnikateľským záujmom. Rozvoj výstavby vilových domov a bytových domov s vyšším štandardom je však v priestorovej štruktúre mesta sprevádzaný eskaláciou viacerých problémov. Ako prvý problém treba jednoznačne uviesť *neúmerné zvyšovanie hustoty zástavby*, či už ide o zástavbu vo vilových oblastiach alebo zástavbu viacpodlažných obytných celkov. Druhý problém je spojený s *výrazným úbytkom „zelených plôch“ mesta*, či už ide o záhrady, parky, lesné porasty, prípadne iné zelené plochy. Lokálne vzácne

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

prírodné plochy, ktoré prežili desaťročia rozsiahlej socialistickej urbanizácie, sú dnes vážne ohrozené intenzívnymi trhovými tlakmi. Paradoxne je to isté prostredie veľmi vysoko ohodnotenú a striedavo ničenú. Tretí problém je podobný druhému, ide o *rozširovanie zástavby na úkor lesov* Malých Karpát. Ako štvrtý problém možno identifikovať *nerespektovanie architektúry pôvodných oblastí, novou výstavbou vznikajú neestetické heterogénne celky*. Ako posledný, piaty problém treba spomenúť *podcenenie dopravy, dynamickej i statickej*. S trochou nadsadenia možno povedať, že výstavba vilových domov a domov s bytmi vyššieho štandardu spôsobuje v jednotlivých oblastiach „bumerangový efekt“: nová výstavba domov sa orientuje na oblasti s veľmi dobrým životným prostredím (veľa zelene, nízka hustota zástavby, tiché prostredie s nízkou intenzitou dopravy, primárne dobrá architektúra a iné prednosti), samotná výstavba však všetky tieto prednosti životného prostredia „likviduje“. Vo veľkých socialistických bytových komplexoch sa stali veľmi atraktívne otvorené priestorové rezervy, zelené plochy, povrchové parkovacie miesta a iné využitia zeme s nízkou intenzitou. Tieto územia sa stali subjektmi komercializácie. Investície všeobecne zvýšili hustotu zastavaného priestoru najmä výstavbou polyfunkčných objektov, často vhodne dobudovaných nových funkčných štruktúr, ktoré boli predtým synonymom monofunkčnosti. Na druhej strane sa vyskytol rad prípadov funkčnej transformácie pôvodných objektov, ktoré strácali svoj pôvodný význam (napr. kultúrny dom v Ružinove a Karlovej Vsi). Funkčná diverzifikácia medzi plochami v obytných komplexoch je realizovaná prevažne komerčným rozvojom. Výnimkou je však napr. rozvoj a výskyt sakrálnych štruktúr, ktoré sa taktiež stali uchádzačmi o postsocialistický mestský priestor. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.*

Pri stavebnom rozvoji Bratislavy je potrebné rešpektovať zachovanie kultúrnohistorických, prírodných a estetických hodnôt mesta. V súčasnom stavebnom rozvoji často pozorujeme necitlivé rozhodnutia pri asanácii niektorých historických cenných stavieb, pri zásahoch do lesných komplexov, prípadne iných prírodných celkov ako aj pri potláčaní estetických hodnôt vybraných oblastí mesta. Prírodné prvky mesta musíme chápať ako súčasť, nie kontext pribúdajúcich morfológických prvkov, novozastavaných oblastí mesta. Mesto musí čo najskôr zachytiť trend, ktorý sa už pravdepodobne nezmení a novú morfológiu budovať na zelenom princípe. Mesto sa nemôže zbavovať svojich krajinotvorných (mestotvorných) hodnôt, akými sú v prípade Bratislavy historické budovy, viaceré chránené prírodné útvary, vinohrady, lesné komplexy Malých Karpát a lužné lesy Dunaja, botanická záhrada a iné. Podobne je dôležité v stavebnom rozvoji mesta rešpektovať estetické hodnoty vybraných oblastí mesta a estetické hodnoty mesta ako celku. V súčasnosti pozorujeme nekoncepčné rozmiestňovanie výškových stavieb, ktoré predstavujú problém nielen v obraze, estetike mesta, ale komplikujú aj dopravné vzťahy v meste. Pri rozvoji rezidenčnej výstavby v kontakte s lesným komplexom Malých Karpát v oblasti Kramárov, Koliby, Starých Gruntov, v Rači i v iných lokalitách, ako aj pri rozvoji vilovej zástavby v Devíne a oblasti Vnútorých hôr sa významne znižujú plochy lesov, záhrad, prípadne iných zelených plôch. Lesy, záhrady, zelené plochy všeobecne majú na území mesta nezastupiteľnú nielen krajinotvornú a rekreačnú, ale aj ekostabilizačnú a aj hygienickú funkciu. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.*

Optimálne využívanie atraktívnych priestorov mesta

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

Územie mesta ponúka stále veľa voľných plôch v atraktívnych polohách, v centre mesta, v zastavanej časti mesta i v nezastavaných oblastiach katastra obklopujúcich urbanizovanú časť. Bratislava postupne a pomerne rýchlo „zaplnuje“ tieto plochy, nie je vždy jasné či koncepčne a efektívne. Bratislava je monocentrickou urbánou štruktúrou, ktorá sa vyvinula okolo výrazne fyziograficky determinovanej lokalizácie jadra a následne centra mesta. Urbanizačný priestor, resp. jeho najoptimálnejší rozvoj, je jednoznačne vymedzený konfiguráciou toku Dunaja, rovinami Podunajskej a Záhorskej nížiny a členitým reliéfom Malých Karpát, vystupujúcim na území mesta viacerými údoliami oddelenými vyššími masívmi. Tieto prírodné danosti a umelá bariéra na východe od centra (priemyselný závod Slovnaft, letisko, nákladná železničná stanica vo Vajnorochoch a Národná prírodná rezervácia Jurský Šúr) predstavujú zložitý základný rámec priestorového rozvoja mesta. K tomuto treba pridať komplikovaný morfológický vývoj mesta v jednotlivých jeho etapách, vrátane pričleňovania okolitých vidieckych obcí. Výsledkom tohto je významne diferencovaná atraktivita jednotlivých oblastí a lokalít mesta. Okrem centra mesta, prípadne centier jednotlivých mestských častí sú atraktívnymi priestormi mesta územia pozdĺž hlavných cestných komunikácií – diaľnic, radiál a okruhov a najmä územia v okolí križovatiek radiál s okruhmi (Račianske mýto, Trnavské mýto, križovatky Vajnorskej ul. a Trnavskej ul. s Bajkalskou ul., križovatky Tomášikovej ul. a Bajkalskej ul., Ružinovskej ul. a Bajkalskej ul., centrum Karlovej Vsi, centrum Dúbravky a iné). Atraktívne rozvojové priestory predstavujú aj stanice osobnej železničnej dopravy, diaľkovej a prímestskej autobusovej dopravy a dôležité uzly mestskej hromadnej dopravy, ale aj bývalé priemyselné areály („brownfields“) nachádzajúce sa najmä vo východnej časti mesta. V Bratislave dnes nájdeme viac takýchto atraktívnych priestorov s nízkou intenzitou využívania, prípadne so zlým stavebným rozvojom realizovaným už v období transformácie mesta. Považujeme za vhodné pri stavebnom rozvoji rešpektovať relatívnu autonómnosť jednotlivých mestských častí Bratislavy, pri zachovaní ich originality a funkčnej hodnoty. V mestských častiach súvisle urbanizovaného územia Bratislavy (Ružinov, Karlova Ves, Dúbravka, Lamač, Petržalka) by bolo vhodné zvýrazniť ich jadrové priestory, hlavné dopravné osi a vnútornú kompozíciu a funkcie. Tento vývoj by mohol pozitívne ovplyvniť aj energetickú náročnosť fungovania mesta. V prebiehajúcej transformácii mesta možno pozorovať degradáciu otvoreného verejného priestoru. Mesto s miznúcim, neprístupným alebo degradovaným verejným priestorom nie je plnohodnotné. Mestský život sa odohráva vo verejnom priestore, ktorý musí byť atraktívnym priestorom pre stretávanie, tvorbu, prezentáciu alebo diskusiu. Je potrebná sústavná a systematická intervencia, nielen pre zachovanie ale aj vznik nových verejných priestorov. Opäť treba pripomenúť, že aj verejný priestor, podobne ako centrum mesta je mestotvorný. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.*

Zdravotníctvo

Na území Karlovej Vsi sa nenachádza nemocnica, ani iné ústavné zariadenie. Pôsobia tu dve polikliniky, stomatologická klinika a viacero ambulancií.

Poliklinika Karlova Ves, Líščie údolie 57 – zriaďovateľom je Bratislavský samosprávny kraj. Bola postavená v rokoch 1975-1980 a odvtedy nebola rekonštruovaná. V roku 2015 zrealizoval

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

zriaďovateľ prvú etapu plánovanej rozsiahlej rekonštrukcie budovy Polikliniky. V roku 2016 je naplánovaná rekonštrukcia jej vnútorných priestorov. V roku 2017 by komplexnú rekonštrukciu mala zavrieť rekonštrukcia terasy. Rekonštrukcia Polikliniky Karlova Ves prebieha v rámci Stratégie znižovania energetickej náročnosti budov vo vlastníctve Bratislavského samosprávneho kraja (BSK), ktorého cieľom je dosiahnuť minimálne 30% úsporu energií.

V Poliklinike Karlova Ves je v prevádzke 70 ambulancií a od 1.1.2016 rozšírila prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia o spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky v odbore rádiológia (skiagrafia, mamografia, ultrasonografia). Röntgenové pracovisko plánuje BSK v roku 2016 rekonštruovať a zdigitalizovať.

Poliklinika Karlova Ves slúži pre spádovú oblasť približne 70 tisíc ľudí.

Ambulancie a prevádzky v Poliklinike Karlova Ves:

- praktický lekár pre deti a dorast – 4 ambulancie,
- praktický lekár pre dospelých – 7 ambulancií,
- stomatologická ambulancia – 7,
- stomatochirurgická ambulancia – 1,
- zubná ambulancia – 2,
- čeľustná ortopédia – 4,
- gynekologická ambulancia – 2,
- zubné, krčné RTG – 1,
- angiologická a interná ambulancia – 1,
- kožná ambulancia – 2,
- diabetologická a interná ambulancia – 1,
- endokrinologická ambulancia – 1,
- gastroenterologická ambulancia – 1,
- geriatrická a interná ambulancia – 1,
- chirurgická ambulancia – 2,
- kardiológ pre deti, dorast – 1,
- kardiologická a interná ambulancia – 1,
- EKG – 1,
- klinická logopédia – 2,
- neurologická ambulancia a EEG laboratórium – 1,
- očná ambulancia – 2,
- ušné-nosné-krčné – 1,
- ortopedická ambulancia – 2,
- pedopsychiatrická ambulancia – 1,
- psychiatrická ambulancia – 2,
- klinický a dopravný psychológ – 1,
- rehabilitácia a fyziatria – 1,
- reumatologická ambulancia – 2,
- urologická ambulancia – 1,
- oddelenie klinickej biochémie – 1,

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

- rádiodiagnostické pracovisko - röntgen, mamografia a sonografia – 1,
- denný pedopsychiatrický stacionár pre deti s rizikovým vývinom, Donnerova ulica č. 1,
- denný rehabilitačný stacionár pre deti, Donnerova ulica č. 1,
- praktický lekár pre dospelých a internista pre klientov Domova seniorov Lamač.

Poliklinika Mlynská Dolina - Medicínske zariadenie Mlynská Dolina, s.r.o., Staré Grunty 56.

Ambulancie a zariadenia v Poliklinike Mlynská Dolina:

- ambulancia liečby stavou – pelocentrum,
- dermatovenerologická,
- diabetologická,
- gynekologická,
- imunoalergologická,
- interná,
- neurologická,
- očná,
- ORL,
- pneumologická,
- psychiatrická,
- rehabilitácia,
- RTG,
- špecializovaná ambulancia pre poruchy príjmu potravy,
- ultrasonografia,
- úrazová chirurgia,
- urologická,
- všeobecný lekár pre dospelých,
- všeobecný lekár pre deti a dorast,
- Bratislavské alergocentrum,
- Vertebrocentrum – centrum liečby ochorení chrbtice.

Stomatologická klinika Schill Dental Clinic, s.r.o., Karloveské rameno 8, vrátane pohotovosti cez víkend a počas sviatkov.

V piatok večer a cez víkend pôsobí na Dlhých Dieloch 1. Bratislavská zubná pohotovosť, spol. s r.o., Kresánkova 20.

V Karlovej Vsi pôsobí Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti Svetlo nádeje, n.o., Púpavová 24, ako jedno z dvoch takýchto zariadení v okrese Bratislava IV (druhé je v Dúbravke).

V okrese Bratislava IV sa nachádzajú tieto zdravotnícke zariadenia:

- 308 ambulancií,
- 7 lekárskejších služieb prvej pomoci,
- 41 lekární a výtvarní zdravotníckych pomôcok,
- 2 agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS).

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Nenachádza sa tu žiadne ústavné zdravotnícke zariadenie – je to jediný bratislavský okres bez takéhoto zariadenia. *Zdroj: www.e-vuc.sk/bsk/zdravotnictvo/*

Aktívne združenia pôsobiace v Karlovej Vsi v oblasti zdravia, pomoci chorým alebo zdravotne postihnutým:

- ZO Asociácie postihnutých chronickými chorobami - Prešovská 39,
- Združenie zdravotne postihnutých občanov v SR, o.z., Tilgnerova 4/A,
- Bratislavský spolok nepočujúcich, Haanova 10,
- Liga proti rakovine SR – Klub Venuša, Brestova 6,
- Slovenský Červený kríž, územný spolok Bratislava mesto,
- Zruženie sklerosis multiplex Nádej,
- Komora veterinárnych lekárov SR, a i.

Životné prostredie

Cieľom tejto kapitoly je popísať súčasný stav v oblasti životného prostredia a pozrieť sa na to, čo všetko pod túto dôležitú tému spadá a s akými výzvami sa bude musieť Mestská časť Karlova Ves vysporiadať.

Predošlý Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2007 – 2013 sa zameriaval najmä na zmapovanie prírodného potenciálu, pomenovanie súčasnej krajinnej štruktúry, vymedzenie chránených území v kontexte ochrany prírody a krajiny a krátke zhodnotenie kvality životného prostredia s ohľadom na zložky, ako sú znečistenie ovzdušia či hluk, v tomto dokumente sme doplnili viaceré aspekty a oblasti, ktoré tiež vnímame ako súčasť problematiky životného prostredia. Materiál čerpal zo správy o stave životného prostredia Bratislavského kraja z r. 2002, informácie z ktorej sú v súčasnosti nedostačujúce. Hoci Ministerstvo životného prostredia každoročne pripravuje Správu o stave životného prostredia (ostatná zverejnená správa ja z roku 2014¹), tieto dokumenty sa zameriavajú na celoslovenskú úroveň a neponúkajú informácie, týkajúce sa špecificky Karlovej Vsi. Regionálne správy o stave životného prostredia nie sú podľa dostupných údajov aktualizované². Na stránke hl. mesta Bratislavy možno k problematike životného prostredia nájsť len dielčie informácie³, komplexnejší pohľad ponúka najmä Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2010 - 2020, ktorý však nie je aktualizovaný. Absenciu relevantných a komplexných dokumentov považujeme za významný problém, týkajúci sa starostlivosti o životné prostredie, pretože neumožňuje definovanie cieľov, cieľavedomé sledovanie zmien a ich následné vyhodnocovanie.

Plánovanie prírodného a životného prostredia by malo na území mestskej časti prebiehať v súlade so strategickými rámcujúcimi dokumentmi, ktorými sú:

- Územný plán hl. mesta Bratislavy, r. 2007, v znení zmien a doplnkov,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislava na roky 2010 - 2020⁴,
- Adaptačná stratégia ku zmene klímy hl. m SR Bratislavy⁵,
- Akčný plán ochrany pred hlukom bratislavskej aglomerácie⁶,
- iné rámcujúce dokumenty, týkajúce sa ochrany prírody a prírodných zdrojov na národnej úrovni.

V tejto časti dokumentu sa zameriame na nasledovné témy:

- chránené územia prírody a krajiny a prírodné areály,
- hlukovú záťaž a znečistenie ovzdušia,
- znečistenie pôdných a vodných zdrojov,

---

¹ <http://enviroportal.sk/spravy/spravy-o-zp/kapitola/1>

² <https://www.enviroportal.sk/spravy/spravy-o-zp/kapitola/76>

³ <http://www.bratislava.sk/zivotne-prostredie/d-74385/p1=11049959>

⁴ http://www.bratislava.sk/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=700000&id_dokumenty=11025702

⁵ http://www.bratislava.sk/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=700000&id_dokumenty=11042712

⁶ <http://www.bratislava.sk/akcny-plan-ochrany-pred-hlukom-bratislavskej-aglomeracie/d-11016599>

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

- povodňová hrozba,
- odpadové hospodárstvo,
- územný rozvoj a jeho regulácia,
- adaptácia na zmeny klímy,
- aktívne občianske združenia.

Chránené územia prírody a prírodné areály

Pre mestskú časť Bratislava-Karlova Ves je charakteristická blízkosť pôvodných prírodných území, ktoré sú ľahko dostupné, mestskú časť obkolesujú a okrem iných prínosov (ochrana prírodného dedičstva, zlepšovanie kvality ovzdušia, ochrana pred hlukom) vytvárajú dostupné rekreačné zázemie pre obyvateľov Karlovej Vsi. Okrem chránených prírodných území benefituje Karlova Ves aj z dostupných vyhradených areálov, ktorými sú napríklad Zoologická záhrada a Botanická záhrada, alebo z čiastočne urbanizovaných areálov so špeciálnym režimom a s relatívne veľkým podielom zelene, ako je napríklad areál SAV, alebo univerzitné a vysokoškolské areály v Mlynskej doline. Karlovešťania často využívajú aj Lišcie údolie, zelené areály škôl či vnútroblokové plochy a na svoje zhodnotenie čakajú aj ďalšie lokality (napríklad zelený masív Sitiny).

Je prirodzené, že prírodné prostredie a nezastavané plochy sa dostávajú pod tlak developerov či rozvojových a hospodárskych zámerov. Svedčí o tom relatívne nedávny boj za záchranu Kráľovej hory - územia v Chránenej krajinnej oblasti Malé Karpaty, ktoré ohrozila plánovaná výstavba a kde obyvatelia vyzbierali temer 22 000 podpisov s cieľom zachovať prírodné prostredie, dosiahnuť v danej lokalite stavebnú uzáveru a zmeniť územný plán. K výstavbe na Kráľovej hore nakoniec vydalo HI. mesto Bratislava zamietavé stanovisko. Ohrozené sú však aj územia s prírodným charakterom pri Karloveskom ramene, kde už prebehla a prebieha výstavba v tesnom dotyku s ramenom.

Konflikty existujú aj medzi rôznymi predstavami o využívaní územia na ostrove Sihoť medzi predstaviteľmi ochrany prírody, Bratislavskou vodárenskou spoločnosťou a Štátnymi lesmi, ktoré sa v roku 2016 pokúsili výrazne na tomto území zvýšiť ťažbu a ohroziť tak jedinečný zdroj pitnej vody, ktorý tu Bratislava má. Vďaka zaangažovaniu sa verejnosti sa v roku 2016 podarilo plánované zásahy zastaviť, otvorenou však ostáva otázka, ako môže mestská časť chrániť záujmy o zachovanie prírodného bohatstva v situáciách, keď nie je majiteľom ani správcom určitých území.

Prírodné bohatstvo, zelené plochy, výborné a dostupné rekreačné zázemie sa premietajú aj do toho, ako vnímajú Karlovu Ves jej obyvatelia a s akou identitou ju spájajú (zelená Karlova Ves, pokojná, s prírodným charakterom). Práve preto by sa mali ďalšie plány zamerať na ochranu a posilnenie tých charakteristík, ktoré robia Karlovu ves jedinečnou, atraktívnou a konkurencieschopnou aj v porovnaní s ostatnými mestskými časťami. Okrem ochrany chránených území a areálov a regulácie zástavby, ktorá ich potenciálne ohrozuje (napríklad pri Karloveskom ramene), existuje v Karlovej Vsi množstvo lokalít, ktoré možno postupne zhodnotiť. Okrem vnútroblokov so vzrastlou zeleňou či ihriskami, ide aj o školské areály, ktoré môže využívať aj verejnosť. Výborný príklad poskytuje nedávno obnovená Vodárenská záhrada, ktorá sa stáva čoraz obľúbenejšou a veľmi využívanou destináciou rodín z Dlhých dielov a dolnej Karlovej vsi. Jej

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

súčasťou je od roku 2013 aj Vodárenská komunitná záhrada⁷, ktorá môže slúžiť ako pozitívny príklad starostlivosti miestnej komunity o pôvodne nevyužívané priestory.

Mestská časť Karlova Ves zatiaľ nemá vlastnú koncepciu rozvoja verejných priestorov. Spolu s plánmi na rozvoj tzv. mäkkej mobility (peší, cyklisti) a postupným ostraňovaním bariér by sa však stratégia rozvoja verejných priestorov a zelených plôch (aj v súlade s adaptáciou na klimatické zmeny) mohla stať v Bratislave príkladom progresívneho a koncepčného riešenia aj pre ostatné mestské časti.

Chránené areály v mestskej časti Bratislava-Karlova Ves:

- *Chránený areál Lesné Diely* - vyhlásený v roku 2001. Rozloha 5 250 m². Ochrana lokality výskytu chránených druhov rastlín, najmä kriticky ohrozeného listnatca jazykovitého (*Ruscus hypoglossum*), v dobre zapojenom lese v širšom areáli zoologickej záhrady. Rastlinné spoločenstvo je blízke prirodzenému, takmer bez antropických vplyvov,
- *Chránený areál Pečniansky les* - vyhlásený v roku 2012. Rozloha 2 953 500 m². Účelom vyhlásenia chráneného areálu je zabezpečenie ochrany biotopov európskeho významu vrbovo-topoľových nížinných lužných lesov, dubovo-brestovo-jaseňových nížinných lužných lesov, prirodzených eutrofných a mezotrofných stojatých vôd s vegetáciou plávajúcich a ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition*, druhov európskeho významu najmä bobra vodného (*Castor fiber*) a viacerých druhov netopierov (*Chiroptera*) a druhov národného významu,
- *Chránený areál Sihot'* - chránený areál vyhlásený v roku 2012. Rozloha 2 349 100 m². Účelom vyhlásenia chráneného areálu je zabezpečenie ochrany biotopov európskeho významu vrbovo-topoľových nížinných lužných lesov, dubovo-brestovo-jaseňových nížinných lužných lesov, prirodzených eutrofných a mezotrofných stojatých vôd s vegetáciou plávajúcich a ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* a nížinných až horských vodných tokov s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*, druhov európskeho významu a druhov národného významu.

Chránené vtáčie územia

Do katastrálneho územia Karlova Ves zasahuje *Chránené vtáčie územie Dunajské luhy* (ďalej len „chránené vtáčie územie“) na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana čierneho, brehule hnedej, bučičika močiarného, čajky čiernohlavej, haje tmavej, hlaholky severskej, hrdzavky potápavej, chochlačky sivej, chochlačky vrkočatej, kačice chrapľavej, kačice chriplavej, kalužiaka červenonohého, kane močiarnej, ľabtušky poľnej, orliaka morského, potápača bieleho, rybára riečného, rybárika riečného, volavky striebristej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. Chránené vtáčie územie sa vyhlasuje aj na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov a zabezpečenia podmienok prežitia a rozmnožovania sťahovavých vodných druhov vtákov vytvárajúcich zoskupenia počas migrácie alebo zimovania.

---

⁷ <http://www.terravoice.sk/project/vodarenska-komunitna-zahrada/>

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

Chránené vtáčie územie tvoria tri časti. Prvá časť je reprezentovaná ostrovom Sihoť v katastrálnom území Karlova Ves, kde je hranica totožná s brehovou čiarou ostrova Sihoť, ktorá je vymedzená riečiskom veľtoku Dunaj a Karloveským ramenom. Ďalšie dve časti sa nenachádzajú v katastrálnom území Karlova Ves. *Zdroj: Vyhláška č. 440 Ministerstva životného prostredia SR z 24. 10. 2008.*

Územie európskeho významu

Územie európskeho významu *Bratislavské luhy* predstavuje cenné pozostatky zachovaných lužných lesov pozdĺž Dunaja na rozlohe 668,23 ha. Na celom slovenskom úseku Dunaja sa dodnes zachovalo už len niekoľko posledných lokalít pôvodných lužných lesov. Nachádzajú sa tu aj unikátne zásoby kvalitnej pitnej vody, najrozsiahlejšie v celej strednej Európe, a viaceré vodných zdrojov, ktoré zásobujú hlavné mesto a jeho okolie. Územie je pokryté hodnotnými porastmi vrbovo-topoľových a dubovo-brestovo-jaseňových lužných lesov s výskytom mnohých starých stromov jedinečnej ekologickej hodnoty. Lesné hospodárstvo sa tu realizovalo len v obmedzenej miere. Okrem samotných lužných lesov tu nájdeme aj pozostatky lesostepí či významné rastlinné spoločenstvá stojatých vôd a vodných tokov. Bútľavé stromy a popadané kmene obývajú viaceré druhy netopierov, vtákov a hmyzu. Svoj domov tu našlo viaceré druhov motýľov, vážok či chrobákov (roháč obyčajný, fúzač veľký). Z vtákov tu hniezdia napríklad sýkorky, škorce, ďatle, či žlny a žije tu aj najväčší európsky ďateľ – tesár čierny. Z cicavcov tu nachádzajú útočisko nielen jelene, srnce, diviaky, jazvece či líšky, ale aj náš najväčší hlodavec bobor vodný. *Zdroj: www.broz.sk.*

Súčasťou územia európskeho významu Bratislavské luhy je na území Karlovej Vsi Karloveské rameno, ostrov Sihoť a Pečniansky les. *Zdroj: www.broz.sk.*

Karloveské rameno je jediné rameno na slovenskom úseku Dunaja od Bratislavy po Gabčíkovo, ktoré stále prúdi a reaguje na prirodzenú dynamiku Dunaja. Dynamika tečúcej vody tu umožňuje vznik štrkových lavíc a kolmých brehov, ktoré predstavujú významné hniezdne a potravné biotopy pre viaceré druhy vtákov. *Zdroj: www.broz.sk.*

Sihoť leží na ostrove, z jednej strany je obkolesená hlavným tokom Dunaja a z druhej Karloveským ramenom – posledným voľne tečúcim ramenom Dunaja na Slovensku. Dynamika tečúcej vody tu umožňuje vznik štrkových lavíc a kolmých brehov, ktoré predstavujú významné hniezdne a potravné biotopy pre viaceré druhy vtákov. Na území ostrova bola v roku 1882 vykopaná prvá studňa a v roku 1886 spustená do prevádzky prvá mestská vodáreň. Ostrov je pre verejnosť sprístupnený len niekoľkokrát do roka. *Zdroj: www.broz.sk.*

Pečniansky les sa nachádza na mieste bývalého dunajského ostrova. Kedysi tu mali Bratislavčania svoje záhrady a ovocné sady, vo veľkom sa tu pestovali višne, ktoré poskytovali materiál na výrobu fajok a vychádzkových paličiek preslávených aj za hranicami. Špecifikom sú aj pamiatky na búrlivé vojenské obdobie tejto pohraničnej zóny ako napríklad malá zemná pevnosť z čias napoleónskych vojen alebo niekoľko železobetónových bunkrov československej armády. Pečňa taktiež uchováva veľké zásoby podzemnej vody. *Zdroj: www.broz.sk.*

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

Chránené a iné ekologicky významné územia zabezpečujú ekologickú stabilitu, ochranu prírodných zdrojov, zvyšujú atraktivitu územia a kvalitu života obyvateľov mesta Bratislava. Časti verejnosti nemusí vyhovovať, že vysoký stupeň ochrany limituje rozvoj niektorých socioekonomických aktivít. V prípade plánovania priamych alebo nepriamych zásahov do chránených území dochádza k sporom s inštitúciami zabezpečujúcimi manažment chránených území ako aj s občianskymi aktivistami a iniciatívami, ktorým záleží na zachovaní týchto území. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 – 2020.*

Na území mestskej časti Bratislava-Karlova Ves sa nachádzajú významné zariadenia vedeckého a rekreačného významu:

- *Zoologická záhrada*, Mlynská dolina, príspevková organizácia hlavného mesta SR Bratislavy, otvorená od roku 1960, s počtom chovaných 914 zvierat v 176 druhoch (k 31.12.2014). *Zdroj: www.zoobratislava.sk,*
- *Botanická záhrada Univerzity Komenského*, Botanická 3, bola založená v roku 1942, je vedecko-pedagogickým pracoviskom Univerzity Komenského, ktorého poslaním je udržiavať a rozširovať zbierky živých rastlín, pomáhať vo výchovnovzdelávacej činnosti odborným školám i pracoviskám a poskytovať odborné informácie širokej verejnosti. *Zdroj: <https://uniba.sk/o-univerzite/fakulty-a-dalsie-sucasti/botanicka-zahrada-uk/zameranie-a-cinnost/>.*

Hluková záťaž a znečistenie ovzdušia

Informácie o hlukovej záťaži sú pre Bratislavu dostupné vďaka hlukovej mape⁸, na ktorej základe spracovalo mesto Akčný plán ochrany pred hlukom bratislavskej aglomerácie. Problémové miesta sú oblasti s vysokými hodnotami indikátorov hluku v kombinácii s vysokou hustotou osídlenia. Najväčším zdrojom hluku je doprava, vrátane cestnej automobilovej dopravy (okolie pozemných komunikácií) a verejnej dopravy, najmä električkových tratí s nevyhovujúcimi technickými parametrami riešenia. Na mnohých miestach v Karlovej Vsi sú prekročené maximálne hodnoty hlukovej záťaže až nad 70 dB. Hodnoty hluku 70 až 80 dB sú namerané na území pozdĺž celej karloveskej električkovej radiály (Karloveská ulica, nábrežie), na hlavnej dopravnej tepne na Dlhých dieloch (Molecova, Janotova, Hany Meličkovej), ako aj na Devínskej ceste či v Mlynskej doline. Výrazne nižšie hodnoty hluku možno nájsť vo vnútroblokových priestoroch alebo pri nezastavaných plochách (parky, lesy), ktoré pôsobia ako prirodzené protihlukové bariéry. Zníženie hluku môže priniesť plánovaná rekonštrukcia Karloveskej električkovej radiály s opatreniami na zníženie prenosu vibrácií z jazdnej dráhy do podlažia. Čiastočné zlepšenie môže priniesť aj rekonštrukcia vozoviek či pretrasovanie dopravy tam, kde je to možné. Kľúčové sú však všetky opatrenia, zamerané na zníženie automobilovej dopravy a posilnenie pešej a cyklistickej dopravy (zmena tzv. modal split).

Z hľadiska kvality ovzdušia patrí územie mesta k stredne až silne znečisteným oblastiam. Tento stav čiastočne zmierňuje vhodná poloha mesta vo vzťahu k najväčším zdrojom znečistenia a dobrá ventilácia ovzdušia. Imisná situácia v meste je vyhodnocovaná na základe meraní na 4 monitorovacích staniciach (Jeséniova ul., Kamenné námestie, Mamateyova ul. a Račianske mýto). Z monitorovaných škodlivín sa na imisnej záťaži najviac podieľajú oxidy dusíka. Najvyššia miera

---

⁸ <http://www.laermkarten.de/bratislava/>

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

znečistenia ovzdušia je v okolí Slovnafu, v mestskej časti Bratislava-Staré Mesto, južne od Istrochemu, v okolí závodu Volkswagen Slovakia a Technického skla v Devínskej Novej Vsi. Na znečisťovaní ovzdušia sa podieľajú najmä veľké a stredné zdroje priemyslu a to petrochemického, palivovo-energetického a automobilového. Ďalším významným zdrojom je rozsiahla výstavba a s tým súvisiace búracie, výkopové a stavebné práce i zvyšujúca sa koncentrácia automobilovej dopravy. Čo sa týka samotnej mestskej časti Bratislava-Karlova Ves, prevetrávanie územia, blízkosť rozľahlých prírodných plôch (lesy, Dunaj) a absencia priemyselných zdrojov znečistenia prispievajú k relatívne dobrej situácii. Znečistenie ovzdušia je skôr ovplyvnené lokálne (pri dopravných tepnách) cestnou dopravou, prípadne bodovými zdrojmi pri výstavbe. Absencia meracích staníc v lokalite Karlovej Vsi však neumožňuje podrobnejšie špecifikovať, ako sa celková situácia v mestskej časti mení. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 – 2020.*

Dôsledky neriešenia hlukovej záťaže a znečistenia ovzdušia:

- zhoršenie zdravotného stavu obyvateľov a celkové zníženie kvality života v najviac zaťažených oblastiach,
- zvýšené náklady na realizáciu protipatrení (výmena okien, protihlukové steny...),
- zhoršenie podmienok pre realizáciu rekreačných, kultúrnych i ekonomických aktivít v najviac zaťažených častiach mesta (napr. zníženie atraktivity pre umiestnenie letných terás,...),
- zmena sociálnej štruktúry obyvateľstva v najzaťaženejších častiach mesta (zmena bydliska u majetnejšej časti populácie z dôvodu hľadania vhodnejšieho životného prostredia, podpora procesu suburbanizácie). *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.*

Znečistenie pôdných a vodných zdrojov

Dominantný podiel na znečistení vôd majú prevádzky chemického priemyslu a verejná kanalizácia. Takmer 90 % tvorí znečistenie organickými látkami, 69 % z toho pochádza z priemyselných zdrojov a 18 % z verejných kanalizácií. Ďalšími zdrojmi sú skládky odpadu (v Karlovej Vsi sú to lokality: ulica H. Meličkovej, Staré Grunty). K ďalším zdrojom možno zaradiť dopravu a priesaky zo žúmp. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 – 2020.*

Hlavným tokom oblasti je Dunaj. Na znečistení vôd sa podieľajú priemyselné a komunálne odpadové vody, poľnohospodárska činnosť a lodná doprava. Kvalita vôd Dunaja v oblasti je nepriaznivo ovplyvňovaná aj znečistením, ktoré privádza jeho horný prítok Morava. Vplyv na kvalitu vôd Malého Dunaja majú hlavne vypúšťané chladiace odpadové vody zo Slovnafu a splaškové odpadové vody z miest a obcí. Najnepriaznivejšia situácia je v mikrobiologických ukazovateľoch, kde množstvo koliformných baktérií, termotolerantných koliformných baktérií a fekálnych streptokokov výrazne nespĺňa požiadavky Nariadenia vlády SR č. 296/2005 Z.z. Limitné hodnoty výrazne prekračujú aj obsahy Al a Hg. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.*

Dôsledky znečistenia pôdných a vodných zdrojov:

- zhoršenie zdravotného stavu obyvateľov a zníženie kvality života,

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

- ohrozenie rozvoja rybárstva a letnej rekreácie viazanej na otvorené vodné plochy,
- potenciálne ohrozenie zásobovania obyvateľstva vodou z miestnych zdrojov,
- zvýšené náklady na realizáciu protipatrení (prevádzkovanie hydrologickej clony, budovanie diaľkových vodovodov,...). *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 – 2020.*

Povodňová hrozba

Aj keď bola a stále je protipovodňovej ochrane venovaná značná pozornosť, Bratislava v minulosti zažila viacero veľkých povodní. Môžu sa kedykoľvek opakovať a ohroziť značnú časť mesta. Dunaj má v Bratislave priemerný dlhodobý prietok $2\,024\text{ m}^3\cdot\text{s}^{-1}$. Ten sa však krátkodobo môže zvýšiť až päťnásobne. Prípadné zlyhanie protipovodňovej ochrany môže spôsobiť značné materiálne škody a potenciálne i ohrozenie ľudského zdravia a životov. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 – 2020.*

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Účelom odpadového hospodárstva v zmysle zákona o odpadoch je predchádzať vzniku odpadov, obmedzovať ich tvorbu, znižovať nebezpečné vlastnosti odpadov a prednostne zabezpečiť zhodnocovanie odpadov pred ich zneškodňovaním.

Podrobnosti o nakladaní s komunálnymi odpadmi (ďalej len „komunálny odpad“) a s drobnými stavebnými odpadmi, najmä spôsob zberu a prepravy komunálneho odpadu, spôsob nakladania s jednotlivými zložkami triedeného komunálneho odpadu, vrátane starostlivosti o miesto určené na ukladanie a zneškodňovanie komunálneho odpadu na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „hlavné mesto“) stanovuje Všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta SR Bratislavy č. 4/2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území hlavného mesta Bratislavy. VZN hlavného mesta upravuje práva a povinnosti pôvodcu komunálneho odpadu, povinnosti správcu nehnuteľnosti, povinnosti právnickej osoby a fyzickej osoby podnikajúcej na území hlavného mesta a povinnosti oprávnenej osoby s cieľom chrániť životné prostredie, zdravie ľudí a dodržiavať čistotu na území hlavného mesta.

Zber, prepravu a zneškodňovanie komunálneho odpadu zabezpečuje v riešenom území – ako v celej Bratislave – organizácia Odvoz a likvidácia odpadu a.s. (ďalej len „OLO a.s.“), ktorej jediným akcionárom je hlavné mesto SR Bratislava. V riešenom území je zavedený separovaný zber papiera, skla a plastov, ktorý taktiež zabezpečuje firma OLO a.s.

OLO a.s. pravidelne zabezpečuje aj zber veľkorozmerného odpadu a nebezpečného odpadu. Od jesene 2007 Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy v spolupráci so spoločnosťou OLO a.s. zabezpečil zmenu systému zberu objemného odpadu a drobného stavebného odpadu v súlade s VZN č. 4/2016. V rámci nového systému zberu objemného odpadu a drobného stavebného odpadu MČ Bratislava-Karlova Ves dostala 38 ks veľkokapacitných kontajnerov. Veľkokapacitné kontajnery sú pristavované priebežne v rámci harmonogramu, ktorý obsahuje aj miesta

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

pristavenia, určené jednotlivými mestskými časťami. V strednodobom horizonte je potrebné vytvorenie zberného dvora, ktorý zabezpečí dostatočnú kapacitu, odstráni znečistenie (v prípade väčšieho množstva odpadu ako je objem pristavených kontajnerov je riziko nahromadenia odpadu mimo kontajnera) za ekonomicky výhodnejších podmienok.

Sadzba poplatku sa určuje vo všeobecne záväznom nariadení na príslušné obdobie, pričom poplatky sú vyrubené mestskou časťou platobným výmerom.

Správca, použitie výnosov, kto je poplatníkom a kto platiteľom, vznik poplatkovej povinnosti, výška sadzby a spôsob platenia miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ktoré vznikajú na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy – t.j. aj v MČ Bratislava-Karlova Ves – sú stanovené vo Všeobecne záväznom nariadení hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 13/2012 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a o zmene a doplnení všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 12/2001 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. januára 2013.

Množstvo komunálneho odpadu v mestskej časti od roku 2011 rastie, ako aj množstvo zhodnoteného odpadu. Od roku 2012 klesá množstvo zneškodneného odpadu, ktorý sa zneškodňuje najmä skládkovaním (Tab. 23).

Tab. 23 Základné charakteristiky produkcie komunálneho odpadu v mestskej časti Bratislava-Karlova Ves

Ukazovateľ/rok	2011	2012	2013	2014	2015
Množstvo komunálneho odpadu spolu (t)	22180,92	19662,578	24417,269	25761,564	25970,028
v tom zhodnotené:	20358,03	17 728,788	22 810,55	24 041,626	24 885,668
- materiálovo	10 388,97	8864,39	11 405,275	12 020,813	12 442,834
- energeticky	8 366,29	7 101,918	8 598,64	9 180,59	9 355,22
- kompostovaním	231,37	285,66	554,852	303,459	751,022
- iným spôsobom	1 371,4	1 476,82	2 251,783	2 536,764	2 336,592
zneškodnené:	971,25	1654,89	1334,03	1344,288	1084,36
- skládkovaním	949,31	1 654,89	1 329,41	1 261,43	1 016,16
- spaľovaním	0	0	0	0	0
- iným spôsobom	21,94		4,62	82,858	68,2
zhromažďované	851,64	278,9	272,689	375,65	0

Zdroj: Magistrát hl. m. SR Bratislavy

V mestskej časti Bratislava-Karlova Ves sa triedi papier, sklo a plasty. Množstvo každej z týchto zložiek od roku 2011 narastá (Tab. 24).

Tab. 24 Zložky triedeného odpadu v mestskej časti v r. 2009-2015 v tonách

Zložky triedeného odpadu	2011	2012	2013	2014	2015
Papier	526,58	498,73	613,28	633	639,65
Sklo	373,74	406,3	510,03	462,66	449,42
Plasty	219,71	232,8	311,93	334,27	354,99

Starostlivosť o verejné priestranstvá je v Bratislave rozdelená medzi mesto a mestské časti, kompetencie v oblasti odpadového hospodárstva alebo údržby verejných priestorov (kosenia) nie sú vždy dostatočne zadefinované, resp. zo strany hlavného mesta Bratislavy dodržiavané. Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves zatiaľ chýba adekvátne zariadenie na nakladanie so zeleným odpadom na tých plochách, ktoré má v svojej správe, preto plánuje na svojom území vybudovať zberný dvor s kompostárňou, ktorá by mala zabezpečovať zhodnocovanie zeleného odpadu pre potreby mestskej časti environmentálne prijateľným spôsobom.

Na území mestskej časti Karlova Ves sa podľa dostupných informácií nenachádzajú čierne skládky. Nachádzajú sa tu dve mobilné zariadenia na zhodnocovanie odpadov: Vassal EKO, s.r.o., Dúbravská cesta 2, drvič a drviace zariadenie pre odpady z poľnohospodárstva, zo spracovania dreva, na plasty, obaly, stavebné odpady, odpadové výmurovky a žiaruvzdorné materiály. *Zdroj: Program odpadového hospodárstva Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2011 – 2015.*

Päť skládok je evidovaných ako rekultivovaných a vyvezených. Skládka s ukončenou prevádzkou je v časti Polianky, Mestská časť Bratislava-Karlova Ves v budúcnosti plánuje rekultiváciu tohto priestoru.

V strednodobom horizonte je potrebné ďalej podporiť dôsledný triedený zber odpadov, vrátane elektroodpadu, ktorý zatiaľ nie je zbieraný formou mobilného zberu. Jeho zavedenie sa však plánuje v intervale 2x mesačne na 5 - 8 miestach v mestskej časti umiestnením kontajnera s obsluhou.

Územný rozvoj a jeho regulácia

Pri priestorovom rozvoji mesta, náraste zástavby, jej intenzifikácii, budovaní infraštruktúry a pod. dochádza k záberu nezastavaných plôch. Tie majú rôznu ekologickú významnosť. V prípade priestorového rozvoja na úkor ekologicky významnejších celkov a plôch sa môžu vytvárať konfliktné zóny. Účastníci sporov o ich riešenie zastávajú často protikladné názory. Proces riešenia týchto konfliktov býva časovo náročný. Preto včasná identifikácia takýchto zón, spolu s dobrou informovanosťou a prácou s verejnosťou môže výrazne uľahčiť a zefektívniť racionálne riadenie rozvoja mesta. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 – 2020.*

Územie mesta Bratislava je podľa ekologickej významnosti rozčlenené (*Zdroj: Hrnčiarová a kol.: Krajinnoekologické podmienky rozvoja Bratislavy, 2006*) do šiestich stupňov. Na veľkej ploche sa nachádzajú ekologicky veľmi významné a významné územia. Zaberajú oblasť Malých Karpát, širšie

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

okolie Moravy a najmä Dunaja. Potenciálna transformácia týchto plôch (a to aj v malom rozsahu) môže vytvárať významné konflikty. Územia veľmi málo významné a s minimálnym významom sa nachádzajú v poľnohospodársky intenzívne využívaných oblastiach a v antropogénne silne transformovaných oblastiach s hustou zástavbou, na plochách priemyselných areálov a významných dopravných koridorov. Ich transformácia by nemala generovať výraznejšie konflikty. Hrozí tu však problém prílišnej kumulácie negatívnych vplyvov a prekročenia únosnej miery zaťaženia územia. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 – 2020.*

Riziká priestorového rozvoja:

- hrozba zníženia ekologickej stability i atraktivity územia a kvality života,
- potenciálna transformácia ekologicky významných plôch (a to aj v malom rozsahu) môže vytvárať významné konflikty,
- potenciálny stret záujmov developerov, prípadne i samosprávy s inštitúciami zameranými na ochranu prírody a krajiny a verejnosťou,
- neúnosné predlžovanie schvaľovacieho procesu v prípade kontroverzných projektov. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 – 2020.*

Adaptácia na zmeny klímy

Aj napriek tomu, že na území mesta Bratislavy sa neočakávajú také významné dopady zmeny klímy ako napr. v mediteránnej oblasti alebo v pobrežných oblastiach Európy, vplyvy budú dostatočne významné, a preto je potrebné očakávané vplyvy identifikovať a pripraviť potrebné adaptačné opatrenia. Za najvýznamnejšie očakávané vplyvy na území mesta Bratislavy v dôsledku zmeny klímy sa považuje ročný priemerný nárast teploty so zvýšením až o 2-3°C, predĺžená perióda extrémnych teplôt (30 dní oproti pôvodným 10 dňom), pokles ročných zrážok o 5%, dlhšie periódy sucha v letnom období, extrémne výkyvy počasia (silné vetry, búrky, privalové dažde) a pokles hladiny Dunaja. *Zdroj: Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy na území hlavného mesta SR Bratislavy (2014)*

Dôsledky a výzvy

- Bohaté prírodné dedičstvo Karlovej Vsi je vo viacerých prípadoch ohrozené výstavbou a otvorenou ostáva otázka, ako môže mestská časť chrániť záujmy o zachovanie prírodného bohatstva v situáciách, keď nie je majiteľom ani správcom určitých území a môže konať len v rámci svojich kompetencií. Táto otázka sa týka nielen ochrany prírodných areálov a území, ale aj možnosti regulovať rozvoj vlastnej mestskej časti.
- Kompetencie ovplyvňujú aj údržbu zelene či starostlivosť o verejné priestory, kde si svoje povinnosti neplní magistrát na pozemkoch, ktoré sú v jeho správe a vlastníctve.
- Negatívne dopady na životné prostredie a zdravie ľudí prináša cestná (najmä individuálna automobilová) doprava. Jedná sa o exhaláty, znečisťujúce ovzdušie a ovplyvňujúce klimatické zmeny (oxidy dusíka, prízemný ozón, polycyklické aromatické uhľovodíky či

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

ultrajemné pracovné častice), ale aj o hlučnú záťaž. Negatívne dopady znižujú atraktivitu prostredia mestskej časti a ovplyvňujú kvalitu života.

- Významnou témou je aj adaptácia na zmeny klímy. Adaptačná stratégia, ktorá sa zameriava na vyrovnanie sa s možnými stratami a rizikami a prevenciu dôsledkov vyplývajúcich z rizík zmeny klímy ponúka strategické smerovanie v tejto oblasti aj katalóg možných opatrení. Tie sa týkajú viacerých oblastí, v ktorých bude musieť mestská časť zaujať aktívny postoj.

Aktívne združenia a zväzy pôsobiace v Karlovej Vsi v oblasti životného prostredia:

- Slovenský zväz včelárov,
- Bratislavské regionálne ochranárske združenie, Na Riviére 7/a,
- OZ Lúka, Veternicová 31,
- OZ Envirosvet, Špieszova 3,
- a i.

Doprava a dopravná infraštruktúra

Cieľom tejto kapitoly je popísať súčasný stav v oblasti dopravy a pozrieť sa na to, akým dopravným problémom a výzvam čelí v súčasnosti Mestská časť Bratislava-Karlova Ves. Predošlý Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2007 – 2013 nazeral na problematiku dopravy primárne z pohľadu individuálnej automobilovej dopravy. Okrem toho sa dokument zameriaval najmä na všeobecné pomenovanie vecí a javov, nie na zmapovanie súvislostí a kauzalít a téma dopravy nebola prepojená na iné strategické témy.

V kontexte súčasného rozvoja dopravy, inšpirovaného trendmi zo zahraničia, zameriame sa nielen na individuálnu automobilovú dopravu, ale aj na iné, progresívne oblasti dopravy (napríklad nemotorovú dopravu), ktoré minimálne alebo vôbec nezaťažujú životné prostredie.

Plánovanie dopravy by malo na území mestskej časti prebiehať v súlade so strategickými rámcujúcimi dokumentmi, ktorými sú:

- Územný generel dopravy Hlavného mesta SR Bratislavy, ktorý zároveň pre Bratislavu plní funkciu plánu udržateľnej mobility,
- Územný plán Hl. mesta SR Bratislavy, r. 2007, v znení zmien a doplnkov,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Hlavného mesta SR Bratislava,
- Zásady rozvoja pešej a cyklistickej dopravy,
- Adaptačná stratégia ku zmene klímy Hl. m. SR Bratislavy⁹.

Rámcovým dokumentom pre túto oblasť je aj Kjótsky protokol, ktorý definuje záväzky Slovenskej republiky, zamerané na zníženie emisií skleníkových plynov, vrátane CO₂ do roku 2030 z rôznych zdrojov, aj z cestnej dopravy. V územnom genereli dopravy možno nájsť aj odkaz na ďalšie medzinárodné dokumenty.

---

⁹http://www.bratislava.sk/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=700000&id_dokumenty=11042712

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

Dopravný generel Hlavného mesta Bratislavy je dokumentom, ktorý bol v takomto rozsahu spracovaný prvýkrát (2014). V súčasnosti ako jediný prináša informácie určitého typu (napr. o dopravnom správaní), robí to však na úrovni mesta, nie na úrovni mestských častí a preto vo vzťahu ku Karlovej Vsi zatiaľ nemožno špecificky pomenovať dôležité trendy a zmeny v dopravnom správaní, aj keď je takéto sledovanie pre budúce dopravné rozhodnutia dôležité. Kľúčová je však informácia o celkovej delbe prepravnej práce u oslovených osôb žijúcich v Bratislave, ktorá sa v porovnaní s predošlými obdobiami mení v neprospech verejnej dopravy: 39,6 % obyvateľov sa podľa prieskumu premiestňuje individuálnou automobilovou dopravou, 32,6 % verejnou dopravou, 26,2 % chôdzou a len 1,6 % využíva cyklistickú dopravu. Dopravný generel tiež zdôrazňuje potrebu realizovať dopravné plánovanie na základe princípov udržateľnej mestskej mobility a so základnými prioritami Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja hl. mesta Bratislavy na roky 2010 – 2020.

Širšie dopravné vzťahy

Cez mestskú časť prechádza významná dopravná komunikačná os stredoeurópskeho priestoru, diaľnica D2 a európsky multimodálny koridor č. VII (vodná cesta Dunaj). Hoci sú významnými komunikačnými ťahmi a umožňujú napojenie na širší región, na rozvoj samotnej mestskej časti vzhľadom na špecifickosť urbanizovaného územia (prevažujú funkcie bývania, rekreácie, služieb) nemajú de facto dopad.

Cestná doprava

Základný komunikačný systém Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves je tvorený tranzitnými komunikáciami mestského a nadmestského významu:

- Karloveská ulica – je dopravným spojením medzi mestskými časťami Bratislava- Dúbravka a Bratislava-Staré Mesto,
- Devínska cesta – je dopravným spojením medzi mestskými časťami Bratislava-Devín a Bratislava-Staré Mesto,
- Cesta Mlynská dolina – je dopravným spojením medzi pravým a ľavým nábrežím Dunaja, medzi mestskými časťami Bratislava-Karlova Ves a Bratislava-Petržalka. Okrem toho zabezpečuje napojenie Bratislavy na diaľnicu D2.
- Lamačská cesta je dopravným spojením, ktoré zabezpečuje napojenie mestskej časti a Bratislavy na diaľnicu D2.

Všetky dopravné ťahy, najmä tie, ktoré zabezpečujú spojenie s inými mestskými časťami, bývajú vzhľadom na narastajúci stupeň automobilizácie často v špičkách preťažené.

Zásadné zlepšenie cestnej dopravy v mestskej časti je možné najmä redukciami počtu tranzitujúcich vozidiel, čo je však možné dosiahnuť iba komplexnými dopravnými opatreniami mimo územia mestskej časti Karlova Ves.

Kritickým úsekom cestnej dopravy je úsek komunikácie Karloveská nachádzajúci sa medzi križovatkou s ulicou Molecova a vyústením Botanickej, kde sa päť jazdných pruhov zbieha do dvoch. V tomto úseku je nevyhnutné zabezpečiť, aby bol električkový koridor pri zachovaní

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

eletričkovej preferencie v bežnej prevádzke pojazdný v prípade núdze pre kolesové vozidlá a umožnil prejazd záchranných vozidiel a verejnej dopravy.

Zástavba územia v lokalite Staré grunty ďaleko predbehla rozvoj príslušnej cestnej infraštruktúry. Ďalšia bytová zástavba v tejto lokalite je možná až po adekvátnom dobudovaní príslušnej infraštruktúry a doriešení problémových komunikačných napojení – Líščie údolie a Slávičie údolie.

Železničná doprava

Severným okrajom mestskej časti prechádza železničná trať č. 110 (Bratislava – Malacky) s málo využívanou zastávkou Bratislava - Železná studienka. Najbližšie železničné stanice sa nachádzajú v susedných mestských častiach: Bratislava-Lamač, Bratislava-Staré Mesto (Hlavná stanica) a Bratislava-Petržalka. Pravdepodobne najvýznamnejšou stanicou pre obyvateľov Karlovej Vsi je Hlavná stanica, ktorá je dostupná autobusovou linkou 32.

V súvislosti s rozvojom integrovanej osobnej dopravy sa plánuje výstavba terminálu integrovanej osobnej prepravy (TIOP) Bory, prípadne TIOP Patrónka, na ktorú by bol priamy prístup autobusovou linkou 32. Terminály TIOP, ktoré by mali umožniť pohodlný a funkčný prestup sú v súčasnosti naprojektované, nezohľadňujú však dostatočne nároky na takéto dopravné stavby, menovite komfort, bezpečnosť či funkčnosť.

Letecká doprava

Letecká doprava s letiskom M. R. Štefánika sa nachádza v severovýchodnej časti Bratislavy, vo vzdialenosti cca 15 km od mestskej časti Bratislava-Karlova Ves. Dostupné a využívané je aj letisko Vienna International Airport Schwechat, vzdialené cca 50 km na západ od mestskej časti.

Vodná doprava

Základom vodnej dopravy v Bratislave je Dunajská magistrálna vodná cesta E80. Vodná cesta Dunaj sa využíva ako pre nákladnú, tak rekreačnú dopravu. V mestskej časti Bratislava-Karlova Ves sa nenachádzajú osobné ani nákladné prístavy, existuje tu však potenciál vybudovania prístaviska pre rekreačnú nemotorovú vodnú turistiku (Karloveská zátoka). V lokalite Karloveského ramena sa nachádza populárne vodácke centrum s viacerými klubmi a lodenicami.

Mestská hromadná doprava

Mestská hromadná doprava (MHD) je napojená na celomestský systém bratislavskej verejnej dopravy, ktorý je zabezpečený Dopravným podnikom Bratislava a.s. Riešené územie je prepojené s príľahlými mestskými časťami autobusovou, trolejbusovou a električkovou dopravou. Sieť MHD je hustá, rozmiestnenie zastávok je prispôsobené osídleniu. Dopravné koridory mestskej hromadnej dopravy sú zhodné s trasami základného komunikačného systému mesta.

Mestská časť Bratislava-Karlova Ves je mestskou dopravou dobre obsluhovaná už teraz, dôležité však je, aby sa zlepšilo napojenie existujúcej siete peších trás na sieť verejnej dopravy a zvýšila celková atraktivita dopravnej infraštruktúry.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

Najväčší význam vzhľadom na vysokú prepravnú kapacitu má v Karlovej Vsi električková doprava. Skvalitnenie električkovej dopravy a zlepšenie dostupnosti centra by mala priniesť plánovaná modernizácia Dúbravsko-Karloveskej radiály. Vďaka odstráneniu súčasných úsekových obmedzení rýchlostí, zavedeniu preferencie električiek na križovatkách by sa tu mala zvýšiť bezpečnosť, presnosť, spoľahlivosť a pravidelnosť mestskej hromadnej dopravy.

Súčastou siete verejnej dopravy sú aj zastávky MHD – ich funkčnosť, estetický vzhľad, dostupnosť a prístupnosť. Estetická a architektonická úroveň zastávok, osvetlenie, zatienenie pri vysokých teplotách, bezpečnosť, bezbariérovosť a funkčné napojenie na sieť peších trás sú v súčasnosti nedostatočné. Zastávky musia byť ľahko prístupné z okolitých domov najkratšou možnou cestou, mali by chrániť čakajúcich pred nepriaznivým počasím (dažďom, vetrom, ale aj ostrým slnkom). Potrebné je primerané osvetlenie (aj nad rámec požadovaný normou), dostatok lavičiek, informačný systém, prípadne kamerový dohľad. Zastávky musia byť pravidelne udržiavané. Významné sú aj architektúra a dizajn zastávok. V súčasnosti sú však mnohé zastávky neudržiavané a devastované, nehovoriac o bariérovom prístupe (lávky ponad cestu), ktorý vychádza z dopravného konceptu 70-tych rokov, vertikálnej segregácie pešej a automobilovej dopravy.

Za problematické možno považovať najmä súčasné napojenie niektorých peších ťahov na zastávky. Pri plánovanej rekonštrukcii Dúbravsko-Karloveskej radiály, kedy má dôjsť k zlúčeniu niektorých zastávok (Jurigovo námestie a Segnerova) treba prehodnotiť a doplniť sieť peších trás, vedúcich k zastávkam.

Dôležitým kritickým uzlom MHD je prestupný terminál na Molecovej. Súčasný riešenie terminálu je nevhodné, nekomfortné a ohrozujúce bezpečnosť chodcov – navrhnutá rekonštrukcia električkovej radiály na túto situáciu reaguje a ponúka riešenie, vďaka ktorému sa ľuďom prestup zjednoduší a stane bezpečnejším.

Dlhé diely nemajú priamy spoj MHD do centra mesta. V súčasnosti majú linku 32, ktorá ide na Hlavnú stanicu. Priame napojenie MHD k autobusovej a vlakovej stanici však neexistuje pre obyvateľov z tzv. dolnej Karlovej Vsi.

Dopravná kapacita liniek na Dlhé diely často v špičkách nepostačuje. Linka 139, ktorá dopravne obsluhuje Staré Grunty, je veľmi dobre využívaná s primeranými intervalmi. Rovnako kvalitne, ako sa pripravuje Karloveská radiála je dôležité vyriešiť aj nadväzujúcu mestskú hromadnú dopravu z Dlhých Dielov. Hoci existujú plány, ktoré uvažujú o napojení trolejbusovej trate na Dlhé diely na existujúcu sieť trolejbusov a o zatrolejovaní nezatrolejovaného úseku autobusovej linky 32, zatiaľ neprebehli žiadne kroky smerujúce k realizácii.

V dopravnej infraštruktúre mestskej časti Bratislava-Karlova Ves popri MHD významnú úlohu hrajú aj autobusové linky Bratislavskej integrovanej dopravy využívajúce autobusovú stanicu Patrónka, a to aj prímestské aj medzištátne linky.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Cyklistická doprava

Územím mestskej časti Bratislava-Karlova Ves prechádzajú viaceré významné cyklotrasy. Z hľadiska geografických predpokladov a konfigurácie terénu je na rozvoj cyklodopravy vhodnejšie územie tzv. dolnej Karlovej Vsi a menej vhodné územie Dlhých dielov s veľkými prevýšeniami. Blízkosť Dunaja, Karloveskej zátoky, lesov a prírodného prostredia je stimulujúcim faktorom ako pre rozvoj cykloturistiky (rekreačné ciele) tak pre rozvoj cyklodopravy, primárne po nábreží ako po spojnici s mestskými časťami Bratislava-Staré Mesto a Bratislava-Petržalka.

Cyklistické trasy z hľadiska významu a kompetencií pri zabezpečovaní ich rozvoja sa členia do nasledovných kategórií:

- *hlavné trasy* vytvárajú kompletný systém prepájajúci jednotlivé časti mesta a v extraviláne nadväzujú na nadmestské a medzinárodné cyklistické trasy. Ich rozvoj a realizácia je v kompetencii Magistrátu hl. m. SR Bratislavy,
- *vedľajšie trasy* sú rozvíjané v nadväznosti na hlavné trasy a vytvárajú plošnú sieť cyklistických cestičiek v jednotlivých mestských častiach. Ich realizácia je v kompetencii jednotlivých mestských častí,
- *doplňkové trasy* zabezpečujú prístup k objektom, rekreačným plochám a pohyb v ich tesnej blízkosti. Ich realizáciu by mali zabezpečovať vlastníci objektov a areálov.

Cez mestskú časť prechádzajú dve cyklotrasy patriace medzi najdôležitejšie hlavné cyklistické cesty na Slovensku: *Moravsko-dunajská cyklistická cesta* – hlavná tranzitná trasa – začína sa na ľavobrežnej strane Dunaja pod Novým mostom a pokračuje nábrežím (proti toku rieky) popri Karloveskej zátokke a Devínskej ceste do Devína, odkiaľ pokračuje pozdĺž rieky Moravy do Devínskej Novej Vsi a ďalej smerom na Záhorie. Moravsko-dunajská cyklistická cesta sa napája na medzinárodnú *Dunajskú cyklistickú cestu*, ktorá je vedená po dunajských hrádzach z Passau v Nemecku cez Viedeň, Bratislavu a Štúrovo v pokračovaní na Budapešť v Maďarsku (004). Na území Karlovej Vsi je súběžne s ňou vedená aj *cyklotrasa EuroVelo 13 (Cesta železnej opony)*.

Cez riešené územie prechádzajú viaceré cyklotrasy na úrovni hlavných mestských cyklotrás Bratislavy: 05 (Most Lafranconi - Mlynská dolina), R41 (Karloveská ulica), R51 (Karlova Ves - Devín – Devínska Nová Ves):

- *Karpatská cyklistická cesta* – hlavná tranzitná trasa – prepája medzinárodné dunajské cesty do priestoru Malých Karpát. Vede cez Most Lafranconi a Mlynskú dolinu do dopravne upokojených priestorov Železnej studničky (05),
- *Dúbravská radiála (cyklistická cesta)* – vedie od mosta Lafranconi Líščím údolím v Karlovej Vsi do Dúbravky a Devínskej Novej Vsi (R 11),
- *Lamačská radiála (cyklistická cesta)* – vedie od Karpatskej cyklotrasy cez Lamač do Záhorskej Bystrice (R12).

Hoci je cyklistická doprava premietnutá do strategických dokumentov, v Karlovej Vsi zatiaľ neexistuje dostatočný počet samostatných cyklochodníkov a pruhov, alebo iná cyklistická infraštruktúra (najmä stojany pri zariadeniach občianskej vybavenosti), ktorá by spravila bicyklovanie komfortnejším pre väčšie skupiny obyvateľstva. Ani areály, ktoré by mali ponúknuť možnosť cyklistického pohybu (areál SAV, univerzitný areál) neponúkajú dostatočnú

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

infraštruktúru. Zaostávanie infraštruktúry je viditeľné napr. pri prechode z nábrežia cez ústie Devínskej cesty, kde neexistuje prechod pre cyklistov a kde sa na úzkom chodníku tlačia chodci, rodičia s kočíkmi s cyklistami.

Aby bola cyklopraha bezpečná, na uvedenú sieť hlavných tranzitných a mestských cyklistických trás by sa mali napájať vedľajšie a doplnkové trasy a súčasťou by malo byť vertikálne i horizontálne značenie a cyklopravná infraštruktúra (stojany, prechody, iné). Pri budúcich opatreniach je tiež potrebné zvažovať rozdielne správanie cyklistov. V Karlovej Vsi sa možno stretnúť s tranzitnými alebo športovými cyklistami (rýchlojazdci cyklisti, prepravujúci sa na dlhšie vzdialenosti) a rezidenčnými cyklistami („miestni“ cyklisti, napríklad rodiny s deťmi, pohybujúci sa v najbližšom okolí), z ktorých má každý iné nároky, potreby a požiadavky. Potreba dobudovať cyklistickú infraštruktúru môže znamenať nároky na rozpočet a hoci sa náklady na výstavbu cyklochodníkov líšia, z dostupných zdrojov možno uviesť, že výstavba 1 kilometra segregovaného (chráneného) cyklochodníka je 100-násobne lacnejšia ako výstavba rovnako dlhého úseku cestnej komunikácie. Budovanie infraštruktúry len pomocou horizontálneho a vertikálneho značenia (napr. cykloprahy) je ešte výraznejšie lacnejšie.

Pešia doprava

Sieť peších trás v Karlovej Vsi je navrhnutá tak, že trasy niekedy neumožňujú logické spojenia, občas sú dokonca trasy prerušené (parkoviskami) a ich funkčnosť a atraktivita je ovplyvnená bariérami (parkujúce autá, bariérové obrubníky, značky a stĺpiky, rampy, iné). Obyvatelia si tak vytvorili (vyšliapali) svoje trasy, ktoré používajú buď preto, že trasa je kratšia, alebo že je menej bariérová (poškodené schody, chýbajúce nefunkčné rampy). Súčasná sieť chodníkov a cestičiek pre peších nie je úplná a nespĺňa viaceré parametre. Neexistuje logická, bezbariérová a atraktívna sieť peších komunikácií.

V lokalitách so svažitým terénom pri niektorých domoch existujú len schodíky, na mnohých miestach absentujú rampy, ľudia obchádzajú schody po teréne. Významnými bariérami sú nadchody nad električkovou traťou, ale aj autá, parkujúce na chodníkoch, najmä na Dlhých dieloch.

Súčasná sieť peších trás vychádza z pôvodného urbanistického konceptu, v ktorom neboli vzhľadom na konfiguráciu terénu naplánované toky smerom dole, k radiále, pretože sa predpokladalo, že ľudí budú dopravovať k električkovej trati priečne autobusové a trolejbusové linky. Chodníky chýbajú, resp. nemajú dostatočnú šírku ani na viacerých miestach pozdĺž električkovej radiály, pozitívom je však situovanie trás v zeleni a pestrosť a rôznorodosť verejných priestorov.

Na makroúrovni chýba prepojenie nábrežnej promenády od Vodohospodárskeho ústavu na Karloveskú ulicu a prírodné zázemie pri Karloveskom ramene (vznik tzv. Karloveskej promenády) a pešie či cyklistické prepojenie Dlhých dielov - mnohé trasy si vychodili občania. Nedostatočné je prepojenie viacerých zón v rámci Karlovej Vsi a priestorové bariéry môžu vytvárať aj veľké vyhradené areály, napríklad areál SAV, areál ZOO a ďalšie.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

Keďže sa v minulosti venovala iba malá pozornosť pešej a cyklistickej doprave, chýbajú informácie o tom, v akom stave je sieť peších komunikácií (pasportizácia). Mestská časť nemá pri pešej doprave identifikované hlavné dopravné toky a ich vyťaženosť (ktoré komunikácie sú najvyužívanejšie), čo by však potrebovala ako východisko pri prioritizácii rekonštrukcií. Pri koncepčnom riešení sa bude potrebné rozhodnúť, akým spôsobom má byť využívaný a spravovaný verejný priestor tak, aby bol primárne zohľadnený verejný záujem, nie súkromné záujmy.

Z takéhoto pohľadu pomôže znižovať dopravné zaťaženie územia posilnenie polycentrickosti a sebestačnosti mestskej časti v niektorých, najmä vybavenostno-obslužných a pracoviskových funkciách, rozvoj a zveľaďovanie siete verejných priestorov, napríklad rekonštrukciou detských ihrísk, vytvorením kultúrnych uzlov a komunitných centier či podporou miestnych trhovísk.

Statická doprava

Problematika parkovania dlhodobo rezonuje v Karlovej Vsi ako jeden z najviac verejnou pocitovaných problémov, ako ukázal aj prieskum medzi obyvateľmi mestskej časti. Problém parkovania je vnímaný ako problém chýbajúcich miest na parkovanie, ale aj ako problém negatívnych dôsledkov parkovania na verejných priestoroch, na spevnených plochách pre peších a na chodníkoch (bariéry pešieho pohybu).

Predošlý Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja identifikoval počet parkovacích miest v mestskej časti ako nepostačujúci, vychádzajúci z vysokého stupňa automobilizácie a zahusťovania pôvodnej zástavby sídlisk novou výstavbou bez ponechania územnej rezervy pre parkoviská a hromadné garáže. Pôvodný plán zástavby rátať totiž s iným koeficientom automobilizácie, než akému v súčasnosti čelíme. Významnosť problému sa v rôznych lokalitách líši – väčší tlak na parkovanie (aj nelegálne) je na Dlhých dieloch, kde pravdepodobne dochádza k väčšej obsadenosti bytov vďaka ľuďom, migrujúcim do Bratislavy za prácou z iných regiónov Slovenska, alebo v oblasti Púpavovej ulice.

Mestská časť Bratislava-Karlova Ves v snahe získať relevantné informácie uskutočnila v júni 2015 podrobnú analýzu parkovania na svojom území. V Karlovej Vsi (okrem zóny Staré Grunty, zóny Patrónka a oblastí so zástavbou rodinných domov nad Devínskou cestou) bolo napočítaných v nočných hodinách 9290 parkujúcich vozidiel. Keďže Karlova Ves má 4492 oficiálne evidovaných parkovacích miest, zvyšných 4798 vozidiel parkovalo mimo oficiálne parkovacie miesta, najmä na chodníkoch a miestnych komunikáciách. Až 574 vozidiel v čase zberu dát parkovalo v rozpore s dopravnými predpismi. Najčastejšie išlo o parkovanie v križovatke, parkovanie na chodníku bez ponechania 1,5 m pre chodcov a parkovanie na zeleni. Zo spočítaných áut tvorili mimobratislavské autá približne 15 %.

Dopyt po parkovacích miestach v dôsledku chýbajúcej regulácie prevyšuje ponuku, preto dochádzalo na území mestskej časti k pokusom riešiť problém parkovania zmenou organizácie dopravy (napríklad zjednosmernením komunikácií) alebo určením vyhradených plôch na parkovanie, často na chodníkoch a verejných priestoroch.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

Hlavné mesto SR Bratislava pripravilo návrh VZN o celomestskej parkovacej politike, ktorú majú tvoriť základné dokumenty, umožňujúce zavedenie parkovacej politiky na území mesta. Mestská časť súbežne pripravuje projekty rezidenčného parkovania v ucelených zónach, ako súčasť parkovacej politiky mestskej časti, s cieľom postupne zaviesť takéto zóny v celej mestskej časti. Vytvorí sa systém regulovaného parkovania na vonkajších plochách, slúžiaci ako nástroj na reguláciu automobilovej dopravy a spravodlivú deľbu verejného priestoru.

Karlova Ves je svojimi obyvateľmi často vnímaná ako príjemné miesto pre život, v ktorom radi žijú a trávajú svoj čas, kam sa radi vracajú. Obyvatelia považujú svoju mestskú časť za „zelenú“ a príjemnú, s rôznorodým verejnými priestormi. Z hľadiska dopravného spojenia Karlovej Vsi s ďalšími mestskými časťami existujú predpoklady na zlepšenie verejnej dopravy, najmä električkových liniek. Je potrebné posilniť a rozvíjať aj iné druhy mobility (napríklad cyklo dopravu). Dopravné správanie obyvateľov Karlovej Vsi sa však zatiaľ neodlišuje od dopravného správania obyvateľov Bratislavy, preto je dôležité vyhodnotiť, aký dopad môže mať rastúci počet automobilov na užívanie, rozvoj či ohrozenie verejných priestorov a aké kroky musí Karlova Ves a mesto realizovať, aby sa negatívne trendy v doprave (napr. nárast využívania individuálnej automobilovej dopravy v porovnaní s verejnou dopravou a s tým súvisiace environmentálne dopady) zastavili.

Technická, informačná a energetická infraštruktúra

Technická infraštruktúra

Stav vodovodnej siete umožňuje všetkým obyvateľom územia mestskej časti, ako aj organizáciám a podnikateľom napojiť sa na kvalitnú pitnú vodu z verejného vodovodu.

Odpadové vody sú odvádzané cez vybudovanú mestskú kanalizáciu.

V súčasnosti je mestská časť zásobovaná elektrickou energiou na dobrej úrovni.

Verejné osvetlenie je jednou z hlavných podmienok zaistenia bezpečnosti cestnej premávky a pohybu občanov v meste. Rekonštrukcia verejného osvetlenia sa realizuje priebežne.

Územie mestskej časti Bratislava-Karlova Ves je plne plynofikované.

Zásobovanie teplom pre bytovo-komunálnu sféru a pre obslužno-vybavenostné zariadenia je zabezpečované prevažne zo systému centrálného zásobovania. Rodinné domy sú vykurované z individuálnych tepelných zdrojov, pričom rozhodujúca väčšina rodinných domov je vybavená kotlami na spaľovanie zemného plynu.

Mestská časť Bratislava-Karlova Ves zastúpená spoločnosťou K.O.R.S. a.s. nakupuje a predáva teplo na vykurovanie a teplú úžitkovú vodu za ceny, ktoré stanovuje Úrad pre reguláciu sieťových odvetví.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

Informačná infraštruktúra

Rozvojom nových foriem komunikácií a šírenia informácií narastá význam telekomunikačných technológií. Význam telekomunikačných technológií v území narastá vo vzťahu k zapájaniu územia do hospodárstva európskeho priestoru. Vybavenosť územia mestskej časti Bratislava-Karlova Ves informačno-komunikačnými technológiami je dostatočná, avšak pre zvýšenie konkurencieschopnosti územia potrebné je zlepšiť ich dostupnosť.

Energetická efektívnosť mestskej časti

Problém energetickej efektívnosti mesta je hierarchický. Od energeticky neefektívnych stavebných riešení budov až k energeticky neefektívnemu usporiadaniu častí mesta a mesta ako celku. Za predpokladu rastúcich nákladov na energie v budúcnosti ide o kritický moment trvalej udržateľnosti sídla ako takého. Rozptýlenie pribúdajúcich nových funkčných častí mesta do obklopujúceho medzisídelného priestoru, priestoru medzi zastavaným územím mesta a jeho krajinným zázemím, je potenciálnym zdrojom viacerých problémov.

Zbohatnutie spoločnosti vedie k preferencii súkromného priestoru spolu s ochotou znášať vyššie dopravné náklady. Ak sa tento trend priamo alebo nepriamo, vedome alebo nevedome podporí, bez dôslednej koordinácie tohto rozširovania hrozí, že priestorové rozširovanie mesta, vrátane suburbanizácie, ho premení na urbanizovaný región závislý len na individuálnej doprave. Spätná väzba bude následne nielen environmentálna ale aj globálna. Už dnes je vybudovanie rozsiahlych obytných celkov, veľkých „sídlišť“ s prevažujúcou zástavbou rodinných domov po obvode mesta, v menšej alebo väčšej vzdialenosti od centra, vážnym „energetickým“ problémom. K tomu treba pripomenúť, že jednotlivé obytné celky sú s centrálnymi časťami mesta, prípadne navzájom, spojené len malým počtom „úzkych dopravných hrdiel“. Diaľnica čiastočne tento problém zmiernila, no aj napriek tomu vznikajú v cestnej sieti mesta v ranných a popoludňajších špičkách, prípadne v špičkách na začiatku a konci víkendu zložité situácie. Bohužiaľ, očakávaný urbanistický vývoj Bratislavy - pokračujúca suburbanizácia môže energetickú náročnosť mesta a dopravné problémy zväčšiť. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 – 2020.*

Hoci sa Karlovej Vsi problém suburbanizácie a extenzívnej výstavby s veľkými nárokmi na dopravu priamo netýka, má na ňu nepriame dopady, pretože mestská časť čelí dopravnej záťaži a zápcham, spôsobeným presunom obyvateľov z okrajových častí mesta (Dúbravka, iné) do centra mesta.

Na energetickú efektívnosť mestskej časti sa možno pozrieť aj z iného uhla pohľadu – ako efektívne nakladá mestská časť v rámci svojich kompetencií s energetickými zdrojmi. Nejde teda len o samotné hospodárenie s energiami, ale aj o energetickú efektívnosť verejných budov (napríklad škôl, ktorých zriaďovateľom je mestská časť, športovísk, administratívnych budov) a znižovanie energetickej náročnosti pri spravovaní majetku (nakladanie s odpadmi a ich sekundárne využívanie, napríklad kompostovanie).

Dôsledky a výzvy

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

- Ako okrajová časť mesta čelí Karlova Ves dopravným vplyvom, podmieneným nielen tým, že sa jej obyvatelia musia presúvať za prácou, vzdelaním a rekreáciou do iných mestských častí, ale že je zároveň tranzitnou mestskou časťou pre iných obyvateľov. Zvyšovanie dennej migrácie (na celomestskej úrovni 200 000 osôb z/do okolitých sídiel) znamená aj nárast automobilovej dopravy s dopadom na zvýšenie znečistenia ovzdušia.
- Pôvodný urbanistický koncept v kopcovitom teréne, intenzívna zástavba niektorých častí (Dlhé Diely) a vysoký stupeň automobilizácie vedú k pokračujúcemu posilneniu preferencie individuálnej automobilovej dopravy, čo sa následne prejavuje negatívnymi dopadmi v oblasti životného prostredia.
- Nedostatočná infraštruktúra pre cyklistickú dopravu, neúplná sieť peších trás a ich bariérovosť neumožňujú rýchly rozvoj iných foriem mobility bez toho, aby sa investovalo do vybudovania takejto infraštruktúry.
- Dlhobo neriešený problém regulácie parkovania na celomestskej úrovni i na úrovni národnej legislatívy s možnosťou parkovať na chodníkoch a iných verejných priestoroch sťažuje možnosti riešenia, pretože je potrebné prekonávať postoje verejnosti.

Matica vplyvu

Matica vplyvu rozdeľuje inštitúcie v mestskej časti Bratislava-Karlova Ves podľa ich vplyvu a právomocí vo vzťahu k realizácii PHSR. Zaujímajú nás najmä tie inštitúcie, ktoré majú vysokú mieru právomocí alebo vplyvu. Tieto by sa pri realizácii PHSR mali stať partnermi, alebo samotnými realizátormi jednotlivých aktivít. Základné rozdelenie inštitúcií podľa ich vplyvy a právomocí pri realizácii PHSR uvádza tab. 25.

Tab. 25 Matica vplyvu inštitúcií na realizáciu PHSR

		Miera právomocí	
		Vysoká	Nízka
Miera vplyvu	Vysoká	Mestská časť Bratislava-Karlova Ves Hlavné mesto SR Bratislava Štátna správa	Aktívne občianske združenia Inštitúcie Podniky
	Nízka	-	-

Zdroj: vlastné spracovanie

Časť 1.B - Analýza vonkajšieho prostredia

STEEP analýza

Súčasťou analýzy vonkajšieho prostredia je tzv. analýza STEEP faktorov, ktorá sleduje vplyv faktorov v sociálnej, technologickej, ekonomickej, environmentálnej a politickej oblasti. Sú to faktory, ktoré pôsobia na širšej úrovni, pričom majú vplyv na ďalší rozvoj mestskej časti. Súhrn vonkajších faktorov v metodike STEEP analýzy uvádza tab. 26, vplyvy týchto faktorov sú uvedené v nasledujúcom texte.

Tab. 26 STEEP analýza - vplyv sociálnych, technologických, ekonomických, ekologických a politických faktorov z vonkajšieho prostredia na rozvoj mestskej časti Bratislava-Karlova Ves

SOCIÁLNO-KULTÚRNE	TECHNOLOGICKÉ	EKONOMICKÉ	ENVIROMENTÁLNE	POLITICKO-PRÁVNE
Starnutie populácie	Rýchly vývoj techniky a technológií	Medziročný nárast HDP na 1 obyvateľa	Zmena klímy - celkové oteplenie, extrémne zrážky, veterné smršte, extrémne teplé letné obdobia	Nárast štátnej byrokracie
Rýchle životné tempo, viac stresu	Zlepšuje sa prístup k informáciám, komunikačné možnosti medzi ľuďmi a inštitúciami sa menia, rozvíja sa spolupráca na diaľku	Priaznivý vývoj referenčných úrokových sadzieb Euribor	Narastá environmentálne povedomie verejnosti	Zhoršovanie podnikateľského prostredia v SR
Uzatváranie sa do seba, do svojich rodín a domovov	Deti a mládež častejšie trávia voľný čas pri počítači ako pri hrách s vrstovníkmi			Vymožiteľnosť práva – nedôvera občanov a podnikateľov
Pasívne trávenie voľného času v niektorých rodinách	Technika a nové technológie umožňujú reakciu na dopady zmeny klímy			Najvyššiu dôveru medzi občanmi majú spomedzi inštitúcií mimovládne organizácie (40 % občanov)
	Technika umožňuje nové možnosti prezentácie a komunikácie			
	Nárast využívania sociálnych sietí			

Zdroj: Vlastné spracovanie

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Starnutie populácie vyžaduje a bude vyžadovať čoraz viac zdrojov na sociálne služby a programy, ktoré je povinná zabezpečovať mestská časť.

Rýchle životné tempo, viac stresu spôsobuje viac zdravotných problémov, menej času na rodinu, záujmy, spoločenský a komunitný život a záujem o verejné záležitosti.

Uzatváranie sa do seba, do svojich rodín a domovov podobne ako predchádzajúci faktor znižuje záujem o verejné záležitosti a tak aj možnosť vplyvu na rozvoj mestskej časti.

Pasívne trávenie voľného času v niektorých rodinách môže spôsobiť zhoršovanie fyzického i psychického zdravotného stavu najmä následkom nedostatku pohybu.

Rýchly vývoj techniky a technológií umožňuje vznik nových podnikateľských zámerov, vrátane tzv. start-upov.

Zlepšuje sa prístup k informáciám, komunikačné možnosti medzi ľuďmi a inštitúciami sa menia, rozvíja sa spolupráca na diaľku, čo uľahčuje komunikáciu, zber údajov, názorov a spätnú väzbu medzi samosprávou a obyvateľmi.

Deti a mládež častejšie trávia voľný čas pri počítači ako pri hrách s vrstovníkmi, čo môže znamenať obmedzenie pohybových, a tiež spoločenských aktivít s dôsledkami na fyzické, psychické zdravie, ako aj spoločenské zručnosti.

Technika a nové technológie umožňujú reakciu na dopady zmeny klímy, ktoré sú už v súčasnosti významným ohrozením. Bude potrebné sledovať nové možnosti a realizovať ich v mestskej časti.

Technika umožňuje nové možnosti prezentácie a komunikácie, čo je dôležité pri prezentovaní zámerov, projektov i výsledkov aktivít, pri aktívnej tvorbe pozitívneho obrazu mestskej časti, pri komunikácii mestskej časti s obyvateľmi aj inštitúciami.

Nárast využívania sociálnych sietí umožňuje samospráve komunikovať, prezentovať svoje výsledky, ako aj získavať aktuálnu spätnú väzbu na svoje zámery a aktivity.

Medziročný nárast HDP na 1 obyvateľa v SR by mal byť východiskom pre zvýšenie zdrojov v oblasti verejných služieb.

Priaznivý vývoj referenčných úrokových sadzieb Euribor poskytuje možnosť získať lacné úverové zdroje pre jednotlivcov, podniky, prípadne samosprávu pre svoje investičné zámery.

Zmena klímy - celkové oteplenie, extrémne zrážky, veterné smršte, extrémne teplé letné obdobia je realitou, na ktorú je potrebné reagovať tak zo strany štátnych inštitúcií, ako aj zo strany samosprávy v rozsahu jej kompetencií.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Narastá environmentálne povedomie verejnosti, čo má za výsledok aj nárast environmentálnych iniciatív a aktivít, ako aj vyššie očakávania od verejnej správy a jej rozhodnutí a aktivít v tejto oblasti.

Nárast štátnej byrokracie sťažuje rozvoj podnikania a realizáciu niektorých projektov.

Zhoršovanie podnikateľského prostredia v SR vidno z každoročných rebríčkov porovnávajúcich podnikateľské prostredie krajín. Podnikanie je pritom dôležitým zdrojom inovácií, zamestnanosti a ekonomického rozvoja.

Vymožiteľnosť práva a nedôvera občanov a podnikateľov obmedzuje podnikanie, dôveru občanov a akékoľvek inštitúcie.

Najvyššiu dôveru medzi občanmi majú spomedzi inštitúcií mimovládne organizácie (40 % občanov). Je to príležitosť pre spoluprácu. Mimovládne organizácie majú oproti samospráve okrem vysokej dôvery aj ďalšie výhody, ktoré je možné pri spolupráci využiť: priamy dosah na komunitu, flexibilitu v rozhodnutiach, akcieschopnosť (bez zdĺhavých byrokratických procesov), zariadenosť dobrovoľníkov apod.

Časť 1.C - Zhodnotenie súčasného stavu územia

Vízia

Vízia je vyjadrením želania, ako bude mestská časť Bratislava-Karlova Ves vyzeráť o 10 rokov. Vychádza z reálnych podmienok a reálnych očakávaní. Je všeobecná a výstižná, zrozumiteľná pre občanov. Zároveň je špecifická v tom, že odráža situáciu v území a jeho potenciál a potenciál jeho obyvateľov a inštitúcií, nezamieňa sa za ciele, nie je súhrnom cieľov.

Vízia mestskej časti Bratislava-Karlova Ves vznikala počas diskusií štyroch pracovných skupín a riadiacej skupiny pre tvorbu PHSR mestskej časti. Členmi pracovných skupín boli poslanci Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Karlova Ves, vedúci zamestnanci Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Karlova Ves a predstavitelia mimovládnych aj štátnych inštitúcií, ktoré pôsobia v mestskej časti.

Vízia je formulovaná do roku 2026, pretože počítame s dopadmi aj posledných aktivít realizovaných v roku 2023 podľa schváleného a následne aktualizovaného Programu rozvoja mestskej časti. Neznamená to, samozrejme, že celá vízia, alebo jej časti, sa nemôžu naplniť aj skôr.

Vízia mestskej časti Bratislava-Karlova Ves do roku 2026

Do roku 2026 si želáme a budeme podporovať rozvoj takej Karlovej Vsi, kde budú ľudia radi bývať, vzdelávať sa, pracovať a oddychovať.

V Karlovej Vsi budú ľudia vnímaví voči svojmu okoliu, budú spolu komunikovať, stretávať sa, vzájomne si pomáhať, aj aktívne prispievať k rozvoju svojich komunít a celej mestskej časti.

Karlova Ves bude mestskou časťou s kompetentnou, efektívnou a otvorenou a spolupracujúcou samosprávou, ktorá bude zodpovedne dbať na všestranný, dlhodobý udržateľný rozvoj mestskej časti.

Spoločne budeme vytvárať príjemné, bezpečné, zdravé a podnetné prostredie s dostatkom všetkých potrebných služieb.

Vízia mestskej časti Bratislava-Karlova Ves je doplnkovou voči vízii mesta Bratislava.

Vízia mesta Bratislava

Bratislava chce byť:

- mestom, ktoré rešpektuje zásady udržateľného rozvoja, zodpovedne pristupuje k životnému prostrediu a kultúrnemu dedičstvu,
- mestom, ktoré sa efektívne vyrovnáva s nárokmi na bezpečnosť, sociálnu, technickú a dopravnú infraštruktúru a zlepšuje kvalitu života obyvateľov,
- mestom, ktoré umožňuje rovnosť príležitostí, poskytuje profesionálnu a občanom otvorenú správu a riadenie,

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

- mestom, ktorého prosperita je postavená na vysokej efektívite, poznatkovo orientovanej ekonomike a znalostnej spoločnosti,
- úspešne spolupracujúcim mestom, ktoré je dobrým a spoľahlivým susedom a partnerom pre okolité obce, mestá a regióny. *Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020.*

Čiastkové vízie pre Karlovu Ves

Čiastkové vízie sú výsledkom diskusií štyroch pracovných skupín pre tvorbu Programu rozvoja mestskej časti. Každá je formulovaná pre konkrétnu oblasť.

Vízia pre školstvo

V oblasti školstva budeme v Karlovej Vsi do roku 2026 podporovať:

- kvalitné, konkurencieschopné, zrekonštruované a zmodernizované školy a školské zariadenia,
- aktívnu mimoškolskú činnosť a prevenciu sociálno-patologických javov v školskom prostredí,
- rozvinuté komunitné prostredie v otvorených školách pre verejnosť,
- aby deti chodili do škôl s radosťou.

Vízia pre kultúru

V Karlovej Vsi budeme do roku 2026 podporovať:

- rozvoj kultúry pre všetky generácie s aktívnym príspevom miestneho potenciálu obyvateľov a komunit,
- kvalitné, konkurencieschopné, zrekonštruované kultúrne zariadenia,
- vznik nových, alternatívnych priestorov pre súčasnú tvorbu,
- rozvoj profesionálnej nezávislej kultúry.

Vízia pre šport

V Karlovej Vsi do roku 2026 budeme podporovať zlepšenie podmienok na rozvoj rôznych druhov športu v školách, na sídliskách a v športových zariadeniach vrátane budovania cyklistickej infraštruktúry s využitím potenciálu jedinečnej prírodnej lokality.

Vízia pre sociálnu oblasť

Do roku 2026 budeme v Karlovej Vsi efektívne využívať existujúce sociálne služby a programy a s nimi súvisiace služby a programy a zároveň zriaďovať nové služby a programy pre rôzne skupiny občanov čo najbližšie ich bydlisku a potrebám. Bude fungovať transparentný, spravodlivý a dynamický systém sociálnych služieb a programov, pôsobiaci na všetkých úrovniach prevencie, aktuálne reagujúci na krízové situácie. Sociálny systém bude vytvorený pre nasledujúce cieľové skupiny:

- rodiny s deťmi, mladí ľudia, seniori,
- ľudia so zdravotným znevýhodnením,
- ľudia s nízkymi príjmami,
- ľudia bez prístrešia,
- ďalšie skupiny – ľudia so závislosťami, ľudia po výkone trestu odňatia slobody, a iné.

Vízia pre komunitný rozvoj

Do roku 2026 budeme podporovať komunitný rozvoj tak, aby v Karlovej Vsi aktívne pôsobili rôzne komunity vo vzájomnej spolupráci medzi sebou a so samosprávou, reagujúce na potreby obyvateľov v rôznych oblastiach života.

Vízia pre bývanie a zdravie

V Karlovej Vsi do roku 2026 budeme rozvíjať podmienky na príjemné, kvalitné bývanie v zdravom prostredí so znižovaním bariér, vrátane funkčného systému nájomného bývania, podporovaného bývania a iných foriem bývania so sociálnym aspektom.

Vízia pre ekonomický rozvoj mestskej časti

V Karlovej Vsi budeme v oblasti ekonomického rozvoja podporovať do roku 2026:

- vytváranie pracovných miest a rozvoj malého a stredného podnikania v oblastiach, ktoré nezaťažujú životné prostredie, s dôrazom na dostupnosť služieb,
- rozvoj Karlovej Vsi ako príjemného miesta pre život.

Vízia pre samosprávu

V oblasti samosprávy v Karlovej Vsi do roku 2026 budeme podporovať:

- otvorenosť samosprávy voči občanom,
- vyššiu participáciu občanov na verejnom živote mestskej časti,
- lepšie poskytovanie služieb samosprávy,
- dobré hospodárenie,
- lepšiu informovanosť a elektronické vybavovanie,
- integrovanie verejných inštitúcií do jedného bodu.

Vízia pre dopravu

Želáme si v Karlovej Vsi do roku 2026:

- ekologickú, bezbariérovú mobilitu, so znížením preferencií pre individuálnu automobilovú dopravu,
- dobré podmienky na pešiu a cyklistickú dopravu umožňujúce bežnú dennú dostupnosť,
- zvýšenú pešiu atraktivnosť mestskej časti,
- vhodné podmienky na parkovanie nezaťažujúce verejné priestranstvá a zeleň,
- dopravu tvoriacu jeden celok, napojenú na celomestský nosný systém,
- architektonicky, urbanisticky, dizajnovovo vhodne riešený dopravný systém v mestskej časti, s prepojením na verejné priestory.

Vízia pre životné prostredie

V oblasti životného prostredia v Karlovej Vsi do roku 2026 si želáme:

- kvalitné, funkčné a prístupné plochy verejnej zelene prepojené vzájomne a s prírodným zázemím, využívaným na krátkodobú rekreáciu obyvateľov,
- pripravenosť Karlovej Vsi na negatívne dopady zmeny klímy,
- udržateľné hospodárenie so zrážkovými vodami,

- zapojenie občanov a inštitúcií do tvorby príjemného prostredia pre život v mestskej časti.

Analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození

Analýza silných, slabých stránok, príležitostí a ohrození (analýza SWOT) pomenúva hlavné charakteristiky vnútorného prostredia (silné a slabé stránky) a vonkajšieho prostredia (príležitosti a ohrozenia) mestskej časti.

Silné a slabé stránky charakterizujú súčasný stav v mestskej časti. Sú to tie charakteristiky, ktoré sú buď pozitívne, alebo negatívne vzhľadom na to, čo chceme dosiahnuť a čo sme si zadefinovali do čiastkových vízií v týchto oblastiach.

Príležitosti a ohrozenia sú tie vonkajšie vplyvy, o ktorých sa domnievame, že budú mať vplyv na rozvoj mestskej časti v oblastiach záujmu našej pracovnej skupiny. Tieto vplyvy môžu byť z oblasti legislatívnej, politickej, technickej, ekonomickej, z oblasti techniky a technológií, environmentálne vplyvy, môžu to byť rozhodnutia alebo trendy, ktoré existujú a budú existovať mimo mestskej časti (v meste Bratislava, v Bratislavskom kraji, v SR, v EÚ, vo svete). Mestská časť nemá na ne vplyv, ale v budúcom rozvoji musí s nimi rátať.

Analýza silných a slabých stránok je výsledkom diskusií pracovných skupín pre tvorbu Programu rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves. Štyri pracovné skupiny sa zhodli na silných a slabých stránkach, príležitostiach a ohrozeniach pre štyri oblasti svojho záujmu:

- vzdelávanie, voľný čas – šport, kultúra, komunitný rozvoj (Tab. 27),
- sociálna oblasť - sociálne programy, komunitný rozvoj, bývanie (Tab. 28),
- ekonomický rozvoj a otvorená samospráva (Tab. 29),
- dopravná infraštruktúra, životné prostredie, územné plánovanie a cestovný ruch (Tab. 30).

Silné a slabé stránky sú charakteristikami, ktoré má mestská časť v súčasnosti. Príležitosti a ohrozenia sú vplyvmi z vonkajšieho prostredia, na ktoré mestská časť nemá vplyv, ale mala by ich v budúcom rozvoji akceptovať, alebo využiť.

Tab. 27 Analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození mestskej časti Bratislava-Karlova Ves pre oblasti: vzdelávanie, voľný čas - šport, kultúra, komunitný rozvoj

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Vzdelávanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - potenciál ZŠ A. Dubčeka – budova, areál, bazén, kinosála, - spolupráca Univerzity so Spojenou školou (Tilgnerová), - možnosti rozšírenia materských škôl, - záujem rodičov o chod škôl a pomoc rodičov škole, - kvalitné školy aj Základná umelecká škola, - možnosť využitia priestorov na mimoškolskú činnosť (Majerníkova 60), 4-podlažná budova, - kvalitní, flexibilní, odborne vzdelaní, tvoriví, aktívni učitelia, - Univerzitný areál, - Karlova Ves - „mozog Slovenska“ (sídlo vysokých škôl, SAV), <p>Kultúra</p> <ul style="list-style-type: none"> - Botanická záhrada, Vodárenské múzeum, ZOO, - Karloveské centrum kultúry s bohatým programom a aktívnou riaditeľkou, - aktívne komunity, občianske združenia, dizajnéri, umelci, - záujem škôl o kultúrny program, <p>Šport</p> <ul style="list-style-type: none"> - činnosť športových klubov, - jedna zo škôl má športový areál a bazén, - dobré prírodné podmienky na šport v mestskej časti, - športoviská v areáloch škôl, <p>Voľný čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lodenica – Karloveské rameno, - Rieka Dunaj, <p>Komunitný rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - občiansky aktívni ľudia, - spoločenstvá a komunity okolo dvoch karloveských farností, 	<p>Vzdelávanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlý technický stav budov škôl, areálov škôl a prístupových komunikácií k nim, - chýbajú bezbariérové školy, - nedostatočná vybavenosť škôl didaktickými a metodickými prostriedkami, - nerozvinutá spolupráca s vysokými školami, - neexistencia koncepcie rozvoja vzdelávania mestskej časti, - chýbajú analýzy v oblasti školstva v mestskej časti, - mestská časť nerieši problémy a nevyužíva potenciál škôl iných zriaďovateľov, <p>Kultúra</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlý technický stav budov kultúrnych zariadení, areálov a prístupových komunikácií k nim, - chýba fungujúce kultúrne centrum (priestor, vybavenie, financie), - chýbajú alternatívne priestory pre kultúrne aktivity, - chýba koncepcia rozvoja kultúry, <p>Šport</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatok športovísk a zlý technický stav existujúcich športovísk, - zatvorený bazén, <p>Voľný čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - chýba centrum voľného času, <p>Komunitný rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - chýbajú komunitné centrá – napr. aj priestor pre vzťah učiteľ – žiak – rodič, - chýbajúce kultúrno – komunikačné uzly,

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<p>Mestská časť</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobré prírodné podmienky (les, voda), - záujem Mestskej časti o školstvo a šport, - osobnosti Karlovej Vsi. 	<p>Mestská časť</p> <ul style="list-style-type: none"> - chýba logický finančný mechanizmus v rámci subjektov zriaďovaných mestskou časťou, - slabá podpora masových športových podujatí pre širokú verejnosť Mestskou časťou, - zničený pôvodný ráz Karlovej Vsi (vinice, zánik Dobrovoľného hasičského zboru), - nevedomovanie si pozitív Karlovej Vsi (obyvateľmi), - rôzne ľuďmi vytvorené bariéry v území, - vysoká hustota osídlenia a zastavanosť územia, - vypätá dopravná situácia (napr. Dlhé Diely), - veľké problémy s parkovaním, - nebezpečný dopravný uzol Karloveská – Molecova – Konečná DP, - nevysporiadané pozemky, - slabý dosah Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na územia vo vlastníctve iných subjektov.
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - blízkosť centra mesta, - Koncepcia športu Bratislavského samosprávneho kraja, - plánovaná podpora kreatívneho priemyslu zo strany vlády, - plán vytvorenia koncepcie školstva v Programovom vyhlásení vlády, - možnosti na ďalšie vzdelávanie učiteľov, - kvalitná kultúra dostupná v rámci celej Bratislavy, - prírodné okolie mestskej časti – Devínska Kobyla a i. 	<ul style="list-style-type: none"> - snahy developerov a štátnych subjektov vplývajú na ubúdanie verejných priestranstiev v prírodnom prostredí, - nízke ohodnotenie učiteľov v SR, - vysoký vekový priemer učiteľov v SR, - prerozdelenie mestských daní nevýhodné pre mestskú časť, spôsobuje finančnú poddimenzovanosť.

Tab. 28 Analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození Mestskej časti Karlova Ves pre oblasti: sociálna oblasť - sociálne programy, komunitný rozvoj, bývanie

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Sociálne služby</p> <ul style="list-style-type: none"> - na území mestskej časti existujú sociálne služby pre ľudí so zdravotným postihnutím v detskom a produktívnom veku, - funkčná opatrovateľská služba MČ, - motivovanosť subjektov sociálnych služieb v mestskej časti spolupracovať, <p>Komunitný rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - existencia fungujúcich materských centier, - ochota mestskej časti a organizácií tretieho sektora spolupracovať, s miestnou samosprávou je možné priamo komunikovať, - schopnosť mamičiek z rodinného centra urobiť mapu bariér (pohybu v mestskej časti), - mestská časť má nezávislé vedenie, - aktivity dvoch farností v Karlovej Vsi – tábory, „stretká“, spoločenstvá, - veľa formálnych a neformálnych skupín občanov, ktoré chcú byť aktívne – cirkevné spoločenstvá, rodinné centrá, športové kluby, kluby seniorov, Karloveské centrum kultúry, <p>Bývanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - dosiahnuteľnosť prírody; možnosti pre šport a rekreáciu - Zoologická záhrada, Botanická záhrada, lodenica, vysoké školy, ZUŠ, folklórne súbory, KŠK (Karloveský športový klub), - slabá priemyselná zástavba, málo priemyslu, - životné prostredie – lesy, Karloveské rameno, - možnosti športového využitia, - bezpečnosť občanov, 	<p>Sociálne služby</p> <ul style="list-style-type: none"> - chýbajú priestory a služby pre ľudí bez domova, - absencia funkčnej databázy a celkovo dát z oblasti sociálnej starostlivosti, - absencia zariadení sociálnych služieb a zariadení pre seniorov, - poddimenzované terénne sociálne služby, - poddimenzovaná opatrovateľská služba - odhadovaný počet potenciálnych klientov, ktorí by podľa noriem potrebovali opatrovateľskú službu v Karlovej Vsi, je cca 400 ľudí, – službu poskytuje momentálne 32 opatrovateliek pre cca 80 klientov, - chýba Komunitný plán sociálnych služieb. <p>Komunitný rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozdrobenosť aktivít, - nízka angažovanosť v komunitách – ťažko získavame členov do rodinného centra, - Dlhé diely sú oddelené od Karlovej Vsi, budujú si ťažko komunitu, <p>Bývanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - chýbajúce centrum – priestor, ktorý by sme vnímali ako centrum, - zápchy v doprave v špičke, - chýbajú CVČ pre deti a kluby mládeže, - málo športovísk, - chýbajú ihriská s plateným dozorom, správcom, - Dlhé diely: anonymita, migrácia obyvateľov, veľa prenajatých bytov, prechodné bývanie („stavíme dom“), - preľudnenie Dlhých dielov, boj o kúsok priestoru, konflikty okolo verejného priestoru na Dlhých Dieloch (psíčkari, mamičky s deťmi, parkujúci vodiči), - Dlhé diely: polarizácia miestnych a cezpoľných, ktorí neplatia dane, nemajú identitu, problémové parkovanie, - nízky počet nájomných bytov.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<p>Samospráva</p> <ul style="list-style-type: none"> - odborníci na Miestnom úrade, - ochota mestskej časti riešiť a reagovať na problémy, - Mestská časť Bratislava-Karlova Ves má samostatné kompetencie v sociálnej oblasti, je autonómna, <p>Územie</p> <ul style="list-style-type: none"> - štandardné demografické zloženie (Dlhé Diely nám robia dobré zloženie), - vhodná geografická poloha pre vznik sociálnych služieb aj pre širšie územie ako je mestská časť. 	<p>Samospráva</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatok financií (príjmy, ktoré prichádzajú do miestneho rozpočtu), MČ, ktorá má v porovnaní s inými mestskými časťami najnižšie príjmy, - v porovnaní s inými úradmi máme na sociálnom odbore najmenej pracovníkov – 4,3, <p>Územie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dlhé diely - bariérovosť, kopcovitý terén, - chýbajúce priestory pre aktivity, problém s verejným priestorom, - členitý chotár – napr. zložitá prístupnosť pre opatrovatelky.
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - proces transformácie a deinštitucionalizácie, - existencia nízkoprahových služieb v rámci mesta Bratislava, - možnosti získania externých finančných prostriedkov z grantov apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - starnutie populácie vyvolá zvýšenú potrebu sociálnych služieb, môže priniesť zvýšené sociálne vylúčenie v rámci komunity, - prehľbovanie predsudkov voči sociálne vylúčeným skupinám, polarizácia spoločnosti, - nedostupnosť eurofondov pre Bratislavu.

Tab. 29 Analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves pre oblasti: ekonomický rozvoj a otvorená samospráva

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Samospráva</p> <ul style="list-style-type: none"> - súlad medzi poslancami a vedením úradu, - dobrá spätná väzba od občanov na činnosť samosprávy v roku 2015, <p>Ľudské zdroje</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekonomicky stabilizovaná skupina obyvateľov v tomto území, - vysoká vzdelanosť, - Karlova Ves patrí medzi mestské časti s najnižšou nezamestnanosťou v Bratislave, - Karlova Ves - „mozog Slovenska“ (sídlo vysokých škôl, SAV), - mnoho bývajúcich študentov – mozgový potenciál, potenciál zotrvania aj v budúcnosti, - vekové zloženie obyvateľov, - veľká časť obyvateľov bez trvalého pobytu – potenciál budúcich trvalých obyvateľov v produktívnom veku, <p>Infraštruktúra</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobré spojenie s centrom mesta, - dobré napojenie na obchvat, - vybudovaná vzdelávacia, sociálna infraštruktúra, - dostatok služieb a obchodov, <p>Poloha, prostredie</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobrá geografická poloha, - prírodné prostredie, - čistý vzduch. 	<p>Samospráva</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných zdrojov na veľké projekty, - samospráva nemá zárobkovú činnosť, ktorá by prinášala príjmy, - nie sú pripravené projekty, - nemáme platné PHSR – nemôžeme sa uchádzať o vonkajšie zdroje, - nevieme poskytnúť pozemky na investičné projekty, <p>Komunikácia samosprávy s verejnosťou</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná komunikácia samosprávy s občanmi, nedostatočná argumentácia, - občania sa nezaujímajú o verejné záležitosti, - slabá participácia obyvateľov, - nízka účasť na verejných zhromaždeniach, - chýba komunikácia podnikateľského sektora a samosprávy, nemáme funkčný komunikačný kanál s touto cieľovou skupinou, nemáme databázu zamestnávateľov a podnikateľov, resp. ich reprezentantov, - slabá identita obyvateľov k mestskej časti, - nevedomovanie si pozitív Karlovej Vsi (miestnymi obyvateľmi), - pomerne veľká časť obyvateľov bez trvalého pobytu vrátane študentov, ktorí sa menej zaujímajú o verejné záležitosti a menej sa angažujú na živote v mestskej časti, bez účasti na podielových daniach v tejto mestskej časti, užívajúcich verejné služby, - Dlhé diely: polarizácia miestnych a cezpoľných, ktorí neplatia dane, nemajú identitu, <p>Pracovné príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlé rozloženie pracovných príležitostí na území Karlovej Vsi.
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - iniciatívy za zmenu zákona o hazardných hrách – v prípade prijatia podpora príjemnejšie bývanie, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná podpora legislatívneho prostredia, - Zákon o Bratislave – nedostatok kompetencií samosprávy mestskej časti,

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<ul style="list-style-type: none"> - Bratislava priťahuje vzdelaných ľudí z celého Slovenska, je zaujímavá aj pre podnikanie, investorov, zahraničné firmy, - mestská časť má infraštruktúru ako súčasť Bratislavy, - veľký potenciál prírodného zázemia – Dunaj, - existuje štátny program na podporu zateplovania bytov, - existuje program Efektívna verejná správa – možnosť čerpania financií pre občianske združenia v spolupráci so samosprávou, - existujúce trasy európskeho významu - cyklotrasa Eurovelo, dunajská vodná trasa, - plánovaná výstavba obchvatu okolo Bratislavy – možnosť vyhnúť sa tranzitnej doprave, - rozvoj vodnej turistiky v zahraničí – možnosti nasledovania.	<ul style="list-style-type: none"> - vlastníctvo lesov Štátnymi lesmi – mestská časť zatiaľ nemá možnosť využívať tieto rekreačne ani podnikateľsky, - Bratislava je často vylúčená z možnosti čerpať financie, - Karlova Ves je miestom tranzitu niektorých kamiónov.
---	---

Tab. 30 Analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves pre oblasti: dopravná infraštruktúra, životné prostredie, územné plánovanie a cestovný ruch

Silné stránky	Slabé stránky
<p>Prírodné podmienky</p> <ul style="list-style-type: none"> - zelené okolie, Kráľova hora, Líščie údolie, Sihoť, - rieka Dunaj, - dostatok pitnej vody, - čistý vzduch, - Sitina má potenciál na rekreáciu celomestského významu, <p>Doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> - priame napojenie na diaľnicu, - dobrá dopravná dostupnosť do centra, <p>Verejné priestory</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívanie verejných priestorov rôznymi generáciami, - v Líščom údolí sa podarilo pripraviť pekný rekreačný areál, <p>Inštitúcie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Botanická záhrada, - Zoologická záhrada, - Slovenská televízia, - Karlova Ves - „mozog Slovenska“ (sídlo vysokých škôl, SAV), - areály základných škôl, <p>Samospráva</p> <ul style="list-style-type: none"> - združenia a samopráva si uvedomujú význam zelene a bojujú za ňu, 	<p>Prírodné podmienky</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedocenený potenciál prírodných lokalít, - členitosť terénu, - nevyužitý priestor v oblasti Sihoť pre verejnosť, <p>Doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> - problémy s parkovaním automobilov, - bariérovosť, - vypätá dopravná situácia (napr. Dlhé Diely), - nebezpečný dopravný uzol Karloveská – Molecova – Konečná DP, - naviazanie obyvateľov na osobné automobily, - plánovanie rozvoja sa uskutočňuje stále s ohľadom prednostne na automobilovú dopravu, <p>Verejné priestory</p> <ul style="list-style-type: none"> - chýba dlhodobá vízia verejných priestorov, - nerozvinutý systém údržby verejných priestorov, <p>Inštitúcie</p> <ul style="list-style-type: none"> - obrovské „poloverejné“ areály celomestského a celoštátneho významu bez možností vplyvu zo strany Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves, <p>Samospráva</p> <ul style="list-style-type: none"> - neexistuje strategický územno-plánovací dokument pre mestskú časť Bratislava-Karlova Ves, - slabá participácia obyvateľov, - slabá identita obyvateľov k mestskej časti, - závislosť na meste, mestská časť nemá dostatok kompetencií, - nedostatok financií, - chýba koncepčný prístup, dokument k starostlivosti o zeleň v Karlovej Vsi,

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<p>Územie, bývanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvalitné obytné prostredie, - nezastavané plochy, - hranica s Rakúskom, - blízkosť centra, - v Karlovej vsi je viac 4 – 5 izbových bytov, často s dvojgeneračným bývaním (pestrá skladba obyvateľstva), <p>Cestovný ruch</p> <ul style="list-style-type: none"> - Botanická záhrada, - Vodárenské múzeum, - ZOO, - rieka Dunaj, - Karloveské rameno, - prírodné zázemie, - cyklotrasy, <p>Ľudský potenciál v oblasti dopravy, životného prostredia a cestovného ruchu</p> <ul style="list-style-type: none"> - veľká koncentrácia mladých ľudí, - demografická štruktúra mestskej časti, - odborníci v Miestnom úrade. 	<p>Územie, bývanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - majetková nevysporiadanosť územia, - vysoká hustota osídlenia a zastavanosť územia, - vizuálny smog, - starostlivosť o lesy (s výnimkou MLB) nerešpektuje ich primárne rekreačnú funkciu, - zničený pôvodný ráz Karlovej Vsi (vinice), - rôzne typy osídlenia v Karlovej Vsi s rôznymi charakteristikami a nárokmi na rozvoj (Karlova Ves, Dlhé diely, Staré grunty), - Dlhé diely – veľa prenajatých bytov a prechodných obyvateľov, - študentské internáty – študenti sa neidentifikujú s územím mestskej časti.
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - existujúca celomestská stratégia adaptácie na zmeny klímy, pripravované grantové schémy a výzvy, v ktorých možno získať finančnú podporu - zákon o poplatku za miestny rozvoj umožní podporiť rozvoj pri súkromných investíciách 	<ul style="list-style-type: none"> - závislosť na jednej komunikácii spôsobuje zraniteľnosť územia v prípade jej zneprístupnenia, - legislatíva znevýhodňuje samosprávy vo vzťahu k developerom a ich pôsobeniu v území, - v prípade tzv. „verejno-prospešných stavieb“ závislosť na rozhodnutiach vlády (vodné dielo Pečniansky les), - zanedbaná údržba, čistota a nedostatočná sociálna kontrola verejných priestorov zo strany mestských inštitúcií, - nedostatočné kompetencie Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves pri údržbe verejných priestorov, - Sihoť – nemožnosť verejného prístupu, - zmena klímy, globálne otepľovanie, - vlastníctvo a správa lesov v katastrálnom území a v okolí Karlovej Vsi mimo dosahu samosprávy, vlastníci majú iné predstavy o ich využití ako samospráva a občania.

Analýza problémov mestskej časti

Problémová analýza je výsledkom práce pracovných skupín pre tvorbu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016-2023. V tejto etape boli identifikované najväčšie problémy, ktoré z hľadiska ďalšieho rozvoja v súčasnosti mestská časť má. Pre každý problém bol následne vytvorený strom problémov, v ktorom boli pomenované príčiny a následky každého problému.

V mestskej časti Bratislava-Karlova Ves pracovné skupiny pre tvorbu PHSR pomenovali tieto problémy mestskej časti v jednotlivých oblastiach:

- *vzdelávanie* - nevyhovujúci technický stav školskej infraštruktúry, chýba stratégia vzdelávania v mestskej časti, chýba centrum voľného času, nedostatočná vybavenosť škôl didaktickými a metodickými prostriedkami, chýbajú bezbariérové školy,
- *kultúra* - zlý technický stav areálov kultúrnych zariadení a prístupových komunikácií k nim, chýbajú atraktívne priestory na kultúrne aktivity, chýbajú centrá komunit, málo kultúrnych projektov a podujatí, chýba spolupráca so školami a komunitami,
- *šport* - nedostatok a zlý technický stav športovísk, slabá podpora masových športových podujatí pre širokú verejnosť mestskou časťou, dlhodobé neriešenie technického stavu bazéna, chýba koncepcia športu,
- *sociálne programy a služby* – neexistuje komunitný plán sociálnych služieb a nie je zavedený systém plánovania, nedostatok sociálnych služieb, vrátane *opatrovateľských, terénnych služieb a zariadení* pre seniorov, nízky počet nájomných bytov,
- *doprava a dopravná infraštruktúra* - dominantnosť automobilovej dopravy, problematické parkovanie, vypätá dopravná situácia, chýbajúce a nenadväzujúce cyklistické a pešie prepojenia,
- *verejné priestory* - absencia urbanistickej vízie mestskej časti a nástrojov na jej presadzovanie, vysoká zastavanosť, vizuálny smog, neexistuje systém zapájania verejnosti do tvorby a údržby verejných priestorov, nevyužitý potenciál atraktívnych verejných priestorov a areálov, chýba centrum, promenáda, bezbariérový priestor, nedostatočná revitalizácia prirodzených existujúcich centier v Karlovej Vsi, málo verejného priestoru na Dlhých dieloch,
- *komunitný rozvoj* - chýbajúca komunitná práca a komunitné organizovanie, nízka angažovanosť v komunitách, anonymita, vznik konfliktov, komunity si nepomáhajú sami, odkázanosť na pomoc zo strany samosprávy,
- *účasť občanov na verejnom živote* - nízky záujem o verejný život v mestskej časti, nízka účasť na verejných zhromaždeniach, polarizácia miestnych a cezpoľných,
- *miestna samospráva* - nedostatočná pripravenosť samosprávy na realizáciu projektov, nedostatočné prepojenie samosprávy, zamestnávateľov a podnikateľského sektora, nedoriešené kompetenčné a majetkovo-právne vzťahy,
- *ekonomický rozvoj* - nedostatočné prepojenie samosprávy, zamestnávateľov a podnikateľského sektora, nedostatočná pripravenosť samosprávy na realizáciu projektov, nerovnomerná participácia občanov mestskej časti na verejnom živote.

Jednotlivé stromy problémov, v ktorých sú uvedené príčiny a následky jednotlivých problémov, sú uvedené v prílohe.

Riziká pri realizácii PHSR

V nasledujúcej tabuľke je uvedený prehľad možných rizík pri realizácii PHSR mestskej časti Bratislava-Karlova Ves, ich prípadných dôsledkov a pravdepodobnosť ich výskytu. To, že sú tu riziká uvedené, nemusí znamenať, že sa naozaj vyskytnú. Sú uvedené preto, aby sme videli ich dôsledky a ak sa dá, urobili opatrenia na to, aby sme sa im vyhli.

Tab. 31 Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Zdroj rizika	Objekt rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravde-podobnosť
Individuálne	Nedôsledný prístup mestskej časti k realizácii PHSR Nezáujem partnerov o spoluprácu na realizácii PHSR	Realizácia PHSR	Stagnácia	Nízka
Technické	Neúspešnosť v získaní financií z vonkajších zdrojov na realizáciu opatrení PHSR	Realizácia príslušných opatrení	Stagnácia	Stredná
Ekologické	Nečakane zhoršujúce sa klimatické podmienky	Nedostatočný vplyv príslušných opatrení zameraných na adaptáciu na zhoršovanie klímy	Nepriaznivé podmienky na život, poškodenie majetku	Stredná
Sociálne	Starnutie obyvateľstva, odchod ľudí v produktívnom veku do zahraničia – odkázanosť starších ľudí na komunitu a sociálne služby	Nedostatočné sociálne programy	Vylúčenie, nedôstojné starnutie, zhoršovanie kvality života starších ľudí	Vysoká
Ekonomické	Makroekonomická klíma, vplyv štátu na ekonomiku	Realizácia rozvojových projektov	Stagnácia	Vysoká

Zdroj: Vlastné spracovanie

Časť 2 - Strategická časť

Východiskami pre strategický plán boli:

- problémová analýza,
- analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození (SWOT),
- výsledky dotazníkového prieskumu medzi verejnosťou v mestskej časti Bratislava-Karlova Ves.

Programové ciele sú hlavnými cieľmi Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves, ktoré reagujú na deväť problémových oblastí v mestskej časti (Tab. 32). Každý cieľ má navrhnuté merateľné ukazovatele. Programové ciele boli prerokované v pracovných skupinách.

Poradie programových cieľov v tejto tabuľke vychádza z poradia pracovných skupín a z toho vyplývajúceho poradia uvedenia stromov cieľov v dokumente PHSR, nie je to poradie podľa dôležitosti. Dôležitosť jednotlivých oblastí sa v samospráve nedá uviesť, pretože je zodpovedná za celkový rozvoj územia vzhľadom na všetkých jeho obyvateľov, ale aj vzhľadom na konkrétne cieľové skupiny. Časť programových cieľov sa týka všetkých – napríklad doprava, verejné priestory, iné programové ciele sa týkajú časti verejnosti podľa veku – oblasť vzdelávanie, podľa záujmov – oblasť športu, kultúry, podľa sociálnych potrieb – oblasť sociálne programy a služby.

Tab. 32 Programové ciele Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

Č.	Programové ciele
1.	Zvýšená spokojnosť cieľových skupín (deti, rodičia, učitelia, dospelí) s kvalitou vzdelávania v mestskej časti
2.	Rozvoj kultúry pre všetky vekové a sociálne skupiny, s aktívnym zapojením miestnych komunít
3.	Rozvoj športu pre všetkých
4.	Adekvátnejšia ponuka sociálnych a komunitných služieb a programov reflektujúca reálne potreby občanov - obyvateľov mestskej časti aj ľudí prechodne žijúcich na území mestskej časti
5.	Vyššia dôvera medzi verejnosťou a samosprávou mestskej časti
6.	Vyššia kvalita verejných služieb v samospráve mestskej časti
7.	Príjemné prostredie na rekreáciu
8.	Rozvoj malého a stredného podnikania nezaťažujúceho životné prostredie
9.	Zdravé, bezpečné, bezbariérové a atraktívne priestory pre život v mestskej časti

Programové ciele boli ďalej rozpracované do špecifických a horizontálnych cieľov. Východiskom boli stromy cieľov, ktoré boli odsúhlasené pracovnými skupinami.

Špecifické ciele konkretizujú programové ciele.

Horizontálne ciele majú trochu iné postavenie ako špecifické ciele, pretože majú vplyv na realizáciu špecifických cieľov v rámci programového cieľa. Horizontálne ciele sú naplánované pre päť programových cieľov.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Každý cieľ má navrhnuté merateľné ukazovatele. Na úrovni špecifických a horizontálnych cieľov sú to ukazovatele výsledkov a na úrovni programových cieľov sú to ukazovatele dopadov (účinkov).

Špecifické a horizontálne ciele sú ďalej rozpracované do konkrétnych aktivít. Každá aktivita má svoj merateľný ukazovateľ – v rámci hierarchie ukazovateľov ide o ukazovatele výstupov. Maticu cieľov PHSR mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023 uvádzame v tab. 33.

Tab. 33 Matica cieľov PHSR mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023

Programový cieľ 1 Vzdelávanie		Programový cieľ 2 Kultúra		Programový cieľ 3 Šport		Programový cieľ 4 Sociálna oblasť		Programový cieľ 5 Samospráva	
Špecifický cieľ 1.1	Horizontálny cieľ 1.5	Špecifický cieľ 2.1	Horizontálny cieľ 2.3	Špecifický cieľ 3.1	Horizontálny cieľ 3.3	Špecifický cieľ 4.1	Špecifický cieľ 5.1		
Špecifický cieľ 1.2		Špecifický cieľ 2.2		Špecifický cieľ 3.2		Špecifický cieľ 4.2			
Špecifický cieľ 1.3						Špecifický cieľ 4.3			
Špecifický cieľ 1.4						Špecifický cieľ 4.4			

Programový cieľ 6 Verejné služby		Programový cieľ 7 Rekreácia		Programový cieľ 8 Podnikanie		Programový cieľ 9 Verejný priestor	
Špecifický cieľ 6.1		Špecifický cieľ 7.1		Špecifický cieľ 8.1	Horizontálny cieľ 8.4	Špecifický cieľ 9.1	Horizontálny cieľ 9.4
Špecifický cieľ 6.2		Špecifický cieľ 7.2		Špecifický cieľ 8.2		Špecifický cieľ 9.2	
		Špecifický cieľ 7.3		Špecifický cieľ 8.3		Špecifický cieľ 9.3	
		Špecifický cieľ 7.4					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

V nasledujúcej tabuľke je uvedená hierarchia cieľov (programové, špecifické a horizontálne) a ich merateľné ukazovatele.

Tab. 34 Zoznam programových, špecifických a horizontálnych cieľov a ich merateľných ukazovateľov Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016 – 2023¹⁰

Typ cieľa a č.	Programové ciele Špecifické a horizontálne ciele	Merateľné ukazovatele
PC 1.	Zvýšená spokojnosť cieľových skupín (deti, rodičia, učitelia, dospelí) s kvalitou vzdelávania v mestskej časti	<i>Názor cieľových skupín na kvalitu vzdelávania v MČ (zdroj: dotazníkový prieskum)</i> <i>Kvalita škôl podľa merateľných výsledkov (zdroj: NÚCEM, INEKO)</i> <i>Záujem o umiestnenie detí do škôl v mestskej časti - počet detí v miestnych školách z iných mestských častí ako Karlova Ves (zdroj: vlastné zisťovanie)</i>
ŠC 1.1	Lepšia školská infraštruktúra	<i>Zoznam potrebných rekonštrukcií a modernizácií v školách a školských zariadeniach (zdroj: vlastná databáza)</i> <i>Výška financií na zlepšenie školskej infraštruktúry vrátane vybavenosti (zdroj: programový rozpočet mestskej časti)</i>
ŠC 1.2	Širšia ponuka mimoškolskej činnosti	<i>Počet krúžkov a počet detí v centre voľného času (zdroj: centrum voľného času)</i> <i>Počet podujatí/rok v centre voľného času (zdroj: centrum voľného času)</i> <i>Počet krúžkov v školách a školských zariadeniach/rok (zdroj: vlastné zisťovanie)</i> <i>Počet podujatí/rok pre verejnosť v školách a školských zariadeniach/rok (zdroj: vlastné zisťovanie)</i> <i>Počet podujatí/rok pre školy, realizovaných školskými a miestnymi knižnicami (zdroj: vlastné zisťovanie)</i>
ŠC 1.3	Vyššia konkurencieschopnosť škôl v mestskej časti (MŠ, ZŠ, SŠ)	<i>Počet detí, žiakov, študentov v školách v mestskej časti (zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR a vlastná databáza)</i>

¹⁰ PC – programový cieľ, ŠC – špecifický cieľ, HC – horizontálny cieľ

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

ŠC 1.4	Lepší prehľad o možnostiach vzdelávania dospelých v mestskej časti	<p><i>Spokojnosť verejnosti so vzdelávaním dospelých v mestskej časti (zdroj: dotazníkový prieskum)</i></p> <p><i>Počet nových periodických a neperiodických prírastkov v miestnych a školských knižniciach/rok (zdroj: informačný systém knižníc)</i></p> <p><i>Počet kurzov celoživotného vzdelávania v Miestnej knižnici/rok (zdroj: vlastné zisťovanie)</i></p> <p><i>Výška financií vyčlenených na celoživotné vzdelávanie (zdroj: programový rozpočet mestskej časti)</i></p>
HC 1.5	Lepšie podmienky na rozvoj vzdelávania v mestskej časti	<p><i>Splnené podmienky na rozvoj vzdelávania v mestskej časti v % (zdroj: komisia MiZ, riadiaci tím PHSR)</i></p>
PC 2.	Rozvoj kultúry pre všetky vekové a sociálne skupiny, s aktívnym zapojením miestnych komunít	<p><i>Názor verejnosti na ponuku kultúry v MČ (zdroj: dotazníkový prieskum)</i></p> <p><i>Počet služieb pre jednotlivé cieľové skupiny (zdroj: vlastná databáza)</i></p>
ŠC 2.1	Lepšie priestorové podmienky na kultúru	<p><i>Počet a veľkosť (v m²) priestorov pre kultúru v mestskej časti</i></p> <p><i>Stav priestorov pre kultúru v mestskej časti na stupnici 1-5 (zdroj: komisia MiZ, riadiaci tím PHSR)</i></p> <p><i>Zoznam rekonštrukcií a modernizácií priestorov pre kultúru (zdroj: vlastná databáza)</i></p> <p><i>Výška financií na priestorové podmienky v kultúre (zdroj: programový rozpočet mestskej časti)</i></p>
ŠC 2.2	Rozvoj kultúrnych podujatí v mestskej časti	<p><i>Počet kultúrnych podujatí v mestskej časti v rozdelení podľa cieľových skupín a teritoriálneho významu (zdroj: vlastná databáza)</i></p> <p><i>Počet aktívnych organizácií v oblasti kultúry v mestskej časti (zdroj: vlastné zisťovanie)</i></p> <p><i>Výška financií na podujatia v kultúre (zdroj: programový rozpočet mestskej časti)</i></p>
HC 2.3	Lepšie podmienky na rozvoj kultúry v mestskej časti	<p><i>Splnené podmienky na rozvoj kultúry v mestskej časti (zdroj: komisia MiZ, riadiaci tím PHSR)</i></p>

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

PC 3.	Rozvoj športu pre všetkých	<p><i>Názor verejnosti na ponuku športu v MČ (zdroj: dotazníkový prieskum)</i></p> <p><i>Názor športových klubov a jednotlivých športovcov na podmienky pre šport v MČ (zdroj: dotazníkový prieskum)</i></p> <p><i>Rozsah služieb pre jednotlivé cieľové skupiny a športy (zdroj: vlastná databáza)</i></p>
ŠC 3.1	Lepšie priestorové podmienky na šport	<p><i>Počet a veľkosť (v m²) športovísk a priestorov na šport a rekreáciu v mestskej časti</i></p> <p><i>Ponuka aktivít v jednotlivých priestoroch pre šport a rekreáciu v mestskej časti pre verejnosť a pre športové kluby (zdroj: vlastná databáza)</i></p> <p><i>Stav priestorov na šport a rekreáciu v mestskej časti na stupnici 1-5 (zdroj: komisia MiZ, riadiaci tím PHSR)</i></p> <p><i>Výška financií na priestorové podmienky v športe (zdroj: programový rozpočet mestskej časti, rozpočet KŠK)</i></p>
ŠC 3.2	Rozvoj a podpora športových aktivít a podujatí v mestskej časti	<p><i>Počet športových podujatí v mestskej časti v rozdelení podľa cieľových skupín, organizátora akcie, počtu účastníkov a teritoriálneho významu (zdroj: vlastná databáza)</i></p> <p><i>Počet aktívnych športových klubov a organizácií a počet ich členov v mestskej časti (zdroj: vlastné zisťovanie, databáza klubov spolupracujúcich s KŠK)</i></p> <p><i>Výška financií na podporu činnosti športových klubov pôsobiacich v mestskej časti (zdroj: rozpočet KŠK, programový rozpočet mestskej časti)</i></p> <p><i>Výška financií na rozvoj a podporu športových aktivít a podujatí v mestskej časti (zdroj: programový rozpočet mestskej časti, rozpočet KŠK)</i></p>
HC 3.3	Lepšie podmienky na rozvoj športu v mestskej časti	<p><i>Splnené podmienky na rozvoj športu v mestskej časti v % (zdroj: komisia MiZ, riadiaci tím PHSR)</i></p>
PC 4.	Adekvátnejšia ponuka sociálnych a komunitných služieb a programov reflektujúca reálne potreby občanov	<p><i>Názor cieľových skupín a ďalších vybraných stakeholderov na rozsah, kvalitu, účelnosť a efektívnosť sociálnych a komunitných služieb a</i></p>

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

	- obyvatel'ov mestskej časti aj ľudí prechodne žijúcich na území mestskej časti	<p><i>programov v MČ (zdroj: dotazníkový prieskum, fokusové skupiny, hĺbkové rozhovory)</i></p> <p><i>Rozsah, kvalita, účelnosť a efektívnosť sociálnych a komunitných služieb a programov pre jednotlivé cieľové skupiny (zdroj: vlastná databáza, vlastné zisťovanie)</i></p>
ŠC 4.1	Široká ponuka sociálnych programov v oblasti prevencie a riešenia krízových situácií	<p><i>Rozsah, kvalita, účelnosť a efektívnosť sociálnych programov v oblasti prevencie a riešenia krízových situácií v mestskej časti (zdroj: vlastná databáza, vlastné zisťovanie, fokusové skupiny, hĺbkové rozhovory - cieľové skupiny a ďalší vybraní stakeholderi)</i></p>
ŠC 4.2	Adekvátna ponuka nájomného bývania, podporovaného bývania a a iných foriem bývania so sociálnym aspektom	<p><i>Rozsah ponuky sociálneho bývania - nájomného bývania, podporovaného bývania a iných foriem bývania so sociálnym aspektom v mestskej časti (zdroj: vlastná databáza)</i></p> <p><i>Počet užívateľov/klientov nájomného bývania, podporovaného bývania a iných foriem bývania so sociálnym aspektom v mestskej časti (zdroj: vlastná databáza)</i></p> <p><i>Rozsah, kvalita, účelnosť a efektívnosť sociálnych služieb a programov priamo určených užívateľom/klientom nájomného bývania, podporovaného bývania a iných foriem bývania so sociálnym aspektom v mestskej časti (systémovo nadväzujúcich na bývanie) (zdroj: vlastná databáza, vlastné zisťovanie)</i></p>
ŠC 4.3	Fungujúca sieť organizácií ovplyvňujúcich život v mestskej časti (soc., zdrav., MsP a i.)	<p><i>Počet a zoznam zosieťovaných a spolupracujúcich organizácií (zdroj: vlastná databáza)</i></p> <p><i>Počet pracovných stretnutí/okrúhlych stolov/aktivít/podujatí/spoluprac siete a počet zúčastnených zástupcov organizácií v priebehu kalendárneho roka (zdroj: vlastná databáza, vlastné zisťovanie)</i></p> <p><i>Kazuistiky/príklady dobrej praxe ako výstupy vyššie uvedených pracovných stretnutí/okrúhlych stolov/aktivít/podujatí/spoluprac (zdroj: vlastné zisťovanie)</i></p>

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

ŠC 4.4	Aktívne komunity v mestskej časti, ktoré vzájomne spolupracujú a rozvíjajú sa	<p>Počet a zoznam aktívnych komunít, mapa (zdroj: vlastná databáza, vlastné zisťovanie)</p> <p>Počet a zoznam funkčných komunitných centier¹¹ (zdroj: vlastná databáza, vlastné zisťovanie)</p> <p>Počet a druhy komunitných aktivít/podujatí (zdroj: vlastné zisťovanie)</p> <p>Počet aktívnych občanov/dobrovoľníkov a počet nimi odpracovaných dobrovoľníckych hodín v komunitných centrách a pri komunitných aktivitách/podujatiach (zdroj: vlastné zisťovanie)</p> <p>Počet dobrovoľníkov aktívnych pri podujatiach mestskej časti (zdroj: vlastné zisťovanie)</p> <p>Počet ľudí/občanov/ účastníkov/ klientov/ užívateľov služieb zúčastnených na komunitných aktivitách a podujatiach, resp. počet prichádzajúcich do komunitných centier/rok (zdroj: vlastné zisťovanie)</p>
PC 5.	Vyššia dôvera medzi verejnosťou a samosprávou mestskej časti	<p>Stupeň dôvery verejnosti k samospráve v MČ (zdroj: dotazníkový prieskum)</p> <p>Názor verejnosti na prácu miestneho úradu – odbornosť, hospodárenie a spravovanie majetku (zdroj: dotazníkový prieskum)</p>
ŠC 5.1	Vyššia účasť občanov na rozvoji mestskej časti	Zoznam verejných záležitostí (podujatia/ plánovacie procesy a i.), do ktorých boli zapojené komunity + počet zapojených komunít/osôb (zdroj: vlastné zisťovanie)
PC 6.	Vyššia kvalita verejných služieb v samospráve mestskej časti	Názor verejnosti na kvalitu verejných služieb v samospráve v MČ (zdroj: dotazníkový prieskum)
ŠC 6.1	Zavedenie klientskeho prístupu v samospráve mestskej časti	Názor verejnosti na prácu miestneho úradu – ústretovosť voči občanom, rešpektovanie potrieb občanov, dôveryhodnosť (zdroj: dotazníkový prieskum)
ŠC 6.2	Uľahčenie vybavovania úradných záležitostí	Názor verejnosti na náročnosť vybavovania úradných záležitostí (zdroj: dotazníkový prieskum)

¹¹ komunitné centrá sú chápané v širšom zmysle, než vymedzuje zák. č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v §24d – v tomto dokumente sú chápané ako všetky priestory/miesta/lokality, kde sa stretávajú aktívne komunity, vrátane denných centier definovaných v §56

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

		<p>Počet vybavených podaní a počet dní na ich vybavenie (zdroj: vlastná databáza)</p> <p>Spätná väzba od klientov kancelárie prvého kontaktu resp. miestneho úradu (zdroj: elektronická anketa na obrazovke pre klientov bezprostredne po vybavení úradných záležitostí)</p>
PC 7.	Príjemné prostredie na rekreáciu	<p>Názor verejnosti na prostredie na rekreáciu v MČ (zdroj: dotazníkový prieskum)</p> <p>Rozloha priestorov s kvalitatívnym zlepšením (zdroj: vlastná databáza)</p>
ŠC 7.1	Rozvoj služieb, infraštruktúry a prostredia na rekreáciu obyvateľov aj návštevníkov	<p>Počet nových služieb na rekreáciu obyvateľov a návštevníkov (zdroj: vlastná databáza)</p> <p>Počet realizovaných projektov na rozvoj infraštruktúry na rekreáciu obyvateľov a návštevníkov (zdroj: vlastná databáza)</p>
PC 8.	Rozvoj malého a stredného podnikania nezaťažujúceho životné prostredie	<p>Počet malých a stredných firiem (zdroj: ŠÚ SR)</p> <p>Rozsah emisií v mestskej časti, zdroje znečistenia životného prostredia (zdroj: Ministerstvo ŽP)</p>
ŠC 8.1	Vzájomná spolupráca samosprávy, zamestnávateľov a podnikateľského sektora	<p>Počet spolupracujúcich partnerov so samosprávou (zdroj: vlastná databáza)</p> <p>Výsledky spolupráce (zdroj: vlastné zisťovanie)</p>
ŠC 8.2	Rozvoj kreatívneho priemyslu a inovácií	<p>Podiel kreatívneho priemyslu na celkovej zamestnanosti v mestskej časti (zdroj: vlastné zisťovanie z údajov zo Štatistického úradu)</p> <p>Zoznam podporených kreatívnych a inovatívnych nápadov (zdroj: vlastné zisťovanie)</p>
ŠC 8.3	Pripravenosť na realizáciu rozvojových projektov	<p>Počet pripravených rozvojových projektov (zdroj: vlastná databáza)</p> <p>Počet realizovaných rozvojových projektov (zdroj: vlastná databáza)</p>
HC 8.4	Lepšie podmienky na rozvoj podnikania v mestskej časti	<p>Splnené podmienky na rozvoj podnikania v mestskej časti v % (zdroj: komisia MiZ, riadiaci tím PHSR)</p>
PC 9.	Zdravé, bezpečné, bezbariérové a atraktívne priestory pre život v mestskej časti	<p>Názor verejnosti a cieľových skupín na charakteristiky priestorov v mestskej časti – zdravé, bezpečné, bezbariérové, atraktívne (zdroj: dotazníkový prieskum)</p>

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

		<p>Počet obyvateľov MČ (zdroj: ŠÚ SR)</p> <p>Bezpečnosť dopravnej infraštruktúry - počet dopravných nehôd (zdroj: Dopravná polícia)</p> <p>Návštevnosť verejných priestorov (zdroj: vlastné zisťovanie spočítaním vo vybraných dňoch)</p>
ŠC 9.1	Bezpečná, bezbariérová a rôznorodá mobilita	<p>Spokojnosť vybraných cieľových skupín s charakteristikami mobility – bezpečná, bezbariérová, rôznorodá (zdroj: vlastné zisťovanie medzi cieľovými skupinami – fokusové skupiny pre jednotlivé cieľové skupiny, napr. automobilisti, cyklisti, chodci, pohybovo znevýhodnení, deti)</p>
ŠC 9.2	Živé, kvalitné, bezbariérové a estetické mestské verejné priestory	<p>Počet upravených verejných priestorov (zdroj: vlastná databáza)</p> <p>Spokojnosť vybraných cieľových skupín s mestskými verejnými priestormi – živé, kvalitné, bezbariérové, estetické (zdroj: vlastné zisťovanie medzi cieľovými skupinami – fokusové skupiny pre jednotlivé cieľové skupiny, napr. rodičia s deťmi, deti, mládež, seniori, pohybovo znevýhodnení, architektonická komunita, umelecká komunita)</p>
ŠC 9.3	Pripravenosť mestskej časti na negatívne dopady zmeny klímy	<p>Počet projektov na zmiernenie negatívnych dopadov zmeny klímy (zdroj: vlastná databáza)</p> <p>Výška financií na zmiernenie negatívnych dopadov zmeny klímy (zdroj: programový rozpočet mestskej časti)</p> <p>Výška financií na riešenie havarijných stavov spôsobených zmenami klímy (zdroj: programový rozpočet mestskej časti)</p> <p>Počet vysadených stromov v mestskej časti (zdroj: vlastná databáza)</p>
HC 9.4	Lepšie podmienky na rozvoj verejných priestorov v mestskej časti	<p>Vytvorené podmienky na rozvoj verejných priestorov v mestskej časti (zdroj: Komisia výstavby a územného plánu, riadiaci tím PHSR)</p>

Časť 3 – Programová časť

Programová časť obsahuje zoznam cieľov a aktivít pre každý z deviatich hlavných - programových cieľov. Ciele a aktivity vyplývajú zo stromov cieľov, na ktorých sa dohodli pracovné skupiny. Programová časť je výsledkom spoločného plánovania pracovných skupín a vedúcich oddelení a útvarov Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Karlova Ves.

V nasledujúcom programovom dokumente sú pre každý zo špecifických a horizontálnych cieľov pridelené konkrétne aktivity a ich merateľné ukazovatele. Pre každú aktivitu je navrhnuté obdobie, v ktorom sa má realizovať, zodpovedné oddelenie alebo útvar Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Karlova Ves, prípadne iná inštitúcia, zoznam partnerov, ktorí budú oslovení na spoluprácu, odhad výšky financií, ktoré budú potrebné na realizáciu aktivity počas celého obdobia a návrhy na zdroje financií. Sumy uvedené pri jednotlivých aktivitách vychádzajú z rozpočtov pripravených projektov, z návrhu na mzdové náklady odporúčaného zamestnanca, alebo z odhadu potrebných finančných prostriedkov na danú aktivitu. Niektoré všeobecnejšie aktivity sú rozpísané aj do úloh. Programová časť je konkretizovaná tak, že nahrádza aj akčný plán.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Programový cieľ 1 Zvýšená spokojnosť cieľových skupín (deti, rodičia, učitelia, dospelí) s kvalitou vzdelávania v mestskej časti

Špecifický cieľ 1.1: Lepšia školská infraštruktúra Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 1.1.1: Rekonštruovať/ modernizovať budovy a areály škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti (zateplenie 3 MŠ: Majerníkova 11, Ľ. Fullu, Kolískova, zateplenie a výmena okien ZŠ A. Dubčeka + školský bazén + objekt Majerníkova 60, 2 areály: SŠ Tilgnerova, ZŠ A. Dubčeka)	2017 - 2023	Oddelenie školstva MiÚ	Dotknuté ZŠ, SŠ, MŠ, KŠK	1 895 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, MŠVVaŠ SR, Bratislavský samosprávny kraj, dostupné grantové programy a dotačné schémy
<i>Počet rekonštruovaných/ modernizovaných budov škôl a školských zariadení</i> <i>Počet a rozloha rekonštruovaných/ modernizovaných areálov škôl a školských zariadení</i> <i>Hustota a rýchlosť internetového pokrytia v školách a knižniciach</i>					
Aktivita 1.1.2: Zvýšiť úroveň bezbariérovosti škôl a školských zariadení (2 nájazdy a hygienické zariadenia - (ZŠ Karloveská 61, SŠ Tilgnerova)	2017 - 2020	Oddelenie školstva MiÚ	Dotknuté ZŠ a SŠ	35 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, MŠVVaŠ SR, Bratislavský samosprávny kraj, dostupné grantové programy a dotačné schémy

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<i>Počet škôl a školských zariadení s bezbariérovými prvkami</i> <i>Počet nových bezbariérových prvkov v školách a školských zariadeniach</i>					
Aktivita 1.1.3: Zlepšiť vybavenosť škôl didaktickými a metodickými pomôckami (základné školy a spojená škola)	2017 - 2023	Oddelenie školstva MiÚ	Dotknuté ZŠ a SŠ	50 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, MŠVVaŠ SR, Bratislavský samosprávny kraj, dostupné grantové programy a dotačné schémy
<i>Rozsah vybavenosti škôl vybranými didaktickými a metodickými pomôckami</i> <i>Počet nových didaktických a metodických pomôcok v školách v rámci projektov samosprávy</i>					

Špecifický cieľ 1.2: Širšia ponuka mimoškolskej činnosti Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 1.2.1: Otvoriť centrum voľného času (vybavenie priestorov, lektori)	2017	Oddelenie školstva MiÚ, oddelenie kultúry	Oddelenie sociálnych vecí MiÚ, Hlavné mesto SR Bratislava, občianske združenia a iniciatívy, MŠ, ZŠ, SŠ	25 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, MŠVVaŠ SR, rozpočet Hlavného mesta SR Bratislava, dostupné grantové programy a dota

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

					čné schémy, sponzoring
<i>Fungujúce centrum voľného času v mestskej časti</i>					
Aktivita 1.2.2: Rozšíriť systém otvorených škôl pre verejnosť (organizácia 7 podujatí, údržba areálov, správca)	2017-2023	Oddelenie školstva MiÚ	Oddelenie sociálnych vecí MiÚ, občianske združenia a iniciatívy rodičov, MŠ, ZŠ, SŠ	52 500	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, Bratislavský samosprávny kraj, rozpočet Hlavného mesta SR Bratislava, dostupné grantové programy a dotačné schémy, sponzoring
<i>Počet škôl otvorených pre verejnosť a rozsah otvorenosti</i> <i>Počet podujatí pre verejnosť/rok</i>					

Špecifický cieľ 1.3: Vyššia konkurencieschopnosť škôl v mestskej časti (MŠ, ZŠ, SŠ) Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 1.3.1: Nájsť a realizovať nové formy motivácie učiteľov (rekonštrukcia ubytovne Kolískova – hygienické zariadenia, kuchyňa, steny, školenia pre učiteľov)	2018-2019	Oddelenie školstva MiÚ	Oddelenie právne a majetkové, MŠ, ZŠ	30 900	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dostupné grantové programy a dotačné schémy
<i>Zlepšenie podmienok na bývanie pre učiteľov v ubytovni</i>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<i>Počet bývajúcich učiteľov v programe bývania samosprávy mestskej časti Definované nové formy motivácie učiteľov Realizované nové formy motivácie učiteľov</i>					
Aktivita 1.3.2: Vytvoriť a realizovať program pozitívnej atmosféry v školách (spolupráca s iniciatívami)	2017-2023	Oddelenie školstva MiÚ	Oddelenie kultúry, oddelenie sociálnych vecí MiÚ, ZŠ, združenia rodičov, občianske združenia a iniciatívy	5 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dostupné grantové programy a dotačné schémy
<i>Vytvorený program pozitívnej atmosféry v školách Realizovaný program pozitívnej atmosféry v školách</i>					

Špecifický cieľ 1.4: Lepší prehľad o možnostiach vzdelávania dospelých v mestskej časti Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 1.4.1: Zistiť možnosti vzdelávania dospelých v mestskej časti	2017-2023	Oddelenie školstva MiÚ	Oddelenie sociálnych vecí MiÚ, VŠ, akademické inštitúcie, ZŠ, občianske združenia	0	-
<i>Zoznam možností vzdelávania dospelých v mestskej časti</i>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Aktivita 1.4.2: Zverejniť možnosti vzdelávania dospelých v mestskej časti a priebežne ho aktualizovať	2017-2023	Oddelenie školstva MiÚ	Oddelenie sociálnych vecí MiÚ, VŠ a akademické inštitúcie, ZŠ, občianske združenia	0	-
<i>Zverejnený aktuálny zoznam možností vzdelávania dospelých v mestskej časti</i>					

Horizontálny cieľ 1.5: Lepšie podmienky na rozvoj vzdelávania v mestskej časti Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 1.5.1: Spracovať stratégiu rozvoja vzdelávania v mestskej časti	2017-2018	Oddelenie školstva MiÚ	MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ a akademické inštitúcie, občianske združenia	1 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves
<i>Spracovaná stratégia rozvoja vzdelávania v mestskej časti</i>					
Aktivita 1.5.2: Realizovať spoluprácu medzi sektormi (materské, základné, stredné, vysoké školy, vedecké pracoviská, kultúrne zariadenia, kultúrne subjekty, športové zariadenia, kluby, samospráva, podnikateľský sektor a i.)	2017-2023	Oddelenie školstva MiÚ	MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ a akademické inštitúcie, vedecké pracoviská, kultúrne zariadenia, kultúrne subjekty, športové zariadenia, kluby, samospráva,	0	-

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

			podnikateľský sektor		
<i>Počet programov/podujatí/ projektov spolupráce medzi sektormi Počet a zoznam spolupracujúcich subjektov Výstupy spolupráce medzi sektormi</i>					
Aktivita 1.5.3: Posilniť personálnu kapacitu pre rozvoj vzdelávania v mestskej časti	2018- 2023	Oddelenie školsťva MiÚ	-	86 800	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, MŠVVaŠ SR
<i>Výška pracovného úväzku pracovníka na miestnom úrade so zameraním na rozvoj vzdelávania v mestskej časti</i>					

**Programový cieľ 2 Rozvoj kultúry pre všetky vekové a sociálne skupiny, s aktívnym zapojením miestnych
komúnít**

Špecifický cieľ 2.1: Lepšie priestorové podmienky na kultúru Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 2.1.1: Zlepšiť technické podmienky a vybavenosť budovy a areálu KCK a Miestnej knižnice vrátane prístupovej komunikácie (oprava strechy KCK, vybudovanie svetelného parku v KCK, tepelná a zvuková izolácia, bezbariérový prístup ku KCK, oprava strechy/izolácie miestnej knižnice, úprava okolia)	2016 - 2019	Oddelenie kultúry MiÚ	BSK, Hl. m. Bratislava	150 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, Bratislavský samosprávny kraj, rozpočet Hlavného mesta SR Bratislava, dostupné grantové programy a dotačné schémy, donori

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<p><i>Zlepšené technické podmienky budovy KCK</i> <i>Zlepšená vybavenosť budovy KCK</i> <i>Modernizovaný areál KCK</i> <i>Rekonštruovaná prístupová komunikácia KCK</i> <i>Zlepšené technické podmienky budovy Miestnej knižnice</i> <i>Zlepšená vybavenosť budovy Miestnej knižnice</i> <i>Modernizovaný areál Mestskej knižnice</i> <i>Rekonštruovaná prístupová komunikácia Miestnej knižnice</i></p>					
<p>Aktivita 2.1.2: Vytvoriť a umožniť vytvorenie kultúrno-komunikačných uzlov</p>	<p>2017 - 2019</p>	<p>Oddelenie kultúry MiÚ</p>	<p>Miestne mimovládne organizácie, miestne predškolské a školské zariadenia, ZUŠ, komunitné, rodinné a denné centrá, miestne podnikateľské subjekty</p>	<p>150 000</p>	<p>Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, Bratislavský samosprávny kraj, rozpočet Hlavného mesta SR Bratislava, Fond na podporu umenia, dostupné grantové programy a dotačné schémy, donori, bártrové spolupráce</p>
<p><i>Vytvorený program na podporu kultúrno-komunikačných uzlov</i> <i>Realizovaný program na podporu kultúrno-komunikačných uzlov</i> <i>Počet fungujúcich kultúrno-komunikačných uzlov</i></p>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Aktivita 2.1.3: Vytvoriť podmienky na vznik alternatívnych priestorov pre súčasnú tvorbu (terénna úprava miestnych plôch, úprava interiérov/exteriérov)	2017 - 2019	Oddelenie kultúry MiÚ	Odd. dopravy a životného prostredia, odd. územného rozvoja, Hl. mesto Bratislava, BSK, miestne mimovládne organizácie a aktívni občania, dobrovoľníci	10 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, rozpočet Hlavného mesta SR Bratislava, Bratislavský samosprávny kraj, donori
<i>Vytvorený program na podporu alternatívnych priestorov pre súčasnú tvorbu Realizovaný program na podporu alternatívnych priestorov pre súčasnú tvorbu Počet fungujúcich alternatívnych priestorov pre súčasnú tvorbu</i>					

Špecifický cieľ 2.2: Rozvoj kultúrnych podujatí v mestskej časti Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 2.2.1: Realizovať tvorbu a podporu kultúrnych projektov	2016 - 2020	Oddelenie kultúry MiÚ v spolupráci s odd. školstva, odd. dopravy a ŽP MiÚ	Odd. soc. vecí MiÚ, miestne miestne mimovládne organizácie, predškolské a školské zariadenia, ZUŠ, Konzervatórium Bratislava, VŠMU	400 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dotácie (Fond na podporu umenia, Bratislavský samosprávny kraj, Hl. mesto Bratislava),

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

					príjem zo vstupného a predaja tovarov a služieb
<i>Pripravený program na podporu kultúrnych projektov</i> <i>Fungujúci program na podporu kultúrnych projektov</i>					
Aktivita 2.2.2: Vytvoriť systém podpory združení, iniciatív, skupín, jednotlivcov v kultúrnej oblasti (sieťovanie, podpora miestnych kultúrnych aktérov – fyzické aj právnické osoby prostredníctvom dotačného programu MČ, mikrogranty)	2016 - 2017	Oddelenie kultúry MiÚ	Miestne mimovládne organizácie a aktívni občania, predškolské a školské zariadenia, komunitné, rodinné a denné centrá, ZUŠ, Konzervatórium Bratislava, VŠMU	20 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, rôzne nadačné granty
<i>Vytvorený systém podpory</i> <i>Fungujúci systém podpory</i> <i>Počet podporených subjektov/rok</i>					

Horizontálny cieľ 2.3: Lepšie podmienky na rozvoj kultúry v mestskej časti Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 2.3.1: Spracovať koncepciu rozvoja kultúry v mestskej časti	2016 - 2017	Oddelenie kultúry MiÚ	Odd. dopravy a ŽP, odd. sociálnych vecí, odd. územného rozvoja,	0	-

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

			kancelária prednostu MiÚ, Kancelária starostky/u MČ		
<i>Spracovaná koncepcia rozvoja kultúry v mestskej časti</i>					
Aktivita 2.3.2: Spolupracovať medzi sektormi – kultúra, školstvo, šport, podnikateľský sektor, samospráva a i.	2016 - 2020	Oddelenie kultúry MiÚ	Odd. školstva a odd. sociálnych vecí MiÚ, KŠK, miestne miestne mimovládne organizácie, pred/školské zariadenia a ZUŠ, organizácie a iniciatívy pôsobiace v komunitných, rodinných a denných centrách, miestne podnikateľské subjekty, susedné MČ	200 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, spolufinancovanie ostatných partnerov, nadácie, dostupné grantové programy a dotačné schémy
<i>Počet projektov spolupráce medzi sektormi Počet a zoznam spolupracujúcich subjektov Výstupy spolupráce medzi sektormi</i>					
Aktivita 2.3.3: Získať a aktualizovať databázu o kultúrnych zdrojoch na území Karlovej Vsi	2016- 2018	Oddelenie kultúry MiÚ	Sociálne oddelenie MiÚ, miestne školy, FF UK - Katedra	500	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

			kulturológie, Katedra etnológie		
<i>Databáza o kultúrnych zdrojoch</i> <i>Aktualizovaná databáza o kultúrnych zdrojoch</i>					

Programový cieľ 3 Rozvoj športu pre všetkých

Špecifický cieľ 3.1: Lepšie priestorové podmienky na šport Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 3.1.1 Zlepšiť technické podmienky a vybavenosť športovísk	2016 - 2023	KŠK	MiÚ MČ	100 000	Rozpočet KŠK, rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dostupné grantové programy a dotačné schémy, sponzorské príspevky/dary právnických a fyzických osôb
<i>Počet športovísk so zlepšenými technickými podmienkami</i> <i>Počet športovísk so zlepšenou vybavenosťou</i>					
Aktivita 3.1.2: Vybudovať nové športoviská	2016 - 2023	KŠK	MiÚ MČ, športové kluby	Spolu 3.1.2: 1 780 000	Rozpočet KŠK, rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, Bratislavský

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

					samosprávny kraj, dostupné grantové programy a dotačné schémy, sponzorské príspevky/dary právnických a fyzických osôb
<i>Počet nových športovísk a typ (na aké športy sú orientované)</i>					
Úloha 3.1.2.1 Obecná lodenica	2016 - 2018	MiÚ MČ	BSK, KŠK, Hl. mesto Bratislava	500 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, Bratislavský samosprávny kraj, dostupné grantové programy a dotačné schémy, sponzorské príspevky/dary právnických a fyzických osôb
Úloha 3.1.2.2.: Multifunkčný areál Majerníkova 62	2017 - 2021	MiÚ MČ	KŠK, BSK	500 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dostupné grantové programy a dotačné

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

					schémy, sponzorské príspevky/dary právnických a fyzických osôb
Úloha 3.1.2.3.: Plaváreň Majerníkova 62	2016 - 2018	MiÚ MČ	KŠK	600 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dostupné grantové programy a dotačné schémy, sponzorské príspevky/dary právnických a fyzických osôb
Úloha 3.1.2.4.: Vybudovanie dvoch nových futbalových ihrísk	2017 - 2023	KŠK	MiÚ MČ, Slovenský futbalový zväz	180 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dostupné grantové programy a dotačné schémy, sponzorské príspevky/dary právnických a fyzických osôb
Aktivita 3.1.3: Budovať rekreačné cyklotrasy a nadväzujúcu infraštruktúru	2016 - 2023	STARZ	KŠK	300 000	Rozpočet Hlavného mesta SR Bratislava
<i>Dĺžka nových rekreačných cyklotrás</i>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<i>Zoznam novej cykloinfraštruktúry</i>					
Aktivita 3.1.4: Budovať a modernizovať zóny aktívneho oddychu (napr. detské ihriská, workoutové ihriská, rekreačné a oddychové miesta pre seniorov /šachové stoly, ihriská na petanque, apod./, piknikové miesta v prírode, altánky, zábavné a náučné chodníky, vnútroblokové športové zariadenia ai.)	2016 - 2023	KŠK	MiÚ MČ, športové kluby	Spolu 3.1.4: 650 000	Rozpočet KŠK, rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, rozpočty zapojených športových klubov, dostupné grantové programy a dotačné schémy, sponzorské príspevky/dary právnických a fyzických osôb
<i>Počet a zoznam nových zón aktívneho oddychu</i> <i>Počet a zoznam modernizovných zón aktívneho oddychu</i>					
Úloha 3.1.4.1.: Vybudovanie dvoch nových exteriérových posilňovacích zariadení	2017 - 2023	KŠK	MiÚ MČ	200 000	Rozpočet KŠK, rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dostupné grantové programy a dotačné schémy, sponzorské príspevky/dary právnických a fyzických osôb

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Úloha 3.1.4.2.: Zlepšiť technický stav sídliskových vnútroblokových voľnočasových a športových priestorov	2017 - 2023	MiÚ MČ	KŠK	200 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dostupné grantové programy a dotačné schémy, sponzorské príspevky/dary právnických a fyzických osôb
Úloha 3.1.4.3.: Vybudovanie inlinovej a pumptrackovej dráhy a modernizácia bicrossovej dráhy	2017 - 2023	MiÚ MČ	KŠK	250 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dostupné grantové programy a dotačné schémy, sponzorské príspevky/dary právnických a fyzických osôb

Špecifický cieľ 3.2: Rozvoj a podpora športových aktivít a podujatí v mestskej časti Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 3.2.1: Vytvoriť podmienky na zvýšenie počtu športových podujatí pre verejnosť (grantový program na podporu organizácie športových podujatí v mestskej časti)	2016 - 2023	KŠK	MiÚ MČ, športové kluby	100 000	Rozpočet KŠK, rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, rozpočty

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

					zapojených športových klubov, dostupné grantové programy a dotačné schémy, sponzorské príspevky/dary právnických a fyzických osôb
<i>Vytvorený program podpory športových podujatí pre verejnosť</i> <i>Fungujúci program podpory športových podujatí pre verejnosť</i> <i>Počet podporených podujatí/rok</i>					
Aktivita 3.2.2: Vytvorí systém podpory činnosti športových klubov, združení, jednotlivcov v športovej oblasti	2016-2023	KŠK	MiÚ MČ	Spolu: 500 000	Rozpočet KŠK, rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves
<i>Vytvorený systém podpory subjektov v športovej oblasti</i> <i>Fungujúci systém podpory subjektov v športovej oblasti</i> <i>Počet podporených subjektov/rok</i>					
Úloha 3.2.2.1: Finančná podpora pre existujúce športové kluby v mestskej časti	2016 – 2023	KŠK	MiÚ MČ	400 000	Rozpočet KŠK, rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Úloha 3.2.2.2.: Finančná podpora pre novovznikajúce športové kluby v mestskej časti (motivačná dotácia)	2017 - 2023	KŠK	MiÚ MČ	100 000	Rozpočet KŠK, rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves
---	-------------	-----	--------	---------	--

Horizontálny cieľ 3.3: Lepšie podmienky na rozvoj športu v mestskej časti Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 3.3.1: Spracovať koncepciu rozvoja športu v mestskej časti <i>Spracovaná koncepcia športu v mestskej časti</i>	2016	KŠK	Miestne zastupiteľstvo MČ	0	-
Aktivita 3.3.2: Spolupracovať medzi sektormi – šport, školstvo, kultúra, sociálne služby, podnikateľský sektor, samospráva a i. <i>Počet projektov spolupráce medzi sektormi Počet a zoznam spolupracujúcich subjektov Výstupy spolupráce medzi sektormi</i>	2016 - 2023	KŠK, MiÚ, športové kluby, BSK, hl. mesto Bratislava	MiÚ, športové kluby, BSK, hl. mesto Bratislava	0	-

Programový cieľ 4 Adekvátnejšia ponuka sociálnych a komunitných služieb a programov reflektujúca reálne potreby občanov - obyvateľov mestskej časti aj ľudí prechodne žijúcich na území mestskej časti

Špecifický cieľ 4.1: Široká ponuka sociálnych programov v oblasti prevencie a riešenia krízových situácií Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Aktivita 4.1.1: Zaviesť systém komunitného plánovania	2017-2023	Oddelenie sociálnych vecí MiÚ	Kancelária starostky MČ, kancelária prednostu, referát komunikácia s médiami a vzťahy s verejnosťou, odd. právne a majetkové, odd. kultúry, odd. školstva MiÚ, KŠK, členovia komisie BSZpS, poslanci MiZ, obyvatelia MČ Karlova Ves, verejní aj neverejní poskytovatelia sociálnych služieb vrátane Úradu BSK, Magistrátu hl. mesta SR Bratislavy a ostatných mestských častí Bratislavy, pracovníci ÚPSVaR a ďalších organizácií a inštitúcií súvisiacich so soc. oblasťou napr. zložky IZS SR,	50 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dostupné grantové programy a dotačné schémy, rôzne formy podpory od právnických aj fyzických osôb, práca odborníkov pro bono, dobrovoľnícka práca aktívnych občanov
---	-----------	-------------------------------	--	--------	---

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

			<p>poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, cirkevné spoločenstvá a MVO /najmä pôsobiace v MČ KV/, odborníci pôsobiaci v sociálnej oblasti a realizujúci soc. programy na Slovensku aj v zahraničí, nezávislí facilitátori a evaluátori, resp. organizácie, ktoré poskytujú facilitačné služby a robia evaluácie, pracovníci a študenti zo stredných škôl, vysokých škôl najmä z fakúlt a katedier súvisiacich so sociálnou prácou a príbuznými odbormi</p>		
<i>Fungujúci systém komunitného plánovania</i>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<p><i>Komunitný plán sociálnych služieb MČ BA-KV tvorený procesom, v ktorom sa vo veľkej miere využívajú participatívne metódy na zapájanie verejnosti</i></p>					
<p>Aktivita 4.1.2: Poskytovať sociálne služby a vytvoriť a realizovať sociálne programy podľa výsledkov komunitného plánovania</p>	<p>2016-2023</p>	<p>Oddelenie sociálnych vecí MiÚ</p>	<p>Ako pri aktivite 4.1.1</p>	<p>7 000 000</p>	<p>Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, úhrady prijímateľov soc. služieb a účastníkov programov, dotácie - štátne zdroje (Úrad vlády SR, ministerstvá, ÚPSVaR), Bratislavský samosprávny kraj, rozpočet Hl. mesta SR Bratislava, fondy EÚ – napr. OP ĽZ – NP POS, granty, rôzne formy podpory od právnických aj fyzických osôb, práca odborníkov pro bono, dobrovoľnícka práca aktívnych občanov</p>

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<p><i>Objem finančných prostriedkov vyčlenených v rozpočte MČ na soc. služby a soc. programy na príslušný kalendárny rok celkovo a podľa jednotlivých cieľových skupín</i></p> <p><i>Počet pracovníkov na oddelení soc. vecí MiÚ, v členení podľa agend - soc. služieb a programov, resp. cieľových skupín</i></p> <p><i>Zoznam poskytovaných soc. služieb a realizovaných soc. programov</i></p> <p><i>Zoznam cieľových skupín, ktorým sú poskytované soc. služby a pre ktoré sa realizujú soc. programy</i></p> <p><i>Kapacita jednotlivých poskytovaných soc. služieb a realizovaných soc. programov</i></p> <p><i>Súlad/nesúlad poskytovaných soc. služieb a realizovaných soc. programov s aktuálne platným komunitným plánom</i></p> <p><i>Počet klientov/prijímateľov, vyťaženosť jednotlivých poskytovaných soc. služieb a realizovaných soc. programov</i></p> <p><i>Štatistiky – napr. počty intervencií, posudkov</i></p> <p><i>Dosiahnuté hodnotenie pri hodnotení kvality, účelnosti a efektívnosti poskytovaných sociálnych služieb a realizovaných sociálnych programov – vychádza z cyklickej evaluácie v rámci systému komunitného plánovania</i></p> <p><i>Vytvorený bezpečný, účelný a efektívny systém elektronickej evidencie a dokumentácie pre oddelenie sociálnych vecí</i></p> <p><i>Zoznam zosieťovaných inštitúcií, organizácií, odborníkov spolupracujúcich na soc. službách</i></p>					
--	--	--	--	--	--

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<p><i>a soc. programoch mestskej časti podľa cieľových skupín a oblastí spolupráce</i> <i>Vytvorený dotačný systém pre subjekty od ktorých MČ outsourcuje soc. služby a programy</i> <i>Objem finančných prostriedkov poskytnutých z rozpočtu MČ neverejným poskytovateľom soc. služieb, MVO, individuálnym odborníkom poskytujúcim soc. služby a realizujúcim soc. programy v MČ podľa cieľových skupín a oblastí spolupráce</i> <i>Objem fin. prostriedkov získaných na soc. služby a programy z iných zdrojov, členené podľa cieľových skupín, typu podpory a zdroja</i> <i>Zoznam a počet hodín absolvovaných vzdelávacích podujatí, supervízií, tímových stretnutí pracovníkmi oddelenia sociálnych vecí, zoznam odborných podujatí kde mali aktívnu /pasívnu účasť, zapojenie do expertných a pracovných skupín v danom kalendárnom roku</i></p>					
<p>Aktivita 4.1.3: Tvoriť a realizovať pilotné programy reagujúce na aktuálne potreby v sociálnej oblasti</p>	<p>2016-2023</p>	<p>Oddelenie sociálnych vecí MiÚ</p>	<p>Ako pri aktivite 4.1.1</p>	<p>700 000</p>	<p>Ako pri aktivite 4.1.2</p>
<p><i>Zoznam pilotných projektov v oblasti soc. služieb a soc. programov a ich trvanie</i> <i>Zoznam cieľových skupín, pre ktoré sú/boli realizované pilotné projekty</i> <i>Zoznam právnických a fyzických osôb, ktoré sa zapojili do realizácie a/alebo podporili realizáciu pilotných projektov</i> <i>Dosiahnuté hodnotenie pri hodnotení kvality, účelnosti a efektívnosti pilotných projektov</i></p>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<p><i>vrátane následného katamnestickeho sledovania klientov zapojených do projektov</i> <i>Publikované, resp. prezentované kazuistiky a príklady dobrej praxe</i> <i>Počet realizovaných pilotných projektov následne začlenených do systému štandardných soc. služieb a soc. programov MČ</i> <i>Objem finančných prostriedkov vyčlenených v rozpočte MČ na pilotné programy v soc. oblasti na príslušný kalendárny rok celkovo a podľa jednotlivých cieľových skupín, z toho objem finančných prostriedkov poskytnutých z rozpočtu MČ neverejným poskytovateľom soc. služieb, MVO, individuálnym odborníkom poskytujúcim soc. služby a realizujúcim pilotné programy v soc. oblasti v MČ podľa cieľových skupín a oblastí spolupráce</i> <i>Objem fin. prostriedkov získaných na pilotné programy v soc. oblasti z iných zdrojov, členené podľa cieľových skupín, typu podpory a zdroja</i></p>					
--	--	--	--	--	--

<p>Špecifický cieľ 4.2: Adekvátne ponuka nájomného bývania, podporovaného bývania a iných foriem bývania so sociálnym aspektom (ďalej pre všetky uvedené formy skrátená formulácia „sociálneho bývania“) Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i></p>	<p>Obdobie realizácie</p>	<p>Zodpovedná inštitúcia</p>	<p>Partner/i</p>	<p>Výška financií (v €)</p>	<p>Zdroj financií</p>
--	---------------------------	------------------------------	------------------	-----------------------------	-----------------------

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Aktivita 4.2.1: Sledovať možnosti a potreby v oblasti sociálneho bývania	2016-2023	Oddelenie právne a majetkové v spolupráci s odd. sociálnych vecí MiÚ	Magistrát hl. mesta SR Bratislavy, členovia komisie BSZpS MiZ MČ Bratislava-Karlova Ves	20 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves
<i>Zavedený systém na sledovanie možností a potrieb v oblasti sociálneho bývania Pravidelné výstupy zo systému sledovania potrieb sociálneho bývania pre vedenie mestskej časti, členov komisie BSZpS, pre pracovníkov príslušných odd. MiÚ a verejnosť</i>					
Aktivita 4.2.2: Tvoriť pilotné programy v oblasti sociálneho bývania reagujúce na aktuálne potreby rôznych skupín obyvateľov	2016-2023	Oddelenie sociálnych vecí v spolupráci s odd. právnym a majetkovým MiÚ	Kancelária starostky MČ, kancelária prednostu, referát komunikácia s médiami a vzťahy s verejnosťou MiÚ, Stavebný úrad MČ Bratislava-Karlova Ves, komisia BSZpS MiZ MČ Bratislava-Karlova Ves, Magistrát hl. mesta SR Bratislavy, vlastníci nehnuteľností v katastri mestskej časti, správcovia	3 500 000	Ako pri aktivite 4.1.2

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

			<p>domov a spoločenstvá vlastníkov, developeri, MVO pracujúce s rôznymi cieľovými skupinami, verejní aj neverejní poskytovatelia soc. Služieb, odborníci pôsobiaci v sociálnej oblasti a realizujúci soc. programy na Slovensku aj v zahraničí, pracovníci a študenti zo stredných škôl, vysokých škôl najmä z fakúlt a katedier súvisiacich so sociálnou prácou a príbuznými odbormi</p>		
<p><i>Zoznam pilotných projektov v oblasti sociálneho bývania a ich trvanie</i></p>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<p><i>Zoznam cieľových skupín, pre ktoré sú/boli realizované pilotné projekty v oblasti sociálneho bývania</i></p> <p><i>Zoznam právnických a fyzických osôb, ktoré sa zapojili do realizácie a/alebo podporili realizáciu pilotných projektov sociálneho bývania</i></p> <p><i>Dosiahnuté hodnotenie pri hodnotení kvality, účelnosti a efektívnosti pilotných projektov, vrátane následného katamnestického sledovania</i></p> <p><i>Publikované/prezentované kazuistiky a príklady dobrej praxe</i></p> <p><i>Počet realizovaných pilotných projektov následne začlenených do systému štandardných soc. služieb a soc. programov MČ</i></p> <p><i>Objem finančných prostriedkov vyčlenených v rozpočte MČ na pilotné programy oblasti soc. bývania na príslušný kalendárny rok celkovo a podľa jednotlivých cieľových skupín z toho objem finančných prostriedkov poskytnutých z rozpočtu MČ neverejným poskytovateľom soc. služieb, MVO, individuálnym odborníkom poskytujúcim soc. služby a realizujúcim pilotné programy v soc. oblasti v MČ podľa cieľových skupín a oblastí spolupráce</i></p> <p><i>Objem fin. prostriedkov získaných na pilotné programy v oblasti soc. bývania z iných zdrojov, členené podľa cieľových skupín, typu podpory a zdroja</i></p>					
--	--	--	--	--	--

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Aktivita 4.2.3: Vytvoriť funkčný systém sociálneho bývania v mestskej časti	2016-2023	Oddelenie právne a majetkové v spolupráci s odd. sociálnych vecí MiÚ	Kancelária starostky MČ, kancelária prednostu, referát komunikácia s médiami a vzťahy s verejnosťou MiÚ, Stavebný úrad MČ Bratislava-Karlova Ves, komisia BSZpS MiZ MČ Bratislava-Karlova Ves, Magistrát hl. mesta SR Bratislavy, vlastníci nehnuteľností v katastri mestskej časti, správcovia domov a spoločenstvá vlastníkov, developeri, MVO pracujúce s rôznymi cieľovými skupinami, verejní aj neverejní poskytovatelia soc. Služieb, odborníci pôsobiaci v sociálnej oblasti	3 500 000	Ako pri aktivite 4.1.2
---	-----------	--	---	-----------	------------------------

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

			a realizujúci soc. programy na Slovensku aj v zahraničí, pracovníci a študenti zo stredných škôl, vysokých škôl najmä z fakúlt a katedier súvisiacich so sociálnou prácou a príbuznými odbormi		
<p><i>Fungujúci systém sociálneho bývania v mestskej časti</i></p> <p><i>Počet a štruktúra fondu bytov zaradených v systéme sociálneho bývania MČ</i></p> <p><i>Počet klientov a domácností/rodín, ktoré využívajú systém sociálneho bývania MČ, z toho počet maloletých detí, seniorov a občanov so špecifickými potrebami</i></p> <p><i>Dosiahnuté hodnotenie pri hodnotení kvality, účelnosti a efektívnosti systému sociálneho bývania a s ním spojených soc. služieb a programov</i></p> <p><i>Objem finančných prostriedkov vyčlenených v rozpočte MČ na oblasť soc. bývania na príslušný kalendárny rok celkovo a podľa jednotlivých cieľových skupín,</i></p>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<p><i>z toho objem finančných prostriedkov poskytnutých z rozpočtu MČ neverejným poskytovateľom soc. služieb, MVO, individuálnym odborníkom poskytujúcim soc. služby a realizujúcim programy v oblasti soc. bývania v MČ podľa cieľových skupín a oblastí spolupráce</i></p> <p><i>Objem fin. prostriedkov získaných na oblasť soc. bývania z iných zdrojov, členené podľa cieľových skupín, typu podpory a zdroja</i></p>					
<p>Špecifický cieľ 4.3: Fungujúca sieť organizácií ovplyvňujúcich život v mestskej časti (soc., zdrav., MsP a i.)</p> <p>Aktivity</p> <p><i>Merateľný ukazovateľ</i></p>	<p>Obdobie realizácie</p>	<p>Zodpovedná inštitúcia</p>	<p>Partner/i</p>	<p>Výška financií (v €)</p>	<p>Zdroj financií</p>
<p>Aktivita 4.3.1: Vytvoriť platformu spolupráce organizácií</p>	<p>2017-2023</p>	<p>Oddelenie sociálnych vecí MiÚ</p>	<p>Kancelária starostky MČ, kancelária prednostu, referát komunikácia s médiami a vzťahy s verejnosťou MiÚ, verejní aj neverejní poskytovatelia sociálnych služieb vrátane Úradu BSK, Magistrátu hl. mesta SR Bratislavy a ostatných</p>	<p>60 000</p>	<p>Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, rozpočty zapojených organizácií, Bratislavský samosprávny kraj, rozpočet Hl. mesta SR Bratislava, dotácie a granty, rôzne formy podpory od právnických aj fyzických osôb,</p>

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

			<p>mestských častí Bratislavy, pracovníci ÚPSVaR a ďalších organizácií a inštitúcií súvisiacich so soc. oblasťou napr. zložky IZS SR, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, cirkevné spoločenstvá, MVO - najmä pôsobiace v MČ KV, odborníci pôsobiaci v sociálnej oblasti a realizujúci soc. programy na Slovensku aj v zahraničí</p>		<p>práca odborníkov pro bono, dobrovoľnícka práca aktívnych občanov</p>
<p><i>Vytvorená platforma spolupráce Objem hodín vyčlenených mesačne z pracovného fondu pracovníkov odd. sociálnych vecí, resp. iného oddelenia MiÚ na túto agendu Vytvorený strategický plán existencie a činnosti platformy, jeho realizácia</i></p>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<p><i>Počet a zoznam aktívnych členov – organizácií a odborníkov - platformy podľa oblastí pôsobenia</i></p> <p><i>Počet stretnutí a celkový počet hodín stretnutí členov platformy</i></p> <p><i>Výstupy spolupráce</i></p>					
<p>Aktivita 4.3.2: Vytvoriť spoločné programy v oblasti bezpečnosti a prevencie sociálno-patologických javov v mestskej časti</p>	<p>2017-2023</p>	<p>Oddelenie sociálnych vecí MiÚ, Mestská polícia Hl. mesta SR Bratislavy, Magistrát hl. mesta SR Bratislavy, Policajný zbor SR, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny SR</p>	<p>Ako pri aktivite 4.3.1</p>	<p>600 000</p>	<p>Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, úhrady účastníkov programov, dotácie - štátne zdroje (Úrad vlády SR, ministerstvá, ÚPSVaR), Bratislavský samosprávny kraj, Hl. mesto SR Bratislava, fondy EÚ, dostupné grantové programy, rôzne formy podpory od právnických aj fyzických osôb, práca odborníkov pro bono, dobrovoľnícka práca aktívnych občanov</p>

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<p><i>Počet pracovníkov a objem hodín vyčlenených mesačne z pracovného fondu pracovníkov odd. sociálnych vecí resp. iného oddelenia MiÚ na túto agendu</i></p> <p><i>Počet a zoznam pripravených spoločných programov v oblasti bezpečnosti a prevencie sociálno- patologických javov pre rôzne cieľové skupiny</i></p> <p><i>Objem finančných prostriedkov vyčlenených v rozpočte MČ na programy bezpečnosti a prevencie sociálno-patologických javov na príslušný kalendárny rok celkovo a podľa jednotlivých cieľových skupín, z toho objem finančných prostriedkov poskytnutých z rozpočtu MČ neverejným poskytovateľom soc. služieb, MVO, individuálnym odborníkom realizujúcim programy bezpečnosti a prevencie sociálno-patologických javov v MČ podľa cieľových skupín a oblastí spolupráce</i></p> <p><i>Objem fin. prostriedkov získaných na programy bezpečnosti a prevencie sociálno-patologických javov z iných zdrojov, členené podľa cieľových skupín, typu podpory a zdroja</i></p> <p><i>Počet a zoznam realizovaných spoločných programov v oblasti bezpečnosti a prevencie sociálno-patologických javov pre rôzne cieľové skupiny</i></p> <p><i>Počet a zoznam aktívne zapojených členov platformy do tvorby a realizácie programov</i></p>					
--	--	--	--	--	--

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<p>Počet účastníkov programov v jednotlivých cieľových skupinách</p> <p>Dosiahnuté hodnotenie pri hodnotení kvality, účelnosti a efektívnosti projektov, vrátane následného vyhodnocovania dopadov – napr. zmeny štatistických ukazovateľov ako počet trestných činov a priestupkov v MČ, počet hlásených mladistvých intoxikovaných alkoholom</p> <p>Publikované/prezentované kazuistiky a príklady dobrej praxe</p> <p>Počet realizovaných pilotných projektov následne začlenených do systému štandardných preventívnych programov MČ</p> <p>Vytvorený komplexný systém terénnej sociálnej práce (streetwork) pre cieľové skupiny – neorganizovaná sídlisková mládež, ľudia bez prístrešia, futbaloví fanúškovia /hooligans/ a osoby prikláňajúce sa k extrémistickým skupinám, ľudia pracujúci v sexbiznise, ľudia s látkovými aj nelátkovými závislosťami</p>					
--	--	--	--	--	--

<p>Špecifický cieľ 4.4: Aktívne komunity v mestskej časti, ktoré vzájomne spolupracujú a rozvíjajú sa</p> <p>Aktivity</p> <p><i>Merateľný ukazovateľ</i></p>	<p>Obdobie realizácie</p>	<p>Zodpovedná inštitúcia</p>	<p>Partner/i</p>	<p>Výška financií (v €)</p>	<p>Zdroj financií</p>
<p>Aktivita 4.4.1: Vytvoriť prostredie vhodné na rozvoj komunit (materiálne aj nemateriálne)</p>	<p>2017-2023</p>	<p>Oddelenie sociálnych vecí, oddelenie</p>	<p>Aktívni občania, neformálne združenia, MVO, cirkevné</p>	<p>5 000</p>	<p>Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, spolufinancovanie</p>

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

		kultúry, odd. školstva, kancelária prednostu MiÚ, Kancelária starostky MČ, KŠK	spoločenstvá, školy a škôlky pôsobiace na území mestskej časti, mesta Bratislava, území Bratislavského samosprávneho kraja a celej SR		komunít, dotácie - štátne zdroje (Úrad vlády SR, ministerstvá, ÚPSVaR), Bratislavský samosprávny kraj, Hl. mesto SR Bratislava, fondy EÚ, dostupné grantové programy, formy podpory od právnických aj fyzických osôb, práca odborníkov pro bono, dobrovoľnícka práca aktívnych občanov
<i>Definované vhodné materiálne prostredie na rozvoj komunít</i> <i>Vytvorené vhodné materiálne prostredie na rozvoj komunít</i> <i>Definované vhodné nemateriálne prostredie na rozvoj komunít</i> <i>Vytvorené vhodné nemateriálne prostredie na rozvoj komunít</i>					
Aktivita 4.4.2: Podporovať prepojenie komunít pre ďalší rozvoj komunít a mestskej časti	2017-2023	Oddelenie sociálnych vecí	Odd. inf. systémov a matriky MiÚ, aktívni občania,	150 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves,

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

		a oddelenie kultúry, odd. školstva, kancelária prednostu MiÚ, Kancelária starostky MČ, KŠK	neformálne združenia, MVO, cirkevné spoločenstvá, školy a škôlky pôsobiace na území mestskej časti, mesta Bratislava, území BSK a celej SR		spolufinancovanie komunit, dotácie - štátne zdroje (Úrad vlády SR, ministerstvá, ÚPSVaR), Bratislavský samosprávny kraj, Hl. mesto SR Bratislava, fondy EÚ, dostupné grantové programy, rôzne formy podpory od právnických aj fyzických osôb, práca odborníkov pro bono, dobrovoľnícka práca aktívnych občanov
<p><i>Počet pracovníkov a objem hodín vyčlenených mesačne z pracovného fondu pracovníkov odd. sociálnych vecí, resp. iného oddelenia MiÚ na túto agendu</i></p> <p><i>Vytvorený systém podpory na prepojenie komunit</i></p> <p><i>Realizovaný systém podpory na prepojenie komunit</i></p> <p><i>Výstupy systému podpory na prepojenie komunit</i></p>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<p><i>Počet, zoznam, mapa - nielen rozsah, ale aj variabilita prepojených komunit</i> <i>Počet a druhy komunitných aktivít/podujatí</i> <i>Počet ľudí/občanov/ účastníkov/ klientov/ užívateľov služieb zúčastnených na komunitných aktivitách a podujatiach</i> <i>Dosiahnuté hodnotenie pri hodnotení kvality, účelnosti a efektívnosti vytvoreného systému podpory na prepojenie komunit</i> <i>Objem finančných prostriedkov vyčlenených v rozpočte MČ na systém podpory na prepojenie komunit na príslušný kalendárny rok celkovo a podľa jednotlivých cieľových skupín, z toho objem finančných prostriedkov poskytnutých z rozpočtu MČ aktívnym občanom a komunitám podľa cieľových skupín a oblastí spolupráce</i> <i>Objem fin. prostriedkov získaných na danú oblasť z iných zdrojov, členené podľa cieľových skupín, typu podpory a zdroja</i></p>					
<p>Aktivita 4.4.3: Koordinovať účasť komunit na rozvoji mestskej časti</p>	<p>2017-2023</p>	<p>Oddelenie sociálnych vecí a oddelenie kultúry, odd. školstva, kancelária prednostu MiÚ, Kancelária</p>	<p>MVO a odborníci poskytujúci facilitačné a evaluačné služby, aktívni občania, neformálne združenia, MVO, cirkevné spoločenstvá, školy a škôlky pôsobiace na území MČ KV</p>	<p>150 000</p>	<p>Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, spolufinancovanie komunit, dotácie - štátne zdroje (Úrad vlády SR, ministerstvá, ÚPSVaR), Bratislavský samosprávny kraj,</p>

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

		starostky MČ, KŠK			Hl. mesto SR Bratislava, fondy EÚ; dostupné grantové programy, rôzne formy podpory od právnických aj fyzických osôb, práca odborníkov pro bono, dobrovoľnícka práca aktívnych občanov
<i>Počet pracovníkov a objem hodín vyčlenených mesačne z pracovného fondu pracovníkov odd. sociálnych vecí, resp. iného oddelenia MiÚ na túto agendu</i> <i>Realizovaná koordinácia účasti komunít na rozvoji mestskej časti – počet dní koordináčnej činnosti/rok, výstupy koordinácie</i>					
Aktivita 4.4.4: Podporovať vznik a fungovanie komunitných centier ¹²	2017-2023	Oddelenie sociálnych vecí a oddelenie kultúry MiÚ	Odd. školstva, kancelária prednostu MiÚ, Kancelária starostky MČ, KŠK, aktívni občania, neformálne združenia, MVO,	1 500 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, spolufinancovanie komunít, dotácie - štátne zdroje (Úrad vlády SR, ministerstvá,

¹² komunitné centrá sú chápané v širšom zmysle, než vymedzuje zák. č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v §24d – v tomto dokumente sú chápané ako všetky priestory/miesta/lokality, kde sa stretávajú aktívne komunity, vrátane denných centier definovaných v §56

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

			<p>cirkevné spoločenstvá, školy a škôlky pôsobiace na území mestskej časti, vlastníci nehnutelností a pozemkov v katastri mestskej časti, miestni podnikatelia</p>		<p>ÚPSVaR) Bratislavský samosprávny kraj, Hl. mesto SR Bratislava, fondy EÚ, dostupné gratnové programy, rôzne formy podpory od právnických aj fyzických osôb, práca odborníkov pro bono, dobrovoľnícka práca aktívnych občanov</p>
<p><i>Počet pracovníkov a objem hodín vyčlenených mesačne z pracovného fondu pracovníkov odd. sociálnych vecí, resp. iného oddelenia MiÚ na túto agendu</i></p> <p><i>Vytvorený systém podpory vzniku a fungovania komunitných centier</i></p> <p><i>Fungujúci systém podpory vzniku a fungovania komunitných centier</i></p> <p><i>Dosiahnuté hodnotenie pri hodnotení kvality, účelnosti a efektívnosti vytvoreného systému podpory vzniku a fungovania komunitných centier</i></p> <p><i>Objem finančných prostriedkov vyčlenených v rozpočte MČ na systém podpory vzniku a fungovania komunitných centier na príslušný</i></p>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<p><i>kalendárny rok celkovo a podľa jednotlivých cieľových skupín, z toho objem finančných prostriedkov poskytnutých z rozpočtu MČ aktívnym občanom a komunitám v komunitných centrách podľa cieľových skupín a oblastí spolupráce Objem fin. prostriedkov získaných na danú oblasť z iných zdrojov, členené podľa cieľových skupín, typu podpory a zdroja Počet aktívnych občanov/dobrovoľníkov a počet nimi odpracovaných dobrovoľníckych hodín v komunitných centrách Počet ľudí/občanov/ účastníkov/ klientov/ užívateľov služieb zúčastnených na komunitných aktivitách a podujatiach v komunitných centrách</i></p>					
--	--	--	--	--	--

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Programový cieľ 5 Vyššia dôvera medzi verejnosťou a samosprávou mestskej časti

Špecifický cieľ 5.1: Vyššia účasť občanov na rozvoji mestskej časti Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 5.1.1: Realizovať participatívne metódy na zapojenie ľudí do plánovania a realizácie rôznych verejných záležitostí	2017-2019	Kancelária prednostu, referát komunikácia s médiami a vzťahy s verejnosťou MiÚ	Kancelária starostky MČ, oddelenie dopravy a životného prostredia, oddelenie územného rozvoja MiÚ, občianske združenia a inštitúcie zaoberajúce sa metódami participácie verejnosti	5 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, grantové programy (napr. OP Efektívna verejná správa, RO MV SR), dotácie z vlády a ministerstiev SR, dotácie z Bratislavského samosprávneho kraja
<i>Pripravený ročný plán využitia participatívnych metód na zapojenie verejnosti</i> <i>Realizovaný ročný plán využitia participatívnych metód na zapojenie verejnosti</i> <i>Počet realizovaných projektov/aktivít spolupráce</i> <i>Zoznam výsledkov spolupráce</i>					
Aktivita 5.1.2: Využívať vhodné nástroje na informovanie rôznych cieľových skupín (mladší/starší, trvalo/prechodne bývajúci, študenti)	2016 - 2021	Referát komunikácia s médiami a vzťahy	Občianske komunity a subjekty v MČ	5 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

		s verejnosťou MiÚ			
<i>Pripravený ročný plán komunikácie so zameraním na cieľové skupiny Realizovaný ročný plán komunikácie so zameraním na cieľové skupiny</i>					
Aktivita 5.1.3: Posilniť personálnu kapacitu pre oblasť zapájania verejnosti do plánovania a realizácie verejných záležitostí v mestskej časti	2017- 2018	Kancelária prednostu MiÚ, Kancelária starostky MČ	Referát komunikácie s médiami a vzťahy s verejnosťou MiÚ, občianske združenia a inštitúcie zaoberajúce sa metódami participácie verejnosti	10 400	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves a grantové programy (napr. OP Efektívna verejná správa, RO MV SR)
<i>Počet odpracovaných hodín na miestnom úrade so zameraním na zapájanie verejnosti</i>					

Programový cieľ 6 Vyššia kvalita verejných služieb v samospráve mestskej časti

Špecifický cieľ 6.1: Zavedenie klientskeho prístupu v samospráve mestskej časti Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 6.1.1: Kreovať samosprávu ako miesto prvého kontaktu	2016 - 2017	Oddelenie informačných systémov a matriky MiÚ	-	10 000 €	Rozpočet MČ Bratislava- Karlova Ves
<i>Pripravený plán pre miesto prvého kontaktu Realizovaný plán pre miesto prvého kontaktu</i>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Aktivita 6.1.2: Dobudovať integrované obslužné miesto	2016-2017	Oddelenie informačných systémov a matriky MiÚ	Ostatné oddelenia MiÚ	0	-
<i>Vybudované integrované obslužné miesto Počet služieb v integrovanom obslužnom mieste Počet klientov/rok</i>					
Aktivita 6.1.3: Zjednodušenie procesov vybavovania v samospráve	2016 - 2023	Oddelenie informačných systémov a matriky MiÚ	Ostatné oddelenia MiÚ	0	-
<i>Plán zjednodušenia vybraných procesov vybavovania v samospráve (nastavenie štandardov) Počet dní vybavovania vybraných procesov v samospráve</i>					

Špecifický cieľ 6.2: Uľahčenie vybavovania úradných záležitostí Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 6.2.1: Zaviesť systém kontinuálneho vzdelávania pracovníkov samosprávy	2016 - 2023	Referát mzdový, personálny a pokladňa MiÚ	Ostatné oddelenia MiÚ	58 800	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves
<i>Vytvorený systém kontinuálneho vzdelávania, systému peer podpory, supervízií a koučingu pracovníkov samosprávy</i>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<i>Pripravený ročný plán kontinuálneho vzdelávania pracovníkov samosprávy</i> <i>Realizovaný ročný plán kontinuálneho vzdelávania pracovníkov samosprávy</i>					
Aktivita 6.2.2: Zvýšiť počet služieb, ktoré je možné vybaviť elektronicky	2016 - 2023	Oddelenie informačných systémov a matriky MiÚ	Ostatné oddelenia MiÚ	0	-
<i>Počet služieb, ktoré je možné vybaviť elektronicky</i>					

Programový cieľ 7 Príjemné prostredie na rekreáciu

Špecifický cieľ 7.1: Rozvoj služieb, infraštruktúry a prostredia na rekreáciu obyvateľov aj návštevníkov Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 7.1.1: Rozšíriť možnosti využitia Dunaja na rekreáciu a športové aktivity	2017 - 2020	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ a KŠK	Hlavné mesto SR Bratislava, BSK, MiÚ MČ	Spolu aktivita 7.1.1: 60 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, rozpočet KŠK, Bratislavský samosprávny kraj
<i>Zoznam služieb/aktivít/miest/podujatí využívajúcich Dunaj na rekreáciu a šport</i>					
Úloha 7.1.1.1.: Priblíženie vodáckeho športu verejnosti (projekt Lodenice)	2017 – 2020	KŠK	BSK, MiÚ MČ	50 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, rozpočet KŠK, Bratislavský samosprávny kraj

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Úloha 7.1.1.2.: Rozšíriť možnosti využitia Dunaja na rekreáciu a športové aktivity	2017 - 2020	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ a KŠK	Hlavné mesto SR Bratislava	10 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves
Aktivita 7.1.2: Budovanie cyklotrás a doplnkových služieb	2017-2020	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ, KŠK, STARZ	Univerzita Komenského Bratislava, VK Tatran	Spolu aktivita 7.1.2: 400 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dostupné grantové programy a dotačné schémy, rozpočet Hlavného mesta SR Bratislava, STARZ
<i>Dĺžka cyklotrás Počet doplnkových služieb</i>					
Úloha 7.1.2.1: Dokončenie cyklotrasy Nábřežie Ľubomíra Kadnára – časť most Lafranconi, po Lodenicu VK Tatran	2017 – 2020	STARZ	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ, VK Tatran	200 000	Rozpočet Hlavného mesta SR Bratislava, STARZ
Úloha 7.1.2.2: Vybudovanie cyklotrasy Svrčia	2017-2020	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ a KŠK	Univerzita Komenského Bratislava	200 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dostupné grantové programy a dotačné schémy

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Aktivita 7.1.3: Zlepšovanie možností na oddych v prírode	2020	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ a KŠK	Mestské lesy v Bratislave	Spolu aktivita 7.1.3: 520 000	Rozpočet KŠK, rozpočet Hlavného mesta SR Bratislava, Mestské lesy, granty, eurofondy,
<i>Zoznam a počet možností na oddych v prírode</i>					
Úloha 7.1.3.1: Vybudovanie indiánskej bežeckej dráhy v severozápadnej časti kopca Sitina	2020	KŠK	Mestské lesy v Bratislave	20 000	Rozpočet KŠK
Úloha 7.1.3.2: Projekt revitalizácie lesov Sitina	2020	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ a KŠK	Mestské lesy v Bratislave	500 000	Rozpočet Hlavného mesta SR Bratislava, Mestské lesy, granty, eurofondy
Aktivita 7.1.4: Zvýšiť atraktivnosť mestskej časti na rekreáciu a poznávanie	2016-2020	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ a KŠK	ZOO Bratislava, Botanická záhrada, referát komunikácia s médiami a vzťahy s verejnosťou MČ	Spolu aktivita 7.1.4: 15 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves
<i>Zoznam a počet služieb v mestskej časti pre verejnosť v oblasti rekreácie (okrem ostatných aktivít v celi 7.1)</i> <i>Zoznam a počet služieb v mestskej časti pre verejnosť v oblasti poznávania (okrem ostatných aktivít v celi 7.1)</i>					
Úloha 7.1.4.1: Vybudovanie informačno – náučného chodníka formou tabúľ v oblasti Karloveského ramena (fauna, flóra, šport v oblasti)	2018	MiÚ MČ	KŠK	5 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Úloha 7.1.4.2: Projekt Karta mestskej časti – možné zľavy na vstup do ZOO, Botanickej záhrady a i.	2016-2020	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ a KŠK	ZOO Bratislava, Botanická záhrada, referát komunikácia s médiami a vzťahy s verejnosťou MČ	10 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves
Aktivita 7.1.5: Rozvoj vybraných kultúrnych, športových a spoločenských podujatí s celomestským, regionálnym, národným a medzinárodným dosahom	2017 – 2023	Oddelenie kultúry MiÚ, KŠK	Športové kluby, športové zväzy a asociácie, kultúrne organizácie	5 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, súkromné zdroje
<i>Zoznam podujatí s celomestským, regionálnym, národným a medzinárodným dosahom Počet zapojených organizátorov, sponzorov, dobrovoľníkov Počet účastníkov podujatí</i>					

Programový cieľ 8 Rozvoj malého a stredného podnikania nezaťažujúceho životné prostredie

Špecifický cieľ 8.1: Vzájomná spolupráca samosprávy, zamestnávateľov a podnikateľského sektora Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Aktivita 8.1.1: Nájsť a využívať vhodné komunikačné kanály	2016 - 2023	Referát komunikácia s médiami a vzťahy s verejnosťou MiÚ	Oddelenie právne a majetkové, subjekty pôsobiace v MČ, profesijné združenia	15 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves
<i>Zoznam vybraných vhodných komunikačných kanálov pre cieľovú skupinu zamestnávateľov podnikateľského sektora</i>					
Aktivita 8.1.2: Nájsť dôvody a témy na spoločnú komunikáciu a spoluprácu	2016 - 2017	Referát komunikácia s médiami a vzťahy s verejnosťou MiÚ	Oddelenie právne a majetkové, subjekty pôsobiace v MČ, profesijné združenia	1 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves
<i>Zoznam tém a dôvodov na komunikáciu a spoluprácu so zamestnávateľmi a podnikateľským sektorom</i>					
Aktivita 8.1.3: Založiť, udržiavať a rozširovať databázu zamestnávateľov, podnikov a podnikateľov v MČ	2016 - 2023	Oddelenie právne a majetkové MiÚ	Referát komunikácia s médiami a vzťahy s verejnosťou MiÚ, subjekty pôsobiace v MČ, Štatist. úrad	0	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves
<i>Databáza zamestnávateľov, podnikov a podnikateľov</i>					

Špecifický cieľ 8.2: Rozvoj kreatívneho priemyslu a inovácií	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Aktivita 8.2.1: Vytvoriť podmienky na rozvoj kreatívnych a inovatívnych nápadov	2017 - 2018	Oddelenie právne a majetkové MiÚ	Európsky kontaktný bod	50 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dostupné grantové programy a dotačné schémy
<i>Vytvorený systém na podporu rozvoja kreatívnych a inovatívnych nápadov Funkčný systém podpory kreatívnych a inovatívnych nápadov</i>					
Aktivita 8.2.2: Spolupracovať s výskumnými a vzdelávacími inštitúciami na území mestskej časti	2017-2023	Oddelenie školstva MiÚ	MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ a akademické inštitúcie, vedecké pracoviská, kultúrne zariadenia, kultúrne subjekty, podnikateľský sektor	0	-
<i>Ročný plán spolupráce s výskumnými a vzdelávacími inštitúciami Realizovaný ročný plán spolupráce s výskumnými a vzdelávacími inštitúciami Počet a zoznam projektov spolupráce/výstupov spolupráce Počet a zoznam spolupracujúcich výskumných a vzdelávacích inštitúcií</i>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Aktivita 8.2.3: Vytvoriť priestor na sebarealizáciu študentov na území mestskej časti	2017-2023	Oddelenie školstva, oddelenie kultúry, oddelenie sociálnych vecí MiÚ	MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ a akademické inštitúcie, vedecké pracoviská, kultúrne zariadenia, kultúrne subjekty, podnikateľský sektor	0	-
<i>Vytvorený priestor (fyzický, virtuálny) na sebarealizáciu študentov</i> <i>Počet zapojených študentov</i>					

Špecifický cieľ 8.3: Pripravenosť na realizáciu rozvojových projektov Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 8.3.1: Zvýšiť využitie externých finančných zdrojov (zapájanie sa do rôznych dotačných schém a grantových programov)	2017-2023	Kancelária prednostu MiÚ	Oddelenie sociálnych vecí, oddelenie kultúry, oddelenie školstva, oddelenie dopravy a ŽP MiÚ, KŠK, MVO a občianske iniciatívy	0	-
<i>Počet podaných žiadostí do rôznych dotačných schém a grantových programov/rok</i> <i>Počet podporených projektov/rok</i> <i>Výška získaných externých finančných zdrojov/rok</i>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Aktivita 8.3.2: Násť možností zvýšenia finančných príjmov mestskej časti	2017	Kancelária prednostu MiÚ	Oddelenie informačných systémov a matriky, hospodárskej správy, oddelenie majetkové a právne, referát daní, oddelenie kultúry MiÚ	0	-
<i>Plán zvýšenia finančných príjmov mestskej časti</i>					
Aktivita 8.3.3: Rozšíriť nehnuteľný majetok mestskej časti (bazén v ZŠ A. Dubčeka, Lodenica Karloveské rameno, Parkovací dom na Veternicovej ul., Parkovací dom na Púpavovej ul. a ďalšie)	2017 - 2023	Oddelenie právne a majetkové MiÚ	Oddelenie územného rozvoja MiÚ, Hl. mesto SR Bratislava, Bratislavský samosprávny kraj, KŠK	5 000 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dotácie z vlády a ministerstiev SR, sponzori, PP projekty
<i>Zoznam nehnuteľného majetku mestskej časti Hodnota nehnuteľného majetku mestskej časti</i>					

Horizontálny cieľ 8.4: Lepšie podmienky na rozvoj podnikania v mestskej časti Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 8.4.1: Posilniť personálnu kapacitu pre oblasť spolupráce s podnikateľským sektorom, výskumnými a vzdelávacími inštitúciami,	2018-2020	Kancelária prednostu	Oddelenie školstva, oddelenie majetkové a právne, referát	15 600	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves a dostupné

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

zamestnávateľmi a študentmi VŠ a pre tvorbu rozvojových projektov		MiÚ, Kancelária starostky MČ	komunikácia s médiami a vzťahy s verejnosťou MiÚ, výskumné a vzdelávacie inštitúcie, podnikateľské subjekty		grantové programy (napr. OP Efektívna verejná správa, RO MV SR)
<i>Počet odpracovaných hodín na miestnom úrade pre oblasť spolupráce s podnikateľským sektorom, výskumnými a vzdelávacími inštitúciami, zamestnávateľmi a študentmi VŠ a pre tvorbu rozvojových projektov</i>					

Programový cieľ 9 Zdravé, bezpečné, bezbariérové a atraktívne priestory pre život v mestskej časti

Špecifický cieľ 9.1: Bezpečná, bezbariérová a rôznorodá mobilita Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 9.1.1: Zlepšiť podmienky pre pešiu dopravu (mapovanie problémových miest, stanovenie harmonogramu opráv a úprav chodníkov, budovanie nových chodníkov - Pernecká, pripojenie na Karloveskú z DD, Svrčia...)	2016 - 2020	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ	Obyvatelia MČ	500 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves
<i>Plán na zlepšenie pešej dopravy Zoznam realizovaných projektov na zlepšenie pešej dopravy Dĺžka upravených komunikácií pre pešiu dopravu</i>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Aktivita 9.1.2: Vytvoriť podmienky pre cyklistickú dopravu (projekty Karloveské rameno - oblasť pod Botanickú záhradu, cyklotrasa Svrčia ulica)	2017 - 2019	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ	Univerzita Komenského, Hlavné mesto SR Bratislava, STaRZ	250 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dotácie, eurofondy
<i>Plán na zlepšenie cyklistickej dopravy Zoznam realizovaných projektov na zlepšenie cyklistickej dopravy Dĺžka cyklochodníkov a cyklotrás</i>					
Aktivita 9.1.3: Zlepšiť prepojenie mestskej časti s ostatnými časťami mesta verejnou dopravou (žiadosť a rokovania s Hlavným mestom SR Bratislavou ohľadom zlepšenia spojenia MHD, napr. predĺženie trolejbusovej trate, posilnenie MHD na Hlavnú stanicu, z Dlhých Dielov do centra BA, spojenie s oblasťou Polianky/Patrónka)	2017 – 2023	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ	Oddelenie územného rozvoja MiÚ, Hlavné mesto SR Bratislava	0	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dotácie z vlády a ministerstiev SR, rozpočet Hlavného mesta SR Bratislava
<i>Plán na prepojenie mestskej časti s ostatnými časťami mesta verejnou dopravou Zoznam realizovaných úloh na prepojenie mestskej časti s ostatnými časťami mesta verejnou dopravou</i>					
Aktivita 9.1.4: Vytvoriť podmienky na aktívne využívanie verejných priestorov z hľadiska mobility s akceptovaním potrieb rôznych skupín užívateľov, vrátane parkovacej politiky, v nadväznosti na aktivitu 9.2.1 (pri projektoch v rámci parkovacej politiky bude prioritou zvýšenie bezpečnosti chodcov a kvality života v MČ, revitalizácia verejných priestorov, nárast	2017 - 2020	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ	Oddelenie územného rozvoja MiÚ, občianske združenia, Cyklokoalícia	200 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dotácie z vlády a ministerstiev SR, sponzori, PP projekty

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

plôch zelene a zvyšovanie retencie dažďových vôd)					
<p><i>Prieskum a analýza potrieb a nárokov jednotlivých skupín užívateľov konkrétnych verejných priestorov</i></p> <p><i>Plán úprav verejných priestorov na základe potrieb a nárokov rôznych skupín užívateľov</i></p> <p><i>Realizačné plány úprav konkrétnych verejných priestorov</i></p> <p><i>Realizácia úprav konkrétnych verejných priestorov</i></p> <p><i>Zoznam zrealizovaných úprav verejných priestorov</i></p>					
Aktivita 9.1.5: Zlepšiť stav dopravnej infraštruktúry, miestnych komunikácií a chodníkov aj s ohľadom na dopady zmeny klímy (budovanie chodníkov a cyklochodníkov s vyššou retenciou – priepustná zámková dlažba, pri budovaní parkovacích domov súčasť zelená strecha, redukcia nepotrebných betónových plôch, zelené koľajiská)	2016 - 2020	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ	Občianske združenia, Cyklokoalícia	500 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves
<p><i>Realizovaný prieskum možností technických úprav miestnych komunikácií s ohľadom na dopady zmeny klímy</i></p> <p><i>Realizovaný prieskum stavu miestnych komunikácií</i></p> <p><i>Pripravený plán zlepšenia stavu miestnych komunikácií a chodníkov aj s ohľadom na dopady zmeny klímy</i></p>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<i>Realizovaný plán zlepšenia stavu miestnych komunikácií a chodníkov aj s ohľadom na dopady zmeny klímy</i> <i>Dĺžka opravených miestnych komunikácií</i> <i>Dĺžka miestnych komunikácií s úpravami zmierňujúcimi dopady zmeny klímy</i>					
Aktivita 9.1.6: Zvýšiť bezpečnosť dopravných uzlov (na kľúčových križovatkách vybudovanie bezbariérového prechodu a svetelne riadených priechodov pre chodcov)	2016 - 2020	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ	Hlavné mesto SR Bratislava	30 000	Rozpočet Hlavného mesta SR Bratislava a rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves
<i>Pripravený plán zvýšenia bezpečnosti dopravných uzlov</i> <i>Realizovaný plán zvýšenia bezpečnosti dopravných uzlov</i> <i>Počet nehôd v dopravných uzloch</i>					
Aktivita 9.1.7: Odstrániť bariéry v mobilite (projekt bezbariérovosti a postupné úpravy chodníkov a prechodov v celej Karlovej Vsi, zlepšovanie mobility chodcov v lokalite Dlhé Diely – oprava schodov)	2016-2020	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ	Občianske združenia, Cyklokoalícia	500 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dostupné grantové programy a dotačné schémy
<i>Pripravený plán odstraňovania bariér v mobilite</i> <i>Realizovaný plán odstraňovania bariér v mobilite</i> <i>Počet odstránených bariér</i> <i>Počet bezbariérových verejných priestorov</i>					

Špecifický cieľ 9.2: Živé, kvalitné, bezbariérové a estetické mestské verejné priestory Aktivity	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
--	--------------------	-----------------------	-----------	----------------------	----------------

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<i>Merateľný ukazovateľ</i>					
Aktivita 9.2.1: : Zlepšiť funkčnosť a bezpečnosť verejných priestorov, v nadväznosti na aktivitu 9.1.4 (oslovenie klubov seniorov, rodinných centier, inštitúcií, obyvateľov v rámci programu zlepšovania stavu, funkčnosti a bezpečnosti verejných priestorov,)	2016 - 2020	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ	Oddelenie územného rozvoja MiÚ, občianske združenia, kluby seniorov, rodinné centrá, inštitúcie	100 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dotácie z vlády a ministerstiev SR, dotácie z Bratislavského samosprávneho kraja, sponzori, PP projekty
<i>Prieskum a analýza stavu, funkčnosti a bezpečnosti verejných priestorov Plán zlepšenia stavu, funkčnosti a bezpečnosti verejných priestorov Realizačné plány opatrení na zvýšenie funkčnosti a bezpečnosti konkrétnych verejných priestorov Zoznam zrealizovaných opatrení na zvýšenie funkčnosti a bezpečnosti verejných priestorov Počet a zoznam zapojených komunit do plánovania a realizovania opatrení na zvýšenie funkčnosti a bezpečnosti verejných priestorov</i>					
Aktivita 9.2.2: Zlepšiť funkčnosť a kvalitu verejnej zelene s ohľadom na podporu biodiverzity (pasportizácia zelene a vypracovanie strategického dokumentu pre tvorbu a údržbu zelene, výsadba listnatých drevín pre vyššiu retenciu územia, prírode blízka údržba zelene vrátane vytvárania kvitnúcich lúk)	2016-2018	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ	Environmentálne mimovládne organizácie	70 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, eurofondy

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<p><i>Prehľad stavu, funkčnosti a kvality verejnej zelene a s ohľadom na biodiverzitu</i> <i>Pripravený plán zlepšenia funkčnosti a kvality verejnej zelene aj s ohľadom na podporu biodiverzity</i> <i>Realizovaný plán zlepšenia funkčnosti a kvality verejnej zelene aj s ohľadom na podporu biodiverzity</i> <i>Zoznam realizovaných úloh podľa plánu</i></p>					
<p>Aktivita 9.2.3: Zvýšiť funkčnosť a príťažlivosť vyhradených areálov (ZOO, SAV, UK...) pre verejnosť</p>	2017 - 2020	Kancelária prednostu a oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ	ZOO Bratislava, Botanická záhrada, UK, SAV, referát komunikácia s médiami a vzťahy s verejnosťou MČ Karlova Ves	0	-
<p><i>Prehľad stavu a funkčnosti vyhradených areálov</i> <i>Počet partnerov – vlastníkov vyhradených areálov</i> <i>Pripravené plány zvýšenia funkčnosti a príťažlivosti vyhradených areálov s vlastníkmi a potenciálnymi užívateľmi</i> <i>Realizované plány</i> <i>Zoznam upravených vyhradených areálov</i></p>					
<p>Aktivita 9.2.4: Zlepšiť starostlivosť o vnútroblokové priestory (oslovenie klubov seniorov, rodinných centier, inštitúcií, obyvateľov v rámci programu využívania verejných priestranstiev a vnútroblokov, zvyšovanie retencie územia)</p>	2016-2020	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ	Občianske združenia, Cyklokoalícia, spoločenstvá vlastníkov, kluby seniorov, rodinné centrá, inštitúcie	200 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, eurofondy

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<p><i>Plán podpory zlepšovania starostlivosti o vnútroblokové priestory</i> <i>Počet zapojených partnerov z obytných priestorov do prípravy plánu</i> <i>Realizovaný plán podpory zlepšovania starostlivosti o vnútroblokové priestory</i> <i>Počet upravených vnútroblokových priestorov</i> <i>Počet zapojených komunit do úprav vnútroblokových priestorov</i></p>					
<p>Aktivita 9.2.5: Odstrániť bariérovosť verejných priestorov</p>	<p>2019-2023</p>	<p>Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ</p>	<p>Oddelenie územného rozvoja MiÚ</p>	<p>50 000</p>	<p>Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dotácie z vlády a ministerstiev SR, dotácie z Bratislavského samosprávneho kraja, sponzori, PP projekty</p>
<p><i>Prieskum a analýza stavu bariér vo verejných priestoroch</i> <i>Plán odstraňovania bariér vo verejných priestoroch</i> <i>Realizačné plány opatrení na odstraňovanie bariér v konkrétnych verejných priestoroch</i> <i>Zoznam zrealizovaných opatrení na odstránenie bariér vo verejných priestoroch/zoznam bezbariérových verejných priestorov</i> <i>Počet a zoznam zapojených komunit do plánovania a realizovania opatrení na odstránenie bariér vo verejných priestoroch</i></p>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Aktivita 9.2.6: Zvýšiť podiel vegetácie a vodných prvkov v území (odstránenie zbytočných betónových plôch, úprava fontán, úprava vnútroblokov, budovanie nových vodných prvkov, zelené strechy)	2016-2020	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ	Občianske združenia, spoločenstvá vlastníkov	300 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, eurofondy, dostupné grantové programy a dotačné schémy
<i>Pripravený plán zvýšenia podielu vegetácie a vodných prvkov v území Počet zapojených partnerov a komunit do plánovania Realizovaný plán zvýšenia podielu vegetácie a vodných prvkov v území Rozsah novej vegetácie v m² Počet a zoznam vodných prvkov v území</i>					
Aktivita 9.2.7: Vytvoriť podmienky na venčenie psov (vytvorenie areálu, kontrola, prevencia, nakladanie s odpadmi)	2018	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ	Občianske združenia	0	-
<i>Vytvorené podmienky na venčenie psov</i>					

Špecifický cieľ 9.3: Pripravenosť mestskej časti na negatívne dopady zmeny klímy Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 9.3.1: Vytvoriť programy na zmierňovanie dopadov zmeny klímy (príprava strategického dokumentu na zmierňovanie a prispôbenie sa dopadom klímy)	2017	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ	Spoločenstvá vlastníkov	Spolu aktivita 9.3.1: 100 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dostupné grantové programy a

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

					dotačné schémy
<i>Pripravený strategický dokument Realizované aktivity podľa strategického dokumentu</i>					
Úloha 9.3.1.1: Zaviesť princípy udržateľného odpadového hospodárstva v rozsahu kompetencií mestskej časti (nový systém likvidácie biologického odpadu – využitie štiepky, podpora budovania uzavretých stojísk)	2017	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ	Spoločenstvá vlastníkov	50 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dostupné grantové programy a dotačné schémy
<i>Zoznam princípov udržateľného odpadového hospodárstva pre mestskú časť V odpadovom hospodárstve uplatnené princípy udržateľnosti</i>					
Úloha 9.3.1.2: Príprava projektu na zmierňovanie dopadov klímy – generel	2017	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ	-	50 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dostupné grantové programy a dotačné schémy
<i>Pripravený projekt na zmierňovanie dopadov klímy - generel</i>					
Aktivita 9.3.2: Vytvoriť programy adaptácie na klimatické zmeny	2017-2023	Oddelenie dopravy a životného prostredia, oddelenie územného rozvoja MiÚ MiÚ	Hlavné mesto SR Bratislava, Vláda a ministerstvá SR, Bratislavský samosprávny kraj, Mestské lesy Bratislava,	Spolu aktivita 9.3.2: 1 930 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, eurofondy, dostupné grantové programy a dotačné schémy

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<i>Pripravené programy adaptácie na klimatické zmeny</i>					
<i>Realizovaný programy adaptácie na klimatické zmeny</i>					
Úloha 9.3.2.1: Zaviesť udržateľné hospodárenie s dažďovými vodami (podpora zelených striech, projekt retencie Dlhých Dielov a oblasti Líščie údolie)	2017 - 2020	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ	Hlavné mesto SR Bratislava	1 000 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, eurofondy, dostupné grantové programy a dotačné schémy
<i>Zoznam princípov udržateľného hospodárenia s dažďovými vodami pre mestskú časť</i> <i>V hospodárení s dažďovými vodami uplatnené princípy udržateľnosti</i>					
Úloha 9.3.2.2: Aktívne ovplyvňovať trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov v rozsahu kompetencií MČ (podpora revitalizácie lesov Sitina)	2017-2022	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ	Mestské lesy Bratislava, Hlavné mesto SR Bratislava	500 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dostupné grantové programy a dotačné schémy, eurofondy
<i>Zoznam princípov udržateľného obhospodarovania lesov pre mestskú časť</i> <i>V obhospodarovaní lesov uplatnené princípy udržateľnosti</i>					
Úloha 9.3.2.3: Budovanie zelenej infraštruktúry (podpora budovania zelených striech, vybudovanie zelenej strechy na úrade MČ)	2017	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ	-	30 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

<p><i>Pripravený plán budovania novej zelenej infraštruktúry</i></p> <p><i>Realizovaný plán budovania novej zelenej infraštruktúry</i></p> <p><i>Rozsah novej zelenej infraštruktúry</i></p>					
<p>Úloha 9.3.2.4: Vytvoriť podmienky na aktívne znižovanie energetickej náročnosti budov vo vlastníctve mestskej časti</p>	2017-2023	Oddelenie územného rozvoja MiÚ	Vláda a ministerstvá SR, BSK	100 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dostupné grantové programy, dotácie z vlády a ministerstiev SR, dotácie z Bratislavského samosprávneho kraja
<p><i>Audity energetickej náročnosti budov mestskej časti</i></p> <p><i>Plán znižovania energetickej náročnosti</i></p> <p><i>Realizovaný plán znižovania energetickej náročnosti</i></p> <p><i>Zoznam budov so zníženou energetickou náročnosťou</i></p>					
<p>Úloha 9.3.2.5: Aktívne ovplyvňovať udržateľnú obnovu bytového fondu</p>	2017-2023	Oddelenie územného rozvoja MiÚ	Vláda a ministerstvá SR, BSK	200 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dostupné grantové programy, dotácie z vlády a ministerstiev SR, dotácie

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

					z Bratislavského samosprávneho kraja
<i>Vytvorený plán podpory udržateľnej obnovy bytového fondu</i> <i>Realizovaný plán podpory udržateľnej obnovy bytového fondu</i> <i>Zoznam obytných budov s realizovanou udržateľnou obnovou</i>					
Úloha 9.3.2.6: Vytvoriť projekt adaptácie na klimatické zmeny	2017-2023	Oddelenie dopravy a životného prostredia MiÚ	Hlavné mesto SR Bratislava	100 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, eurofondy, dostupné grantové programy a dotačné schémy
<i>Vytvorený projekt adaptácie na klimatické zmeny</i>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Horizontálny cieľ 9.4: Lepšie podmienky na rozvoj verejných priestorov v mestskej časti Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií (v €)	Zdroj financií
Aktivita 9.4.1: Zabezpečiť obstaranie, spracovanie a odsúhlasenie strategického územnoplánovacieho podkladu pre celé územie mestskej časti v spolupráci s obyvateľmi	2018-2021	Oddelenie územného rozvoja MiÚ	-	125 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dotácie z vlády a ministerstiev SR
<i>Spracovaný strategický územnoplánovací podklad pre územie mestskej časti v spolupráci s obyvateľmi</i> <i>Zoznam zapojených partnerov a komunít do tvorby strategického územnoplánovacieho podkladu pre územie mestskej časti</i>					
Aktivita 9.4.2 Zabezpečiť obstaranie, spracovanie a odsúhlasenie koncepčných územnoplánovacích podkladov (urbanistických štúdií) vybraných priestorov a území mestskej časti v spolupráci s obyvateľmi	2017-2023	Oddelenie územného rozvoja MiÚ	-	100 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dotácie z vlády a ministerstiev SR
<i>Plán tvorby koncepčných územnoplánovacích podkladov (urbanistických štúdií)</i> <i>Zoznam vytvorených koncepčných územnoplánovacích podkladov (urbanistických štúdií)</i> <i>Zoznam zapojených partnerov a komunít do tvorby koncepčných územnoplánovacích podkladov (urbanistických štúdií)</i>					
Aktivita 9.4.3: Zabezpečiť obstaranie, spracovanie a schválenie územnoplánovacích dokumentácií zón (zonálnych územných plánov) vybraných	2017-2023	Oddelenie územného rozvoja MiÚ	-	100 000	Rozpočet MČ Bratislava-Karlova Ves, dotácie

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

priestorov a území mestskej časti v spolupráci s obyvateľmi					z vlády a ministerstiev SR
<i>Plán tvorby územnoplánovacích dokumentácií zón (zonálnych územných plánov)</i>					
<i>Zoznam vytvorených územnoplánovacích dokumentácií zón (zonálnych územných plánov)</i>					
<i>Zoznam zapojených partnerov a komunit do tvorby územnoplánovacích dokumentácií zón (zonálnych územných plánov)</i>					

Súlad cieľov Programu rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves s vyššími programovými dokumentmi

Súlad s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja 2020/2030

Priority pre Bratislavský samosprávny kraj v rámci troch prioritných oblastí Národnej stratégie regionálneho rozvoja 2020/2030 nadväzujúce na tri priority v stratégii Európa 2020 sú nasledovné:

1. Inteligentný rast - vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii

Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií:

- podpora výskumnej a inovačnej infraštruktúry,
- podpora podnikateľských investícií do inovácií a výskumu najmä v oblastiach nových materiálov, IKT a biotechnológií,
- podpora klastrov, sietí, spin-offs/start-ups, inkubátorov a aplikovaného výskumu,
- podpora inovatívnych prístupov vo sfére služieb a propagácia výsledkov výskumu.

Zlepšenie prístupu k informačno-komunikačným technológiám, ako aj využívanie ich kvality:

- rozšírenie používania širokopásmového pripojenia,
- podpora IKT verejnej správy,
- aplikácie IKT prispievajúce k riešeniu spoločenských výziev a príležitostí ako aj integrované IKT pre „inteligentné mestá“,
- podpora vývoja produktov a služieb IKT.

Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a podpora MSP v odvetví poľnohospodárstva a rybného hospodárstva:

- podpora podnikania a podpora zakladania nových firiem a samostatnej zárobkovej činnosti,
- rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb,
- podpora vývoja a zavedenia nových obchodných modelov MSP,
- podpora podnikateľských zručností v poľnohospodárskom sektore a v oblasti rybného hospodárstva a akvakultúry.

Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania:

- modernizácie vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry,
- podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu uplatniteľnému v praxi,
- podpora celoživotného vzdelávania,
- rozvoj schopností učiteľov, školiteľov, vedúcich škôl a ich zamestnancov,
- investície do rozvoja nových metód učenia a rozvoja a zavádzania inovatívnych technológií,
- podpora zvyšovania relevantnosti a kvality programov vysokoškolského vzdelávania z hľadiska potrieb trhu práce.

Zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a zabezpečovanie efektivity verejnej správy:

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

- investície do inštitucionálnych kapacít a do efektivity verejnej správy a verejných služieb,
- budovanie kapacít nositeľov politík zamestnanosti, vzdelávania, sociálnych politík a sektorových a územných stratégií.

2. Udržateľný rast - podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje

Podpora prechodu na nízko uhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch:

- podpora výroby, distribúcie a využitia obnoviteľných a druhotných zdrojov energie,
- podpora energetickej efektívnosti vo verejných infraštruktúrach a podnikoch,
- podpora vývoja a zavedenia inteligentných distribučných systémov,
- podpora nízko uhlíkových stratégií a akčných plánov týkajúcich sa udržateľných energií pre všetky typy území,
- podpora využitia vysokoúčinnnej kogenerácie tepla a elektriny.

Podpora prispôsobenia sa zmenám klímy a predchádzania rizikám a ich riadenia:

- podpora investícií na prispôsobenie sa zmenám klímy,
- podpora investícií na riešenie osobitných rizík s dôrazom na protipovodňovú ochranu,
- vypracovanie stratégií a akčných plánov pre prispôsobenie sa zmene klímy a plánov na predchádzanie rizikám a ich riadenie.

Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívania zdrojov:

- riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadového hospodárstva a vodného hospodárstva,
- ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva,
- ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a podpora ekosystémových služieb,
- podpora inovatívnych technológií na zlepšenie ochrany životného prostredia a účinného využívania zdrojov,
- podpora hospodárstva orientovaného na racionálne využívanie zdrojov,
- podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí,
- investície do opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia súvisiaceho s dopravou.

Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach:

- podpora transeurópskej dopravnej siete,
- posilnenie regionálnej mobility,
- rozvoj a obnova interoperabilného železničného systému vysokej kvality,
- rozvoj inteligentnej distribúcie plynu a elektriny,
- rozvoj integrovanej, udržateľnej, ekologickej a dostupnej mobility aj prostredníctvom investícií do čerpacej a nabíjacej stanice,
- zavádzanie a rozvoj inteligentných dopravných systémov,
- rozvoj integrovanej dopravy.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

3. Inkluzívny rast - podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť

Podpora zamestnanosti a podporovanie mobility pracovnej sily:

- podpora zamestnanosti starších ľudí a ich účasti na programoch celoživotného vzdelávania a ďalší rozvoj služieb v oblasti celoživotného poradenstva a celoživotného vzdelávania,
- rozvoj podnikateľských inkubátorov a investičnej podpory pre rozvoj samostatnej zárobkovej činnosti, podnikania a zakladania podnikov,
- podpora vytvárania nových malých podnikov a podpora ďalších foriem tvorby pracovných miest vo vidieckych oblastiach,
- podpora služieb zamestnanosti,
- predlžovanie zdravšieho pracovného života prostredníctvom navrhovania a vykonávania opatrení na podporu zdravého životného štýlu,
- rozvoj politiky v rovnosti príležitostí medzi mužmi a ženami a podpora aktivít na zosúladenie pracovného a rodinného života.

Podpora sociálneho začleňovania a boj proti chudobe:

- ciele investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry,
- podpora sociálnych podnikov a aktívne začlenenie a integrácia marginalizovaných komúní,
- boj proti diskriminácii,
- podpora integrovaného miestneho rozvoja riadeného spoločenstvom,
- podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry.

Zdroj: *Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30*

Tab. 35 Súlad Programu rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves a Národnej stratégie regionálneho rozvoja 2020/2030

Programové ciele Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves	Prioritné oblasti Národnej stratégie regionálneho rozvoja 2020/30		
	Inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii	Udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho a konkurencie- schopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje	Inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť
1. Zvýšená spokojnosť cieľových skupín s kvalitou vzdelávania v mestskej časti	x		x
2. Rozvoj kultúry pre všetky vekové a sociálne skupiny, s aktívnym			x

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

zapojením miestnych komunít			
3.Rozvoj športu pre všetkých			x
4.Adekvátnejšia ponuka sociálnych a komunitných služieb a programov reflektujúca reálne potreby občanov - obyvateľov mestskej časti aj ľudí prechodne žijúcich na území mestskej časti	x		x
5.Vyššia dôvera medzi verejnosťou a samosprávou mestskej časti	x		x
6.Vyššia kvalita verejných služieb v samospráve mestskej časti	x		
7.Príjemné prostredie na rekreáciu			x
8.Rozvoj malého a stredného podnikania nezaťažujúceho životné prostredie	x		x
9.Zdravé, bezpečné, bezbariérové a atraktívne priestory pre život v mestskej časti		x	x

Pozn: Súlad medzi cieľmi Programu rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves a prioritnými oblasťami Národnej stratégie regionálneho rozvoja je uvedený značkou „x“.

Zdroj: Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30

Súlad s cieľmi Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014-2020

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014-2020 obsahuje štyri strategické ciele:

1. Rozvoj poznatkovo orientovanej ekonomiky,
2. Rozvoj služieb a turizmu,
3. Integrovaná a ekologická doprava a znižovanie energetickej náročnosti,
4. Zlepšenie kvality životného prostredia.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Strategické ciele sú ďalej rozpracované do opatrení. Niektoré opatrenia napĺňajú zároveň dva strategické ciele.

Zoznam opatrení priradených strategickým cieľom Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014-2020:

- *Strategický cieľ - Rozvoj poznatkovo orientovanej ekonomiky*
Opatrenia:
  1. Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií
  2. Zlepšenie prístupu k informačno-komunikačným technológiám, ako aj využívanie ich kvality
  10. Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania
  11. Zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a zabezpečovanie efektivity verejnej správy
- *Spojený strategický cieľ - Rozvoj poznatkovo orientovanej ekonomiky a rozvoj služieb a turizmu*
Opatrenie:
  3. Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a podpora MSP v odvetví poľnohospodárstva a rybného hospodárstva
- *Strategický cieľ - Znižovanie energetickej náročnosti*
Opatrenie:
  4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch
- *Strategický cieľ - Zlepšenie kvality životného prostredia*
Opatrenie:
  5. Podpora prispôsobenia sa zmenám klímy a predchádzania rizikám a ich riadenia
- *Spojený strategický cieľ - Zlepšenie kvality životného prostredia / Rozvoj služieb a turizmu*
Opatrenie:
  6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívania zdrojov
- *Spojený strategický cieľ - Integrovaná a ekologická doprava / Znižovanie energetickej náročnosti*
Opatrenie:
  7. Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach
- *Strategický cieľ - Rozvoj služieb a turizmu*
Opatrenie:
  8. Podpora zamestnanosti a podporovanie mobility pracovnej sily
- *Spojený strategický cieľ - Rozvoj služieb a miestnych komunit*

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Opatrenie:

9. Podpora sociálneho začleňovania a boj proti chudobe

Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014-2020.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Tab. 36 Súlad Programu rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves s Programom rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014-2020

Programové ciele Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves	Strategické ciele Bratislavského samosprávneho kraja			
	Rozvoj poznatkovo orientovanej ekonomiky	Rozvoj služieb a turizmu	Integrovaná a ekologická doprava a znižovanie energetickej náročnosti	Zlepšenie kvality životného prostredia
1. Zvýšená spokojnosť cieľových skupín s kvalitou vzdelávania v mestskej časti	x	x		
2. Rozvoj kultúry pre všetky vekové a sociálne skupiny, s aktívnym zapojením miestnych komunít		x		x
3. Rozvoj športu pre všetkých		x		
4. Adekvátnejšia ponuka sociálnych a komunitných služieb a programov reflektujúca reálne potreby obyvateľov mestskej časti aj ľudí prechodne žijúcich na území mestskej časti	x	x		
5. Vyššia dôvera medzi verejnosťou a samosprávou mestskej časti	x	x		
6. Vyššia kvalita verejných služieb v samospráve mestskej časti	x			
7. Príjemné prostredie na rekreáciu		x		x
8. Rozvoj malého a stredného podnikania nezaťažujúceho životné prostredie	x	x		
9. Zdravé, bezpečné, bezbariérové a atraktívne priestory pre život v mestskej časti			x	x

Pozn: Súlad medzi cieľmi Programu rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves a cieľmi Programu rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja pre roky 2014 – 2020 je uvedený značkou „x“.

Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Súlad s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy na roky 2010-2020

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy na roky 2010-2020 má vo svojej strategickej časti šesť strategických cieľov, ktoré sa týkajú kvality služieb a procesov samosprávy a šesť strategických tém, ktoré sú rozpracované do opatrení. Strategické témy sme porovnali s programovými cieľmi PHSR mestskej časti Bratislava-Karlova Ves (Tab. 38).

Strategické ciele:

1. skvalitňovať dostupnosť služieb samosprávy aj prostredníctvom elektronizácie samosprávy, zavádzania a rozvoja elektronických služieb
2. pri využití princípov subsidiarity posilňovať spoluprácu a dosiahnuť synergiu rôznych úrovní samosprávy a štátnej správy
3. posilňovať efektívnosť a profesionalitu riadenia a verejného rozhodovania, vyhodnocovať mieru účinnosti vynaložených prostriedkov v porovnaní s dosiahnutými výsledkami
4. zavádzať a upevňovať princípy otvorenej demokratickej samosprávy, efektívne, úplne a včas informovať občanov, aktívne využívať podnety a spätnú väzbu
5. skvalitňovať rozhodovanie o verejných záležitostiach prostredníctvom aktívnej spolupráce s občanmi a ďalšími právnickými subjektmi, vrátane zohľadnenia podmienok pre bezbariérovosť a rovnosť príležitostí
6. vypracovať transparentné, kontrolovateľné nástroje na usmerňovanie rozvoja vrátane systémových väzieb medzi strategickými cieľmi územného, sociálneho, hospodárskeho rozvoja a nakladania s majetkom mesta.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy na roky 2010-2020 obsahuje strategické témy:

- A. *Bratislava – nadregionálne centrum* – s opatreniami: aktívna pro-podnikateľská politika mesta, profesionálny asistenčný servis pre investorov, elektronizácia verejnej správy, ciele marketingu mesta smerom k potenciálnym investorom, program podpory mládežníckych inkubátorov, podpora vysokého školstva, podpora celoživotného vzdelávania, systém koordinovanej spolupráce v cestovnom ruchu, marketingová stratégia cestovného ruchu, lodná osobná doprava po Dunaji, podpora gastronomických zariadení, účasť na procese spracovania a realizácie Dunajskej stratégie, platforma pre koordináciu územného rozvoja Bratislavy a okolia ai.,
- B. *Znalostná ekonomika* – s opatreniami: aktívna pro-podnikateľská politika mesta, profesionálny asistenčný servis pre investorov, elektronizácia verejnej správy, program podpory mládežníckych inkubátorov, systematická spolupráca mesta, vzdelávacích a vedecko-výskumných inštitúcií, podpora rozvojových projektov škôl, podpora vzniku pro-inovačných inštitúcií, pomoc pri zakladaní inovačných firiem, implementácia nástrojov na podporu kreatívneho priemyslu, podpora projektov kultúrneho dedičstva, klastrová podpora umenia, systematická podpora nezávislých priestorov pre kultúru ai.,
- C. *Kvalita života a ľudské zdroje* - s opatreniami: koordinácia organizácií poskytujúcich vzdelávacie a mimoškolské aktivity, služby pre rodiny s deťmi, ponuka mestských priestorov a plôch na nekomerčné projekty, budovanie nových športovísk pre širokú verejnosť,

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

sprístupnenie športovísk škôl verejnosti, budovanie kvalitných kultúrnych a umeleckých zariadení, zlepšenie dostupnosti zdravotných služieb, zabezpečenie čistoty mesta, udržanie a zachovania rekreačných oblastí, príprava koncepcie prevencie drogových závislostí, prevencia a osвета v oblasti bezpečnosti, posilnenie policajných hliadok na uliciach, rozšírenie bezpečnostného kamerového systému na území mesta, komunitný plán sociálnych služieb, posilňovanie terénnych a ambulantných služieb, koordinácia pri zabezpečovaní služieb krízovej intervencie, prístavby a rekonštrukcie existujúcich zariadení sociálnych služieb, zásady programu mestských nájomných bytov, realizácia programu výstavby mestských nájomných bytov a i.,

- D. *Kvalita životného prostredia a mestského priestoru* - s opatreniami: pasportizácia verejných priestranstiev, vytváranie nových verejných priestranstiev, pokračovanie v pamiatkovej obnove a prezentácii objektov, skvalitnenie tvorby mestského prostredia formou súťaží, evidencia prvkov zelene, spracovanie a schválenie programu starostlivosti o dreviny, aktívna politika mesta smerom k ochrane zelených plôch, komplexný monitorovací systém kvality životného prostredia, zavádzanie integrovaného manažmentu vodných zdrojov, aktualizácia programu odpadového hospodárstva, dobudovávanie siete zberných dvorov, sanácia nelegálnych skládok a starých environmentálnych záťaží, budovanie podzemných kontajnerov na separovaný zber, podpora a príprava projektov na revitalizáciu brownfieldov, zlepšovanie energetickej účinnosti budov, podpora a organizovanie náučno-zábavných podujatí a programov pre mládež, mikrogranty pre environmentálne dobrovoľnícke akcie, zvýšenie informovanosti verejnosti o významných pamiatkach, program adaptačných opatrení voči negatívnym dopadom klimatických zmien a i.,
- E. *Doprava a technická infraštruktúra* - s opatreniami: program rozvoja systémov MHD na báze elektrickej trakcie, program preferencie električkovej dopravy, schválenie a realizácia programu preferencie ostatných subsystémov MHD, obnova a ekologická modernizácia vozového parku MHD, realizácia integrácie dopravy v regióne, územný generel pešieho pohybu vrátane identifikácie bariérovosti, zvyšovanie bezbariérovosti verejných priestorov, aktualizácia koncepcie cyklistickej dopravy na území mesta, postupná realizácia koncepcie rozvoja cyklodopravy, budovanie cyklistickej infraštruktúry, program revitalizácie ulíc, budovanie nosného dopravného systému, rozširovanie zón s voľným pohybom chodcov, územný generel statickej dopravy, zásady dopravnej politiky a osobitne parkovacej politiky a i.,
- F. *Správa a riadenie mesta* - s opatreniami: spoločný projekt eGovernmentu mesta, vytvorenie a aktívne využívanie geografického informačného systému mesta, otvorená samospráva - zverejňovanie informácií nad rámec zákona, skvalitňovanie administratívy cez digitálny úrad, komunikačný manuál – ako jednať s občanom, zvyšovanie kvality kontaktného pracoviska služieb pre občanov, merateľný systém spokojnosti občanov, posilnenie aktívneho občianstva mladých, komunikačná stratégia mesta smerom k občanom, podnikateľom, NGO, zapájanie občanov do rozhodovania už v etape prípravy projektov, využitie koordinačnej úlohy Mestskej rady pre zlepšenie aktivít mesta a MČ, systematická tvorba ÚP zón vrátane aktívnej komunikácie s verejnosťou a i.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Tab. 37 Súlad Programu rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves s Programom rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010-2020

Programové ciele Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves	Strategické témy hlavného mesta Bratislavy					
	Bratislava – nadregionálne centrum	Znalostná ekonomika	Kvalita života a ľudské zdroje	Kvalita životného prostredia a mestského priestoru	Doprava a technická infraštruktúra	Správa a riadenie mesta
1. Zvýšená spokojnosť cieľových skupín s kvalitou vzdelávania v mestskej časti	x		x	x		
2. Rozvoj kultúry pre všetky vekové a sociálne skupiny, s aktívnym zapojením miestnych komunít		x	x	x		
3. Rozvoj športu pre všetkých			x	x		
4. Adekvátnejšia ponuka sociálnych a komunitných služieb a programov reflektujúca reálne potreby občanov - obyvateľov mestskej časti aj ľudí prechodne žijúcich na území mestskej časti			x			
5. Vyššia dôvera medzi verejnosťou a samosprávou mestskej časti						x
6. Vyššia kvalita verejných služieb v samospráve mestskej časti	x	x				x
7. Príjemné prostredie na rekreáciu	x		x			
8. Rozvoj malého a stredného podnikania nezaťažujúceho životné prostredie	x	x				
9. Zdravé, bezpečné, bezbariérové a atraktívne priestory pre život v mestskej časti				x	x	x

Pozn: Súlad medzi cieľmi Programu rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves a cieľmi Programu rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010-2020 je uvedený značkou „x“.

Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010-2020

Časť 4 - REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie a aktualizácie Programu rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves. Systém monitorovania a hodnotenia jeho plnenia je nastavený ustanovením merateľných ukazovateľov už v programovej časti.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR

Garantom dokumentu je Mestská časť Bratislava-Karlova Ves zastúpená starostkou/starostom a najvyšším orgánom – Miestnym zastupiteľstvom. Pri samotnej realizácii PHSR sú zainteresovaní aj partneri, ktorí sa podieľajú na realizácii aktivít.

Medzi hlavné úlohy Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves bude patriť:

- riadiť implementáciu PHSR,
- realizovať projekty, ktoré prinesú pre mestskú časť želaný efekt a budú dlhodobu udržateľné,
- vyčleniť z rozpočtu mestskej časti finančné prostriedky potrebné na realizáciu navrhnutých aktivít,
- koordinovať spoluprácu s partnermi,
- pravidelne monitorovať aktivity a vyhodnocovať plnenie PHSR na základe stanovených merateľných ukazovateľov,
- vyhodnotiť ciele PHSR uprostred a na konci obdobia,
- aktualizovať dokument podľa vzniknutej spoločenskej potreby.

Za každú aktivitu definovanú v programovej časti PHSR je zodpovedný konkrétny útvar Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Karlova Ves, alebo iný subjekt. Zároveň sú v programovej časti pri každej aktivite navrhnutí partneri, od ktorých očakávame pomoc pri realizácii aktivít. Po schválení PHSR budú títo partneri oficiálne oslovení a bude s nimi pripravený dokument o spolupráci na realizácii PHSR (napr. memorandum alebo zmluva).

Bude menovaný koordinátor PHSR, ktorého úlohou je koordinovať všetky procesy, týkajúce sa realizácie, monitorovania, aktualizácie a hodnotenia PHSR. Koordinátorom by mal byť zamestnanec miestneho úradu, ktorý môže pri tom spolupracovať s externým dodávateľom.

Programová časť je podrobne rozpracovaná do jednotlivých aktivít, takže v sebe zahŕňa aj akčný plán, ktorý zvyčajne na ňu nadväzuje. Väčšina aktivít v tomto PHSR je naplánovaná so začiatkom realizácie v roku 2016 alebo 2017, preto by nebolo praktické opakovať temer celú programovú časť v podobe ďalšej veľmi podobnej tabuľky akčného plánu. V budúcnosti pri aktualizácii PHSR bude možné prehodnotiť, či akčný plán, zvyčajne vytvorený na najbližšie tri roky, bude praktické vyextrahovať z programovej časti.

PHSR je dokumentom, ktorého realizácia musí byť starostlivo sledovaná a ktorý môže byť podľa potreby dopĺňaný a upravovaný.

Komunikačná stratégia

Koordinátor PHSR pravidelne komunikuje so subjektami, ktoré sú zodpovedné za realizáciu jednotlivých aktivít v rámci príslušných cieľov.

Komunikácia o PHSR bude realizovaná s viacerými cieľovými skupinami:

- obyvatelia mestskej časti – bude potrebné priebežne informovať o výsledkoch, konzultovať plán a spôsob realizácie jednotlivých aktivít so zástupcami obyvateľov, s občianskymi združeniami a občianskymi iniciatívami a zapájať ich do realizácie, získavať inšpirácie, podporu a vonkajšie zdroje,
- miestne médiá – informovať o procese a výsledkoch realizácie PHSR.

Dokument PHSR a jeho aktualizácie, výsledky monitoringu a hodnotenia budú publikované na webovej stránke Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves.

System monitorovania a hodnotenia

Cieľom monitorovania a hodnotenia je zostaviť komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia ciele a opatrenia navrhnuté v Programe rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves. Samospráva bude postupovať podľa plánu monitorovania a hodnotenia PHSR (Tab. 37).

Tab. 38 Plán monitorovania a hodnotenia PHSR mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016-2023

Aktivita	Termín	Správa
Monitorovanie realizácie PHSR - každoročne	1.1. – 28.2., k 31.12. predchádzajúceho roka	Monitorovacia
Hodnotenie uprostred obdobia realizácie PHSR	v roku 2020	Hodnotiaca priebežná
Hodnotenie po ukončení PHSR	v roku 2024	Hodnotiaca záverečná
Mimoriadna aktualizácia a hodnotenie PHSR	podľa potreby	Mimoriadna

Výstupom procesov budú monitorovacia správa (každoročne) a hodnotiaca správa (uprostred a na konci obdobia platnosti PHSR), v ktorých budú uvedené závery monitorovania, resp. hodnotenia a odporúčania na ďalšie obdobie. So správami budú oboznámení poslanci miestneho zastupiteľstva a verejnosť.

Monitorovanie poskytne informácie o realizácii aktivít a projektov formou merateľných ukazovateľov. Monitorovanie bude slúžiť ako podklad pre hodnotenie PHSR.

Hodnotenie PHSR sa vykonáva na úrovni plnenia cieľov, to znamená, že sledujeme ukazovatele účinkov (dopadov). Toto hodnotenie bude realizované v roku 2024, po ukončení platnosti PHSR. Zároveň sa bude realizovať aj v polovici obdobia platnosti PHSR (v r. 2020) a bude spojené so

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

zistovaním, či a ako sa zmenila spoločenská a ekonomická situácia a podľa potreby bude možné urobiť revíziu PHSR.

Hodnotenie poskytne informácie o vplyve realizovaných opatrení na mestskú časť a bude podkladom na aktualizáciu PHSR zohľadňujúc prebiehajúce zmeny. V prípade potreby hodnotenie PHSR bude možné realizovať na základe rozhodnutia kompetentných orgánov.

Časť 5 - FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje plán finančného zabezpečenia jednotlivých opatrení a aktivít.

Financovanie PHSR bude viaczdrojové. Bude sa opierať o rozpočet Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves, finančné zdroje partnerov, zdroje EÚ, súkromné a ďalšie zdroje.

Možnosti financovania

Podľa § 4 zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja sa regionálny rozvoj financuje z viacerých zdrojov:

- zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev,
- zo štátnych účelových fondov,
- z rozpočtov vyšších územných celkov,
- z rozpočtov obcí,
- z prostriedkov fyzických osôb,
- z prostriedkov právnických osôb,
- z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

Doplňkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z fondov EÚ. Ich využitie na financovanie jednotlivých projektov je možné stanoviť iba indikatívne. V programovom období do roku 2020 budú možnosti financovania PHSR tvorené vlastnými zdrojmi podľa stavu rozpočtu Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves, externými zdrojmi od štátu, ako aj prostredníctvom rôznych donorských a sponzorských zdrojov.

Indikatívny finančný plán

Indikatívny finančný plán sumarizuje výšku financií potrebnú na realizáciu jednotlivých aktivít plánovaných v PHSR.

V tab. 39 sú uvedené sumy pre jednotlivé programové ciele podľa období tak, ako je to naplánované v programovej časti, teda buď pre jednotlivé roky, alebo podľa naplánovaných období (napr. 2016-2018, 2016-2019 a pod.).

Iný pohľad na indikatívny finančný plán poskytuje tab. 40, kde sú na základe tabuľky 39 vypočítané priemerné odhadované náklady na realizáciu všetkých programových cieľov PHSR za jednotlivé roky počas obdobia 2016-2023. Ide o spríemerovanie financií, ktoré boli naplánované v programovej časti rôzne na obdobia viacerých rokov, neodrážajú teda úplne presne potrebu vynakladania financií v jednotlivých rokoch, nakoľko aktivita, ktorá je naplánovaná na dlhšie obdobie (napríklad na roky 2017-2021) môže vyžadovať lacnejšiu prípravu projektu v prvých

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

dvoch rokoch, ale drahšiu investíciu v ďalších troch rokoch, počas ktorých sa výška investičných výdavkov ešte bude líšiť. Každá aktualizácia PHSR, ktorá by mala byť realizovaná každoročne, prinesie konkretizáciu aj finančného plánu, ktorý by mal byť podkladom pre programový rozpočet mestskej časti.

Celková suma potrebná na realizovanie všetkých naplánovaných aktivít je odhadovaná na 45 002 500 eur na sedem rokov (2016-2023), čo je ročne v priemere 6 428 828 eur (vrátane roku 2016). Vzhľadom na rozpočet Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves bude potrebné získať na veľkú časť naplánovaných aktivít vonkajšie zdroje. Tieto sú uvedené aj v programovej časti pri každej aktivite. V rámci realizácie PHSR bude preto treba posilniť schopnosť Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Karlova Ves získavať vonkajšie finančné zdroje, to znamená tvoriť úspešné žiadosti o rôzne grantové a dotačné zdroje, ale aj aktívne spolupracovať s inými subjektami v spoločných projektoch, ktoré preberú časť zodpovednosti za realizáciu navrhovaných aktivít.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Tab. 39 Indikativný rozpočet Programu rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves podľa období uvedených v programovej časti (v €)

PC ¹³		Obdobie					
		2016-2017	2016-2018	2016 -2019	2016-2020	2016-2021	2016-2023
1	Zvýšená spokojnosť cieľových skupín s kvalitou vzdelávania v mestskej časti	-		-	-	-	-
2	Rozvoj kultúry pre všetky vekové a sociálne skupiny, s aktívnym zapojením miestnych komún	20 000	500	150 000	600 000	-	-
3	Rozvoj športu pre všetkých	-	-	-	-	-	13 430 000
4	Adekvátnejšia ponuka sociálnych a komunitných služieb a programov reflektujúca reálne potreby občanov - obyvateľov mestskej časti aj ľudí prechodne žijúcich na území mestskej časti	-	-	-	-	-	14 720 000
5	Vyššia dôvera medzi verejnosťou a samosprávou mestskej časti	-	-	-	-	5 000	-
6	Vyššia kvalita verejných služieb v samospráve mestskej časti	10 000	-	-	-	-	58 800
7	Príjemné prostredie na rekreáciu	-	-	-	15 000	-	-
8	Rozvoj malého a stredného podnikania nezaťažujúceho životné prostredie	1 000	-	-	-	-	15 000
9	Zdravé, bezpečné, bezbariérové a atraktívne priestory pre život v mestskej časti	-	70 000	-	2 130 000	-	-
Spolu		31 000	70 500	150 000	2 745 000	5 000	28 223 800

¹³ PC – programový cieľ

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Tab. 39 - pokračovanie 1

PC ¹⁴	Obdobie										
	2017	2017-2018	2017-2019	2017-2020	2017-2023	2018-2019	2018-2020	2018-2021	2018-2023	2019-2023	2020
1	25 000	1 000	-	35 000	2 002 500	30 900	-	-	86 800	-	-
2	-	-	160 000	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	2 515 000	-	-	-	-	-	-
5	-	10 400	5 000	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	-	-	-	460 000	5 000	-	-	-	-	-	520 000
8	-	50 000	-	-	5 000 000	-	15 600	-	-	-	-
9	100 000	-	250 000	200 000	2 130 000	-	-	125 000	-	50 000	-
Spolu	125 000	61 400	415 000	695 000	11 652 500	30 900	15 600	125 000	86 800	50 000	520 000

Tab. 39 - pokračovanie 2

PC ¹⁵	Suma v rr. 2016-2023	
1	Zvýšená spokojnosť cieľových skupín s kvalitou vzdelávania v mestskej časti	2 181 200
2	Rozvoj kultúry pre všetky vekové a sociálne skupiny, s aktívnym zapojením miestnych komunít	930 500
3	Rozvoj športu pre všetkých	13 430 000
4	Adekvátnejšia ponuka sociálnych a komunitných služieb a programov reflektujúca reálne potreby občanov - obyvateľov mestskej časti aj ľudí prechodne žijúcich na území mestskej časti	17 235 000
5	Vyššia dôvera medzi verejnosťou a samosprávou mestskej časti	20 400
6	Vyššia kvalita verejných služieb v samospráve mestskej časti	68 800
7	Príjemné prostredie na rekreáciu	1 000 000
8	Rozvoj malého a stredného podnikania nezaťažujúceho životné prostredie	5 081 600
9	Zdravé, bezpečné, bezbariérové a atraktívne priestory pre život v mestskej časti	5 055 000
Spolu		45 002 500

¹⁴ PC – programový cieľ

¹⁵ PC – programový cieľ

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Tab. 40 Indikatívny finančný plán – priemerné náklady na realizáciu PHSR mestskej časti Bratislava-Karlova Ves počas jednotlivých rokov v €¹⁶

PC ¹⁷		Rok							
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	Zvýšená spokojnosť cieľových skupín s kvalitou vzdelávania v mestskej časti	-	320 322	325 237	324 738	309 288	300 539	300 538	300 538
2	Rozvoj kultúry pre všetky vekové a sociálne skupiny, s aktívnym zapojením miestnych komunít	167 667	221 000	211 000	210 833	120 000	-	-	-
3	Rozvoj športu pre všetkých	1 678 750	1 678 750	1 678 750	1 678 750	1 678 750	1 678 750	1 678 750	1 678 750
4	Adekvátnejšia ponuka sociálnych a komunitných služieb a programov reflektujúca reálne potreby občanov - obyvateľov mestskej časti aj ľudí prechodne žijúcich na území mestskej časti	1 840 000	2 199 286	2 199 286	2 199 286	2 199 285	2 199 285	2 199 286	2 199 286
5	Vyššia dôvera medzi verejnosťou a samosprávou mestskej časti	833	7 700	7 700	2 500	834	833	-	-
6	Vyššia kvalita verejných služieb v samospráve mestskej časti	12 350	12 350	7 350	7 350	7 350	7 350	7 350	7 350
7	Príjemné prostredie na rekreáciu	3 000	118 714	118 714	118 715	638 714	715	714	714
8	Rozvoj malého a stredného podnikania nezaťažujúceho životné prostredie	2 375	741 661	746 361	721 361	721 360	716 160	716 161	716 161
9	Zdravé, bezpečné, bezbariérové a atraktívne priestory pre život v mestskej časti	449 333	986 953	918 201	904 869	821 537	345 537	314 285	314 285
Suma podľa rokov = priemerná výška financií na realizáciu PHSR v jednotlivých rokoch		4 154 308	6 286 736	6 212 601	6 168 401	6 497 118	5 249 169	5 217 084	5 217 084

¹⁶ Vypočítané priemerom na jeden rok z každého obdobia naplánovaného v programovej časti v jednotlivých programových cieľoch (podľa tab. 39)

¹⁷ PC – programový cieľ

Príloha 1

Hodnotenie realizácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na obdobie 2008-2013

Hodnotenie realizácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava – Karlova Ves na obdobie 2008-2013 sme realizovali v máji 2016 v spolupráci s útvarmi Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Karlova Ves a s Karloveským športovým klubom. Každý projektový zámer bol posúdený, či bol realizovaný, čiastočne realizovaný alebo nerealizovaný. K niektorým realizáciám neboli dostupné informácie o realizácii, nakoľko bolo zmenené personálne obsadenie miestneho úradu. Merateľné ukazovatele neboli súčasťou programového dokumentu, preto nie sú ani vyhodnotené.

Z celkového počtu 59 projektových zámerov bolo podľa dostupných informácií čiastočne realizovaných 9 projektov a 3 projektové zámery boli realizované v roku 2016.

Zrealizované projektové zámery z PHSR mestskej časti Bratislava – Karlova Ves na obdobie 2008-2013:

- Komplexná rekonštrukcia objektu „Kotva“ pre účely Karloveského tanečného centra a pre účely kultúrnych podujatí - v r. 2016 -Karloveská klubovňa – reštaurácia Medúza,
- Kino v MČ Bratislava – Karlova Ves - v r. 2016,
- Rozšírenie kamerového systému - zvýšiť bezpečnosť na uliciach MČ.

V sledovanom období bol realizovaný aj projekt z externých zdrojov, nezaradený medzi projektové zámery PHSR Karlova Ves 2008 - 2013:

- Regenerácia verejného priestranstva - centrálnej zóny Dlhých Dielov,
- Regenerácia verejného priestranstva - Školské námestie Dlhé Diely.

Čiastočne zrealizované projektové zámery z PHSR mestskej časti Bratislava – Karlova Ves na obdobie 2008-2013:

- Organizovanie preventívnych programov pre starších ľudí,
- Rozšírenie spolupráce a realizácia partnerských projektov na úrovni MČ Bratislava – Karlova Ves – mimovládne organizácie – záujmové združenia – vysoké školy, stredné školy, základné školy - len SŠ Tilgnerova s STU - majú vlastný projekt spolupráce,
- Rekonštrukcia a skvalitnenie prevádzky bazéna na základnej škole A.Dubčeka na Dlhých Dieloch - zahájený proces v roku 2015, rekonštrukcia bazéna v ZŠ Majerníkova,
- Spracovanie štúdií revitalizácie detských ihrísk,
- Rekonštrukcie detských ihrísk podľa noriem EÚ - cca 50% ihrísk,
- Areál Karloveského futbalového centra - nadstavba telocvične a šatní,
- Realizácia projektov s cieľom separácie a zhodnotenia odpadov - podpora separovaného zberu – zberné hniezda a na kontajnery na oblečenie,
- Vybudovanie technickej infraštruktúry (závlahové systémy verejnej zelene a komunikácií) - závlahový systém pre Nám. sv. Františka, čiastočne aj iné námestia,

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

- Realizácia projektov drobnej architektúry v rámci regenerácie sídiel a skvalitnenia životného prostredia - doplnenie košov.

Súhrnné informácie o realizácii projektových zámerov z PHSR mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2008 – 2013 uvádza tab. 41.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Tab. 41 Vyhodnotenie realizácie projektov Akčného plánu PHSR MČ Bratislava-Karlova Ves na obdobie 2008-2013

Projektový záměr ¹⁸ :	Projekt z akčného plánu PHSR MČ Bratislava – Karlova Ves na obdobie 2008 - 2013	Bol projekt realizovaný? Áno – A, čiastočne – Č, nie – N, nemáme informácie - x	Názov projektu, ak bol projekt realizovaný pod iným názvom, prípadne iná poznámka k realizácii projektu	Potreba kontinuity projektu - je potrebné projekt dokončiť alebo realizovať v ďalšom období a odkaz na príslušnú aktivitu v PHSR MČ Bratislava-Karlova Ves na roky 2016-2023	Zodp. útvar v MČ
1/1	Vybudovanie bezbariérových vstupov pre matky s kočíkmi - podpora realizácie stavebných úprav na prekonanie architektonických bariér v zariadeniach verejnej správy	N	-	Áno /Aktivita 9.2.5	Odd. dopravy a ŽP
1/2	Vybudovanie nových priestorov pre MC Klbko na Dlhých Dieloch	x, pravdepodobne N	Môžeme považovať za alternatívu Dlháčik.	Netreba, keď je tam Dlháčik.	Odd. sociálne
1/3	Rekonštrukcia a dobudovanie MC Klbko v Karlovej Vsi	x, pravdepodobne N	-	Áno /Aktivita 4.4.1	Odd. sociálne
1/4	Vybudovanie, zriadenie Centra voľného času pre deti a mládež	N	-	Áno – aj ako pracovisko CVČ inej mestskej časti /Aktivita 1.2.1	Školské odd.
1/5	Vybudovanie, zriadenie multigeneračného centra pre rodiny s deťmi na Dlhých Dieloch	x, pravdepodobne N	Môžeme považovať za alternatívu Dlháčik	Netreba, keď je tam Dlháčik.	Odd. sociálne
1/6	Zriadenie 2 geriatrických ambulancií	x	Nemáme k tomu na oddelení žiadnu dokumentáciu	Nepodlieha zriaďovaniu zo strany samosprávy mestskej časti.	Odd. sociálne
1/7	Zriadenie denného stacionára pre starších ľudí	N	-	Potreba sa ukáže v Komunitnom pláne sociálnych služieb, potrebné sa dnes javí vychádza zariadenie opatrovateľskej služby	Odd. sociálne

¹⁸ špecifická strategická rozvojová oblasť MČ Bratislava – Karlova Ves/ poradové číslo projektu

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

				a zariadenie pre seniorov, ideálne je všetky tieto tri typy mať skombinované v jednom zariadení kvôli efektívnosti – lepšie využívanie priestorov aj personálnych kapacít / Aktivity 4.1.1., 4.1.2 a 4.1.3	
1/8	Vybudovanie bezbariérových vstupov pre imobilných – telesne postihnutých občanov do verejných inštitúcií	N	-	Áno /Aktivita 9.2.5	Odd. dopravy a ŽP
1/9	Vybudovanie strediska sociálnych služieb	N	-	Mohlo by to uľahčiť mnohé veci, treba zvážiť v Komunitnom pláne sociálnych služieb / Aktivity 4.1.1., 4.1.2 a 4.1.3	Odd. sociálne
1/10	Spracovanie sprievodcu (príručky) o sociálnych službách pre starších ľudí	x, pravdepodobne N		Veľmi potrebujeme všetky možné materiály, nielen pre starších ľudí, keď ich urobíme, je veľká pravdepodobnosť, že sa zvýši informovanosť ľudí a teda nám stúpne klientela /Aktivita 5.1.2	Odd. sociálne
1/11	Organizovanie preventívnych programov pre starších ľudí	Č	-	Potreba aj naďalej / Aktivita 4.3.2	Odd. sociálne
1/12	Zabezpečenie „tiesňového volania“ pre starších	x, pravdepodobne N	-	Potreba sa ukáže v Komunitnom pláne sociálnych služieb, je predpoklad, že o túto službu by bol záujem a jej testovanie malo oddelenie zahrnuté v rozpočte na rok 2016 / Aktivity 4.1.1., 4.1.2 a 4.1.3	Odd. sociálne
1/13	Riešenie bezbariérových vstupov v rámci komunikácií	N	-	Áno / Aktivita 9.1.7	Odd. dopravy a ŽP
2/1	Rekonštrukcia areálov škôl s dôrazom na športoviská	N	-	Treba realizovať /Aktivity 1.1.1, 3.1.1, 3.1.2, 3.3.2	Školské odd.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

2/2	Rozšírenie spolupráce a realizácia partnerských projektov na úrovni MČ Bratislava – Karlova Ves – mimovládne organizácie – záujmové združenia – vysoké školy, stredné školy, základné školy	Č	Len SŠ Tilgnerova s STU - majú vlastný projekt spolupráce.	Áno /Aktivity 1.3.2 a 1.5.2	Školské odd.
2/3	Rekonštrukcia a skvalitnenie prevádzky bazéna na základnej škole A.Dubčeka na Dlhých Dieloch	Č	Zahájený proces v roku 2015, rekonštrukcia bazéna v ZŠ Majerníkova.	Treba pokračovať v realizácii / Aktivita 1.1.1	Školské odd.
3/1	Pasportizácia detských ihrísk	N	-	Áno / Aktivity 9.4.2, 9.2.1 a 9.2.4	Odd. dopravy a ŽP
3/2	Vybudovanie špecializovaného areálu pre menšie deti - ohradený areál s udržiavaným parkom	N	-	Áno / Aktivity 9.4.2, 9.2.1 a 3.1.4	Odd. dopravy a ŽP
3/3	Vybudovanie špecializovaného areálu pre väčšie deti – mládež - ohradený areál s udržiavaným parkom	N	-	Áno, niečo ako skatepark v Petržalke / Aktivity 9.4.2, 9.2.1 a 3.1.4	Odd. dopravy a ŽP
3/4	Zabezpečenie chránenia detských ihrísk pred psami a mačkami	N	-	Áno Áno / Aktivita 9.2.7	Odd. dopravy a ŽP
3/5	Spracovanie štúdií revitalizácie detských ihrísk	Č	-	Áno Áno / Aktivity 9.4.2, 9.2.1 a 9.2.4	Odd. dopravy a ŽP
3/6	Rekonštrukcie detských ihrísk podľa noriem EÚ	Č	Cca 50% ihrísk.	Áno / Aktivity 9.4.2, 9.2.1	Odd. dopravy a ŽP
3/7	Rozšírenie a rekonštrukcia Športového areálu na Majerníkovej ulici	N	Výstavba mini ihriska v roku 2006, KŠK od 28.02.2013 nemá v správe areál na Majerníkovej ulici.	Aktuálne sa areál nachádza v dezolátnom stave, vyžaduje si kompletnú rekonštrukciu /Aktivita 3.1.2 - úloha 3.1.2.2	KŠK
3/8	Areál Karloveského športového klubu (KŠK) na Janotovej ulici - rekonštrukcia budovy KŠK, vybudovanie tanečnej sály v rámci budovy KŠK.	N	-	Aktuálne sa budova spolu so športovým vybavením nachádza v dezolátnom stave - zvažuje sa prenájom priestoru s cieľom zachovania športovej činnosti	KŠK

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

				v budove s nutnou rekonštrukciou / Aktivita 3.1.1	
3/9	Projektová štúdia o využití územia Karloveskej zátoky pre účely vodných športov a rekreácie	N	-	Je nutné vytvorenie projektovej štúdie, ktorá by definovala využitie územia Karloveskej zátoky pre bezmotorové športy / Aktivita 7.1.1	KŠK
3/10	Areál Karloveského futbalového centra	Č	Nadstavba telocvične a šatní.	Aktuálne prebieha revitalizácia povrchu umelého trávnikového futbalového ihriska / Aktivita 3.1.1	KŠK
3/11	Vybudovanie multifunkčného športového areálu na Hlaváčikovej ulici	N	-	Na území MČ Karlova Ves je málo multifunkčných športových areálov, výstavba akéhokoľvek nového areálu by mala priaznivý vplyv na rozvoj športu v tejto oblasti / Aktivita 3.1.2	KŠK
3/12	Vybudovanie lávky z Karloveského ramena na ostrov Sihot'	N	-	Nereálne v súčasnom stave správy Sihote.	Odd. dopravy a ŽP
3/13	Vybudovanie cyklotrasy na ostrove Sihot' – napojenie na Moravskú cyklotrasu	N	-	Nereálne v súčasnom stave správy Sihote.	Odd. dopravy a ŽP
4/1	Komplexná rekonštrukcia objektu „Kotva“ pre účely Karloveského tanečného centra a pre účely kultúrnych podujatí	A	V r. 2016 - Karloveská klubovňa – reštaurácia Medúza.	Rekonštruovať ďalšiu časť budovy – Miestnu knižnicu (majetok Magistrátu) / Aktivita 2.1.1	Odd. kultúry
4/2	Rekonštrukcia objektu Karloveského centra kultúry	N	V r. 2016 - čiastočná rekonštrukcia – výmena 5 plastových okien – komplet elektrina v letných mesiacoch.	Áno / Aktivita 2.1.1	Odd. kultúry
4/3	Vybudovanie polyfunkčného informačného centra s knižnicou na Dlhých Dieľoch	N	-	Áno / Aktivita 2.1.2	Odd. kultúry
4/4	Vybudovanie Centra voľného času v Karlovej Vsi	N	-	Áno / Aktivita 1.2.1	Odd. kultúry

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

4/5	Kino v MČ Bratislava – Karlova Ves	A	V r. 2016.	Áno / Aktivita 2.1.1, 2.3.1	Odd. kultúry
5/1	Realizácia projektov zameraných na rozšírenie cezhraničnej spolupráce	N	-	Nie	Kanc. prednostu
5/2	Vytvorenie partnerstiev so zahraničnými realizátormi projektov	N	-	Áno / Aktivity 1.5.2, 2.3.2, 3.3.1, 4.3.1, 8.3.1 a 8.4.1	Kanc. prednostu
5/3	Projekty realizované na podporu rozvoja vedy a výskumu v rámci existujúcich vysokých škôl na území MČ Bratislava – Karlova Ves pre potreby ekonomického rozvoja Karlovej Vsi	N	-	Áno – vytváranie partnerstiev, najmä v zmysle spolupráce so študentmi / Aktivita 8.2.2 a 8.2.3	Kanc. prednostu
5/4	Podpora podnikateľských aktivít v sektore služieb	x	-	Áno / Programový cieľ 8	Oddelenie právne a majetkové
5/5	Realizácia projektov, ktoré budú podporovať činnosť miestnych mimovládnych organizácií	N	-	Áno / Špecifický cieľ 4.4 a Programový cieľ 5	Kanc. prednostu
5/6	Realizácia projektov, ktoré budú podporovať rozvoj občianskej spoločnosti, demokracie a prístup k verejným informáciám obyvateľov v MČ Bratislava - Karlova Ves	N	-	Áno / Špecifický cieľ 4.4, Programový cieľ 5 a Programový cieľ 6	Kanc. prednostu
6/1	Spracovanie štúdií (dokumentov) starostlivosti o dreviny	N	-	Áno / Aktivita 9.2.2	Odd. dopravy a ŽP
6/2	Realizácia projektov s cieľom separácie a zhodnotenia odpadov	Č	Podpora separovaného zberu – zberné hniezda a na kontajnery na oblečenie.	Áno / Aktivita 9.3.1 – úloha 9.3.1.1	Odd. dopravy a ŽP
6/3	Vybudovanie technickej infraštruktúry (závlahové systémy verejnej zelene a komunikácií)	Č	Závlahový systém pre Nám. sv. Františka, čiastočne aj iné námestia.	Áno / Aktivita 9.3.2	Odd. dopravy a ŽP
6/4	Realizácia energetických auditov budov vo vlastníctve MČ	x	-	Áno / Aktivita 9.3.2 – úloha 9.3.2.4	Oddelenie právne a majetkové

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

6/5	Rekonštrukcia chodníkov s cieľom eliminácie nepriaznivých vplyvov klimatických zmien (náhrada asfaltových povrchov)	N	-	Áno / Aktivity 8.1.5 a 9.3.1	Odd. dopravy a ŽP
6/6	Realizácia projektov drobnej architektúry v rámci regenerácie sídiel a skvalitnenia životného prostredia	Č	Doplnenie košov.	Áno / Aktivity 7.1.3, 7.1.4, 9.1.4, 9.2.1, 9.2.6	Odd. dopravy a ŽP
6/7	Spracovanie štúdií a rekonštrukcia Parku SNP	N	-	Áno / Aktivity 9.2.2 a 9.4.1	Odd. dopravy a ŽP
6/8	Realizácia projektov s cieľom riešenia problematiky znečisťovania priestranstiev od psích exkrementov	N	-	Áno / Aktivita 9.2.7	Odd. dopravy a ŽP
6/9	Realizácia projektov za účelom vymedzenia a vybudovania priestorov pre voľný pohyb psov	x	-	Áno / Aktivita 9.2.7	Odd. dopravy a ŽP
6/10	Spracovanie koncepcií na parkovanie v MČ Bratislava – Karlova Ves	N	-	Áno / Aktivity 9.1.4, 9.1.5	Odd. dopravy a ŽP
6/11	Vybudovanie podzemných a nadzemných parkovacích domov	N	-	Áno / Aktivity 9.1.4, 9.1.5 a Horizontálny cieľ 9.4	Odd. dopravy a ŽP
6/12	Obnova cestnej siete v MČ Bratislava – Karlova Ves - zlepšiť kvalitu miestnych komunikácií a zvýšiť bezpečnosť na miestnych pozemných komunikáciách	N	-	Áno / Špecifický cieľ 9.1	Odd. dopravy a ŽP
6/13	Obnova komunikácií - chodníky, schodišťa, nadchody, podchody	N	-	Áno / Špecifický cieľ 9.1	Odd. dopravy a ŽP
6/14	Vybudovanie a vyznačenie cyklistických chodníkov v rámci existujúcej cestnej siete	N	-	Áno / Aktivita 9.1.2	Odd. dopravy a ŽP
6/15	Rozšírenie kamerového systému - zvýšiť bezpečnosť na uliciach MČ	Á	Rozšírenie počtu kamier.	A – projekt máme podaný na MV SR / Aktivita 9.2.1	Kanc. prednostu
6/16	Realizácia projektov zameraných na rekonštrukciu a rozšírenie verejného osvetlenia	N	-	Mimo pôsobnosť mestskej časti.	Odd. dopravy a ŽP
6/17	Realizácia projektov zameraných na rekonštrukciu a budovanie vodovodov a kanalizácií v MČ Bratislava – Karlova Ves	N	-	Mimo pôsobnosť mestskej časti.	Odd. dopravy a ŽP
6/18	Vybudovanie bezbariérovej prístupovej cesty do Parku SNP (Líšcie údolie) z Púpavovej ulice a rekonštrukcia osvetlenia prístupovej cesty	N	-	Áno / Aktivita 9.1.7	Odd. dopravy a ŽP
6/19	Vybudovanie prepojujacieho chodníka Lackova – Nad Lúčkami	N	-	Áno / Aktivita 9.1.1	Odd. dopravy a ŽP

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Bol realizovaný projekt z externých zdrojov, nezaradený medzi projektové zámery PHSR Karlova Ves 2008 - 2013:

- Regenerácia verejného priestranstva - centrálnej zóny Dlhých Dielov,
- Regenerácia verejného priestranstva - Školské námestie Dlhé Diely.

Príloha 2

Problémové analýzy

Problémové analýzy sú výsledkom práce pracovných skupín pre tvorbu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016-2023. V tejto etape boli identifikované najväčšie problémy, ktoré z hľadiska ďalšieho rozvoja v súčasnosti mestská časť má. Pre každý problém bol následne vytvorený strom problémov, v ktorom boli pomenované príčiny a následky každého problému.

Nižšie uvádzame stromy problémov, v ktorých je vždy problém uvedený v strede tabuľky, v hornej časti tabuľky sú následky, aké má neriešenie problému na mestskú časť a v dolnej časti tabuľky sú príčiny problému.

Stromy problémov v oblastiach: vzdelávanie, voľný čas - šport, kultúru, komunitný rozvoj, komunikáciu s verejnosťou

Následky:			
Odliv detí do iných mestských častí			
Miestny úrad mestskej časti neberie do úvahy v rozvoji školstva školy iných zriaďovateľov	Chýba centrum voľného času	Chýba logický finančný mechanizmus v rámci subjektov zriaďovaných mestskou časťou	Nerešpektovanie inakosti škôl rôzneho zamerania
Problém: chýba stratégia vzdelávania v mestskej časti			
Príčiny:			
Nedostatočné analýzy v oblasti vzdelávania v rámci mestskej časti	Nedostatočné personálne zabezpečenie v miestnom úrade mestskej časti v oblasti školstva	Stále sa meniacia koncepcia vzdelávania Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu	

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Následky:			
Nespokojnosť detí, rodičov, učiteľov, zamestnancov v školstve			
Obmedzenie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu			
Nevhodné pracovné prostredie v školách			
Zlý technický stav budov, areálov škôl a prístupových komunikácií	Nedostatočná vybavenosť škôl didaktickými a metodickými prostriedkami	Chýbajú bezbariérové školy	
Problém: nevyhovujúci technický stav školskej infraštruktúry			
Príčiny:			
Nedostatok finančných prostriedkov			Dlhodobé neriešenie problémov
Nie sme oprávnení žiadatelia o eurofondy	Zlé prerozdelenie financií	Nevhodný systém financovania	Vek budov

Následky:			
Neuvedomenie si pozitív Karlovej Vsi miestnymi obyvateľmi	Slabá informovanosť občanov a nezáujem o veci verejné	Chýba medzisektorové riešenie projektov v rámci mestskej časti	Málo kultúrnych projektov a podujatí
Problém: chýba súčinnosť medzi sektormi			
Príčiny:			
Chýbajú kultúrno-komunikačné uzly	Nedostatočné vybavenie KCK	Malá kapacita pre kultúru (len KCK)	Chýbajú centrá komunit

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Následky:		
Chýbajúci lokálpatriotizmus		
Chýba spolupráca so školami a komunitami	Nezáujem obyvateľov o kultúru	
Problém: nevyhovujúce priestory pre kultúru v mestskej časti		
Príčiny:		
Chýbajú atraktívne priestory na kultúrne aktivity	Zlý technický stav areálov kultúrnych zariadení a prístupových komunikácií k nim	Chýba fungujúce kultúrne centrum
Chýba koncepcia kultúry v mestskej časti	Dlhodobé podfinancovanie kultúry	

Následky:			
Obezita, zhoršovanie zdravia	Nedostatočný pohyb	Slabá atraktívnosť mestskej časti, obyvatelia hľadajú možnosti na športovanie inde	
Nedostatok príležitostí na športovanie v mestskej časti			
Nedostatok športovísk, zlý technický stav športovísk	Slabá podpora masových športových podujatí pre širokú verejnosť mestskou časťou	Dlhodobé neriešenie technického stavu bazéna	Dlhodobé poddimenzované financovanie športu
Dlhodobé poddimenzované financovanie športu			
Problém: chýba koncepcia rozvoja športu			
Príčiny:			
Nedostatočný záujem mestskej časti			

**Stromy problémov v sociálnej oblasti - sociálne programy, komunitný rozvoj,
bývanie, zdravie**

Následky:			
Zníženie atraktivity života v mestskej časti			
Prehĺbenie problémov na základe absencie sociálnych služieb			
Nízky počet nájomných bytov		Chýbajú kluby mládeže	
Absencia zariadení pre seniorov	Absencia sociálnych služieb pre ľudí bez domova	Poddimenzované opatrovateľské služby	Poddimenzované terénne sociálne služby
Problém: poddimenzovanie sociálnych služieb			
Príčiny:			
Absencia funkčnej databázy a celkovo dát v oblasti sociálnej starostlivosti v mestskej časti		Nevhodná distribúcia rozpočtových prostriedkov na jednotlivé oblasti	Obava politikov pri kontroverzných rozhodnutiach
Chýba komunitný plán sociálnych služieb	Málo pracovníkov v miestnom úrade	Nedostatok financií v miestnom rozpočte	Negatívne nastavenie verejnosti voči niektorým cieľovým skupinám

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Následky:		
Nižší efekt investovaných finančných a personálnych zdrojov	Komunity si nepomáhajú sami, odkázanosť na pomoc zo strany samosprávy	
Polarizácia trvalých a prechodných obyvateľov	Anonymita, vznik konfliktov, ťažká diskusia, ťažké hľadanie riešení	
Nízka angažovanosť v komunitách	Rozdrobenosť aktivít, chýbajú malé lokálne aktivity, ktoré by znižovali anonymitu, sieťovali komunity	
Problém: chýbajúca komunitná práca a komunitné organizovanie		
Príčiny:		
Náročnosť budovania komunity v Dlhých dieloch	Nemáme odborníkov na komunitné organizovanie	Nemáme finančné zdroje na personálne zdroje a aktivity
Dlhé diely: časté prechodné bývanie, preľudnenie, oddelenosť od Karlovej Vsi	Komunitná práca, komunitný rozvoj nie je prioritou	

Následky:			
Konflikty okolo verejného priestoru v Dlhých dieloch medzi komunitami	Chýbajú možnosti využitia verejného priestoru		
Málo verejného priestoru v Dlhých dieloch	Nedostatočná revitalizácia prirodzených existujúcich centier v Karlovej Vsi	Chýba centrum, promenáda, bezbariérový priestor, kde by boli viditeľní aj „vozičkári“	
Problém: zahustenosť priestoru, geografické a demografické nevýhody			
Príčiny:			
Blízkosť univerzít, študenti chcú bývať	Neriešenie prepojenia podporuje individuálnu dopravu	Doprava a priestory sa neplánujú s ohľadom na sociálny a komunitný rozvoj	
Kopcovitý terén, bariérovosť Dlhých Dielov	Nesystematické zastavanie priestoru	Zle riešená verejná doprava v rámci mestskej časti	Mikropriestory pre využívanie verejnosťou nie sú plánované a riešené

Stromy problémov pre oblasti: ekonomický rozvoj a otvorená samospráva

Následky:	
Nedostatočne využitý potenciál vzájomnej spolupráce	
Samospráva nevyužíva informácie zo strany zamestnávateľov a podnikateľského sektora	
Nemáme databázu zamestnávateľov a podnikateľov, resp. ich združení	
Problém: nedostatočné prepojenie samosprávy, zamestnávateľov a podnikateľského sektora	
Príčiny:	
Chýba komunikácia podnikateľského sektora a samosprávy	Nebola spoločenská objednávka z každej strany
Nemáme funkčný komunikačný kanál s podnikateľským sektorom	Nemáme legislatívne prieniky v kompetenciách – nebol dôvod na stretnutie

Následky:		
Nespokojnosť obyvateľov s rozvojom mestskej časti		
Problém: nedostatočná pripravenosť samosprávy na realizáciu projektov		
Príčiny:		
Nedostatok finančných zdrojov na veľké projekty	Samospráva nevie poskytnúť pozemky na investičné projekty	
<table border="1"> <tr> <td>Samospráva nemá zárobkovú činnosť</td> <td>Obyvatelia bez trvalého pobytu nemajú účasť na podielových daniach</td> </tr> </table>		Samospráva nemá zárobkovú činnosť
Samospráva nemá zárobkovú činnosť	Obyvatelia bez trvalého pobytu nemajú účasť na podielových daniach	

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Následky:		
Polarizácia miestnych a cezpoľných	Nedostatočná informovanosť niektorých skupín verejnosti	Nedôvera medzi obyvateľmi a samosprávou
Problém: nerovnomerná participácia občanov mestskej časti na verejnom živote		
Príčiny:		
Nízky záujem o verejný život v mestskej časti, nízka účasť na verejných zhromaždeniach	Nedostatočná komunikácia samosprávy so všetkými cieľovými skupinami občanov	Slabá identita časti obyvateľov k mestskej časti
Pomerne veľká časť obyvateľov bez trvalého pobytu a študentov	Nedostatočná argumentácia samosprávy pri navrhovaných zmenách	Obyvatelia si neuvedomujú pozitíva mestskej časti
Náročná legislatíva pri zmene bydliska		

**Stromy problémov pre oblasti: dopravná infraštruktúra, životné prostredie,
územné plánovanie**

Následky:			
Slabá participácia obyvateľov pri tvorbe a údržbe verejných priestorov	Nerozvinutý systém údržby verejných priestorov zo strany samosprávy	Zničený pôvodný ráz Karlovej Vsi	
		Vizuálny smog	Vysoká zastavanosť MČ
Neexistuje systém zapájania verejnosti do tvorby a údržby verejných priestorov		Nedostatočne regulované voľné plochy	
Problém: Absencia urbanistickej vízie mestskej časti a nástrojov na jej presadzovanie			
Príčiny:			
Chýba dokument k starostlivosti o zeleň v MČ		Časté zmeny bývania prechodných obyvateľov – neidentifikujú sa s MČ	
Chýba vízia verejných priestorov		Veľa prenajatých bytov a prechodných obyvateľov	
Neexistuje strategický územno-plánovací dokument pre mestskú časť		Rôzne typy osídlenia s rôznymi nárokmi na rozvoj	

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Následky:			
Nebezpečný dopravný uzol	Záber verejných priestorov, chodníkov, zelene	Bariérovosť	
Vypätá dopravná situácia	Problematické parkovanie		
Plánovanie rozvoja sa uskutočňuje s ohľadom prednostne na automobilovú dopravu			
Problém: Dominantnosť automobilovej dopravy			
Príčiny:			
Chýbajúce cyklistické prepojenia	Chýbajúce parkovacie kapacity		Členitosť terénu
Chýbajúce a nenaväzujúce pešie prepojenia	Prenajaté byty viacerým nájomníkom – veľa áut na jeden byt	Zlá organizácia parkovania	Nedostatok drobných bezbariérových úprav
Naviazanie obyvateľov na osobné automobily			

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Následky:	
Izolovanosť, slabé využívanie verejných priestorov	
Nižšia identifikácia študentov s mestskou časťou	Nízka atraktívnosť verejných priestorov
Problém: Nevyužitý potenciál atraktívnych verejných priestorov a areálov	
Príčiny:	
Nevyužitie alebo neprístupné priestory (Zoologická záhrada, Botanická záhrada, Sihoť, Kráľova hora, Sitina, Karloveská promenáda, cintorín)	
Nedostatočná informovanosť obyvateľov o možnosti užívať areály	Obrovské poloverejné areály celomestského alebo celoštátneho významu
Nedoriešené vstupy do areálov	
Správcovia areálov nevyužívajú otvorenie areálov verejnosti	
Nedocenený potenciál prírodných lokalít	

Príloha 3

Stromy cieľov

Stromy cieľov sú výsledkami diskusií pracovných skupín pre tvorbu Programu rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016-2023. Východiskom pre vytvorenie stromov cieľov boli:

- analýzy SWOT,
- problémové analýzy,
- dotazníkový prieskum medzi verejnosťou v mestskej časti Bratislava-Karlova Ves.

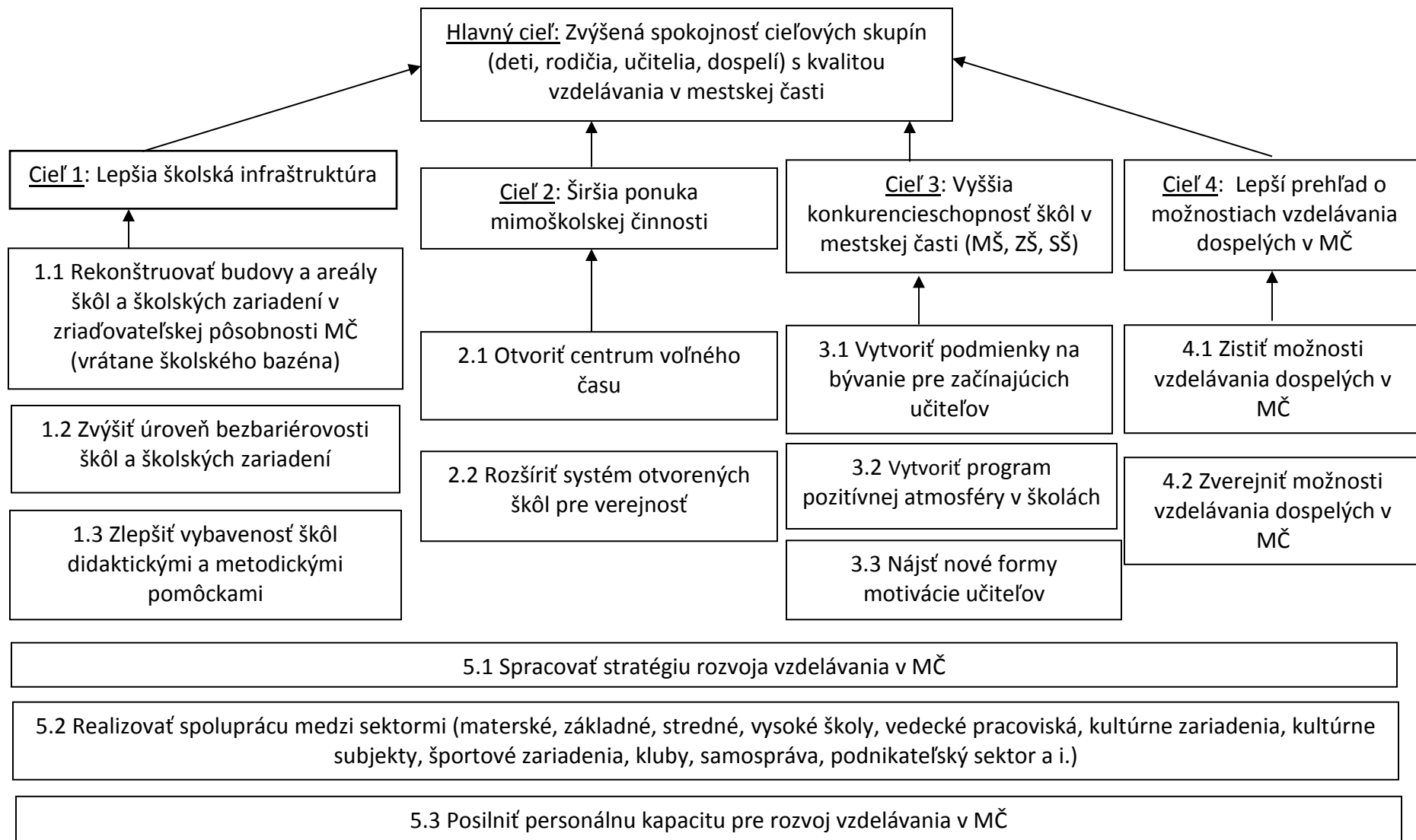
Stromy cieľov sú vytvorené pre oblasti:

- vzdelávanie,
- kultúra,
- šport,
- sociálna oblasť a komunitný rozvoj,
- otvorená samospráva,
- kvalitná samospráva,
- rekreácia,
- ekonomický rozvoj,
- dopravná infraštruktúra, životné prostredie, verejné priestory a územné plánovanie.

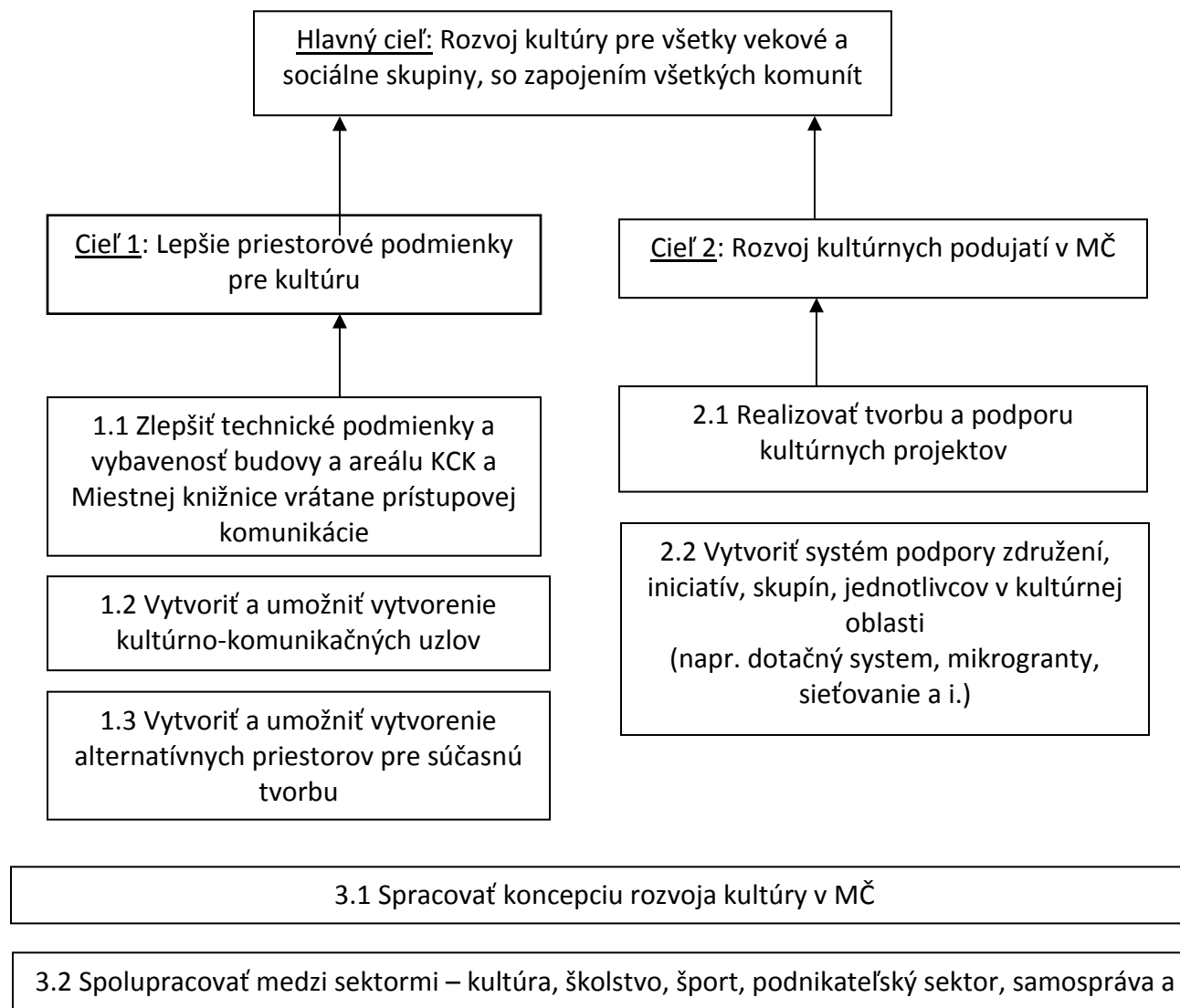
Stromy cieľov boli podkladom na formulovanie cieľov a aktivít, ktoré sú uvedené v programovej časti.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Strom cieľov – vzdelávanie

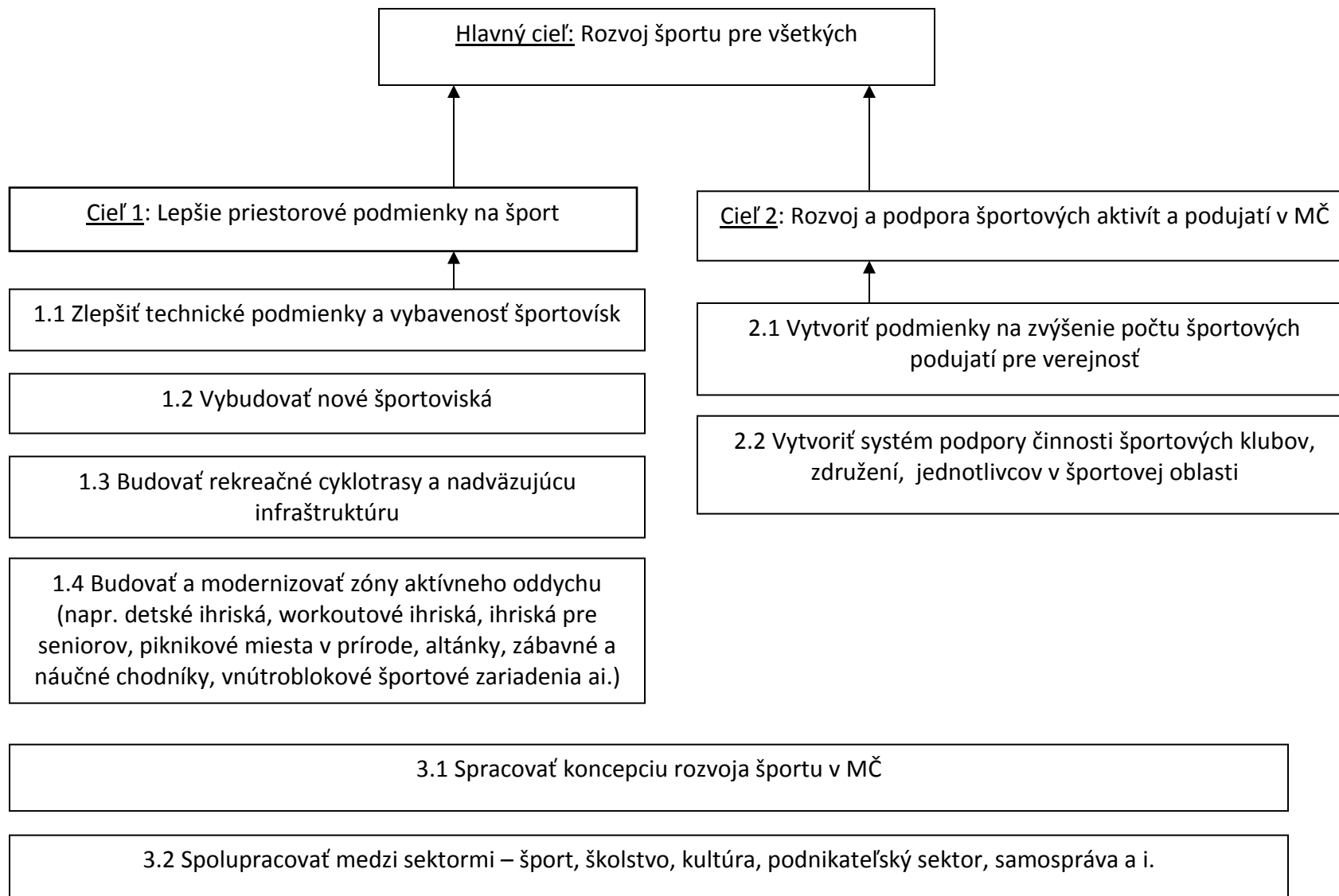

Strom cieľov – kultúra

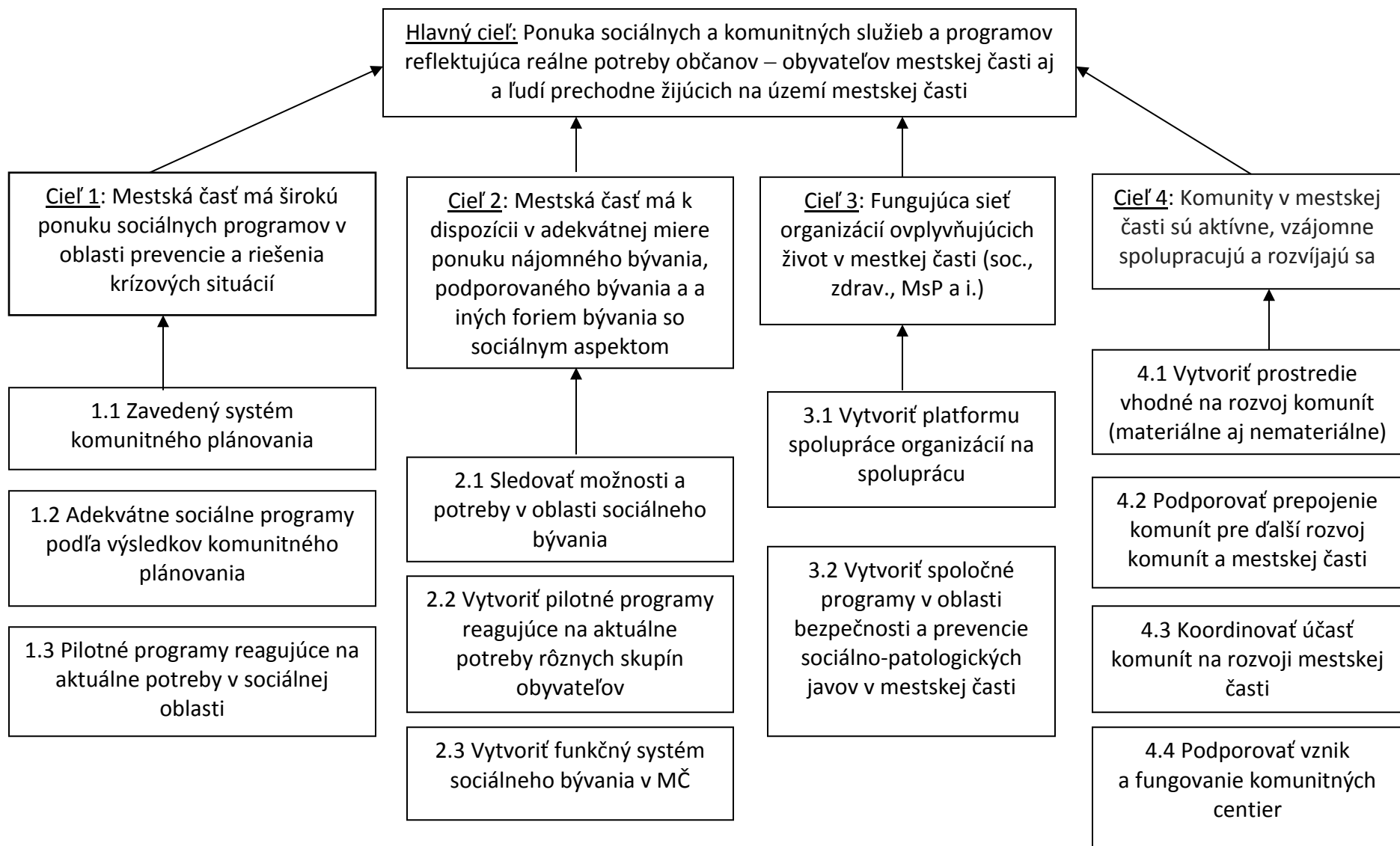

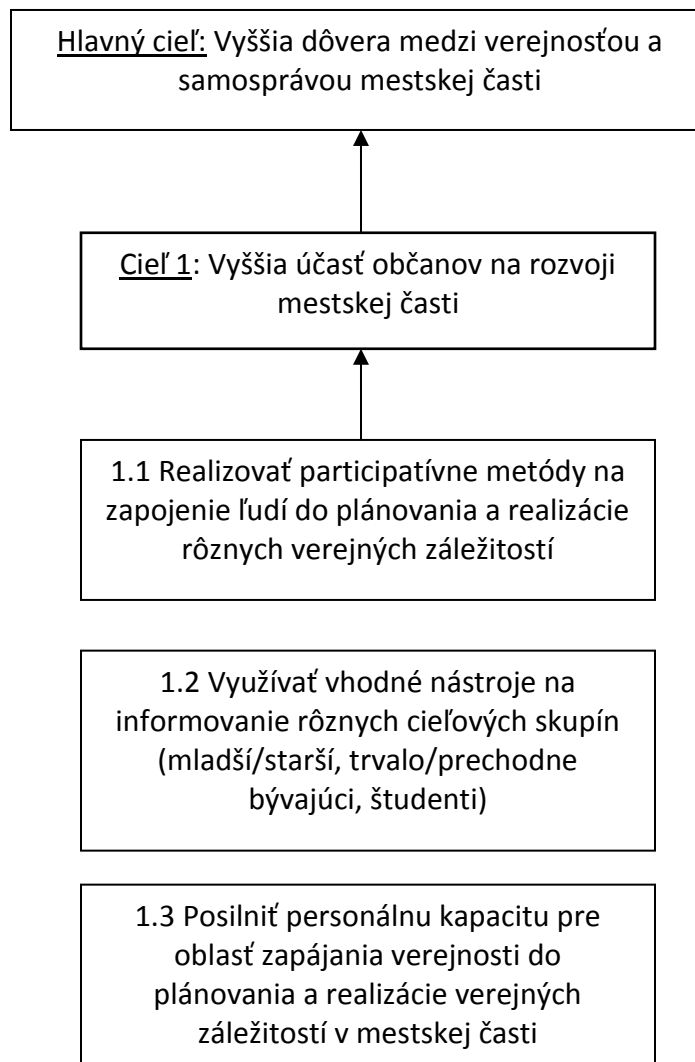
Strom cieľov – šport

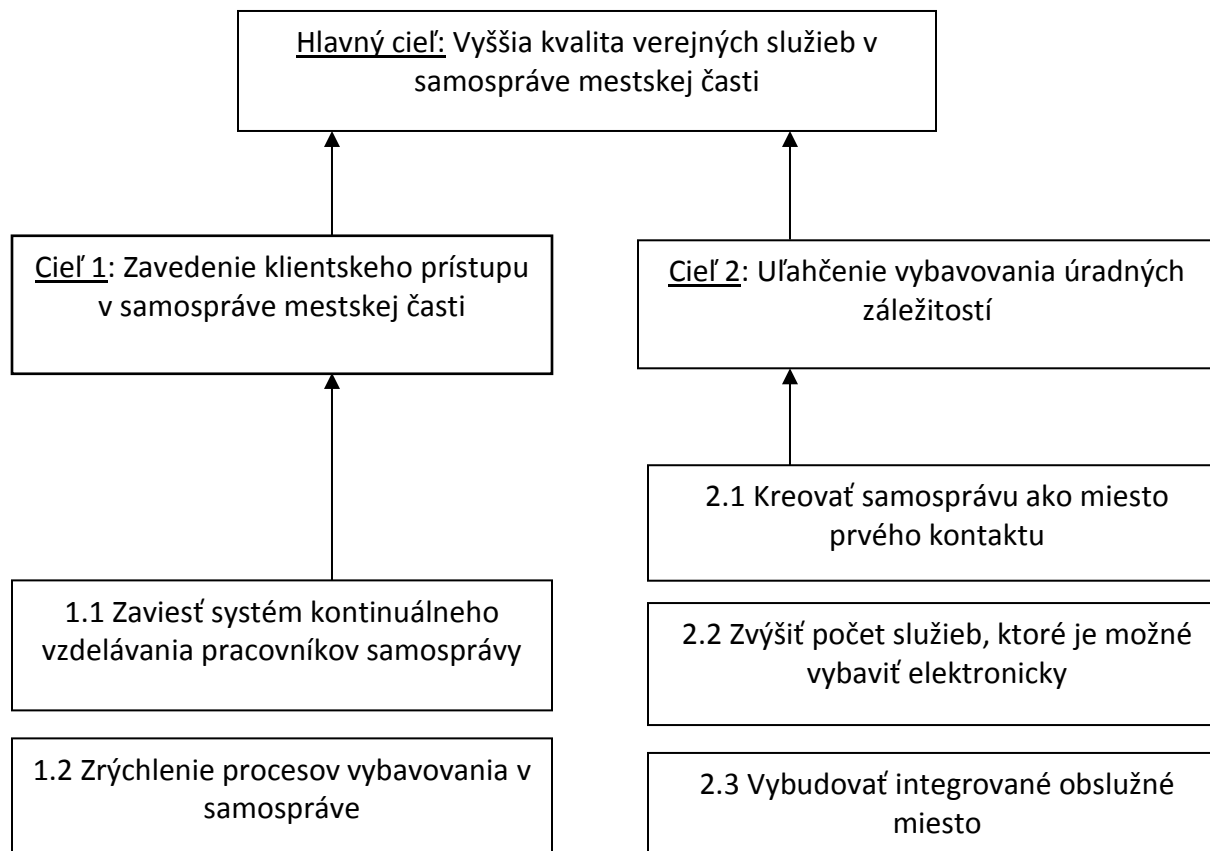
Strom cieľov – sociálna oblasť a komunitný rozvoj

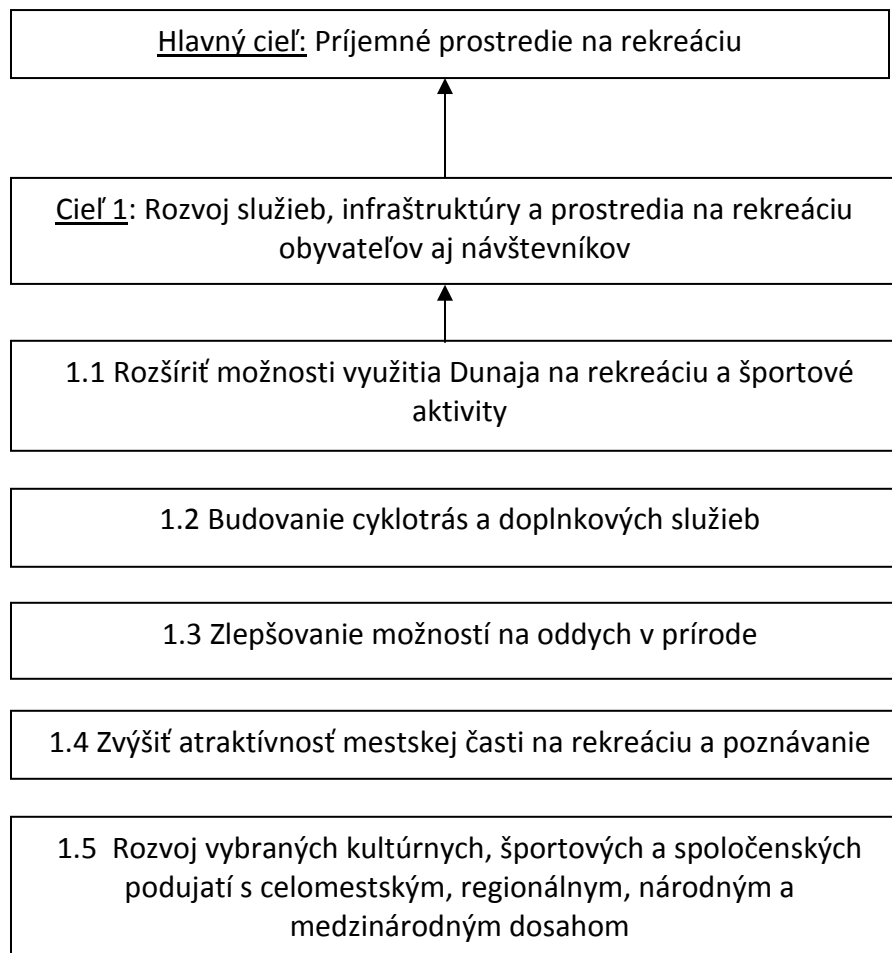
Strom cieľov – otvorená samospráva

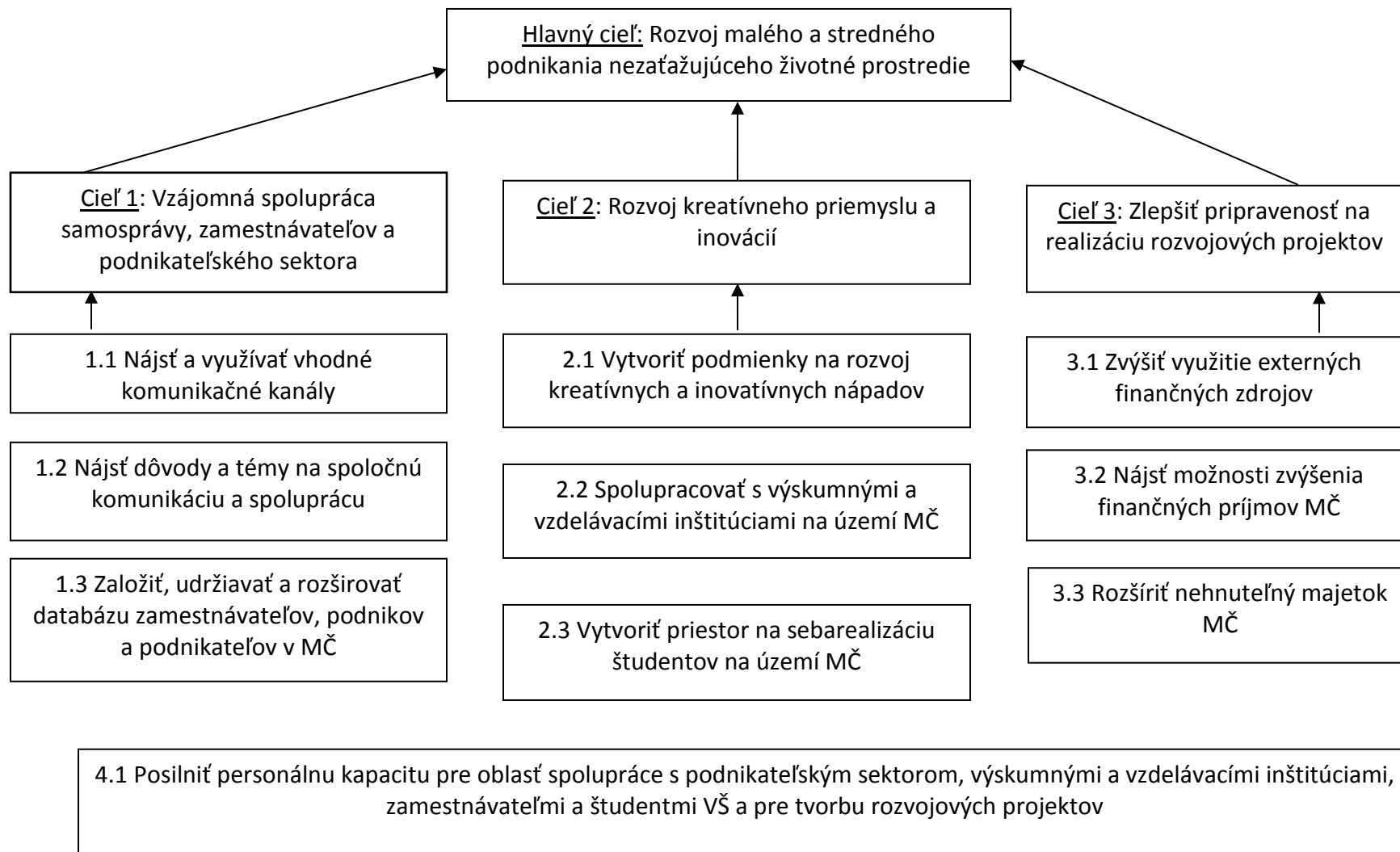
Strom cieľov – kvalitná samospráva

Strom cieľov – rekreácia

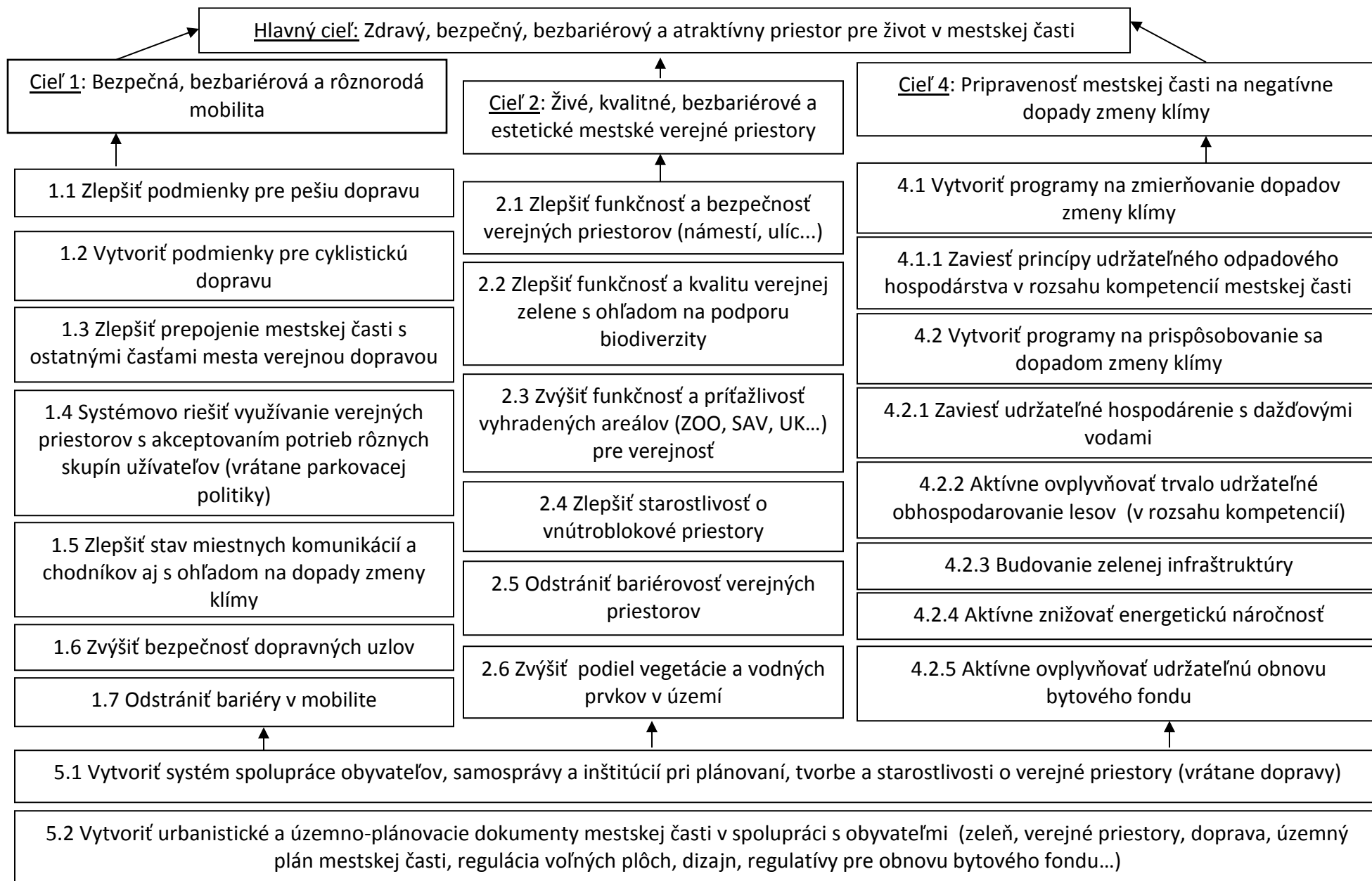

Strom cieľov – ekonomický rozvoj

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
na roky 2016 – 2023

Strom cieľov – dopravná infraštruktúra, životné prostredie, verejné priestory a územné plánovanie

Príloha 4

Zoznam participatívnych metód pri tvorbe PHSR

Proces tvorby Programu rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016-2023 zahŕňal niekoľko participatívnych metód, pomocou ktorých sme zainteresovali zástupcov samosprávy aj úradu mestskej časti, predstaviteľov rôznych inštitúcií pôsobiacich v mestskej časti, podnikateľov a aktívnych občanov. Bol zriadený riadiaci tím a štyri pracovné skupiny pre tvorbu PHSR. Občania boli informovaní prostredníctvom novín Karlova Ves – noviny všetkých Karlovešťanov, webstránky aj facebookového profilu mestskej časti. V apríli 2016 bol realizovaný dotazníkový prieskum medzi obyvateľmi mestskej časti, v ktorom sme zisťovali názory na rôzne oblasti života v mestskej časti. Získali sme 1216 vyplnených dotazníkov v elektronickej aj tlačenej forme. Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu je osobitným dokumentom. Jeho závery boli využité pri tvorbe strategickej a programovej časti PHSR.

Tab. 41 Zoznam participatívnych metód pri tvorbe PHSR mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016-2023

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Články v novinách Karlova Ves – noviny všetkých Karlovešťanov	x	x	x
Internet			
Články na webstránke www.karlovaves.sk	x		
Oficiálny facebookový profil Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves – priebežné informácie o spracovaní PHSR a dotazníkovom prieskume	x		
Verejné stretnutia			
1 verejné stretnutie	x	x	x
Prieskumy			
Dotazníkový prieskum medzi verejnosťou	x	x	x
Informovanie verejnosti o aktuálnom stave PHSR a získavanie názorov na život v mestskej časti v stánku Mestskej časti Karlova Ves na Karloveskom majálese 2016	x	x	x
Riadiaci tím a pracovné skupiny			
5 stretnutí riadiaceho tímu (vedúci odborných útvarov mestského úradu)	x	x	x
13 stretnutí pracovných skupín (zástupcovnia verejného a súkromného sektora)	x	x	x
Riešenie problémov a metódy dosiahnutia konsenzu			

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky
2016 – 2023

Využitie nezávislého moderátora - facilitátora pri všetkých stretnutiach riadiaceho tímu, pracovných skupín a verejnom stretnutí	x	x	x
Verejné pripomienkovanie			
Možnosť zaslania pripomienok zverejnená po celý čas na www.karlovaves.sk		x	x

Zdroj: vlastné spracovanie

Príloha 5

Zoznamy členov riadiaceho tímu a pracovných skupín

Riadiaci tím bol menovaný tak, aby v ňom mali zastúpenie vedúci pracovníci Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Karlova Ves, a tiež poslanci Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Karlova Ves. Úlohou riadiaceho tímu bolo koordinovať vstupy i výstupy smerom k a od pracovných skupín k externému dodávateľovi.

Tab. 42 Riadiaci tím pre tvorbu Programu rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky 2016-2023

Meno	Pozícia
Ján Hrčka	prednosta MiÚ MČ Bratislava – Karlova Ves, gestor PHSR
Lenka Nemcová	kancelária prednostu MiÚ MČ, koordinátorka PHSR
Jaromír Šíbl	tajomník rady MiZ MČ Bratislava – Karlova Ves (do 30.06.2016), poslanec MiZ MČ Bratislava – Karlova Ves
Anna Zemanová	tajomníčka rady MiZ MČ Bratislava-Karlova Ves (od 01.07.2016), poslankyňa MiZ MČ Bratislava – Karlova Ves
Adriána Majka	vedúca odd. kultúry MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves
Branislav Heldes	referát pre komunikáciu a styk s verejnosťou MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves
Jana Móžešová	vedúca odd. sociálnych vecí MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves
Michal Drotován	vedúci oddelenia dopravy a životného prostredia MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves
Peter Vaškovič	vedúci odd. územného rozvoja MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves
Tatiana Kratochvílová	dopravná inžinierka MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves
Viera Bukovenová	kancelária starostky MČ Bratislava-Karlova Ves
Magdaléna Bernátová	M.B.Consulting, facilitátorka, spracovateľka
Zora Pauliniová	M.B.Consulting, facilitátorka, spracovateľka

Pracovná skupina pre vzdelávanie a voľný čas, kultúru a šport

Pracovná skupina sa stretla trikrát. Pripravila čiastkové vízie, analýzu SWOT (silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození), problémové analýzy a stromy cieľov za oblasti svojho záujmu.

Tab. 43 Členovia a členky pracovnej skupiny pre vzdelávanie a voľný čas, kultúru a šport¹⁹

Č.	Meno	Pozícia
1.	Mgr. Adriána Majka	vedúca oddelenia kultúry MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves
2.	Mgr. Marta Jurkovičová	vedúca oddelenia školstva MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves
3.	Mgr. Branislav Heldes	referát pre komunikáciu a vzťahy s verejnosťou MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves
4.	Mgr. Juraj Kadnár	vedúci Karloveského športového klubu
5.	Dana Kleinert	dizajnérka, občianska aktivistka
6.	PaedDr.Pavol Bernáth	riaditeľ ZŠ A. Dubčeka
7.	Mgr. Eva Horníková	riaditeľka ZŠ Karloveská 61
8.	PhDr. Alena Turčanová	riaditeľka SŠ Tilgnerova
9.	Mgr. Marek Hlina	Špeciálna škola internátnej pre slabozrakých a nevidiacich
10.	Mgr. Richard Savčinský	predseda komisie školstva, mládeže a športu MiZ MČ Bratislava-Karlova Ves
11.	Ing. Peter Halák	Člen komisie školstva, mládeže a športu MiZ MČ Bratislava-Karlova Ves
12.	Mgr. Iliana Medviďová	Členka komisie školstva, mládeže a športu MiZ MČ Bratislava-Karlova Ves
13.	Ing. Lenka Nemcová, MBA	Kancelária prednostu MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves
14.	Ing. Magdaléna Bernátová, PhD.	M.B.Consulting, facilitátorka, spracovateľka
15.	Ing. arch. Zora Pauliniová	M.B.Consulting, facilitátorka, spracovateľka
16.	Ing. Lucia Skokanová	M.B.Consulting, facilitátorka, spracovateľka

¹⁹ Do pracovnej skupiny bolo pozvaných viac členov. V tabuľke sú uvedení tí, ktorí sa aspoň raz zúčastnili stretnutia pracovnej skupiny, alebo prispeli do tvorby PHSR inak. Do pracovnej skupiny bolo pozvaných viac členov.

Pracovná skupina pre sociálnu oblasť - sociálne služby, komunitný rozvoj, prevenciu pred patologickými javmi, bývanie, zdravie

Pracovná skupina sa stretla trikrát. Pripravila čiastkové vízie, analýzu SWOT (silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození), problémové analýzy a stromy cieľov za oblasti svojho záujmu.

Tab. 44 Členovia a členky pracovnej skupiny pre sociálnu oblasť - sociálne služby, komunitný rozvoj, prevenciu pred patologickými javmi, bývanie, zdravie²⁰

Č.	Meno	Pozícia
1.	Mgr. Jana Móžešová	vedúca oddelenia sociálneho MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves
2.	Mgr. Marcela Zacharová (MEd)	sociálne oddelenie MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves
3.	Mgr. Hana Štetinová	sociálne oddelenie MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves
4.	Mgr. Matej Tarbaj	vedúci referátu legislatívno-právnych a súdnych sporov (bytová politika) MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves
5.	Mgr. Ján Labuda	predseda komisie bytová, sociálna, zdravotná a pre seniorov MiZ MČ Bratislava-Karlova Ves
6.	RNDr. Jaromír Šíbl, PhD.	tajomník rady, poslanec MiZ Bratislava-Karlova Ves
7.	MUDr. Martina Magátová	členka komisie bytová, sociálna, zdravotná a pre seniorov a a komisie finančnej a podnikateľskej MiZ MČ Bratislava-Karlova Ves
8.	Mgr. Marcela Gbelecová	sekcia sociálnych vecí, kultúry, školstva a športu, Magistrát hl.mesta SR Bratislavy
9.	Mgr. Katarína Palkovičová	samostatný radca - Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, referát Bratislava (Karlova Ves, Dlhé diely)
10.	Mgr. Zuzana Ťurgeová	samostatný radca - Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, referát Bratislava (Karlova Ves, Dlhé diely)
11.	PhDr. Štefan Tvarožek	GAUDEAMUS - zariadenie komunitnej rehabilitácie
12.	Mgr. Zuzana Marošová	Liečebná pedagogička, GAUDEAMUS - zariadenie komunitnej rehabilitácie
13.	Mgr. Eva Poláková	Psychologička, Domov sociálnych služieb pre deti a rehabilitačné stredisko ROSA
14.	PaedDr. Dušan Mikulec, MPH	Lepší svet n.o.
15.	Mgr. Jozef Kákoš	Zástupca poskytovateľa sociálnej služby DEPAUL SLOVENSKO
16.	Miroslav Jurík	fundraiser, DEPAUL Slovensko
17.	Ing. Petr Sedlák	aktívny dôchodca v Jednote dôchodcov Slovenska, zástupca seniorov na Magistráte hl. mesta BA, poradca starostky MČ KV
18.	Mária Melicherčíková	štatutárka rodinného centra Klbko

²⁰ Do pracovnej skupiny bolo pozvaných viac členov. V tabuľke sú uvedení tí, ktorí sa aspoň raz zúčastnili stretnutia pracovnej skupiny, alebo prispeli do tvorby PHSR inak. Do pracovnej skupiny bolo pozvaných viac členov.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky
2016 – 2023

19.	Mgr. Zuzana Melušová Kutarňová	štatutárka rodinného centra Dlháčik
20.	Mgr. Mária Bohunská Vasilková	štatutárka rodinného centra Dlháčik
21.	MUDr. Jindra Holíková	zástupkyňa regionálneho hygienika, Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava
22.	Mgr. Jarmila Antalíková	Vedúca Krajskeho strediska Bratislava, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska
23.	Mgr. Vladimír Stanko	veliteľ, Okrsková stanica MsP Dúbravka
24.	Mgr. Miroslava Zilinska, MA	koordinátorka programu výmeny injekčných striekaciek Chráň sa sám, OZ Odyseus
25.	Mgr. Sergej Kára	predseda OZ Vagus
26.	Ondrej Ďurčo	okrskár, Okrsková stanica MsP Dúbravka
27.	Štefan Herényi	Miestny správca farnosti Bratislava Dlhé Diely
28.	Ing. Lenka Nemcová, MBA	Kancelária prednostu MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves
29.	Ing. Magdaléna Bernátová, PhD.	M.B.Consulting, facilitátorka, spracovateľka
30.	Ing. arch. Zora Pauliniová	M.B.Consulting, facilitátorka, spracovateľka
31.	Ing. Lucia Skokanová	M.B.Consulting, facilitátorka, spracovateľka

Pracovná skupina pre ekonomický rozvoj a otvorenú samosprávu

Pracovná skupina sa stretla trikrát. Pripravila čiastkové vízie, analýzu SWOT (silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození), problémové analýzy a stromy cieľov za oblasti svojho záujmu.

Tab. 45 Členovia a členky pracovnej skupiny pre ekonomický rozvoj a otvorenú samosprávu ²¹

Č.	Meno	Pozícia
1.	Ing. Viera Bukovenová	kancelária starostky MČ Bratislava-Karlova Ves
2.	Ing. Janka Mahďáková	vedúca oddelenia právneho a majetkového MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves
3.	Ing. Juraj Kmeťko	člen komisie regionálnej politiky, hospodárskeho a sociálneho rozvoja MiZ MČ Bratislava-Karlova Ves
4.	Róbert Krampľ	člen komisie regionálnej politiky, hospodárskeho a sociálneho rozvoja MiZ MČ Bratislava-Karlova Ves
5.	Denis Svoboda	poslanec, podnikateľ
6.	Ing. Arpád Gonda	Generálny riaditeľ Slovenského metrologického ústavu
7.	RNDr. Pavol Šiman, PhD.	člen Predsedníctva SAV
8.	Ing. Alexander Gondec	podnikateľ
9.	RNDr. Jaromír Šíbl, PhD.	tajomník miestnej rady MČ Bratislava-Karlova Ves
10.	Ing. Lenka Nemcová, MBA	kancelária prednostu MiÚ, koordinátorka PHSR
11.	Ing. Magdaléna Bernátová, PhD.	M.B.Consulting, facilitátorka, spracovateľka

²¹ Do pracovnej skupiny bolo pozvaných viac členov. V tabuľke sú uvedení tí, ktorí sa aspoň raz zúčastnili stretnutia pracovnej skupiny, alebo prispeli do tvorby PHSR inak. Do pracovnej skupiny bolo pozvaných viac členov.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky
2016 – 2023

12.	Ing. arch. Zora Pauliniová	M.B.Consulting, facilitátorka, spracovateľka
13.	Ing. Lucia Skokanová	M.B.Consulting, facilitátorka, spracovateľka

Pracovná skupina pre dopravnú, technickú infraštruktúru, cestovný ruch, územné plánovanie a životné prostredie

Pracovná skupina sa stretla štyrikrát. Pripravila čiastkové vízie, analýzu SWOT (silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození), problémové analýzy a stromy cieľov za oblasti svojho záujmu.

Tab. 46 Členovia a členky pracovnej skupiny pre dopravnú, technickú infraštruktúru, cestovný ruch, územné plánovanie a životné prostredie²²

Č.	Meno	Pozícia
1.	Mgr. Bc. Michal Drotován	vedúci oddelenia dopravy a životného prostredia MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves
2.	Ing. Tatiana Kratochvílová	dopravná inžinierka MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves
3.	Ing. Jaroslav Pavlovič	vedúci stavebného úradu MiÚ MČ Bratislava-Karlova Ves
4.	Ing. arch. Peter Vaškovič	vedúci oddelenia územného rozvoja MiÚ a architekt MČ Bratislava-Karlova Ves
5.	Ing. Zuzana Hudeková, PhD.	členka komisie životného prostredia MiZ MČ Karlova Ves
6.	Michal Malý	aktivista o.z. Cyklokoalícia
7.	Mgr. Lívia Poláchová	Predsedička komisie pre životné prostredie, ochranu prírody a verejný poriadok MiZ MČ Bratislava-Karlova Ves
8.	RNDr. Jaromír Šíbl, PhD	člen komisie pre životné prostredie, ochranu prírody a verejný poriadok MiZ MČ Bratislava-Karlova Ves
9.	Ing. Peter Lenč	predseda komisie pre dopravu MiZ MČ Bratislava-Karlova Ves
10.	Ing. Mgr. Anna Zemanová	členka komisie regionálnej politiky, hospodárskeho a sociálneho rozvoja a výstavby a územného plánu MiZ MČ Bratislava-Karlova Ves
11.	RNDr. Jaroslav Bella	Riaditeľ Botanickej záhrady UK
12.	MgA. Oliver Kleinert	architekt, Kleinert Creative House
13.	Ing. Igor Harušťák	Únie nevidiacich a slabozrakých, oddelenie prevencie architektonických a dopravných bariér
14.	prom. psych. Magdaléna Papánková	Občianska aktivistka, ochranárka, OZ Studnička
15.	Prof. Dr. Ing. arch. Henrieta Moravčíková	Ústav stavebníctva a architektúry
16.	Ing. Lenka Nemcová, MBA	Kancelária prednostu, koordinátorka PHSR
17.	Ing. Magdaléna Bernátová, PhD.	M.B.Consulting, facilitátorka, spracovateľka
18.	Ing. arch. Zora Pauliniová	M.B.Consulting, facilitátorka, spracovateľka

²² Do pracovnej skupiny bolo pozvaných viac členov. V tabuľke sú uvedení tí, ktorí sa aspoň raz zúčastnili stretnutia pracovnej skupiny, alebo prispeli do tvorby PHSR inak. Do pracovnej skupiny bolo pozvaných viac členov.

Použité skratky

1. sv.	Prvá svetová
a.s.	akciová spoločnosť
a.s.	akciová spoločnosť
ADOS	agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti
BSK	Bratislavský samosprávny kraj
BSZpS	bývania, sociálna, zdravotná a pre seniorov
CVČ	centrum voľného času
č.	číslo
dB	decibel
DC	denné centrum
DSS	domov sociálnych služieb
EÚ	Európska únia
FEI STU	Fakulta elektrotechniky a informatiky
FF	Filozofická fakulta
FS	folklórny súbor
HDP	hrubý domáci produkt
hl.	hlavný
Hl.m.	Hlavné mesto
IZS	Integrovaný záchranný systém
KCK	Karloveské centrum kultúry
KŠK	Karloveský športový klub
KTC	Karloveské tanečné centrum
ĽZ	ľudské zdroje
MBK	Mestský basketbalový klub
MČ	mestská časť
MDD	Medzinárodný deň detí
MDŽ	Medzinárodný deň žien
MHD	mestská hromadná doprava
MiÚ	miestny úrad
MiZ	miestne zastupiteľstvo
MLB	Mestské lesy v Bratislave
MsP	Mestská polícia
MŠ	materská škola
MŠVVaŠ	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu
MV	Ministerstvo vnútra
MVO	mimovládne organizácie
NGO	non-governmental organisations (mimovládne organizácie)
NP POS	národný projekt Podpora opatrovateľskej služby
NPR	Národná prírodná rezervácia
NV	nariadenie vlády
OLO	Odvoz a likvidácia odpadu
OP	operačný program
OZ	občianske združenie

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky
2016 – 2023

PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
PP	public-private (verejno-súkromný)
prof.	profesor
RO	riadiaci orgán
s.r.o.	spoločnosť s rušením obmedzeným
SAV	Slovenská akadémia vied
SNR	Slovenská národná rada
soc.	sociálny
SOŠ	stredná odborná škola
SPOaSK	sociálnoprávna ochrana a sociálna kuratela
spol. s r.o.	spoločnosť s rušením obmedzeným
SR	Slovenská republika
SŠ	stredná škola
STEEP	sociálne, technické, ekonomické, ekologické, politické
sv.	svätý
SWOT	silné, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia
š.p.	štátny podnik
ŠK	športový klub
ŠÚ	Štatistický úrad
t	tona
TIOP	terminál integrovanej osobnej dopravy
UK	Univerzia Komenského
ul.	ulica
ÚPSVaR	Úrad práce, sociálnyc vecí a rodiny
VŠ	vysoká škola, vysoké školy
VŠMU	Vysoká škola múzických umení
VZN	všeobecne záväzné nariadenie
Z.z.	Zbierka zákonov
Zb.	zbierka
ZSE	Západoslovenské elektrárne
ZŠ	základná škola
ZŤP	zdravotne ťažko postihnutý
ZUŠ	základná umelecká škola
ŽP	životné prostredie

Zoznam zdrojov

Publikácie

Bleha a Vaňo , Prognóza vývoja obyvateľstva SR do roku 2025 (aktualizácia), Inštitút informatiky a štatistiky, Výskumné demografické centrum, 2007
Bleha, B. – Vaňo, B.: Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2025, Infostat, 2008.
Hrnčiarová a kol.: Krajinnoeologické podmienky rozvoja Bratislavy, 2006
Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia, 2012

Strategické dokumenty

Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta Bratislavy na roky 2010 - 2020
Program odpadového hospodárstva Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2011 – 2015
Územný generel školstva hlavného mesta Bratislavy

Webstránky

https://uniba.sk/o-univerzite/fakulty-a-dalsie-sucasti/botanicka-zahrada-uk/zameranie-a-cinnost/
http://www.muop.bratislava.sk/vismo/osnova.asp?id_org=600176&id_osnovy=4576&p1=4214
www.broz.sk
www.e-vuc.sk/bsk/zdravotnictvo/
www.zoobratislava.sk

Údaje

Centrum vedecko-technických informácií SR
Karloveský športový klub
Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
Štatistický úrad SR, databáza DATAcube
Štatistický úrad, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Zákony a iné právne normy

Štatút hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy
Všeobecne záväzné nariadenie hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 12/2001 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy
Vyhláška č. 440/2008 Z.z. Ministerstva životného prostredia SR
VZN č. 7/2008 o podmienkach poskytovania sociálnych služieb mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
VZN č. 8/2008 o poskytovaní dotácií, návratných finančných výpomocí a jednorazových finančných výpomocí z rozpočtu mestskej časti Bratislava – Karlova Ves v znení VZN č. 1/2013 Mestskej časti Bratislava-Karlova Ves
VZN hl. m. Bratislavy 4/2016 o nakladaní s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi na území hl. m. SR Bratislavy
VZN hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 13/2012 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a o zmene a doplnení všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 12/2001 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves na roky
2016 – 2023

odpadmi na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. januára 2013
Zákon 448/2008 o sociálnych službách
Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Zákon č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Zákon č. 309/2014 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
Zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja
Zákon č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Zákon č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve
Zákon SNR č. 377/1990 Z.z. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov

Spracovateľ: Ing. Magdaléna Bernátová, PhD. – M.B.Consulting

Autorský tím:

Ing. Magdaléna Bernátová, PhD.,

Ing. Alica Klačanová,

Ing. Lucia Skokanová,

Ing. arch. Zora Pauliniová.

S príspevkom členov riadiaceho tímu a pracovných skupín pre tvorbu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Karlova Ves.

2016